O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI

BUXORO VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

BUXORO VILOYATINING STATISTIK AXBOROTNOMASI

2024- YIL
YANVAR-DEKABR

Buxoro - 2025

SO‘Z BOSHI

Buxoro viloyatining statistik axborotnomasi Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, iqtisodiyot tarmoqlari va hududlar holatini kompleks tavsiflovchi Buxoro viloyati statistika boshqarmasining choraklik nashri hisoblanadi. Statistik axborotnomada 2024- yil yanvar-dekabr oylari yakunlari bo‘yicha Buxoro viloyatining asosiy statistik ko‘rsatkichlari chop etilgan.

Ushbu nashrda, hisobot davri uchun statistik ko‘rsatkichlar birinchi marta Yevropa hamjamiyatining Iqtisodiy faoliyat turlari statistik tasniflagichiga (NACE Rev.2) asoslangan O‘zbekiston Respublikasining iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi (2- tahrir) bo‘yicha shakllantirilgan va taqdim etilgan.

Shu bilan birga, mavjud faoliyat turlaridan foydalanishda IFUT-2 talablari qo‘llanilgan. Xususan, foydalanilayotgan yoki qayta ishlanayotgan mahsulotlarni ularning yangi turlariga qayta shakllantirishga yo‘naltirilgan barcha faoliyat turlari ishlab chiqarish jarayonlariga kiritilgan: tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, qayta ishlab chiqarish sanoati, elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash, suv ta’minoti, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish, qurilish (tasniflagichning B,C,D,E,F seksiyalari).

Shuningdek, xalqaro statistika amaliyotiga muvofiq, iqtisodiy trendlarni yanada aniqroq tahlil qilish maqsadida, Yalpi hududiy mahsulot tuzilmasidagi iqtisodiy faoliyat turlarining ulush ko‘rsatkichlari yalpi qo‘shilgan qiymatga nisbatan keltirilgan (ya’ni, Yalpi hududiy mahsulot hajmidan mahsulotlarga soliqlar va subsidiyalar chiqarib tashlangan).

Nashr 13 ta tematik qismlardan tashkil topgan bo‘lib, u asosiy makroiqtisodiy indikatorlarni, shuningdek, Yalpi hududiy mahsulotni ishlab chiqarish, korxonalar va tashkilotlar, jumladan kichik tadbirkorlik subyektlarining iqtisodiy faoliyati, investitsion faollik, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi, sanoat, qurilish, bozor xizmatlarining rivojlanish dinamikasi to‘g‘risidagi statistika ma’lumotlarini o‘z ichiga oladi.

Statistik axborotnomada sanoat, qurilish, qishloq xo‘jaligi, transport, ichki va tashqi savdo, ulgurji va chakana savdo, demografik holat va bandlik to‘g‘risidagi tahliliy ma’lumotlar keng yoritilgan.

Qisqartma va shartli belgilar

YAHM	-	yalpi hududiy mahsulot	0,0	-	katta bo‘lmagan miqdor
%	-	foiz	m.	-	marta
mlrd.	-	milliard	-	-	ko‘rsatkichning yo‘qligi
mln.	-	million	ga	-	gektar
mln. AQSh doll.	-	million AQSh dollari	t	-	tonna
kv.	-	kvadrat	dona	-	dona
km	-	kilometr	yo‘lovchi/km	-	yo‘lovchi-kilometr
m	-	metr	1), 2), 3)......	-	izohning mavjudligi
f.p.	-	foiz punkt	f.d.	-	foiz daraja

MUNDARIJA

Nomi	bet
ASOSIY IQTISODIY KO‘RSATKICHLAR	6
BUXORO VILOYATINING O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI BILAN SOLISHTIRMA ASOSIY IQTISODIY KO‘RSATKICHLARI	7
I. YALPI HUDUDIY MAHSULOTNI ISHLAB CHIQARISH	8
II. SANOAT	15
III. QISHLOQ, O‘RMON VA BALIQCHILIK XO‘JALIGI	30
IV. INVESTITSIYALAR VA QURILISH	61
V. XIZMATLAR	87
VI. TRANSPORT	102
VII. ISTE’MOL BOZORI	116
VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT	125
IX. KICHIK TADBIRKORLIK	142
X. KORXONA VA TASHKILOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI	159
XI. KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA’RIFI	166
XII. DEMOGRAFIK HOLAT	183
XIII. O‘RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI	196

Asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlar

	O'lchov birligi	*2024-yil yanvar-dekabr*	*2023- yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*
Yalpi hududiy mahsulot	*mlrd.so'm*	71 560,4	106,6
Sanoat mahsuloti	*mlrd.so'm*	42 317,3	106,4
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	*mlrd.so'm*	41 871,5	102,7
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	*mlrd.so'm*	48 961,2	145,1
Qurilish ishlari	*mlrd.so'm*	16 514,5	114,9
Yuk aylanmasi	*mln. tn-km*	2 740,0	105,7
Yo'lovchi aylanmasi	*mln. yo'lovchi-km*	10 349,1	102,1
Chakana tovar aylanmasi	*mlrd. so'm*	22 101,5	109,3
Xizmatlar, jami	*mlrd. so'm*	34 495,1	111,2
Tashqi savdo aylanmasi	*mln. AQSH doll.*	1 307,4	107,8
Eksport	*mln. AQSH doll.*	296,5	98,4
Import	*mln. AQSH doll.*	1 010,9	111,0

O‘zbekiston Respublikasi va Buxoro viloyatining
2024-yil yanvar-dekabr oylari asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlari
(mlrd. so‘m)

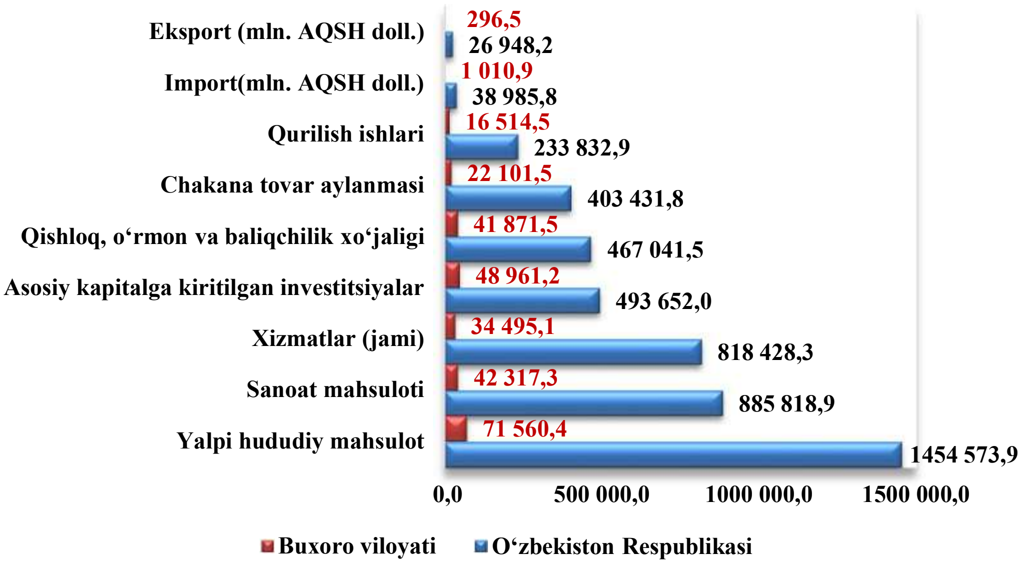

O‘zbekiston Respublikasi va Buxoro viloyatining
2024-yil yanvar-dekabr oylari asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlari

	O‘zbekiston Respublikasi		*Buxoro viloyati*	
	mlrd. so‘m	*2023- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, % da*	*mlrd. so‘m*	*2023- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, % da*
Yalpi ichki (hududiy) mahsulot	1 454 573,9	106,5	71 560,4	106,6
Sanoat mahsuloti	885 818,9	106,8	42 317,3	106,4
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	467 041,5	103,1	41 871,5	102,7
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	493 652,0	127,6	48 961,2	145,1
Qurilish ishlari	233 832,9	108,8	16 514,5	114,9
Chakana tovar aylanmasi	403 431,8	109,9	22 101,5	109,3
Xizmatlar *(jami)*	818 428,3	112,9	34 495,1	111,2
Eksport *(mln. AQSH doll.)*	26 948,2	108,4	296,5	98,4
Import *(mln. AQSH doll.)*	38 985,8	100,8	1 010,9	111,0

I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT

Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, 2024-yil yanvar-dekabr oylarida Buxoro viloyatining ishlab chiqarilgan yalpi hududiy mahsulot (keyingi o‘rinlarda YAHM) ning hajmi 71 560,4 mlrd. so‘mni tashkil etdi va 2023-yilning yanvar-dekabr oylari bilan taqqoslaganda 106,6 foizga o‘sdi.

O‘zbekiston Respublikasi bo‘yicha YAHMning shakllanishida Buxoro viloyatining qo‘shgan hissasi 4,9 foizga yetdi.

2023-2024- yillarning yanvar- dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari

		Mlrd. so‘m		*o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da*
		2023-yil	*2024-yil*	
	I. YAHM	**61 242,6**	**71 560,4**	**106,6**
	shu jumladan:			
	Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	59 164,8	69 968,4	106,6
	Mahsulotlarga sof soliqlar	2 077,8	1 592,0	106,8
	II. Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	**56 164,8**	**69 968,4**	**106,6**
	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	**22 148,2**	**24 460,8**	**102,7**
	Sanoat (qurilishni qo‘shgan holda)	**16 957,1**	**20 808,8**	**109,3**
	sanoat	11 315,0	13 906,3	106,4
	qurilish	5 642,1	6 902,5	114,9

		Mlrd. so'm		*o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da*
		2023-yil	*2024-yil*	
	Xizmatlar	**20 059,5**	**24 698,8**	**108,6**
	savdo, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	7 552,4	9 258,2	112,1
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	3 108,2	3 901,3	111,0
	boshqa xizmat tarmoqlari	9 398,9	11 539,3	105,0

Aholi jon boshiga hisoblangan YAHM 34 729,6 ming so'mni tashkil etdi va bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan 104,8 foizga yuqoridir.

2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga hisoblangan YAHMning o'sish sur'atlari
(o'tgan yilning mos davriga nisbatan % hisobida)

	2023-yil	2024-yil
Aholi jon boshiga hisoblangan YAHM hajmi, *ming so'm*	**30 214,9**	**34 729,6**
Aholi jon boshiga hisoblangan YAHM, *o'sish sur'atlari*	**102,9**	**104,8**

Hudud iqtisodiyotining barcha tarmoqlarida yaratilgan yalpi qo‘shilgan qiymat (YAQQ) hajmi umumiy YAHMning 97,8 foizini, mahsulotlarga sof soliqlar esa 2,2 foizini tashkil etdi.

Hisobot davrida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligining YAHMning tarmoqlar bo‘yicha tarkibidagi ulushi 35,0 foizni, sanoat tarmog‘ining ulushi 19,9 foizni, qurilish sohasida 9,9 foizni va xizmatlar sohasi 35,2 foizni tashkil qildi.

2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha YAHM tarkibi
(jamiga nisbatan % da)

	2023- yil	*2024- yil*
I. YAHM	**100,0**	**100,0**
shu jumladan:		
Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	96,6	97,8
Mahsulotlarga sof soliqlar	3,4	2,2
II. Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	**100,0**	**100,0**
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	37,4	35,0
Sanoat (qurilishni qo‘shgan holda)	28,6	29,8
sanoat	19,1	19,9
qurilish	9,5	9,9
Xizmatlar	**34,0**	**35,2**
savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	12,8	13,2
tashish va saqlash, axborot va aloqa	5,3	5,6
boshqa xizmat tarmoqlari	15,9	16,4

2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YAHM tarkibi
(jamiga nisbatan % da)

2023- yil

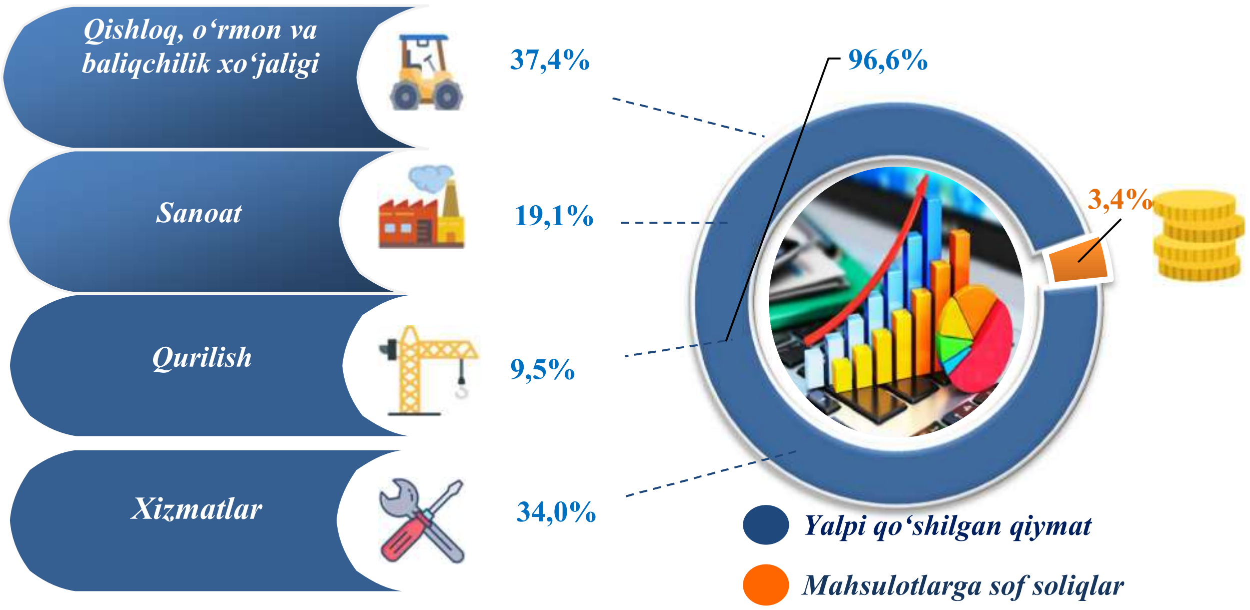

2024- yil

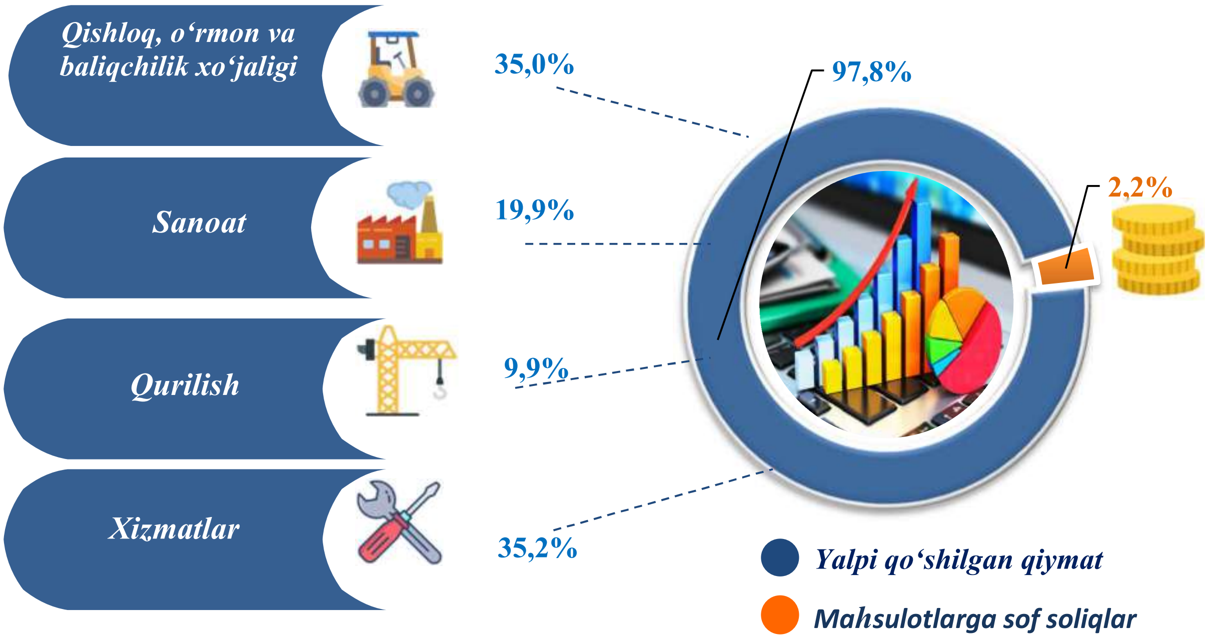

YAHMning o‘sishi hudud iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridagi ijobiy o‘sish sur’atlari bilan bog‘liqdir. O‘sish sur’atlari qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida 102,7 foiz (YAHMning tarmoqlar bo‘yicha tarkibidagi ulushi (35,0 foiz), sanoatda 106,4 foiz (19,9 foiz), qurilishda 114,9 foiz (9,9 foiz), xizmatlar sohasida 108,6 foizni (35,2 foiz) tashkil etdi.

2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha mutlaq o‘sish sur’atlari
(o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

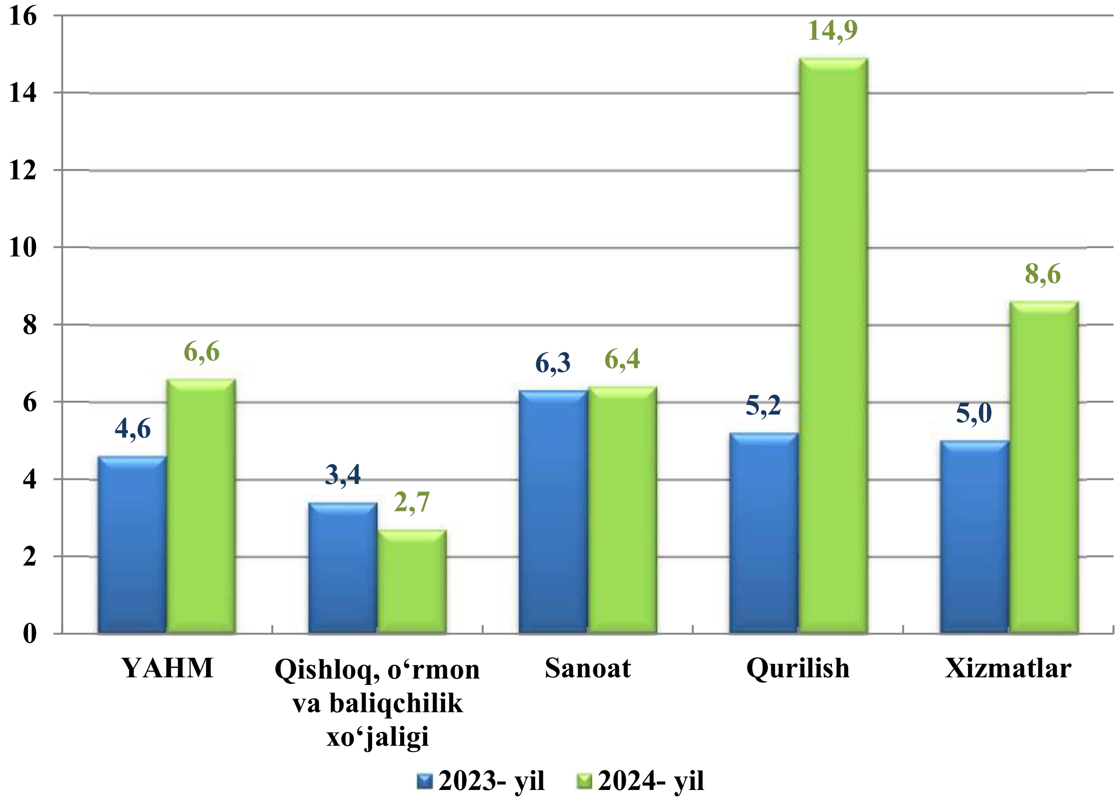

2024-yilga YAHM deflyatori indeksi 2023-yildagi narxlarga nisbatan 109,6 foizni tashkil etdi. YAHM deflyatori indeksining eng yuqori ko‘rsatkichlari xizmatlar sohasida 113,4 foiz va sanoat sohasida 115,5 foiz qayd etildi.

2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha deflyator indeksi
(o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

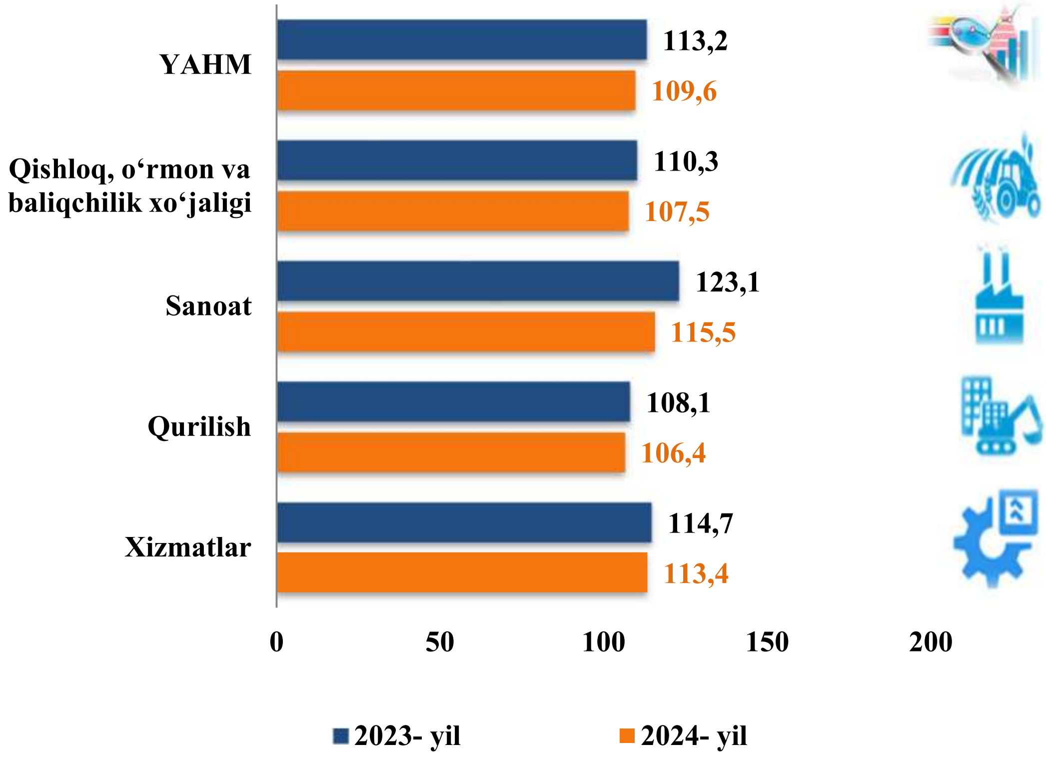

2023-2024- yillarning yanvar-dekabr oylarida Kichik biznesning hajmi va YAHMdagi ulushi
(jamiga nisbatan %da)

2023- yil
- 42 892,1 mlrd so'm
- 72,5 %

2024- yil
- 51 080,7 mlrd so'm
- 73,0 %

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik 51 080,7 mlrd so'm (2023- yilning yanvar-dekabr oylarida 42 892,1 mlrd so'm) ni tashkil qildi. YAHMdagi ulushi 73,0 % (2023- yilning yanvar-dekabr oylarida 72,5 %) ni tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushining o'tgan yilning mos davriga nisbatan ko'payishi yirik korxonalar ulushining kamayishi bilan bog'liq.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Yalpi hududiy mahsulot – milliy hisoblar tizimining asosiy ko‘rsatkichi bo‘lib, muayyan davrda mintaqaning iqtisodiy hududida joylashgan rezident-institutsional birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalaydi.

Aholi jon boshiga Yalpi hududiy mahsulot – muayyan davrda joriy narxlardagi Yalpi hududiy mahsulot hajmini mamlakat (hudud)ning o‘rtacha aholisi soniga bo‘lish orqali aniqlanadi.

Yalpi qo‘shilgan qiymat – ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar qiymati (ishlab chiqarish) hamda ishlab chiqarish jarayonida to‘laligicha iste’mol qilingan tovarlar va xizmatlar qiymati (oraliq iste’mol) o‘rtasidagi farq orqali aniqlanadi.

Mahsulotlar uchun soliqlar – tovar yoki xizmatning bir birligiga, ya’ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda solinadigan soliqlar. Ularga qo‘shilgan qiymat solig‘i, aksizlar, eksport va import uchun soliqlar hamda boshqalar kiradi.

Mahsulotlar uchun subsidiyalar – davlat budjetidan tovarlar yoki xizmatlarning bir birligiga, ya’ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda to‘lanadigan mablag‘lar (subsidiyalar).

Mahsulotlar uchun sof soliqlar mahsulotlar uchun soliqlardan mahsulotlar uchun subsidiyalarni ayirish orqali aniqlanadi.

Yalpi hududiy mahsulot fizik hajm indeksi (o‘sish sur’ati) doimiy narxlarda, ya’ni o‘tgan yilning mos davri narxlarida hisoblangan hisobot davri Yalpi hududiy mahsulotni (real Yalpi hududiy mahsulot), joriy narxlardagi o‘tgan yilning mos davri Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

Yalpi hududiy mahsulot deflyator indeksi - iqtisodiyotda narxlarning o‘rtacha o‘zgarishini ifodalaydi va nominal Yalpi hududiy mahsulotning (joriy narxlardagi hisobot davri Yalpi hududiy mahsulot) real Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

II. SANOAT

Dastlabki ma’lumotlarga asosan 2024-yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari tomonidan hajmi 42 317,3 mlrd. so‘mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan bo‘lib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan sanoat mahsuloti fizik hajm indeksi 106,4 foizni tashkil etdi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida asosiy iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat ishlab chiqarish tarkibi, hajmi va fizik hajm indeksi

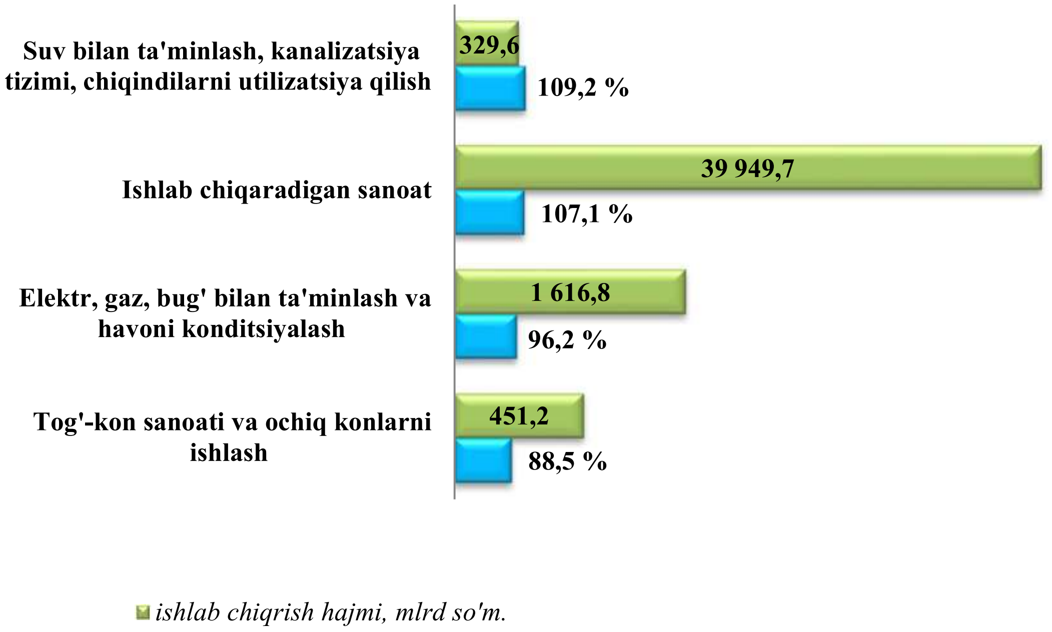

Jami sanoat ishlab chiqarish hajmi o‘sishining asosiy omili bo‘lib, suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish bo‘yicha ishlab chiqarish hajmining o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 109,2 foizga o‘sishi bilan birga, ishlab chiqaradigan (qayta ishlash) 107,1 foizni, elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash 96,2 foizni, tog‘-kon sanoati va ochiq konlarda ishlash bo‘yicha 88,5 foizni tashkil etganligini kuzatish mumkin.

**yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda*

2024-yil yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat mahsulotini ishlab chiqarish

	mlrd. so‘m	*o‘sish sur’ati, foizda*
Iqtisodiy faoliyatning alohida turlari bo‘yicha sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi	**42 317,3**	**106,4**
Tog‘- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash	**421,2**	**88,5**
ulardan:		
Tog‘- kon sanoati bilan bog‘liq boshqa faoliyat	224,3	123,4
Tog‘- kon sanoati sohasidagi texnik xizmatlar	196,9	68,8
Ishlab chiqaradigan sanoat	**39 949,7**	**107,1**
undan:		
Oziq- ovqat ichimliklar va tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish	8 741,0	113,4
To‘qimachilik, kiyim, teri va unga tegishli mahsulotlari ishlab chiqarish	8 821,7	109,6
Yog‘och va po‘kak buyumlar , poxol va to‘qish uchun materiallar, qog‘oz va qog‘oz mahsulotlari, mebel ishlab chiqarish	639,8	152,4
Yozilgan materiallarni nashr qilish va aks ettirish	66,8	2,6 m.
Koks va neftni qayta ishlash mahsulotlari ishlab chiqarish	16 809,2	99,0
Kimyo mahsulotlari, rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish	1 151,0	137,3
Asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish	3,5	8,9
Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	2 363,6	107,9

**yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda*

	mlrd. so‘m	*o‘sish sur’ati, foizda*
Metallurgiya sanoati	104,0	99,0
Mashina va uskunalarni ishlab chiqarish, ta’mirlash va o‘rnatish, avtotransport vositalari, treylerlar,yarim pritseplar va boshqa tayyor buyumlarni ishlab chiqarish	1 186,0	136,6
Boshqa tayyor buyumlar ishlab chiqarish	63,1	3,7 m.
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash	**1 616,8**	**96,2**
Suv bilan ta’minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	**329,6**	**109,2**

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish
(umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)
(yanvar-dekabr)

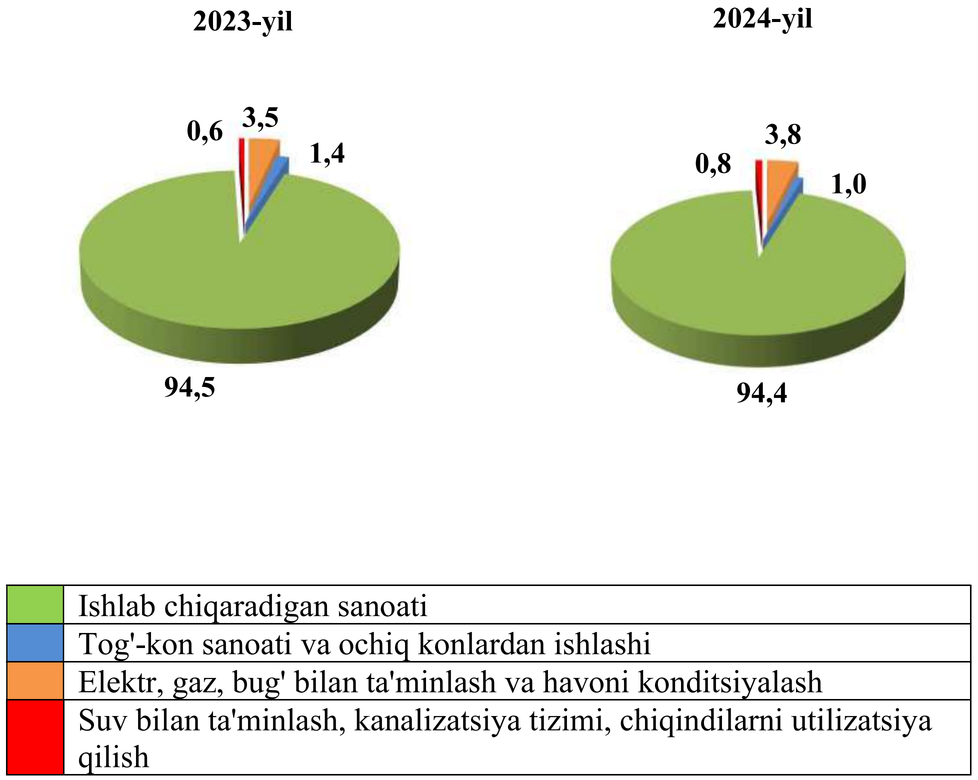

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

Iqtisodiy tarmoqlar kesimida o‘rganilganda,

Tog‘- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash korxonalari tomonidan 2024-yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 421,2 mlrd.so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 1,0 foizni tashkil etdi.

Ishlab chiqaradigan sanoat (qayta ishlash sanoati)

Buxoro viloyatida sanoat korxonalarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar hududda ishlab chiqarish hajmi va sifatini yuksaltirishga xizmat qilmoqda.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 39 949,7 mlrd.so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 94,4 foizni tashkil etdi.

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik sanoat korxonalari tomonidan natura ko‘rinishida ayrim turdagi sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

	O‘lchov birligi	*2024-yil yanvar-dekabr*	*2023-yil yanvar-dekabrga nisbatan foiz*
Benzin	ming tn.	1 002,3	99,0
Dizel yoqilg‘isi	ming tn.	252,5	136,4
Mazut	ming tn.	74,9	135,9
Kerosin	ming tn.	203,1	113,2
Aroq	ming l. 100,0 foiz spirt	4 276,1	95,2
Uzum vinosi yoki uzum turpini distillash natijasida olingan spirt nastoykalari, konyak spirtidan tashqari	ming l. 100,0 foiz spirt	18,0	171,4
Uzum vinosi	ming l.	381,2	178,6
Yumshoq bug‘doy va spelta uni	ming tn.	27,1	146,6
Tozalangan o‘simlik yog‘i	tn.	13 321,4	69,1
Paxta tolasi	ming tn.	73,0	84,0

	O'lchov birligi	*2024-yil yanvar-dekabr*	*2023-yil yanvar-dekabrga nisbatan foiz*
Paxta (linti)	tn.	6 052,0	68,9
Paxta chigiti	ming tn.	113,2	82,0
Chigitdan olingan kunjara va boshqa qattiq chiqindilar	ming tn.	42,6	91,0
Soapstoklar (neytrallash jarayoni mahsuloti)	tn.	395,0	46,1
Don ekinlarini qayta ishlashdan hosil bo'lgan kepak, chigit va boshqa chiqindilar	ming tn.	75,9	100,5
Yirik shoxli qoramollar uchun tayyor ozuqa (ko'p komponentli aralashmalardan tashqari)	ming tn.	1,8	24,2
Chakana savdo uchun qadoqlangan paxtadan yigirilgan ip	tn.	8 303,8	66,1
Yo'l qoplamalari uchun asfaltli aralashmalar	ming tn.	110,5	91,9

Shu bilan birga, oxirgi 5 yilning tegishli davrlari mobaynida un mahsulotlari eng ko'p ishlab chiqarish 2020-yilning yanvar- dekabr oylariga to'g'ri kelmoqda (2020-yil – 90,8 ming tonna, 2021-yil – 85,4 ming tonna, 2022-yil – 70,8 ming tonna, 2023-yil – 18,5 ming tonna, 2024-yil – 27,1 ming tonna)

O'z navbatida ishlab chiqaradigan sanoatda o'tgan yilning mos davriga nisbatan boshqa tayyor buyumlar ishlab chiqarish 3,7 marta ko'p, elektr uskunalar ishlab chiqarish 3,1 marta ko'p, mashina va uskunalarni ta'mirlash va o'rnatish 3,1 marta ko'p, yog'och va po'kak buyumlar, poxol va to'qish uchun materiallardan buyumlar ishlab chiqarish 2,7 marta ko'p, yozilgan materiallarni nashr qilish va aks ettirish 2,6 marta ko'pni tashkil etganligini kuzatish mumkin.

Ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali ishlab chiqarish tarmog'ining ulushi 0,1 foizni, o'rta-yuqori texnologiyali 2,7 foizni, o'rta-quyi texnologiyali 51,3 foizni, quyi texnologiyali 45,9 foizni tashkil etdi.

Tarmoqlararo sanoat kooperatsiyasini rivojlantirish, tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish dasturini amalga oshirish doirasida tadbirkorlik sub'ektlari tomonidan 2024-yilning yanvar-dekabr oylarida 7 677,3 mlrd.so'mlik mahalliylashtirilgan mahsulot ishlab chiqarildi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarishning texnologik tarkibi bo'yicha ishlab chiqaradigan sanoat tarkibi,
(foizda)

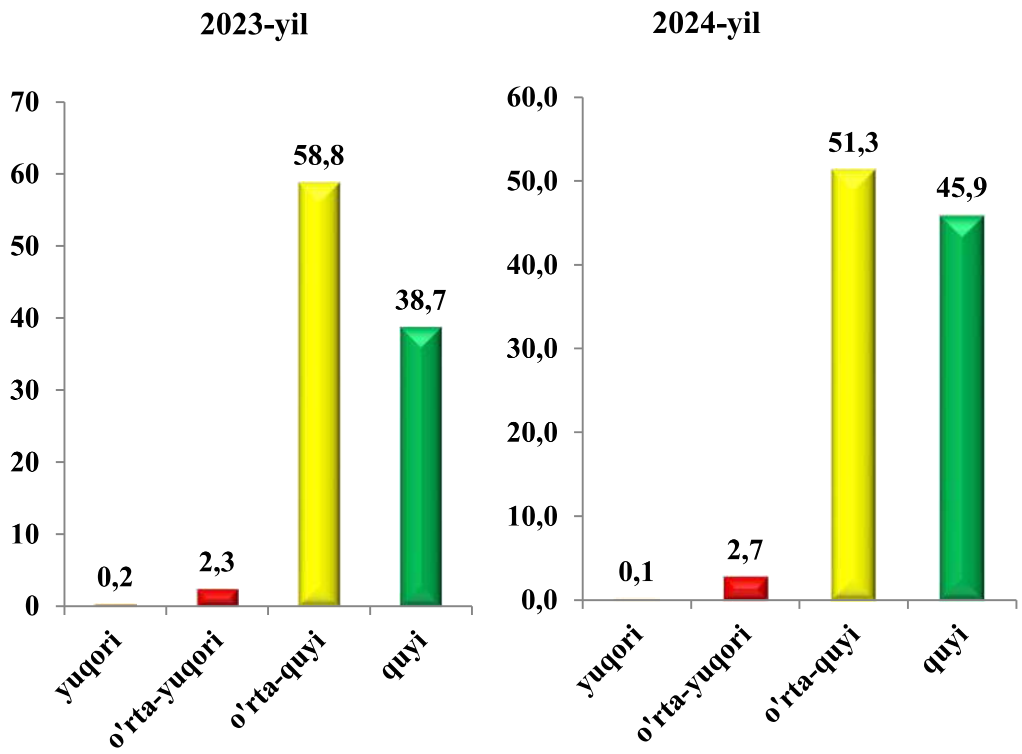

<u>Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash</u>

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash – elektr energiyasini, tabiiy gazni, bug‘ni, issiq suvni va shu kabilarni doimiy tarmoqlar – kabellar, quvurlar, suv quvurlari orqali yetkazib berish bilan bog‘liq faoliyatni o‘z ichiga oladi.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 1 616,8 mlrd. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 3,8 foizni) tashkil etdi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida sanoatning mazkur tarmog‘ida elektr energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash hamda bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash tizimi hajmi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan -3,8 foizga kamayganligi kuzatildi.

2024- yilning yanvar-dekabr oyida o‘tgan yilning mos davriga nisbatan issiqlik energiyasi ishlab chiqarish 96,2% ni, elektr energiyasi ishlab chiqarish esa 82,5 % ni tashkil etdi.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash sohasida yirik sanoat korxonalari tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

Sanoat mahsulotlari	*2023- yil yanvar-dekabr*	*2024-yil yanvar-dekabr*	*Farqi +/-*
Bug‘ va issiq suv (issiqlik energiyasi), ming g.kal.	711,5	684,5	-27,0
Elektr energiya, mln.kVt.s	2 021,0	1 666,4	-354,6

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish.

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish – qattiq va suyuq, sanoat va maishiy, shuningdek, zaharlangan chiqindilarning barcha turlariga ishlov berish (yig‘ish, qayta ishlash va yo‘qotish)ni o‘z ichiga oladi.

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 329,6 mlrd. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,8 foizni) tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davriga nisbatan suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish bo‘yicha xizmatlar 9,2 foizga ko‘payganligi kuzatildi.

O‘tgan yilning mos davriga nisbatan oqova suvlarni yo‘qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo‘yicha xizmatlar71,4 % ga ko‘payishi kuzatildi. Shuningdek axlat o‘ralarni, tindirgichlarni va septiklarni bo‘shatish, tozalash va ishlov berish bo‘yicha xizmatlar 2,8 % ga kamayishi kuzatildi.

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish korxonalari tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

Sanoat mahsulotlari	*2023- yil yanvar-dekabr*	*2024-yil yanvar-dekabr*	*Farqi +/-*
Oqova suvlarni yo‘qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo‘yicha xizmatlar, mln. so‘m	18 949 803,0	32 479 356,0	13 529 553,0
Axlat o‘ralarni, tindirgichlarni va septiklarni bo‘shatish, tozalash va ishlov berish bo‘yicha xizmatlar, mln.so‘m	422 247,0	410 311,0	-11 936,0

Hududlarning sanoat ishlab chiqarishi

Buxoro viloyatida sanoat korxonalarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar hududda ishlab chiqarish hajmi va sifatini yuksaltirishga xizmat qilmoqda. Buxoro viloyati sanoat ishlab chiqarish hajmi tarkibida eng ko‘p Qorovulbozor tumani (viloyat sanoat ishlab chiqarish hajmining 41,7 foiz ulushi), Buxoro shahri (10,7 foiz), G‘ijduvon tumani (6,5 foiz), Kogon tumani (5,3 foiz) hissasiga to‘g‘ri keladi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida shahar va tumanlarning jami sanoat ishlab chiqarish hajmidagi ulushi, *foizda*

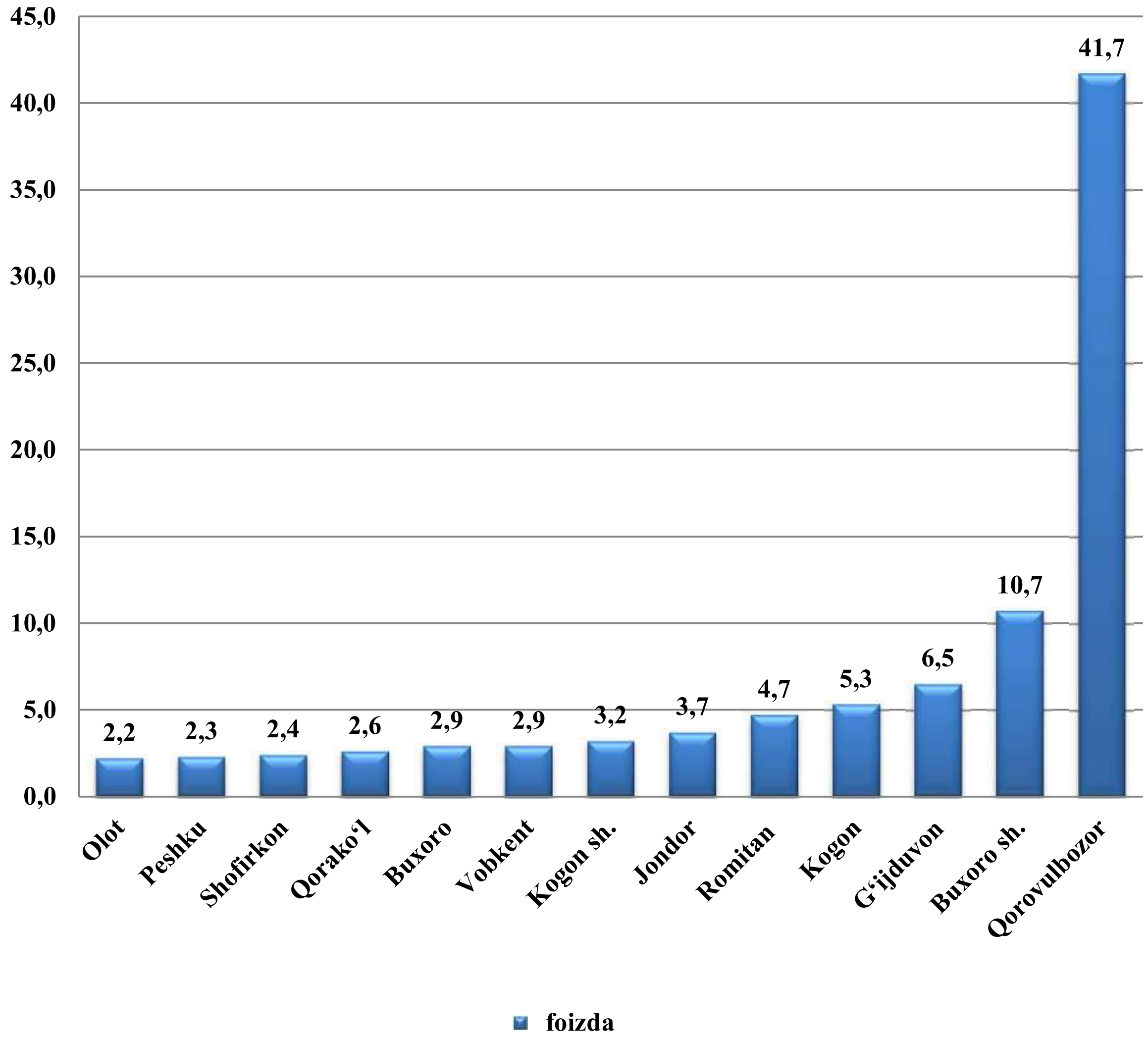

Hududlarning sanoat salohiyatini oshirish bo'yicha amalga oshirib kelinayotgan izchil choralar natijasida Jondor (2023-yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 110,4 foizga), Vobkent (108,6 foizga), Buxoro shahri (108,4 foizga) va Peshku (108,1 foizga) tumanlarida sezilarli darajada ishlab chiqarish hajmining o'sishi ta'minlandi.

Sanoat mahsulotlari va aholi jon boshiga ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari
(2024-yil yanvar-dekabr)

	Sanoat mahsulotlari, mlrd.so'mda [1)]	*2023-yil nisbatan, foizda*	**Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish** *ming.so'mda*	*2023-yil nisbatan, foizda*
Buxoro viloyati	**42 317,3**	**106,4**	**20 537,0**	**104,7**
Buxoro sh.	4 514,1	108,4	15 180,7	106,4
Kogon sh.	1 353,3	105,5	20 789,9	104,0
tumanlar				
Olot	920,0	107,4	8 757,1	105,9
Buxoro	1 207,2	105,2	6 704,5	103,2
Vobkent	1 234,7	108,6	8 234,7	106,7
G'ijduvon	2 760,7	106,8	8 494,4	105,1
Kogon	2 244,5	107,7	26 268,1	105,3
Qorako'l	1 103,0	106,2	6 373,5	104,8
Qorovulbozor	17 637,2	98,4	876 513,5	96,3
Peshku	978,1	108,1	7 392,0	106,2
Romitan	1 998,1	106,2	13 106,6	104,6
Jondor	1 570,6	110,4	8 390,9	108,4
Shofirkon	1 021,8	106,2	5 451,3	105,0

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning tabaqalanishi tahlili Qorovulbozor tumanida (876 513,5 ming so'm) va Kogon tumanida (26 268,1 ming so'm) o'rtacha viloyat darajasi ko'rsatkichidan (20 537,0 ming so'm) ancha yuqoriligini ko'rsatmoqda.

**yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda*

Hududlar bo'yicha aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari tovarlari ishlab chiqarish hajmi, *ming so'mda*
(2024-yil yanvar-dekabr)

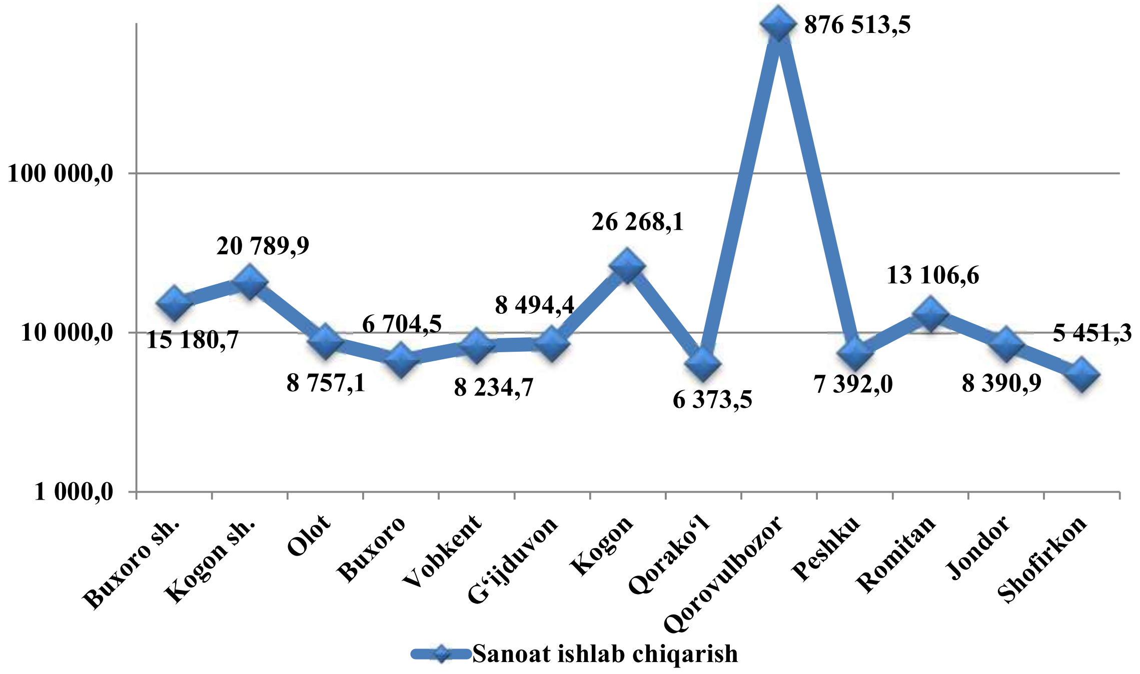

Hududlar kesimida aholi jon boshiga o'rtacha sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmining yuqori o'sish sur'atlari Jondor tumani (2023-yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 108,4 foizga), Vobkent tumanida (106,7 foizga) va Buxoro shahrida (106,4 foizga) kuzatilgan bo'lsada, faqatgina Qororvulbozor (96,3 foizga) tumanida o'sishning past sur'ati kuzatildi.

<u>Sanoat ishlab chiqarishda kichik biznesning hissasi</u>

Kichik tadbirkorlik subektlari sanoat ishlab chiqarishda keskin faollashgani natijasida ular tomonidan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish fizik hajmi indeksi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 124,4 foizga oshishini ta'minladi, o'z navbatida kichik biznesning jami sanoat ishlab chiqarishidagi ulushi esa 41,2 foizni tashkil etmoqda.

Hududlar kesimida kichik biznesning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi eng yuqori ulushi Jondor (jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 89,0 foiz), Shofirkon (87,3 foiz), Vobkent (85,4 foiz) va Kogon (74,9 foiz) tumanlarida kuzatildi. Shu bilan birga, eng kam ulush G'ijduvon (49,9 foiz), Romitan (45,9 foiz) hamda Qorovulbozor (5,0 foiz) tumanlari kuzatildi.

Hududlar bo'yicha kichik biznesning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi, *foizda*
(2024-yil yanvar-dekabr)

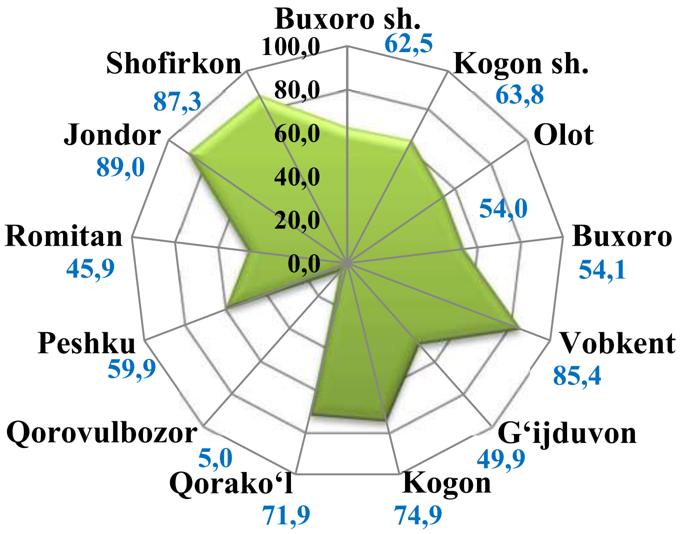

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish Dasturining amalga oshirilishi

Viloyat sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishining rivojlanishiga tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish Dasturining amalga oshirilishi ham o'z ta'sirini ko'rsatdi, mazkur dastur doirasida kiritilgan 160 ta loyiha bo'yicha 7 677,3 mlrd.so'mlik mahsulotlar ishlab chiqarilgan bo'lib, yanvar-dekabr oylarida 39 838,0 ming AQSH dollari miqdorida mahalliylashtirilgan mahsulotlar eksport qilindi.

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish dasturining asosiy ko'rsatkichlari
(yanvar-dekabr)

	2023-yil	***2024-yil***
Loyihalar soni, *birlik*	132	160
Korxonalar soni, *birlik*	121	148
Ishlab chiqarish hajmi, *mlrd. so'm*	4 910,8	7 677,3
Eksportga qilingan mahalliylashtirilgan mahsulot hajmi, *mln. AQSH doll.*	54	39,8
Yaratilgan yangi ish o'rinlari, *birlik*	274	840

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar mahsulotlarining ishlab chiqarilishi

Hisobot davrida viloyatdagi xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar tomonidan 3 733,8 mlrd. so‘mlik mahsulot ishlab chiqarilgan. O‘tgan yilda qo‘shma korxonalarning umumiy ishlab chiqarishdagi ulushi 9,0 foizni tashkil etgan bo‘lsa, hisobot davrida bu ko‘rsatkich 9,7 foizni tashkil etgan holda o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 0,7 bandga ko‘paygan.

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar mahsulotlarining sanoatning umumiy hajmidagi ulushi, foiz

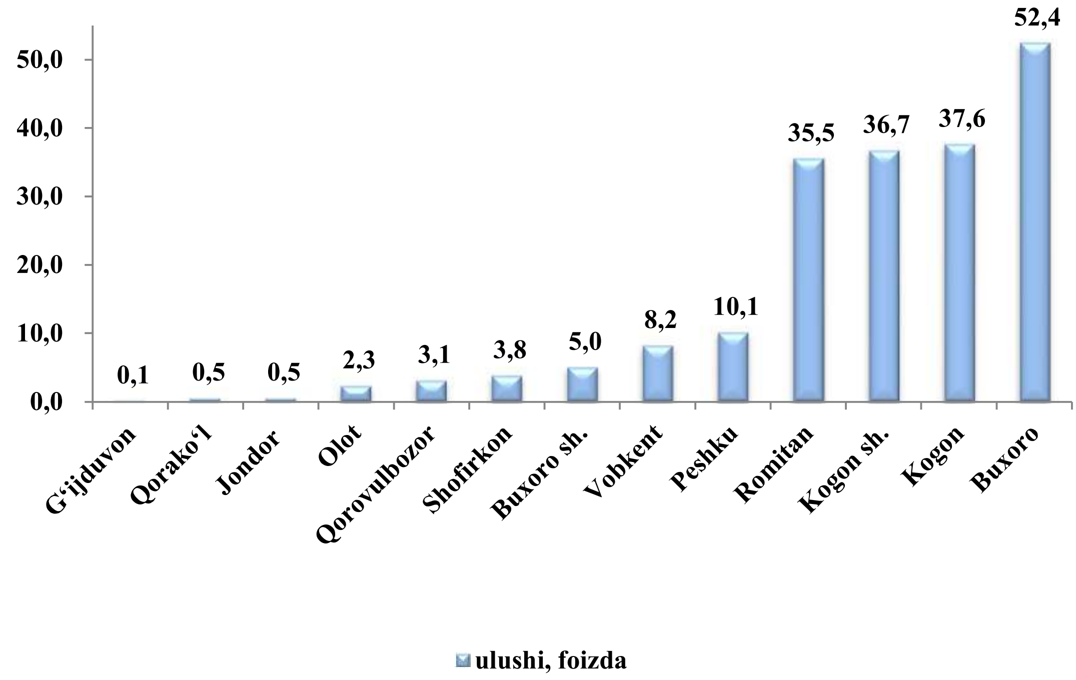

Faoliyat yuritayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari

Bugungi kunda viloyatda 3 110 ta sanoat korxonalari faoliyat ko‘rsatayotgan bo‘lib, ulardan Buxoro shahriga 695 tasi, G‘ijduvon tumaniga 372 tasi, Kogon tumaniga 288 tasi, Jondor tumaniga 250 tasi, Romitan tumaniga 245 tasi, Buxoro tumaniga 239 tasi, Vobkent tumaniga 226 tasi, Shofirkon tumaniga 172 tasi, Qorako‘l tumaniga 152 tasi, Olot tumaniga 146 tasi, Peshku tumaniga 142 tasi, Kogon shahriga 126 tasi va Qorovulbozor tumaniga 57 tasi to‘g‘ri keladi.

Faoliyat yuritayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari soni, *birlik*
(2024-yil yanvar-dekabr)

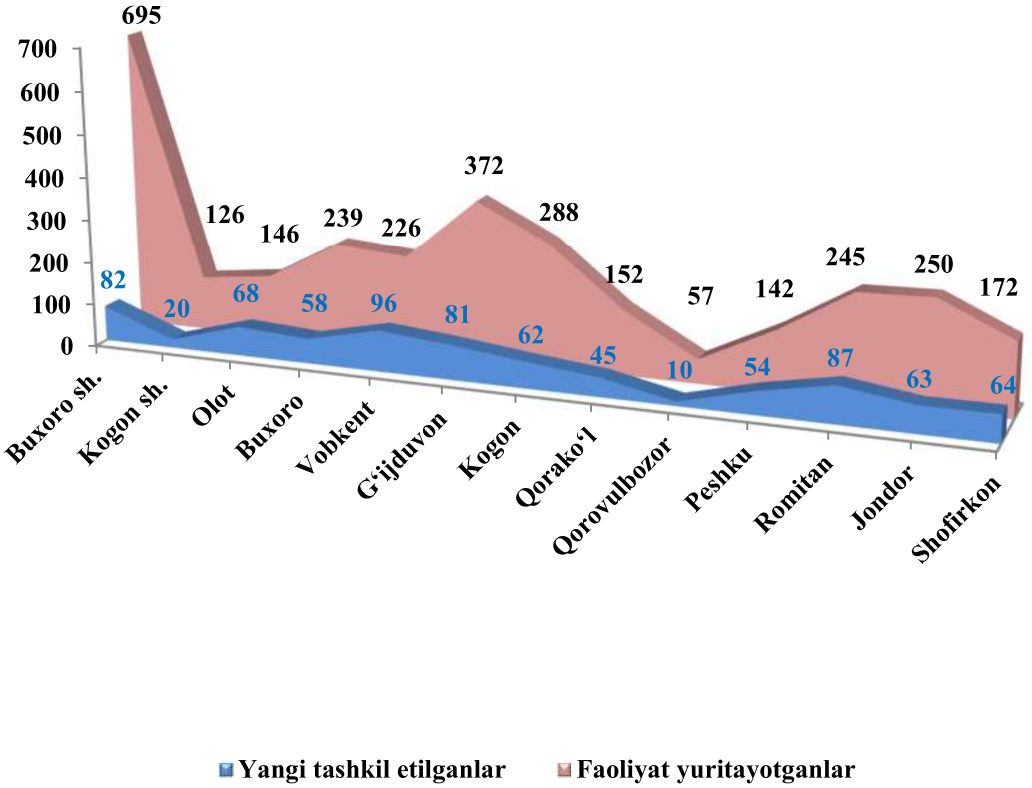

2024-yil yanvar-dekabr oylarida viloyatda 790 ta yangi sanoat korxonalari tashkil etilgan bo‘lib, ulardan Vobkent tumaniga 12,2 foizi, Romitan tumaniga 11,0 foizi, Buxoro shahriga 10,4 foizi, G‘ijduvon tumaniga 10,3 foizi, Olot tumaniga 8,6 foizi, Shofirkon tumaniga 8,1 foizi, Jondor tumaniga 8,0 foizi, Kogon tumaniga 7,8 foizi, Buxoro tumaniga 7,3 foizi, Peshku tumaniga 6,8 foizi, Qorako‘l tumaniga 5,7 foizi, Kogon shahriga 2,5 foizi, hamda Qorovulbozor tumaniga 1,3 foizi to‘g‘ri keladi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Sanoat bu – xom ashyoni qayta ishlash, yer osti boyliklarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish vositalari va xalq iste'moli mollarini yaratishni qamrab oluvchi ishlab chiqarish tarmog'i.

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi ishlab chiqarilgan mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) hajmining taqqoslanadigan davrlardagi o'zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko'rsatkichdir.

Sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi – korxona tomonidan ishlab chiqarilgan tayyor mahsulotlar, yarim tayyor, chetga sotishga mo'ljallangan, nosanoat bo'linmalarga va kapital qurilishga mo'ljallangan mahsulotlar hajmini o'z ichiga oladi: ishlab chiqarilishi hisobot davrida tugallanmagan uzoq muddatli mahsulotlarni ishlab chiqarish bo'yicha ishlar; sanoat tusidagi ishlar (xizmatlar).

Natura ko'rinishida sanoat ishlab chiqarishi hajmi – boshqa korxonalarga jo'natish uchun yoki ishlab chiqarishga mo'ljallangan mahsulotlarni, shu jumladan, korxonaning sanoat ehtiyojlari uchun sarflangan mahsulotlarni o'z ichiga oladi, ya'ni yalpi mahsulot.

Mahalliylashtirish darajasi – ishlab chiqarishda ishlatiladigan mahalliy materiallar, mehnat va intellektual resurslarning ulushini belgilaydi; mahalliylashtirish darajasini hisoblashda xarajatlar, soliq to'lovlari va ishlab chiqarish jarayoniga bevosita aloqador bo'lmagan boshqa imtiyozlar hisobga olinmaydi.

Mahsulot sotish hajmi – savdo narxlarida keltiriladi (QQS va aksiyalar bundan mustasno).

Milliy valyutada eksport qilinadigan mahsulotlarning qiymati – O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining kursi bo'yicha hisob-kitob qilgan holda to'ldiriladi.

Tayyor mahsulot - sotish uchun mo'ljallangan va texnik hamda sifat talablariga muvofiq keladigan, tashkilotning ishlab chiqarish siklining pirovard natijasi bo'lgan tovar

III. QISHLOQ, O‘RMON VA BALIQCHILIK XO‘JALIGI

Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, viloyatda 2024-yil yanvar-dekabr oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmatlar)larining umumiy hajmi 41 871,5 mlrd.so‘mni yoki 2023-yilning mos davriga nisbatan 102,7 foizni, shu jumladan yalpi dehqonchilik mahsulotlari hajmi 19 655,0 mlrd.so‘mni (101,0 foiz), yalpi chorvachilik mahsulotlari hajmi 21 384,4 mlrd.so‘mni (104,3 foiz), qishloq xo‘jaligida ko‘rsatilgan xizmatlar hajmi 436,9 mlrd. so‘mni (105,9 foiz), baliqchilik xo‘jaliklarida 160,6 mlrd. so‘mni (103,6 foiz), ovchilik xo‘jaligida 1,7 mlrd.so‘mni (100,6 foiz), o‘rmonchilik xo‘jaliklarida 232,9 mlrd.so‘mni (92,1 foiz) tashkil qildi.

41 871,5 — **Buxoro viloyatining qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat) larining hajmi, mlrd. so'm**

01 — **41 478,0** — **Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko'rsatilgan xizmatlar**

02 — **232,9** — **O'rmon xo'jaligi**

03 — **160,6** — **Baliqchilik xo'jaligi**

Qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligi mahsulot (xizmatlar) hajmining taqsimlanishi, foizda
(2024-yil yanvar-dekabr)

	Qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligi mahsulotlar hajmi		*Aholi jon boshiga, (ming soʻm)*
	mlrd. soʻm	*2023-yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, oʻsish surʼati % da*	
Buxoro viloyati	**41 871,5**	**102,7**	**20 320,7**
Buxoro sh.	475,9	100,1	1 600,4
Kogon sh.	213,3	78,8	3 276,7
tumanlar			
Olot	2 792,4	100,8	26 578,6
Buxoro	4 468,4	103,5	24 815,9
Vobkent	3 703,2	103,6	24 697,7
Gʻijduvon	4 840,5	104,0	14 894,0
Kogon	2 882,6	103,1	33 735,9
Qorakoʻl	3 855,7	101,2	22 279,0
Qorovulbozor	1 158,1	105,1	57 554,4
Peshku	4 020,2	104,4	30 381,8
Romitan	4 434,1	102,3	29 085,3
Jondor	5 334,6	101,5	28 500,4
Shofirkon	3 692,5	103,8	19 699,7

2024-yil yanvar-dekabr oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulotlari (xizmatlar)ning hajmi va o‘sish sur’atlari

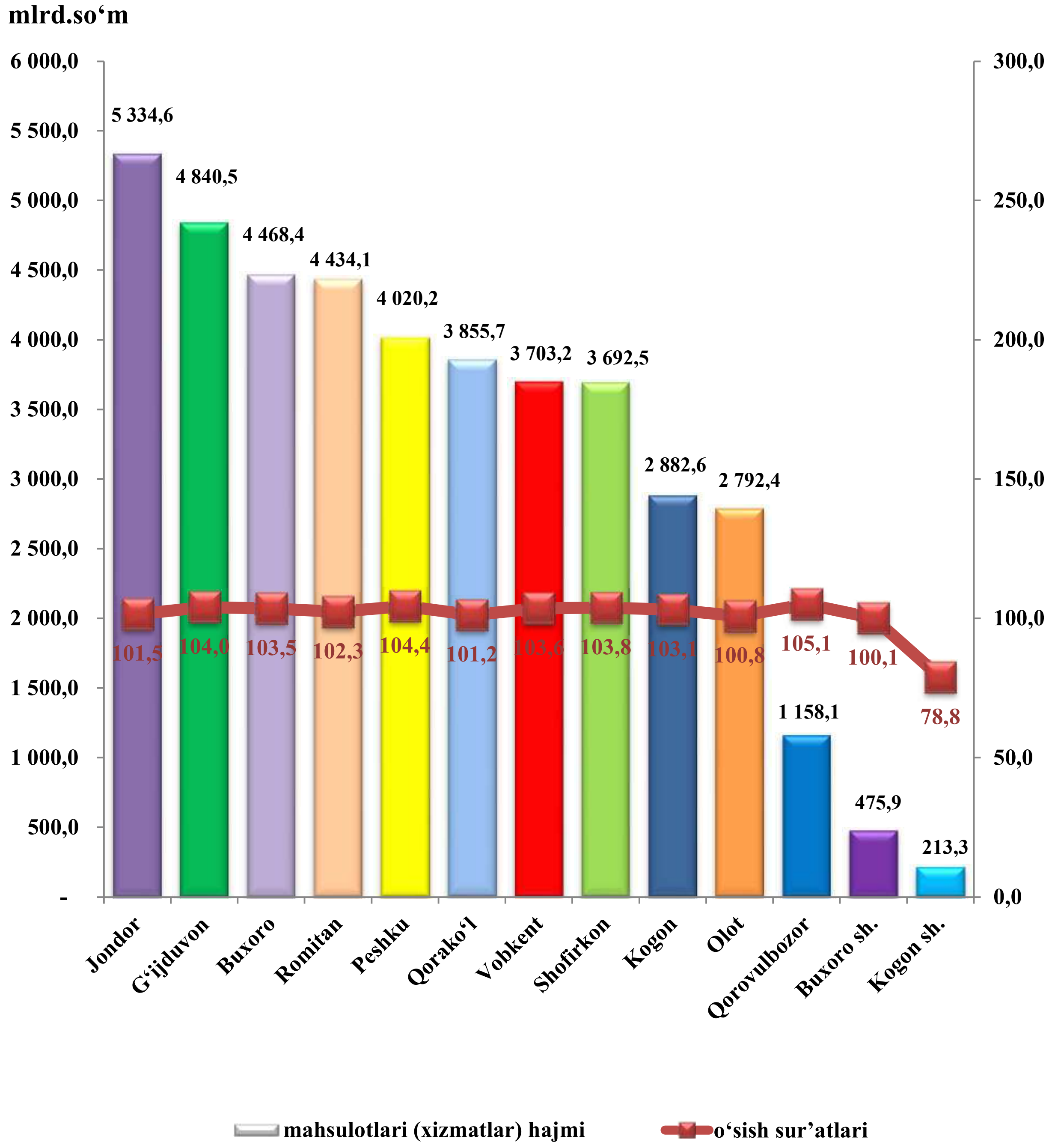

Xususan, yuqori o‘sish sur’atlari Qorovulbozor (105,1 foiz), Peshku (104,4 foiz), G‘ijduvon (104,0 foiz), Shofirkon (103,8 foiz) tumanlarida kuzatildi. Kogon (78,8 foiz) va Buxoro (100,1 foiz) shaharlarida esa aksincha past sur’atlar kuzatildi.

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lari umumiy hajmining hududlar kesimida taqsimlanishi, % da

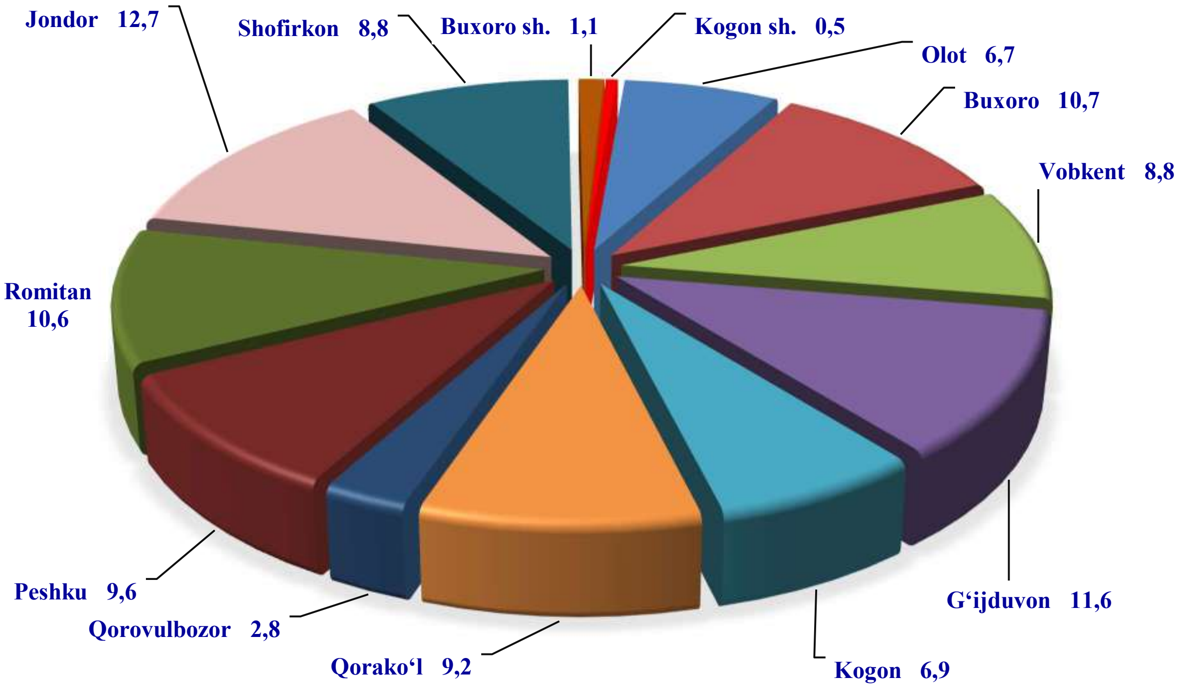

Hududlar bo‘yicha tahlil qilinganda eng yuqori ulush Jondor (12,7 %), G‘ijduvon (11,6 %), Buxoro (10,7 %) va Romitan (10,6 %) tumanlariga kuzatildi. Aksincha kam ulushga ega hududlar Kogon shahar (0,5 %), Buxoro shahar (1,1 %), Qorovulbozor (2,8 %) va Olot (6,7 %) tumanlariga kuzatildi.

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari

2024-yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmining o‘sishi 2023-yil mos davriga nisbatan 102,7 foizni, shu jumladan dehqonchilik mahsulotlari 101,0 foizni va chorvachilik mahsulotlari 104,3 foizni tashkil qildi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish hajmida dehqonchilik va chorvachilikning ulushi, foizda

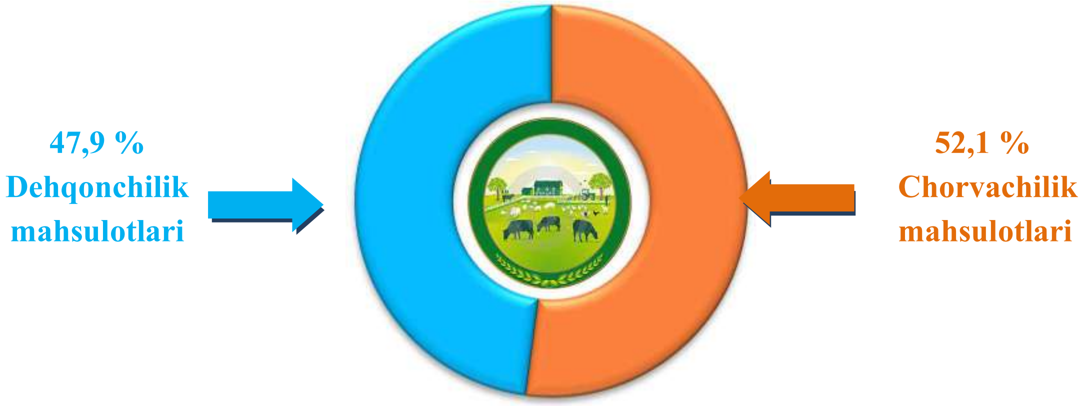

Ishlab chiqarilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari hajmining hududlar kesimida taqsimlanishi, foizda

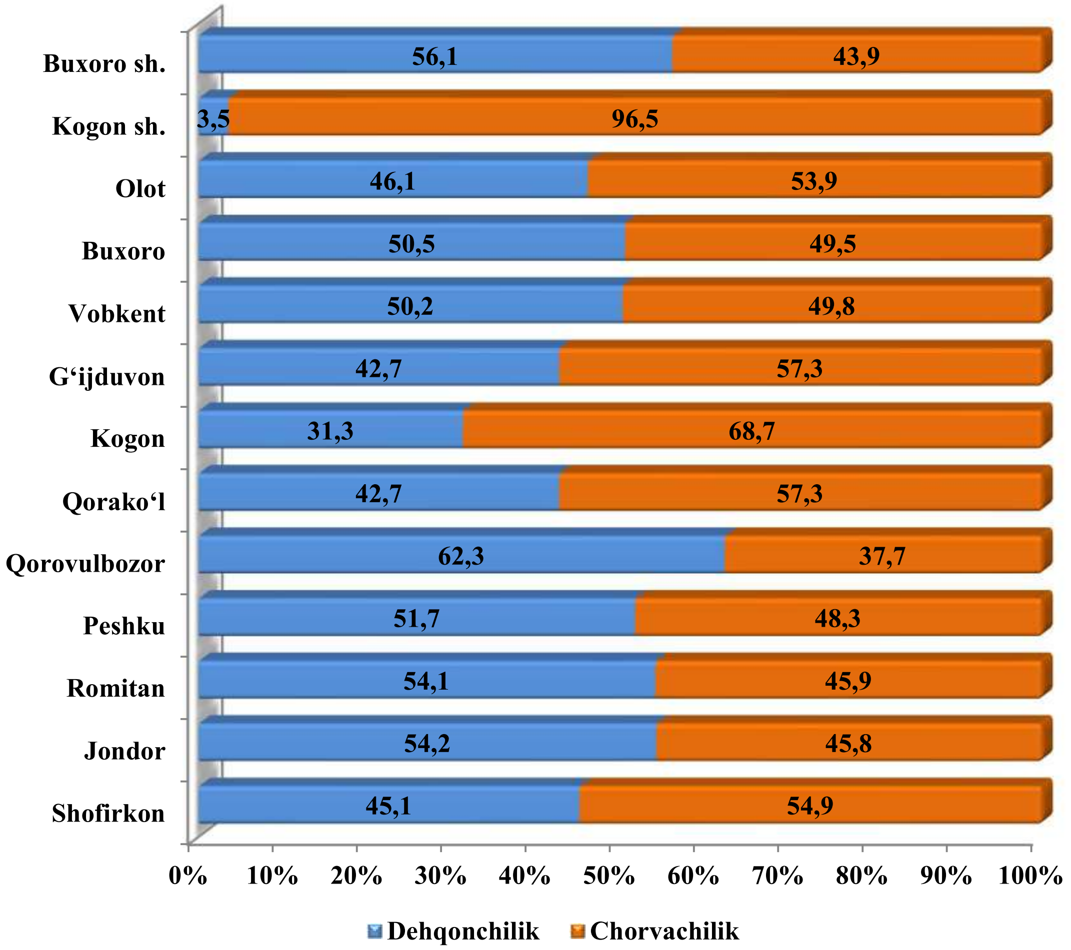

2024-yil yanvar-dekabr oylarida 41 039,4 mlrd. so‘mga teng bo‘lgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari ishlab chiqarildi va ushbu hajmning 19 655,0 mlrd. so‘mga teng qismi yoki 47,9 foizi dehqonchilik, 21 384,4 mlrd. so‘mga teng qismi yoki 52,1 foizi chorvachilik sohasiga to‘g‘ri keladi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlari umumiy hajmining hududlar kesimida taqsimlanishi tahlil qilinganda Qorovulbozor, Jondor tumanlarida va Buxoro shahrida asosan dehqonchilik sohasining ancha rivojlanganligini ko‘rsatdi. Ushbu tumanlarda jami qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmining 62,3 – 54,2 foizini dehqonchilik mahsulotlari tashkil etadi. Shuningdek, Kogon, G‘ijduvon, Qorako‘l tumanlarida asosan chorvachilik sohasining ancha rivojlanganligini kuzatish mumkin. Ushbu hududlarda jami qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmining 68,7- 57,3 foizini chorvachilik mahsulotlari tashkil etadi.

Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha taqsimlanishi, foiz

Xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha tahlillar, qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmining 64,4 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga, 27,7 foizi fermer xo‘jaliklariga, 7,9 foizi qishloq xo‘jaligini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

Ishlab chiqarilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlarining xo'jaliklar toifalari bo'yicha taqsimlanishi hududlar kesimida, *foizda*

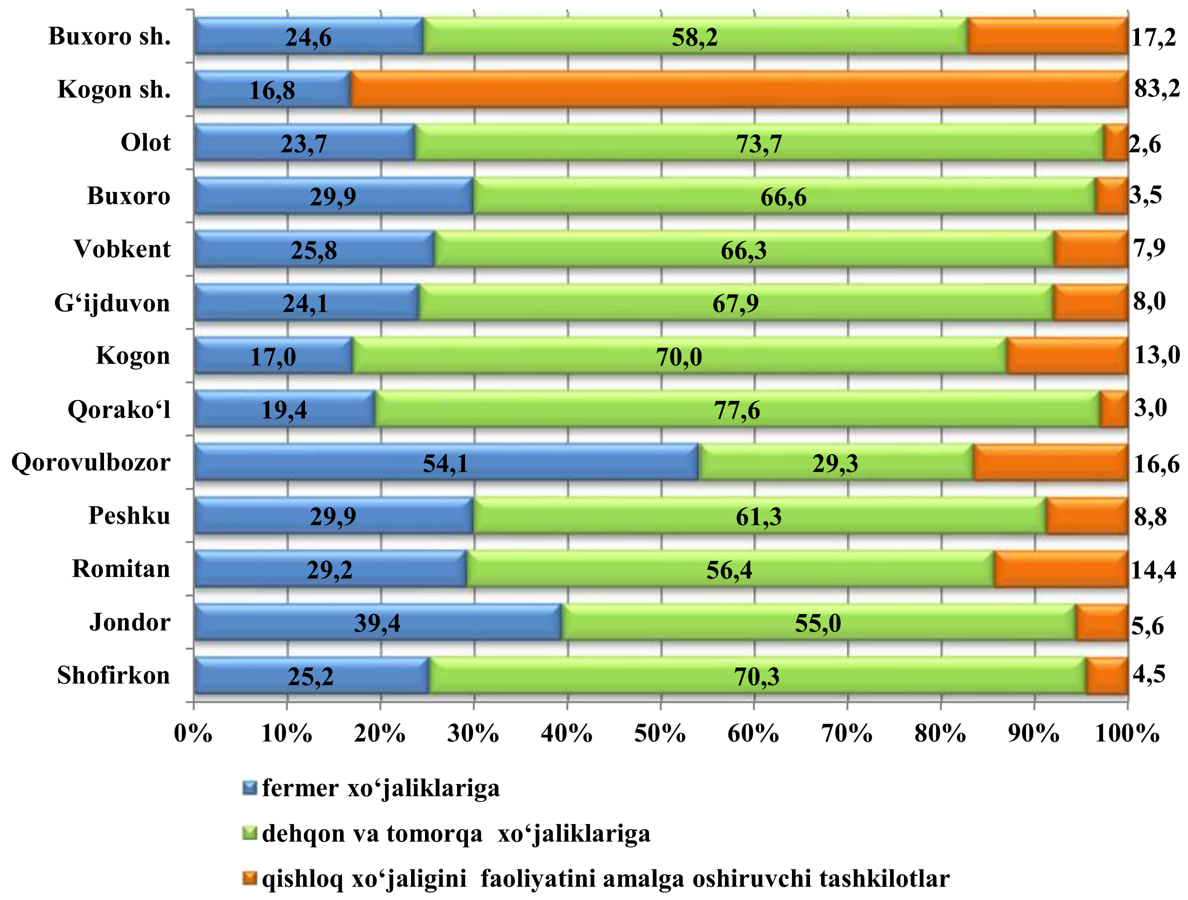

Qishloq xo'jaligi yalpi mahsulotining ulushi xo'jaliklar toifalari bo'yicha taqsimlanishi tuman va shaharlar kesimida tahlil qilinganda, eng yuqori ko'rsatkichlar barcha tuman va shaharlarda dehqon va tomorqa xo'jaliklari hissasiga to'g'ri kelishi kuzatildi.

2024-yil yanvar-dekabr oylari yakunlariga ko'ra fermer xo'jaliklarining qishloq xo'jaligi yalpi mahsuloti tarkibidagi ulushi bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Qorovulbozor (54,1 foizi), dehqon va tomorqa xo'jaliklarining eng yuqori ulushi Qorako'l (77,6 foizi) tumanlari va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng yuqori ulushi Buxoro (17,2 foizi) shahrida qayd etildi.

Fermer xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi yalpi mahsuloti tarkibidagi ulushi bo‘yicha eng kam ko‘rsatkich esa Kogon (17,0 foizi), dehqon va tomorqa xo‘jaliklarining eng kam ulushi Kogon shahrida (16,8 foizi) hamda qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng kam ulushi Olot (2,6 foizi) tumanlarida qayd etildi.

Dehqonchilik

2024-yilning yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan dehqonchilik mahsulotlarning hajmi 19 655,0 mlrd.so‘mni yoki 2023-yilning mos davriga nisbatan 101,0 foizni tashkil etdi. Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining umumiy hajmida dehqonchilik mahsulotlarining ulushi 47,9 foizni tashkil kildi.

Viloyatda 2025-yil 1-yanvar holatida davlat xirmoniga 50,5 ming tonna g‘alla topshirildi. Bundan tashqari kelgusi yil hosili uchun 20,4 ming tonna urug‘lik don ham tayyorlandi.

Dehqonchilik mahsulotlari ishlab chiqarishda dehqon va tomorqa xo‘jaliklarining salmog‘i yuqori bo‘lmoqda, jumladan jami yetishtirilgan kartoshkaning 78,1 foizi, sabzavotning 61,6 foizi, poliz mahsulotlarining 52,7 foizi, uzumning 53,6 foizi va mevaning 43,1 foizi ular hissasiga to‘g‘ri keldi.

Hosilni yig‘ib olish

2024-yilning yanvar-dekabr oylarida jami don 676 647,0 tonna (2023-yil shu davriga nisbatan 4,8 foizga ko‘p), shu jumladan, boshoqli don 503 695,0 tonna, shundan bug‘doy 498 240,0 tonna o’rib olindi.

Kartoshka 268 662,0 tonna (4,4 foizga ko‘p), sabzavot 931 762,0 tonna (1,9 foizga ko‘p), poliz 210 826,0 tonna (3,6 foizga ko‘p), meva 316 511,0 tonna (3,5 foizga ko‘p), uzum 232 357,0 tonna (4,5 foizga ko‘p) yig‘ib olindi.

Asosiy turdagi dehqonchilik mahsulotlarini ishlab chiqarishda xo‘jalik toifalarining ulushi, % hisobida

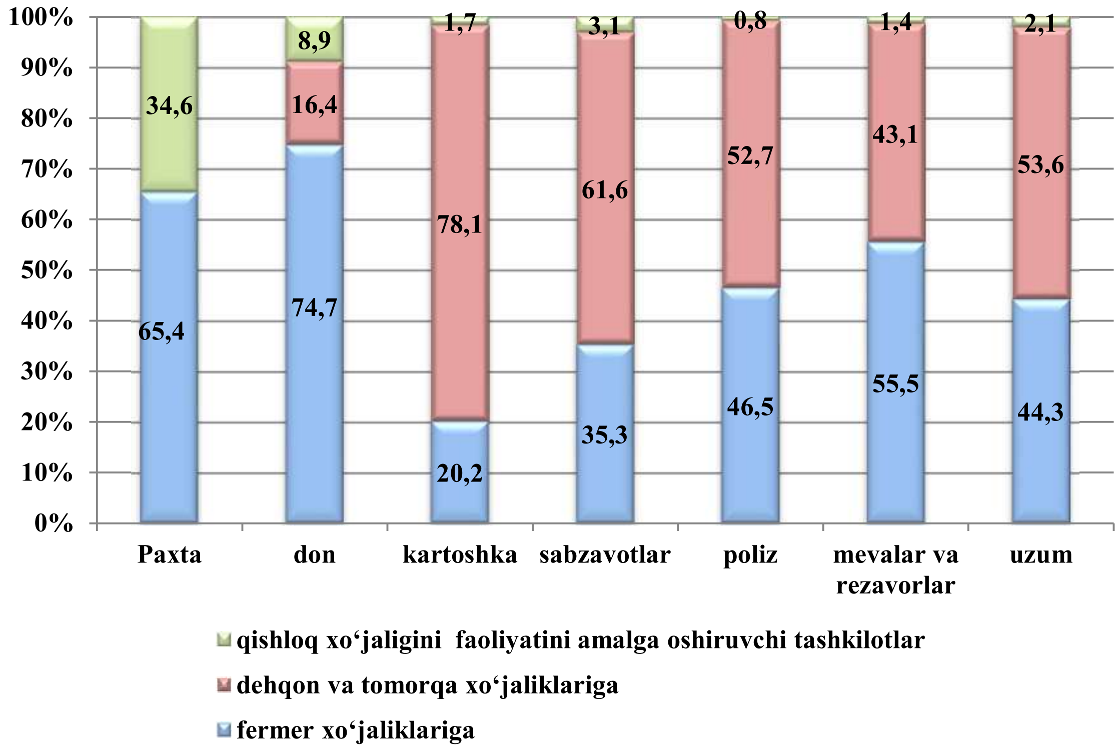

2024-yilning yanvar-dekabr oylarida xo‘jalik toifalari bo‘yicha asosiy turdagi dehqonchilik mahsulotlarini ishlab chiqarish

	Fermer xo‘jaliklari		*Dehqon va tomorqa xo‘jaliklari*		*Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar*	
	ming tonna	*o‘sish sur’ati, foizda*	*ming tonna*	*o‘sish sur’ati, foizda*	*ming tonna*	*o‘sish sur’ati, foizda*
Paxta	209,3	63,3	x	x	110,5	2,6 m.
Don	505,6	105,2	110,9	100,6	60,1	110,6
Kartoshka	54,1	102,3	210,0	105,0	4,6	106,0
Sabzavotlar	329,4	98,1	573,7	104,2	28,7	102,4
Poliz	98,1	103,8	111,1	103,1	1,6	130,2
Mevalar va rezavorlar	175,7	101,4	136,5	106,5	4,3	99,1
Uzum	103,0	105,2	124,6	104,0	4,8	103,5

2024-yil yanvar-dekabr oylarida shahar va tumanlar kesimida asosiy turdagi dehqonchilik mahsulotlarini ishlab chiqarish

Paxta *(tonna)*

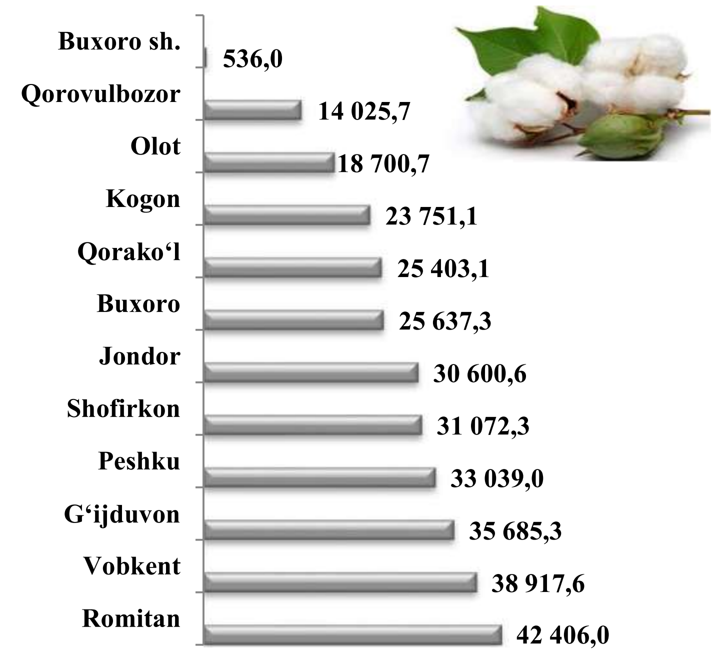

Don *(tonna)*

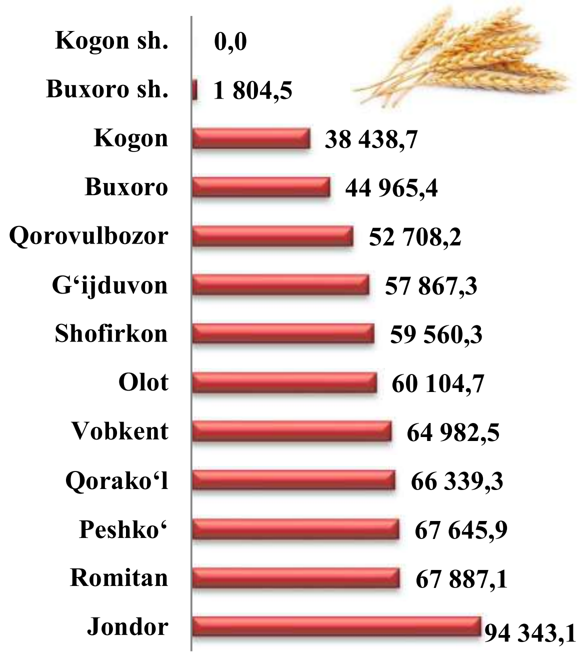

Kartoshka *(tonna)*

Sabzavotlar *(tonna)*

Poliz *(tonna)*

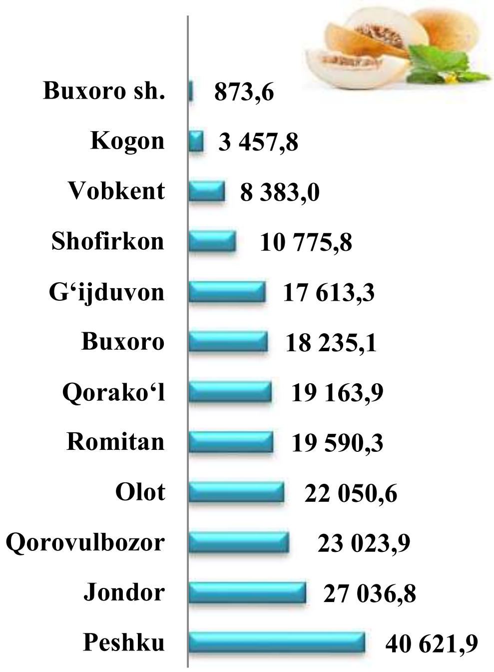

Mevalar va rezavorlar *(tonna)*

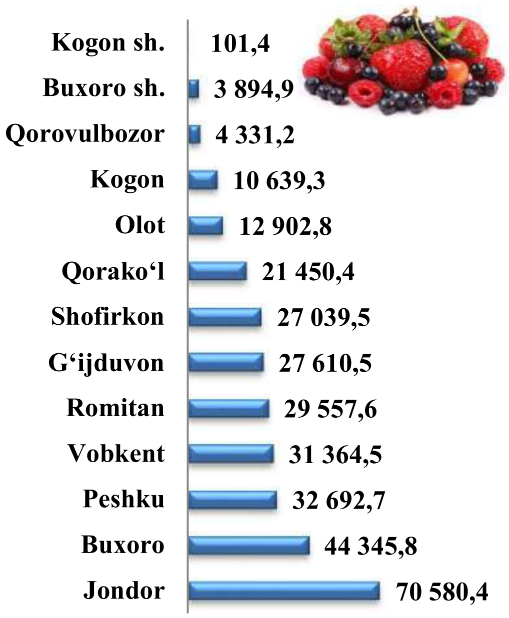

Uzum *(tonna)*

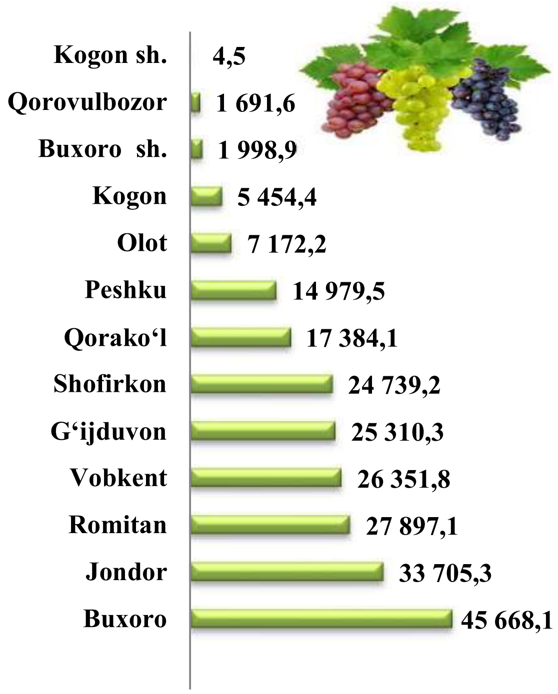

Chorvachilik

2024-yil yanvar - dekabr oylarida chorvachilik mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi 21 384,4 mlrd.so‘mni yoki 2023-yilning mos davriga nisbatan 104,3 foizni tashkil qildi. Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining umumiy hajmida chorvachilik mahsulotlarining ulushi 52,1 foizni tashkil etdi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida barcha toifadagi xo‘jaliklar tomonidan tirik vaznda 312 720,0 tonna go‘sht (2023-yil yanvar - dekabrga nisbatan 4,1 foizga ko‘p), 1 136,7 ming tonna sut (4,4 foizga ko‘p), 582,5 mln.dona tuxum (5,9 foizga ko‘p), 4 349,0 tonna jun (3,3 foizga ko‘p), 598,1 ming dona qorako‘l teri (o‘tgan yilga nisbatan 3,3 foizga ko‘p) ishlab chiqarildi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha asosiy turdagi chorvachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish

	Barcha toifadagi xo‘jaliklar		*shu jumladan:*					
			fermer xo‘jaliklari		*dehqon va tomorqa xo‘jaliklari*		*qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar*	
	miq-dori	*o‘sish sur’ati, foiz*	*miq -dori*	*o‘sish sur’ati, foiz*	*miq-dori*	*o‘sish sur’ati, foiz*	*miq -dori*	*o‘sish sur’ati, foiz*
Go‘sht tirik vaznda, *tonna*	312 720	104,1	17 746	105,1	265 456	104,2	29 518	102,9
Sut, *tonna*	1 136 723	104,4	84 084	103,9	1 038 290	104,2	14 349	128,9
Tuxum, *ming dona*	582 535	105,9	130 056	100,1	268 331	103,2	184 148	115,0
Jun, *tonna*	4 349	103,3	674	102,9	3 336	103,3	339	104,6
Qorako‘l teri dona	598 144	103,3	62 042	103,8	499 807	103,3	36 295	101,9

Chorvachilik mahsulotlari ishlab chiqarish ko‘rsatkichlarini xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha taxlil qilar ekanmiz, tirik vaznda go‘shtning umumiy hajmidan 84,9 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklari hissasiga to‘g‘ri kelishini qayd etish lozim, shuningdek sutning 91,3 foizi, tuxumning 46,1 foizi, junning 76,7 foizi, qorako‘l terining 83,6 foizi ham dehqon va tomorqa xo‘jaliklari hissasiga to‘g‘ri keladi.

Asosiy turdagi chorvachilik mahsulotlarini ishlab chiqarishda xo‘jalik toifalarining ulushi

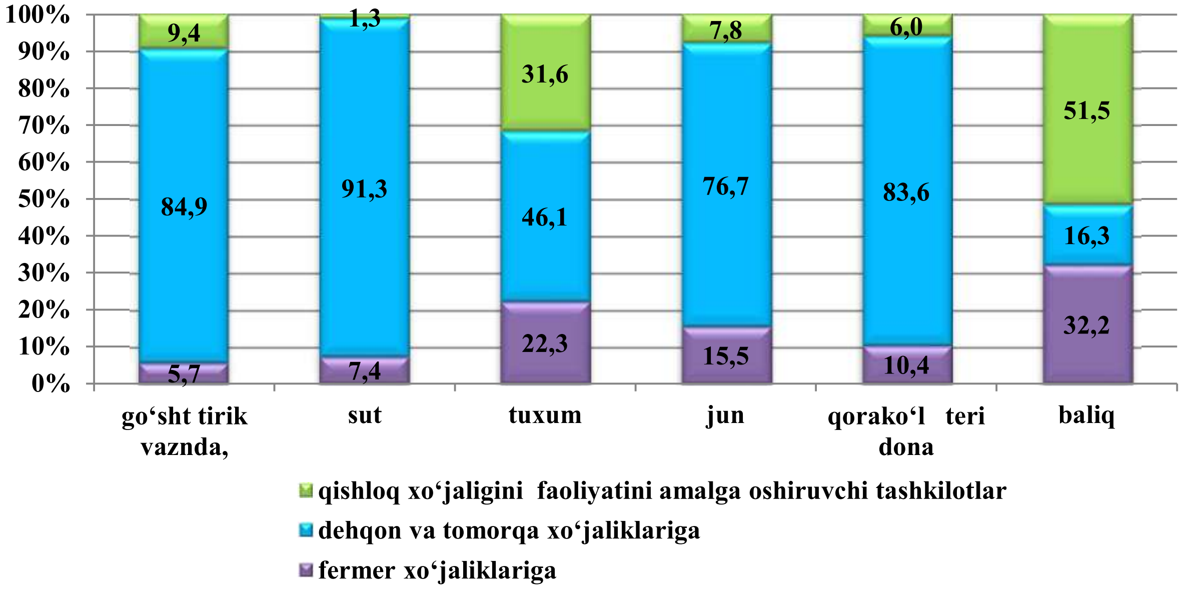

2025-yil 1-yanvar holatiga xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha chorva mollari va parrandalar bosh soni

	Barcha toifadagi xo‘jaliklar		*shu jumladan:*					
			fermer xo‘jaliklari		*dehqon va tomorqa xo‘jaliklari*		*Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar*	
	ming bosh	*o‘sish sur’ati, foiz*	*ming bosh*	*o‘sish sur’ati, foiz*	*ming bosh*	*o‘sish sur’ati, foiz*	*ming bosh*	*o‘sish sur’ati, foiz*
Yirik shoxli qoramollar	1 391,6	102,0	124,8	106,0	1 235,8	101,3	31,0	116,5
shu shumladan sigirlar	456,8	102,3	43,5	104,3	403,8	101,8	9,5	118,8
Qo‘y va echkilar	2 554,3	102,1	482,5	102,7	1 865,5	101,5	206,3	106,3
Parrandalar	8 222,6	104,1	2 304,8	102,6	2 316,1	100,5	3 601,7	107,7

Ishlab chiqarilgan asosiy turdagi chorvachilik va baliqchilik mahsulotlarini hududlar kesimida taqsimlanishi

Go'sht *(ming t.)*

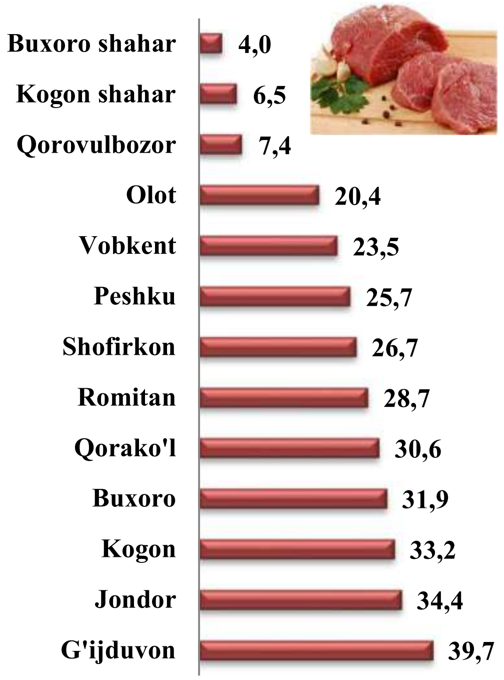

Sut *(ming t.)*

Tuxum *(mln.dona)*

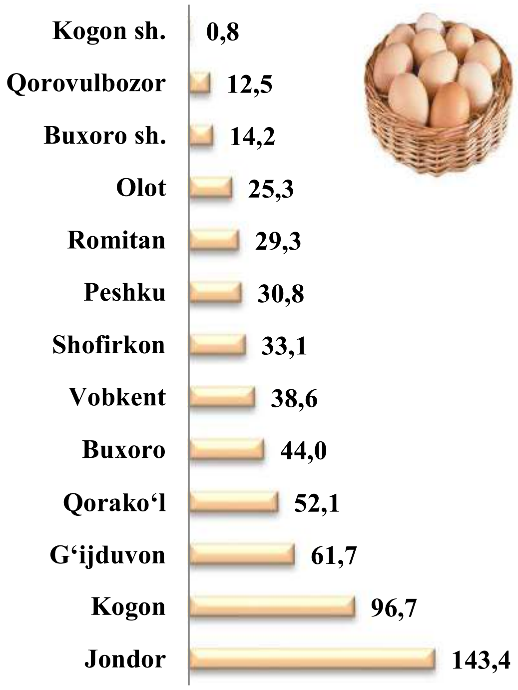

Ovlangan baliq *(tonna)*

Pilla *(tonna)*

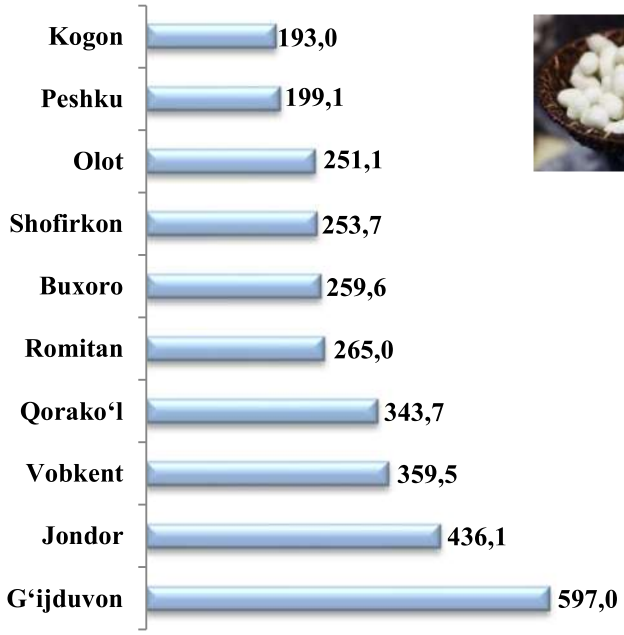

2025-yil 1-yanvar holatiga chorva mollari va parrandalar bosh soni

	ming bosh	*o'sish sur'ati, foiz*
Yirik shoxli qoramol	**1 391,6**	**102,0**
shu jumladan:		
Fermer xo'jaliklari	124,8	106,0
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	1 235,8	101,3
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	31,0	116,5
shundan sigirlar	**456,8**	**102,3**
shu jumladan:		
Fermer xo'jaliklari	43,5	104,3
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	403,8	101,8
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	9,5	118,8

	ming bosh	*o'sish sur'ati, foiz*
Qo'y va echkilar	**2 554,3**	**102,1**
shu jumladan:		
Fermer xo'jaliklari	482,5	102,7
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	1 865,5	101,5
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	206,3	106,3
Otlar *(bosh)*	**8 621**	**108,8**
shu jumladan:		
Fermer xo'jaliklari	4 121	114,0
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	2 629	100,4
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	1 871	110,8
Parrandalar	**8 222,6**	**104,1**
shu jumladan:		
Fermer xo'jaliklari	2 304,8	102,6
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	2 316,1	100,5
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	3 601,7	107,7

2024-yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan chorvachilik mahsulotlari

	Miqdori	*o'sish sur'ati, foiz*
Go'sht (tirik vaznda), *ming tn.*	**312,7**	**104,1**
shu jumladan:		
Fermer xo'jaliklari	17,7	105,1

	Miqdori	*o'sish sur'ati, foiz*
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	265,5	104,2
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	29,5	102,9
Sut, *ming tn.*	**1 136,7**	**104,4**
shu jumladan:		
Fermer xo'jaliklari	84,1	103,9
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	1 038,3	104,2
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	14,3	128,9
Tuxum, *mln. dona*	**582,5**	**105,9**
shu jumladan:		
Fermer xo'jaliklari	130,1	100,1
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	268,3	103,2
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	184,1	115,0

Yirik shoxli qoramollar va parrandalar bosh soni

2025-yil 1-yanvar holatiga yirik shoxli qoramollarning umumiy bosh soni 1 391,6 ming boshni, shu jumladan sigirlar 456,8 ming boshni, qo'y va echkilar 2 554,3 ming boshni, ot 8 621 boshni, parrandalar 8 222,6 ming boshni tashkil etdi. 2023-yilning mos davri bilan solishtirilganda barcha toifadagi xo'jaliklarda yirik shoxli qoramollar bosh soni 27,5 ming boshga (2,0 foizga), shu jumladan sigirlar 10,4 ming boshga (2,3 foizga), qo'y va echkilar 52,4 ming boshga (2,1 foizga), otlar 698 boshga (8,8 foizga), parrandalar 327,0 ming boshga (4,1 foizga) ko'paydi.

Xo‘jalik toifalarining chorva mollari
va parrandalar bosh sonidagi ulushi, foizda

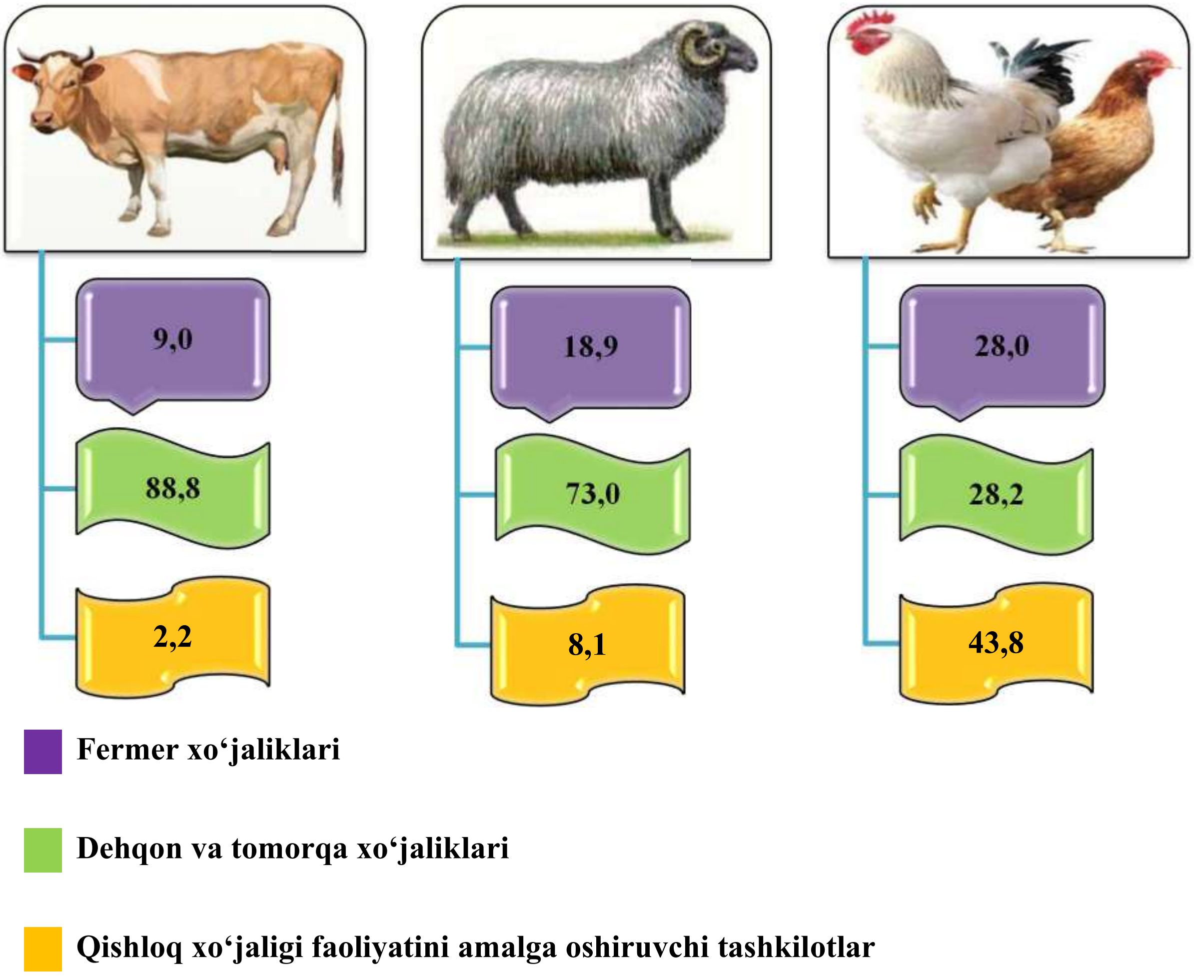

2025-yil 1-yanvar holatiga yirik shoxli qoramollar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, yirik shoxli qoramollar 9,0 foizi fermer xo‘jaliklariga 88,8 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga, 2,2 foizi qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim, shunga mos ravishda qo‘y va echkilarning umumiy sonidan 18,9 foizi fermer xo‘jaliklariga, 73,0 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga, 8,1 foizi qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keladi, shuningdek parrandalar umumiy sonidan 28,0 foizi fermer xo‘jaliklariga, 28,2 foizi dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga, 43,8 foizi qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keladi.

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, yirik shoxli qoramollarning umumiy bosh soni 1 391,6 mingtaga yetdi.

2024– yil 1- yanvar holati bilan solishtirilganda, barcha toifadagi xo‘jaliklarda yirik shoxli qoramollar bosh soni – 27,5 mingtaga (2,0 %) ko‘paydi.

Yirik shoxli qoramollar

Soni, ming bosh

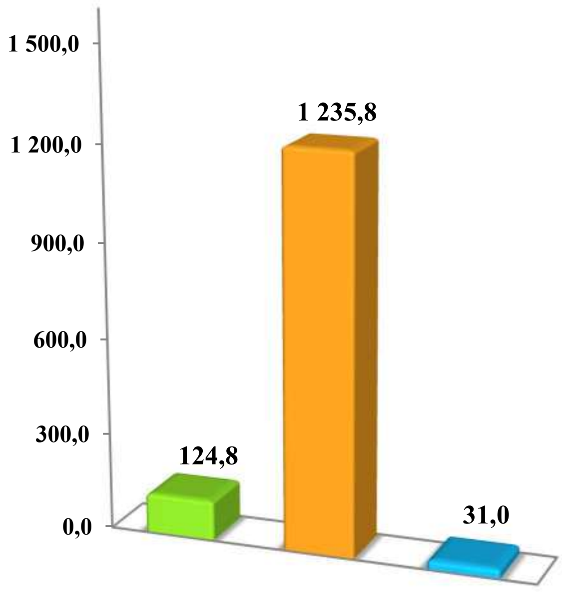

O‘sish sur’ati

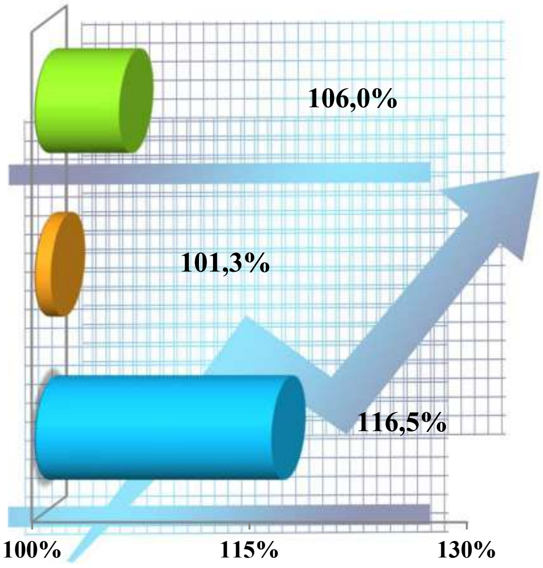

Jami bosh soning xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi

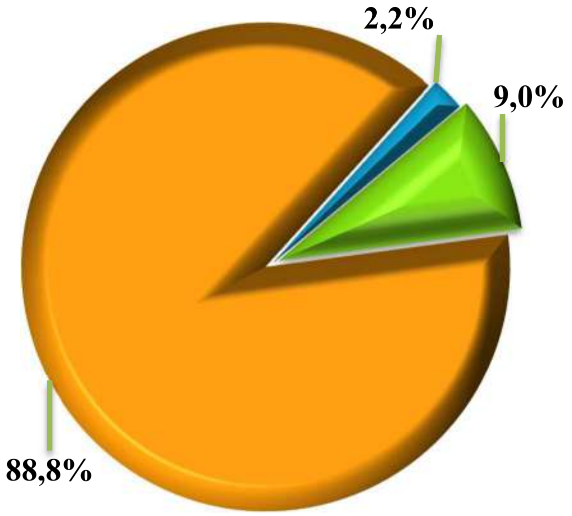

Fermer xo‘jaliklari

Dehqon va tomorqa xo‘jaliklari

Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, yirik shoxli qoramollar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlar xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil etilganda, jami yirik shoxli qoramollarning 88,8 % i dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelishi kuzatildi.

Yirik shoxli qoramollar

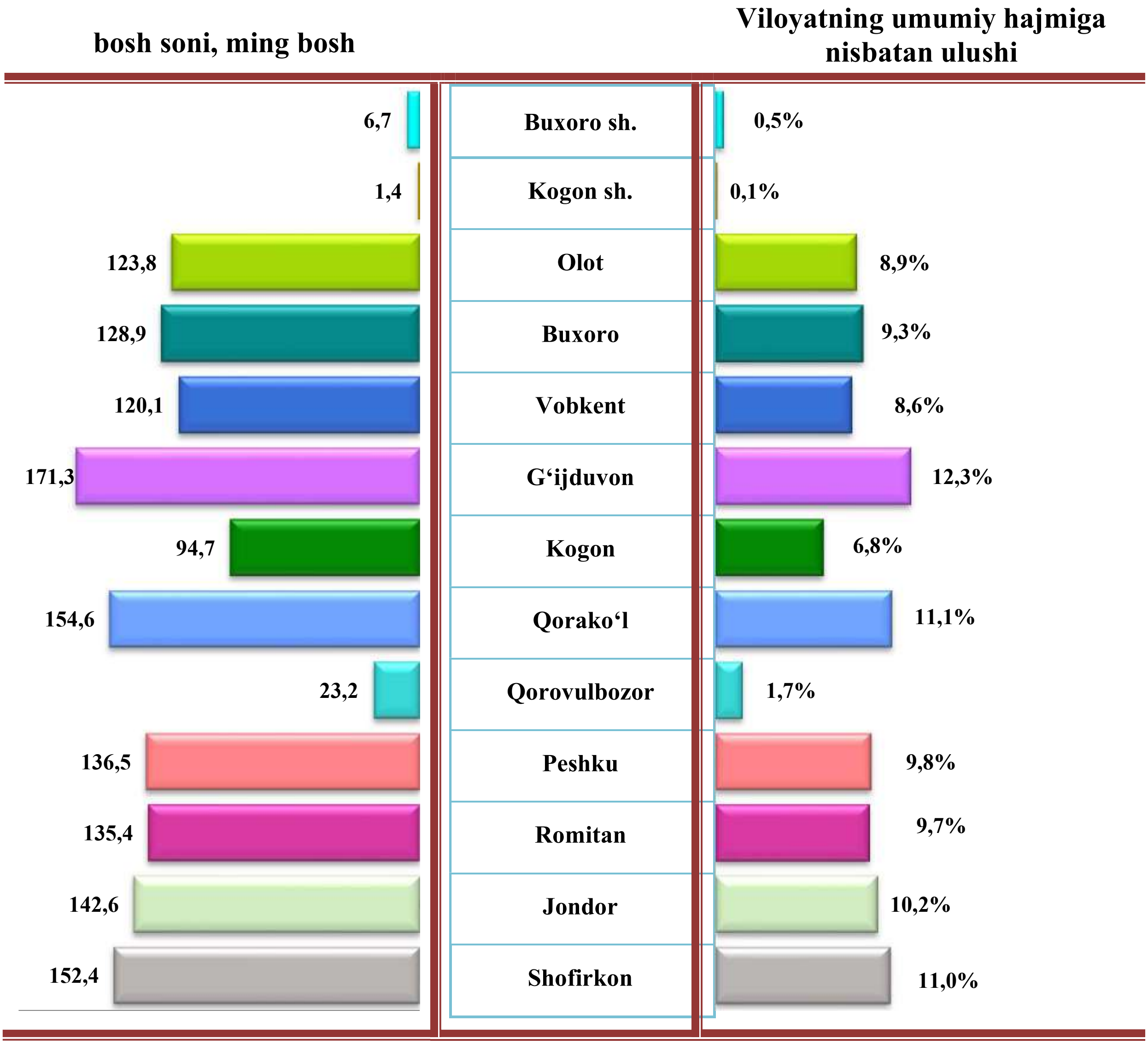

Yuqori ulushga ega tumanlar

G‘ijduvon tumani	**12,3 %**
Qorako‘l tumani	**11,1 %**
Shofirkon tumani	**11,0 %**
Jondor tumani	**10,2 %**

Past ulushga ega hududlar

Kogon shahar	**0,1 %**
Buxoro shahar	**0,5 %**
Qorovulbozor tumani	**1,7 %**
Kogon tumani	**6,8 %**

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, sigirlarning umumiy bosh soni 456,8 mingtaga yetdi.

2024– yil 1-yanvar holati bilan solishtirilganda barcha toifadagi xo‘jaliklarda sigirlar bosh soni – 10,4 mingtaga (2,3 %) ko‘paydi.

Sigirlar

Soni, ming bosh

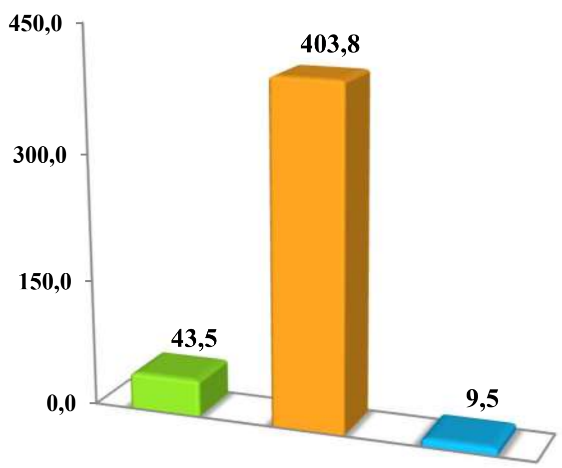

O‘sish sur’ati

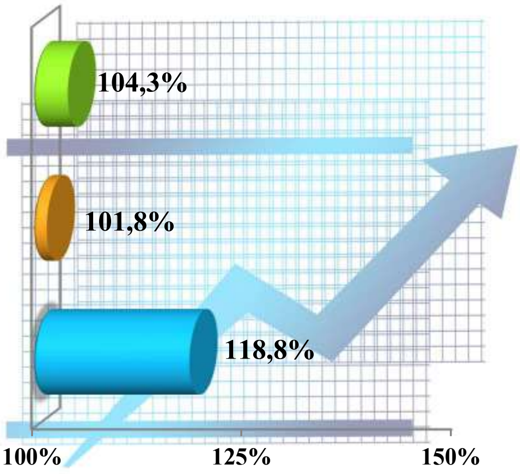

Jami bosh sonining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi

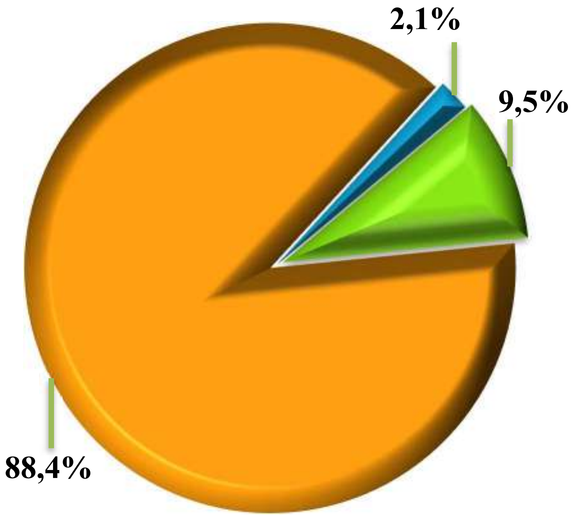

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, sigirlar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilinganda, jami sigirlarning 88,4 % i dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelmoqda.

Sigirlar bosh soni

bosh soni, ming bosh | **Viloyatning umumiy hajmiga nisbatan ulushi**

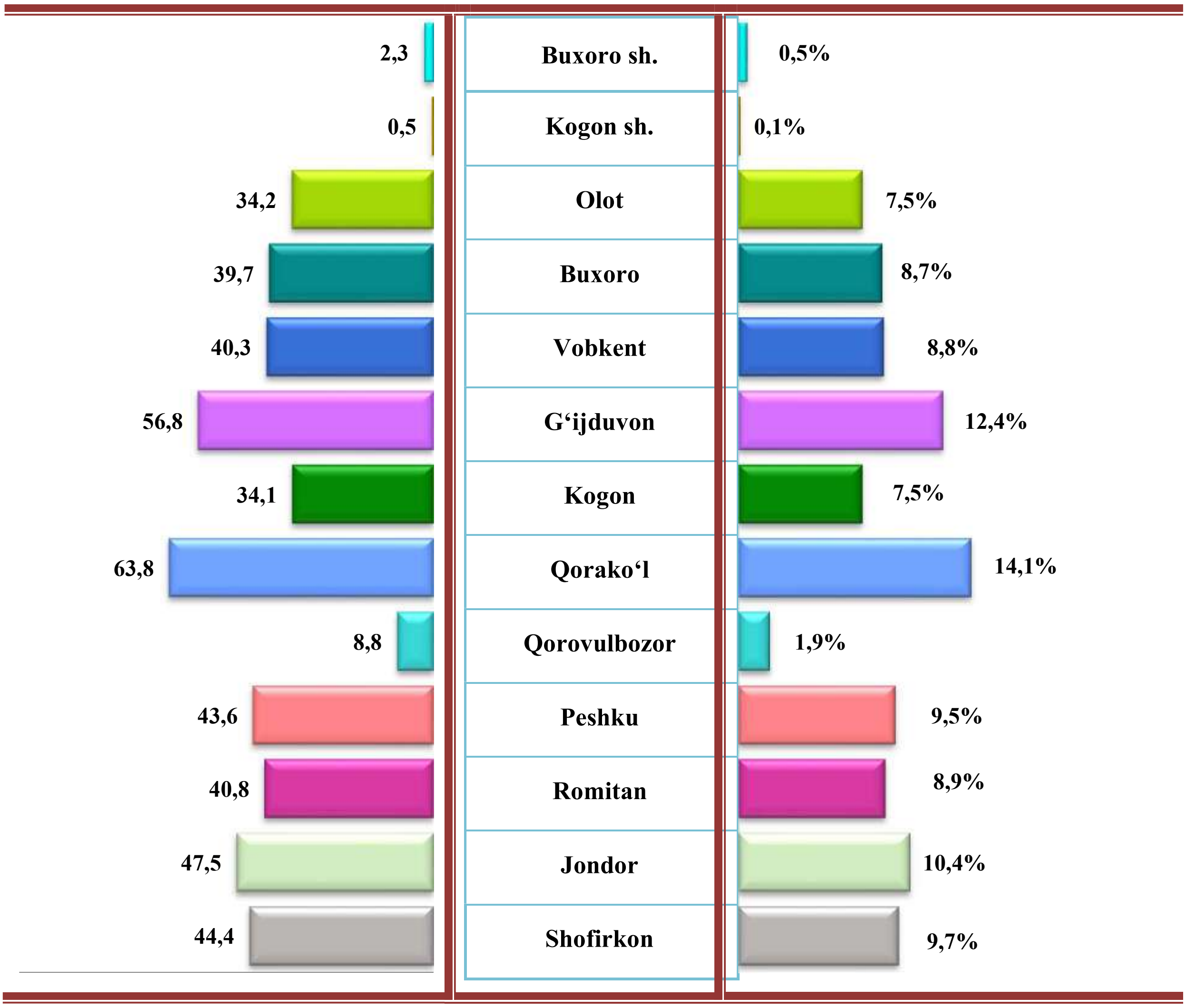

Yuqori ulushga ega tumanlar

Qorako‘l tumani	**14,1 %**
G‘ijduvon tumani	**12,4 %**
Jondor tumani	**10,4 %**
Shofirkon tumani	**9,7 %**

Past ulushga ega hududlar

Kogon shahar	**0,1 %**
Buxoro shahar	**0,5 %**
Qorovulbozor tumani	**1,9 %**
Kogon tumani	**7,5 %**

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, qo‘y va echkilarning umumiy bosh soni 2 554,3 mingtaga yetdi.

2024– yil 1- yanvar holati bilan solishtirilganda barcha toifadagi xo‘jaliklarda qo‘y va echkilar bosh soni – 52,4 mingtaga (2,1 %) ko‘paydi.

Qo‘y va echkilar

Soni, ming bosh

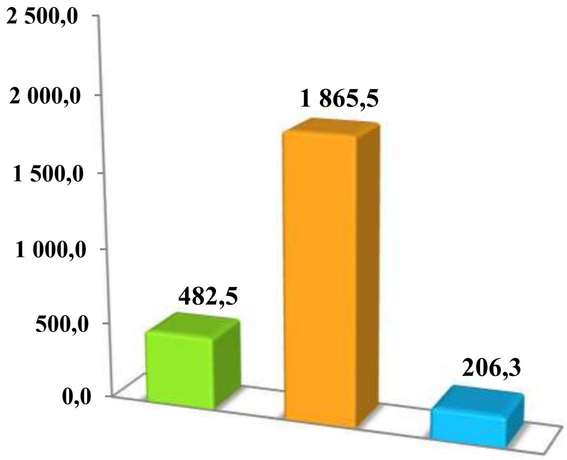

O‘sish sur’ati

Jami bosh soning xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi

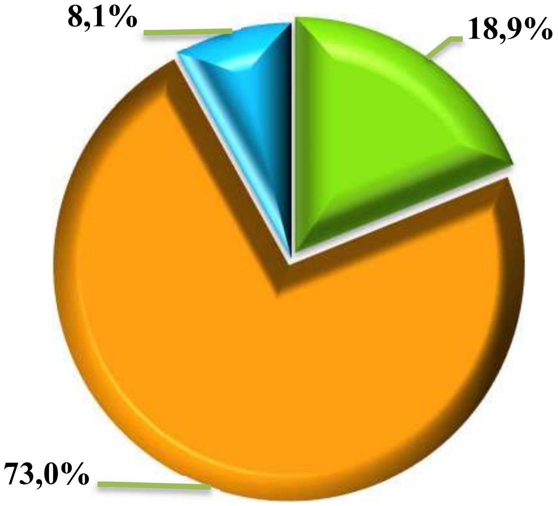

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, qo‘y va echkilar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil etilganda, jami qo‘y va echkilarning 73,0 % i dehqon va tomorqa xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelmoqda.

Qo'y va echkilar

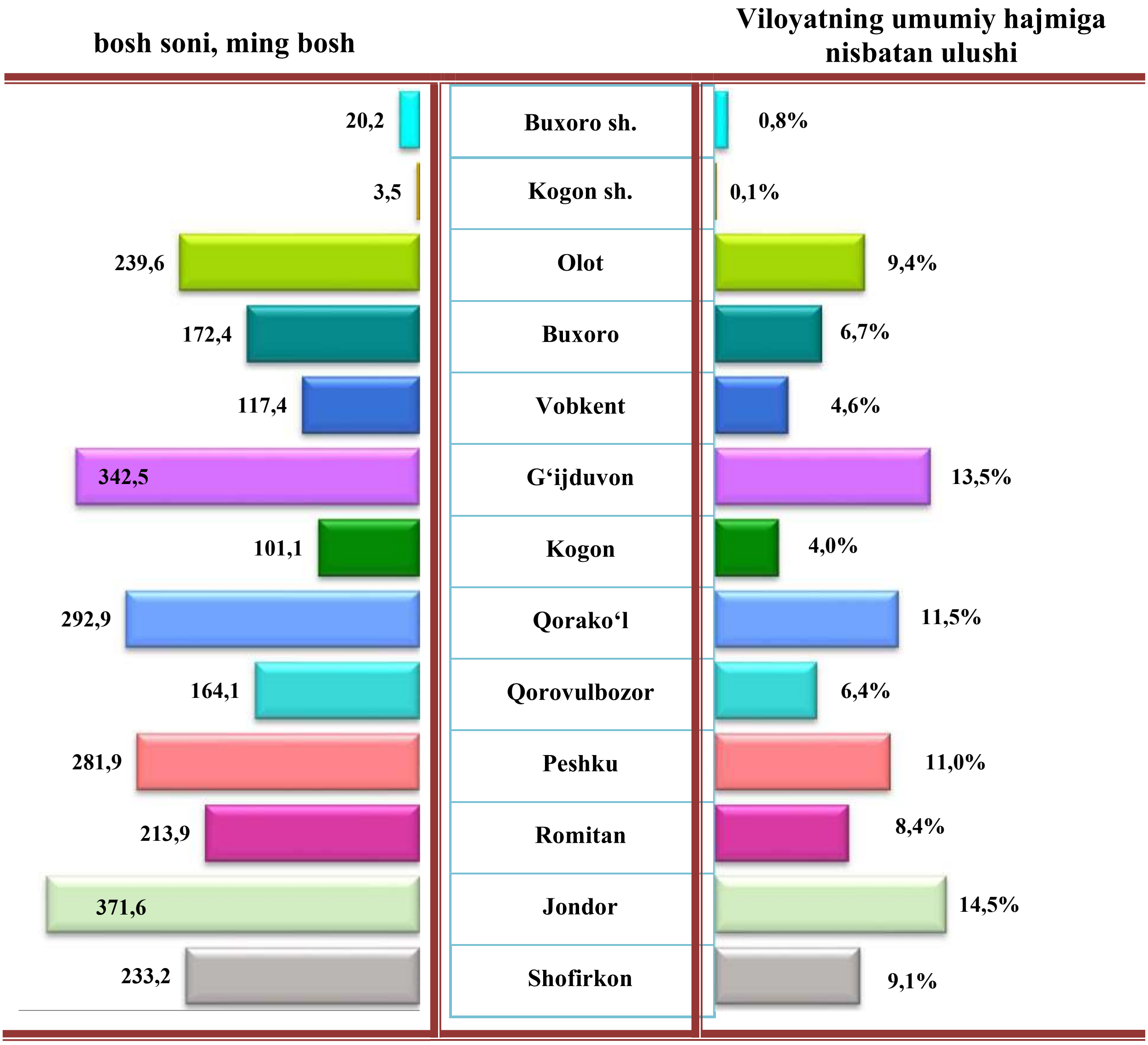

Yuqori ulushga ega tumanlar

Jondor tumani	**14,5 %**
G'ijduvon tumani	**13,5 %**
Qorako'l tumani	**11,5 %**
Peshku tumani	**11,0 %**

Past ulushga ega hududlar

Kogon shahar	**0,1 %**
Buxoro shahar	**0,8 %**
Kogon tumani	**4,0 %**
Vobkent tumani	**4,6 %**

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, otlarning umumiy bosh soni 8 621 taga yetdi.

2024– yil 1- yanvar holati bilan solishtirilganda barcha toifadagi xo‘jaliklarda otlar bosh soni – 698 taga (8,8 %) ko‘paydi.

Otlar

Soni, bosh

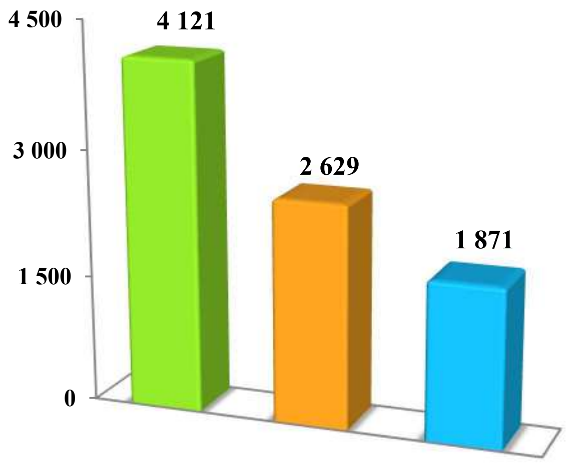

O‘sish sur’ati

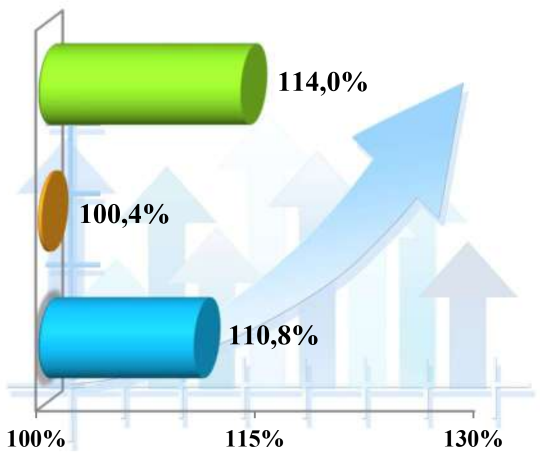

Jami bosh soninig xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi

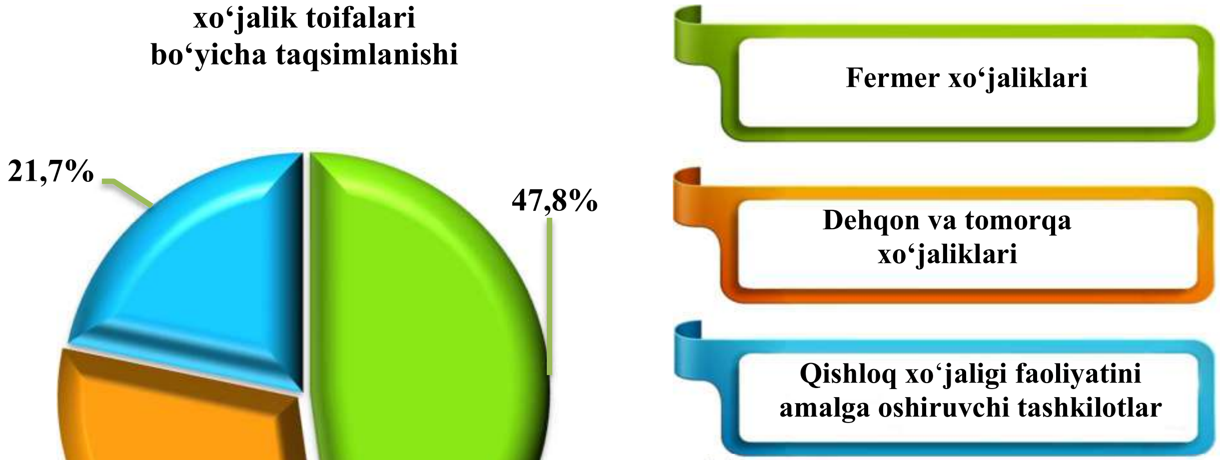

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, otlar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlar, xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilinganda, jami otlarning 47,8 % i fermer xo‘jaliklari hissasiga to‘g‘ri kelishini ta’kidlash lozim.

Otlar bosh soni

bosh soni, bosh | **Viloyatning umumiy hajmiga nisbatan ulushi**

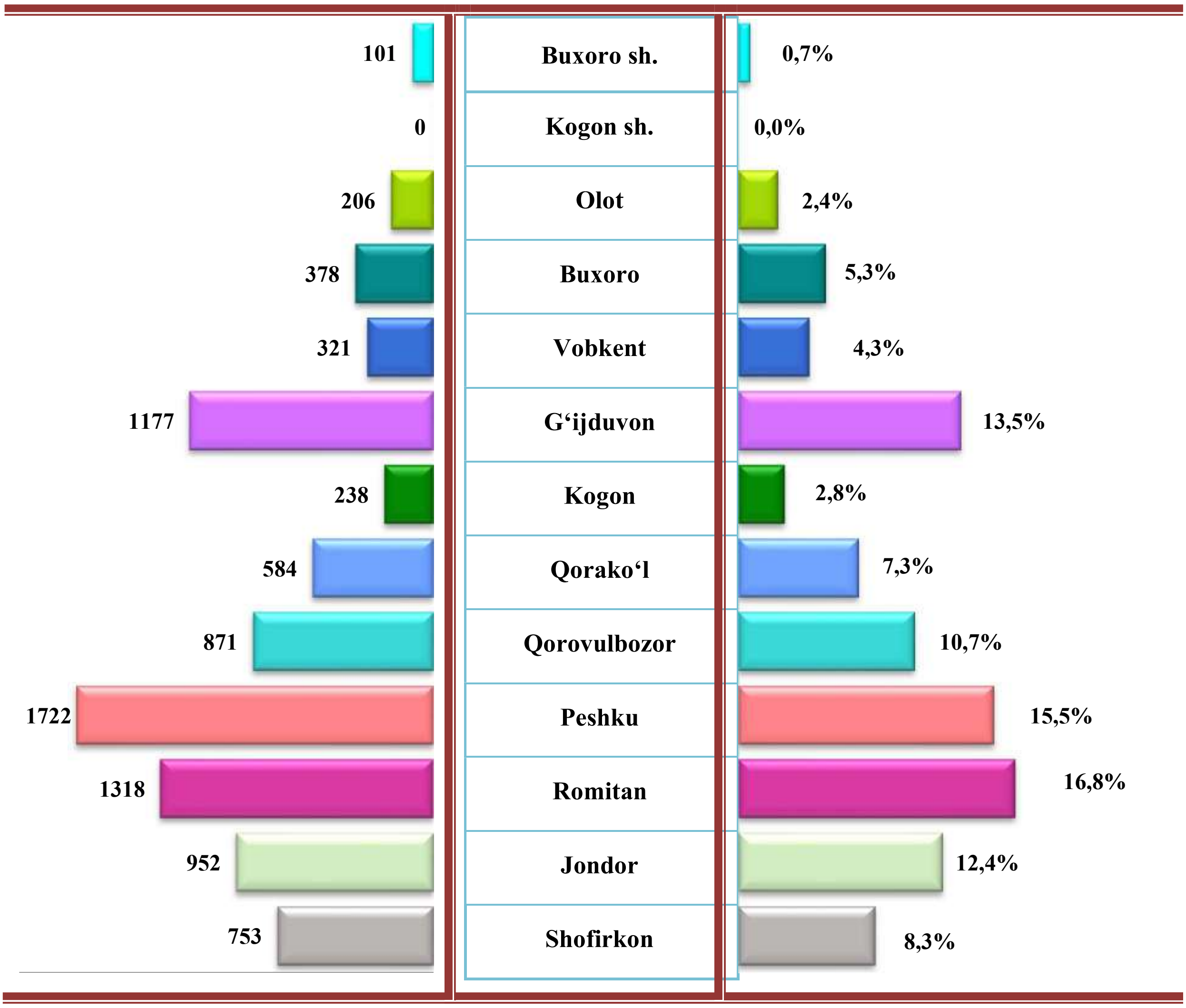

Yuqori ulushga ega tumanlar

Romitan tumani	**16,8 %**
Peshku tumani	**15,5 %**
G‘ijduvon tumani	**13,5 %**
Jondor tumani	**12,4 %**

Past ulushga ega hududlar

Buxoro shahar	**0,7 %**
Olot tumani	**2,4 %**
Kogon tumani	**2,8 %**
Vobkent tumani	**4,3 %**

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, parrandalarning umumiy bosh soni 8 222,6 mingtaga yetdi.

2024– yil 1- yanvar holati bilan solishtirilganda barcha toifadagi xo‘jaliklarda parrandalar bosh soni – 327,0 mingtaga (4,1 %) ko‘paydi.

Parrandalar

Soni, ming bosh

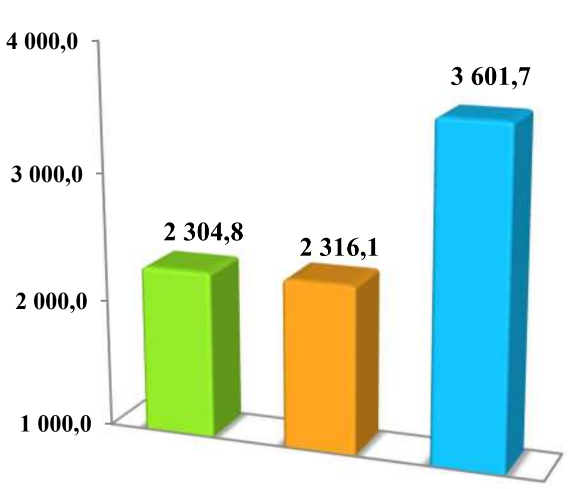

O‘sish sur’ati

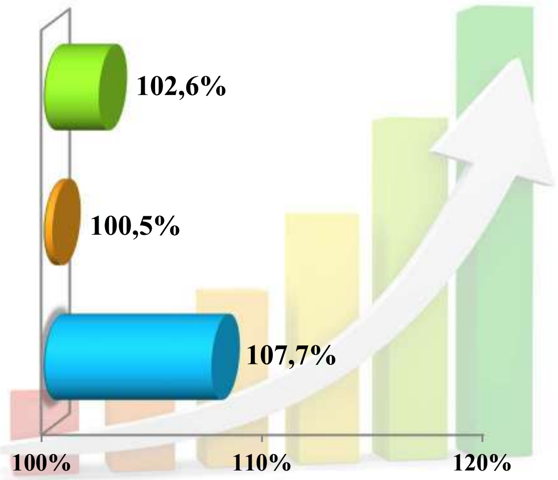

Jami bosh sonining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi

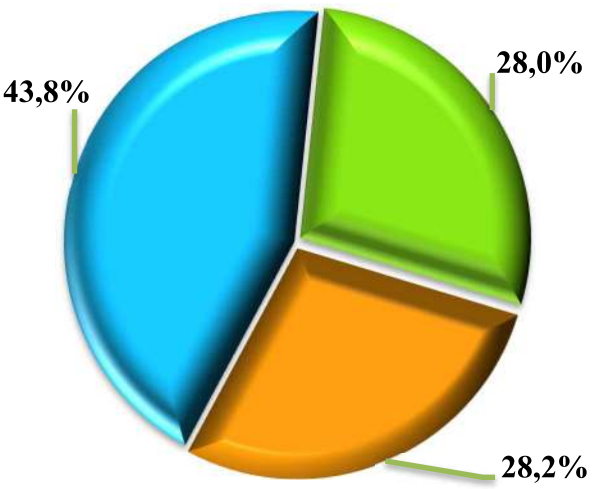

2025– yilning 1 – yanvar holatiga ko‘ra, parrandalar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlarni xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha tahlil etilganda, jami parrandalarning 43,8 % i qishloq xo‘jaligi tashkilotlariga to‘g‘ri kelishini qayd etish lozim.

Parrandalar

bosh soni, ming bosh — **Viloyatning umumiy hajmiga nisbatan ulushi**

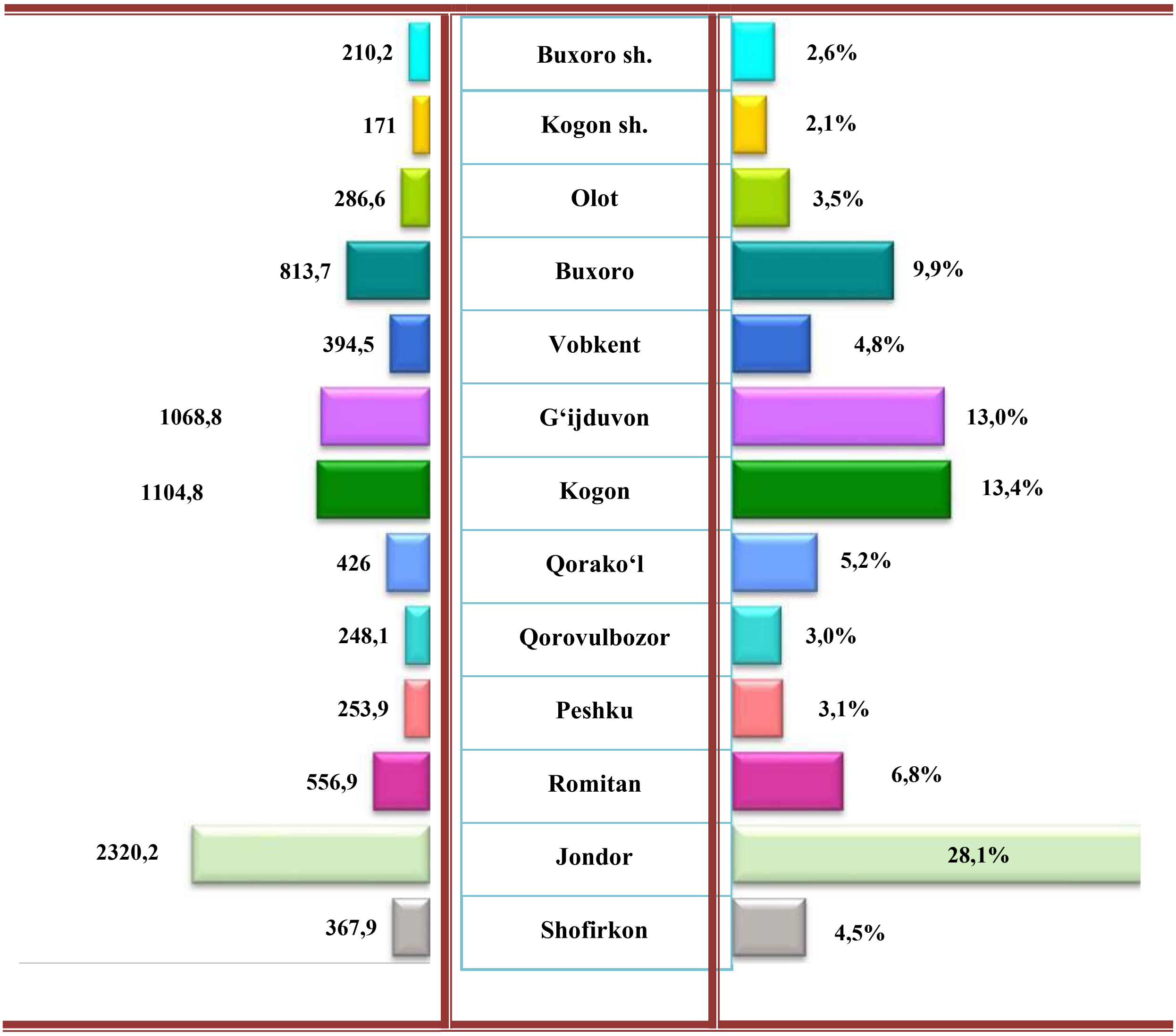

Yuqori ulushga ega tumanlar

Jondor tumani	**28,1 %**
Kogon tumani	**13,4 %**
G‘ijduvon tumani	**13,0 %**
Buxoro tumani	**9,9 %**

Past ulushga ega hududlar

Kogon shahar	**2,1 %**
Buxoro shahar	**2,6 %**
Qorovulbozor tumani	**3,0 %**
Peshku tumani	**3,1 %**

Fermer xo‘jaliklari. 2024-yil yanvar-dekabr oylarida fermer xo‘jaliklari tomonidan ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi 11 389,7 mlrd. so‘mni tashkil qildi. Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmida fermer xo‘jaliklarining ulushi 27,7 foizni tashkil etdi.

2025-yil 1-yanvar holatida fermer xo‘jaliklarida 124,8 ming bosh yirik shoxli qoramol, shu jumladan 43,5 ming bosh sigir, 482,5 ming bosh qo‘y va echkilar, 2 304,8 ming bosh parrandalar mavjud bo‘lib, 2024-yil 1-yanvar holatiga nisbatan yirik shoxli qoramollar soni 6,0 foizga ko‘p, qo‘y va echkilar 2,7 foizga, parrandalar 2,6 foizga ko‘paygan.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida fermer xo‘jaliklari tomonidan ishlab chiqarilgan asosiy turdagi qishloq xo‘jalik mahsulotlari

	2023-yil		*2024-yil*		*o‘sish sur’ati,foiz*
	tonna	*ishlab chiqarish umumiy hajmidagi ulushi, foiz*	*tonna*	*ishlab chiqarish umumiy hajmidagi ulushi, foiz*	
Paxta	330 455	88,7	209 259	65,8	63,3
Don jami	480 785	74,5	505 567	74,7	105,2
Kartoshka	52 910	20,6	54 114	20,2	102,3
Sabzavot	335 809	36,7	329 350	35,3	98,1
Poliz jami	94 503	46,4	98 106	46,5	103,8
Mevalar	173 260	56,7	175 726	55,5	101,4
Uzum	97 958	44,1	103 027	44,3	105,2
Go‘sht, *tirik vaznda*	16 892	5,6	17 746	5,7	105,1
Sut	80 910	7,4	84 084	7,4	103,9
Tuxum, *ming dona*	129 895	23,6	130 056	22,3	100,1
Jun	655	15,6	674	15,5	102,9
Qorako‘l teri, *dona*	59 766	10,3	62 042	10,4	103,8
Pilla	525,9	19,4	133,9	4,2	25,5
Ovlangan baliq	1 896,7	31,9	1 983,4	32,2	104,6

2024-yil yanvar-dekabr oylarida fermer xo‘jaliklari tomonidan tirik vaznda 17 746 tonna go‘sht (2023-yil yanvar - dekabrga nisbatan 5,1 foizga ko‘p), 84,1 ming tonna sut (3,9 foizga ko‘p), 130,1 mln.dona tuxum (0,1 foizga ko‘p), 674 tonna jun (2,9 foizga ko‘p), 62,0 ming dona qorako‘l teri (o‘tgan yilga nisbatan 3,8 foizga ko‘p) ishlab chiqarildi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari – hisobot davrida fermer xo'jaliklarida, dehqon va tomorqa xo'jaliklarida va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda ishlab chiqarilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining jami qiymatini belgilab, qishloq xo'jaligida yetishtirishning umumiy hajmini ifodalaydi.

Dehqonchilik mahsuloti – hisobot davrida yetishtirilgan qishloq xo'jaligi ekinlarining yalpi hosili va boshqa dehqonchilik mahsulotlarining qiymatini hamda ko'p yillik yosh ko'chatlarni o'stirish qiymati va yil boshidan yil oxirigacha tugallanmagan yetishtirish qiymatlarining o'zgarishi yig'indisidir.

Chorvachilik mahsuloti – mollar, parrandalar va boshqa chorva mollarini o'stirish, sut, tuxum, jun, asal va boshqa chorvachilik mahsulotlari yetishtirish qiymatlarini o'z ichiga oladi. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari hajmi indekslarini hisoblashda ularning solishtirma narxlardagi qiymatidan foydalaniladi.

Ovchilik - ovchilik va yovvoyi hayvonlarni tutish, bu sohalarda xizmat ko'rsatish shuningdek, parvarishxona va fermalarda hayvonlarni saqlash, ko'paytirish va davolash harajatlari hisobga olinadi.

O'rmon xo'jaligi – o'rmon va o'rmon resurslaridan foydalanish kabi faoliyat turlarini o'z ichiga oladi. O'rmon xo'jaliklari tomonidan olib borilayotgan ishlar o'rmonlarning holatini yaxshilash, ularni uzluksiz yangilash, zararkunandalar, kasalliklar va noqonuniy kesishdan himoya qilish, sanitariya va yong'inga qarshi dasturlarni ishlab chiqarish kiradi. O'rmon xo'jaligi mahsulotlariga terak, eman, qayin, sosna, qoraqarag'ay va boshqa shu kabi daraxtlar ko'chatlarini olish va yetishtirish ham hisobga olinadi. Shuningdek, yovvoyi holda o'suvchi qo'ziqorin va tryufellar, rezavor mevalar, yong'oqlar va boshqalarni terib olingani ushbu tarmoqda hisobga olinadi.

Baliq xo'jaligi – ovlangan baliq, suv bioresurslari va akvakultura sohalarining mahsuloti va ko'rsatilgan xizmatlar hajmini shuningdek, ushbu sohani rivojlantirish, zaxiralarni ko'paytirish va yaxshilashni o'z ichiga oladi.

Qishloq xo'jaligi ekinlarining yig'ilgan yalpi hosili qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar, fermer va dehqon va tomorqa xo'jaliklarida asosiy va takroriy, bog'larning qator oralaridagi qishloq xo'jaligi ekinlaridan yig'ib olingan mahsulotlar hajmini o'z ichiga oladi.

Fermer xo'jaliklari - ijaraga berilgan er uchastkalaridan foydalangan holda qishloq xo'jaligi mahsulotini yetishtirish hamda qonun hujjatlarida ta'qiqlanmagan boshqa faoliyat turlari bilan shug'ullanuvchi tadbirkorlik sub'ektidir.

Dehqon va tomorqa xo'jaliklari – oilaviy mayda tovar xo'jaligi bo'lib, oila a'zolarining shaxsiy mehnati asosida, meros qilib qoldiriladigan umrbod egalik qilish uchun oila boshlig'iga berilgan yer uchastkasida qishloq xo 'jaligi mahsuloti yetishtiradi va realizatsiya qiladi.

Dehqon xo'jaligidagi faoliyat tadbirkorlik faoliyati jumlasiga kiradi hamda dehqon xo'jaligi a'zolarining istagiga ko 'ra yuridik shaxs tashkil etgan holda va yuridik shaxs tashkil etmasdan amalga oshirilishi mumkin.

Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar – qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtiruvchi, qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishiga xizmat qiluvchi, xo'jalik yuritish jarayonida erga hamda boshqa ishlab chiqarish mulklariga egalik qiluvchi yuridik shaxs huquqiga ega xo 'jalik yurituvchi sub'ekt hisoblanadi.

Mollar bosh soni - xo'jalik toifalari bo 'yicha barcha yosh guruhlaridagi asosiy turdagi chorva mollarini o'z ichiga oladi (yirik shoxli qoramollar, shu jumladan sigirlar, qo'y va echkilar, cho'chqalar va h.k.)

Go'sht yetishtirish - so'yish uchun sotilgan hamda o'z xo'jaligida so'yilgan barcha turdagi qishloq xo'jaligi hayvonlari va parrandalarning tirik vaznini o'z ichiga oladi.

Sut yetishtirish - yosh mollarga ichirish uchun sog'ib olingan sut va og'iz sutini qo'shgan holda, haqiqatda sog'ib olingan sigir, echki, qo'y, biya va tuya sutlari bilan aniqlanadi. Buzoqlar emgan sut yalpi yetishtirishga kiritilmaydi.

Tuxum yetishtirish - barcha turdagi parrandalardan olingan hamda kurk tovuqlar bilan va inkubatorda jo'ja ochish uchun sarflangan tuxumlar miqdorini o'z ichiga oladi.

Jun yetishtirish - xo'jalikning ichki ehtiyojlariga sarflangani hamda junni saqlash va tashish jarayonida yo'qotilganini qo 'shgan holda, qo'y, echki, tuyalardan haqiqatda qirqib olingan natura vazndagi (qirqib olingandan keyingi vaznda) barcha junlarni o'z ichiga oladi, bunga tullash juni, echki tiviti hamda takroriy qirqib olingan junlar ham qo'shiladi.

IV. INVESTITSIYALARVAQURILISH

2024-yil yanvar-dekabr oylarida viloyatning asosiy kapitalini ko‘paytirishga 48 961,2 mlrd.so‘m (dollar ekvivalentida 3,9 mlrd. AQSH doll.) miqdorida investitsiyalar kiritildi va o‘sish sur’ati o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 145,1 foizni tashkil etdi.

Asosiy kapitalga investitsiyalar yillar bo'yicha dinamikasini kuzatadigan bo'lsak, 2019-yilda –10,4 trln. so'm yoki 95,9 foiz, 2020-yilda –12,2 trln. so'm yoki 104,7 foizni , 2021-yilda –20,5 trln. so'm yoki 147,4 foizni, 2022-yilda –21,6 trln. so'm yoki 94,2 foizni 2023-yilda –31,0 trln. so'm yoki 132,2 foiz, o'sishni tashkil etgan.

Hududlar kesimida kiritilgan investitsiyalar hajmi

(2024-yil yanvar-dekabr)

	Investitsiya hajmi		*Aholi jon boshi (ming so‘m)*
	mlrd. so‘m	*2023-yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan o‘sish sur’ati, % da*	
Buxoro viloyati	**48 961,2**	**145,1**	**23 761,8**
Buxoro sh.	6 650,4	131,7	23 361,8
Kogon sh.	204,1	48,8	3 134,8
tumanlar			
Olot	2 082,0	189,4	19 810,0
Buxoro	3 772,9	167,5	20 949,0
Vobkent	935,2	91,1	6 238,8
G‘ijduvon	7 834,2	152,8	24 105,0
Kogon	1 491,0	77,2	17 459,3
Qorako‘l	12 305,9	4,2 m.	71 091,5
Qorovulbozor	3 640,9	91,5	181 140,0
Peshku	5 147,3	115,2	38 906,2
Romitan	3 498,5	79,6	22 955,9
Jondor	628,3	104,2	3 356,2
Shofirkon	770,5	192,3	4 111,5

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning o‘sish sur’atlari, foizda
(yanvar-dekabr)

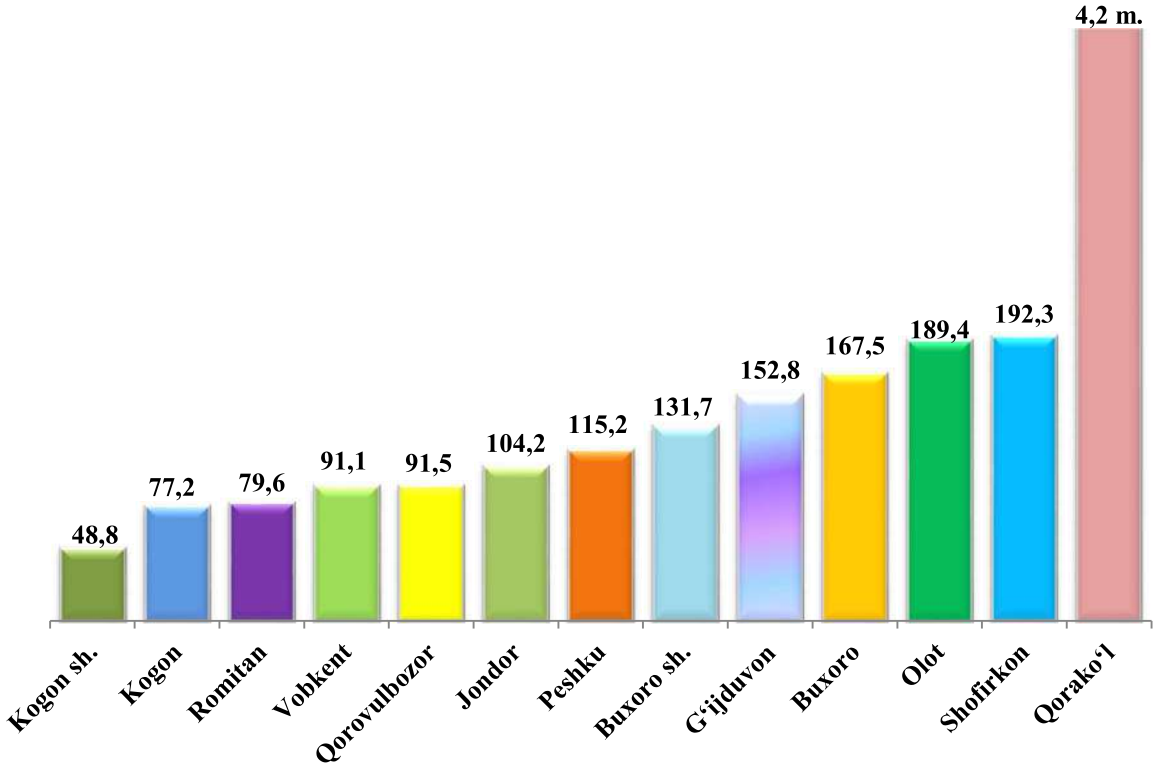

Asosiy kapitalga investitsiyalarning yuqori o‘sish sur’atlari Qorako‘l (o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati 4,2 marta ko‘p asosiy kapitalga investitsiyalar hajmi 12 305,9 mlrd. so‘m), Shofirkon (192,3 foiz, 770,5 mlrd. so‘m), Olot (189,4 foiz, 2 082,0 mlrd.so‘m) tumanlarida kuzatildi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning o‘zlashtirilgan hajmi bo‘yicha tumanlar kesimida Qorako‘l tumani yetakchilik qilmoqda. Ushbu hududda jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 25,1 foizi o‘zlashtirildi.

Shuningdek, G‘ijduvon tumani jami investitsiyalar hajmidan 16,0 foizini, Buxoroshahri 13,6 foizini tashkil etmoqda. Peshku, Buxoro, Qorovulbozor, Romitan tumanlarida ushbu ko‘rsatkich mos ravishda 10,5 foizni, 7,7 foizni, 7,4 foizni va 7,1 foizini tashkil etdi.

Kogon shahri va Jondor tumanida investitsiyalar eng kam o‘zlashtirilgan bo‘lib, har birining viloyatdagi ulushi 0,4 foizi va 1,3 foizini tashkil etdi.

Aholi jon boshiga kiritilgan investitsiyalar

(2024-yil yanvar-dekabr)

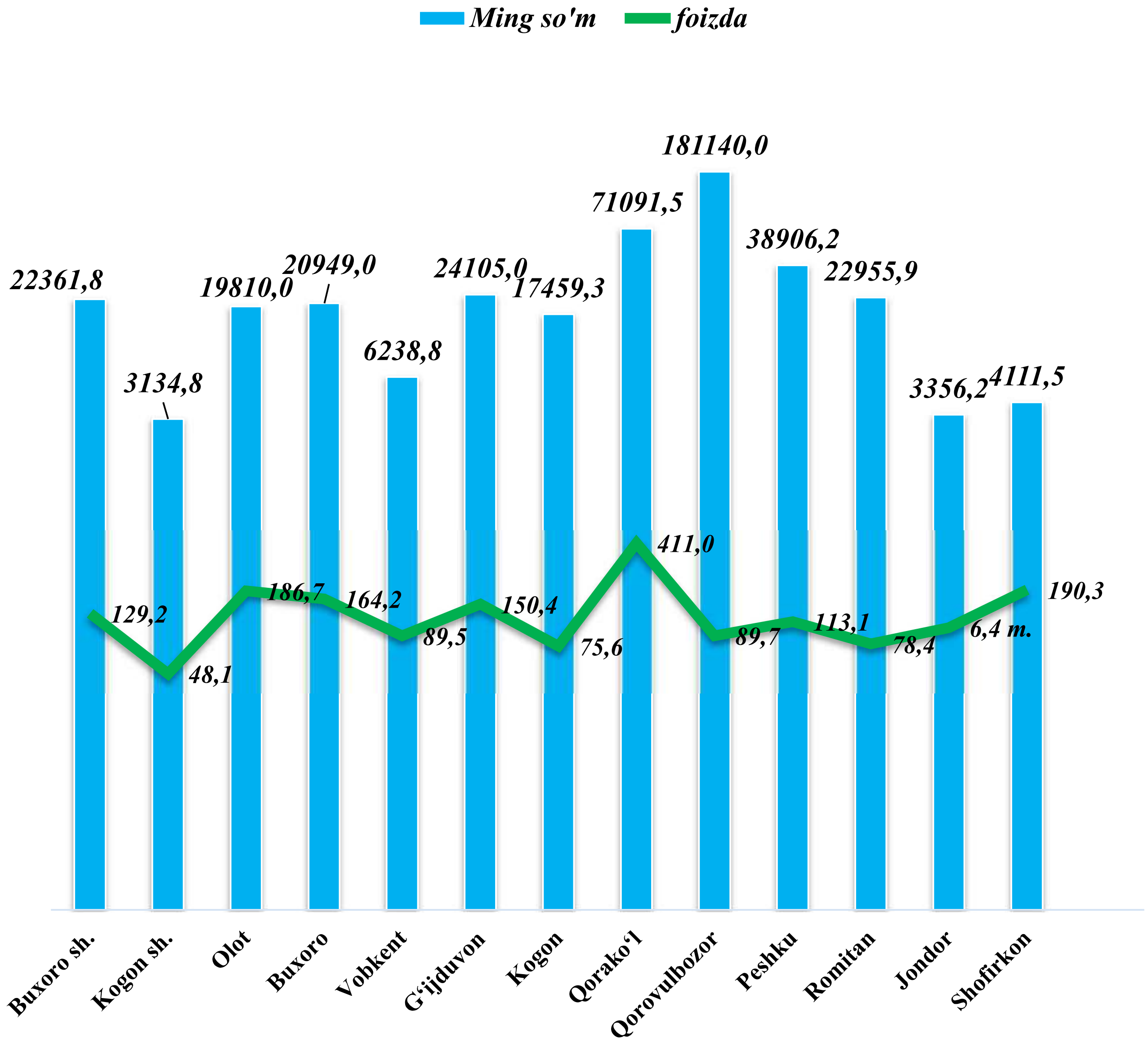

2024-yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga hisoblangan asosiy kapitalga investitsiyalar hajmi boʻyicha yuqori koʻrsatkichlar Qorovulbozor tumani (181 140,0 ming soʻm yoki oʻtgan yilning mos davriga nisbatan oʻsish surʼati 89,7 foiz), Qorakoʻltumanida (71 091,5 ming soʻm, 4,1 marta koʻp) hamda, Peshku tumanida (38 906,2 ming soʻm, 113,1 foiz) qayd etildi.

Moliyalashtirish manbalari bo‘yicha asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning taqsimlanishi quyida keltirilgan

	mlrd.so‘m	*o‘sish sur’ati, foiz*	*yakunga nisbatan foiz*
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	**48 961,2**	**145,1**	**100,0**
shu jumladan:			
Markazlashgan investitsiyalar:	**3 279,3**	**91,1**	**6,7**
byudjet mablag‘lari	1 055,1	74,2	2,2
suv ta’minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg‘armasi	64,1	79,0	0,1
hukumat kafolati ostida chet el kreditlari	2 160,1	108,9	4,4
Markazlashmagan investitsiyalar	**45 681,9**	**151,6**	**93,3**
korxonalarning o‘z mablag‘lari	3 806,3	94,1	7,8
aholi mablag‘lari	3 136,8	103,1	6,4
to‘g‘ridan-to‘g‘ri va boshqa xorijiy investitsiya va kreditlar	38 241,8	171,1	78,1
tijorat bank kreditlari va boshqa qarz mablag‘lari	497,0	82,4	1,0

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarda markazlashgan va markazlashmagan investitsiyalarning ulushlari
(yanvar-dekabr)

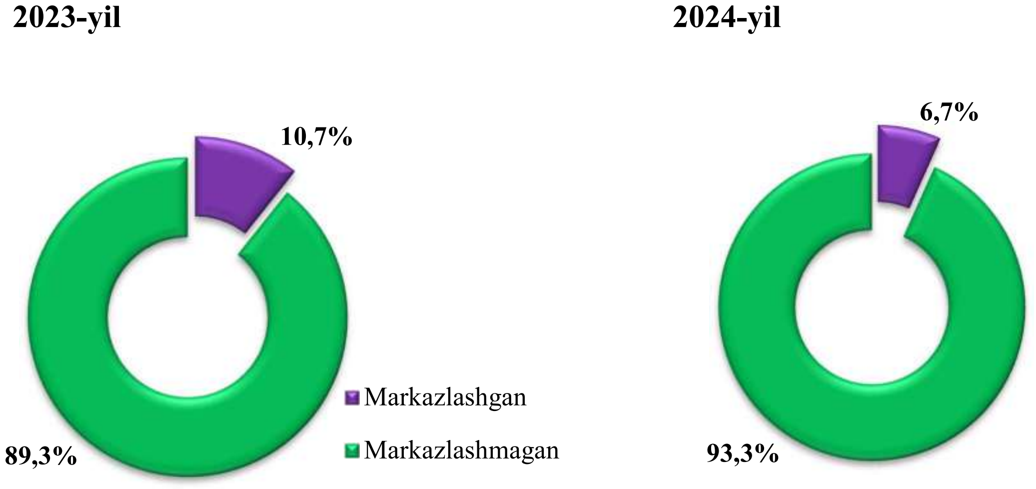

Markazlashgan moliyalashtirish manbaalari hisobidan kiritilgan investitsiyalar hajmi 2023-yil yanvar-dekabrga nisbatan o‘sish sur’ati 91,1 foizni tashkil etib, 3 279,3 mlrd. so‘mga etdi. Jami investitsiyalar hajmida esa markazlashgan moliyalashtirish manbaalari hisobidan kiritilgan investitsiyalar hajmining ulushi 6,7 foiz (2023 yil yanvar-dekabr oylarida 10,7 foiz)ni tashkil qildi.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashgan moliyalashtirish manbalari

(yanvar-dekabr jami investitsiyalar hajmidagi ulushi, foizda)

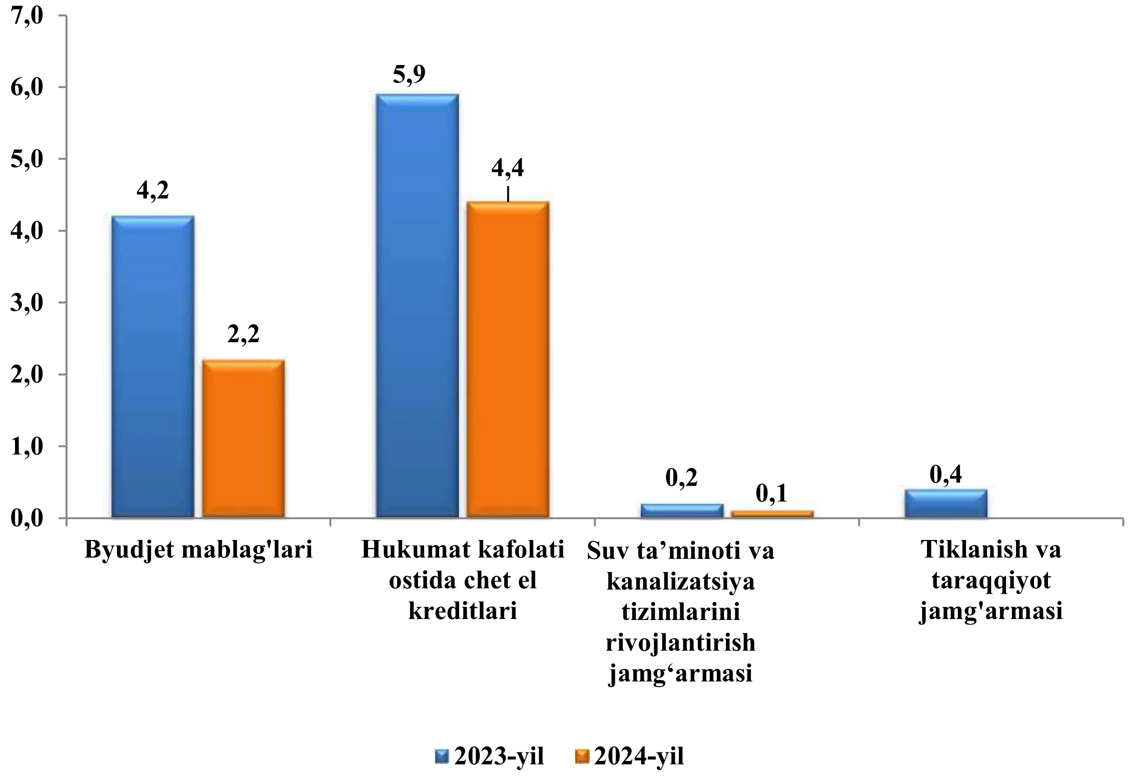

Shundan, byudjet mablag‘lari 1 055,1 mlrd. so‘mni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 74,2 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 2,2 foiz) tashkil etdi, O‘zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlar 2 160,1 mlrd. so‘mni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 108,9 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 4,4 foiz), suv ta’minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg‘armasi 64,1 mlrd. so‘mni tashkil etib (umumiy hajmdagi ulushi 0,1 foiz).

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashmagan moliyalashtirish manbalari
(*yanvar-dekabrjami investitsiyalar hajmidagi ulushi,foizda*)

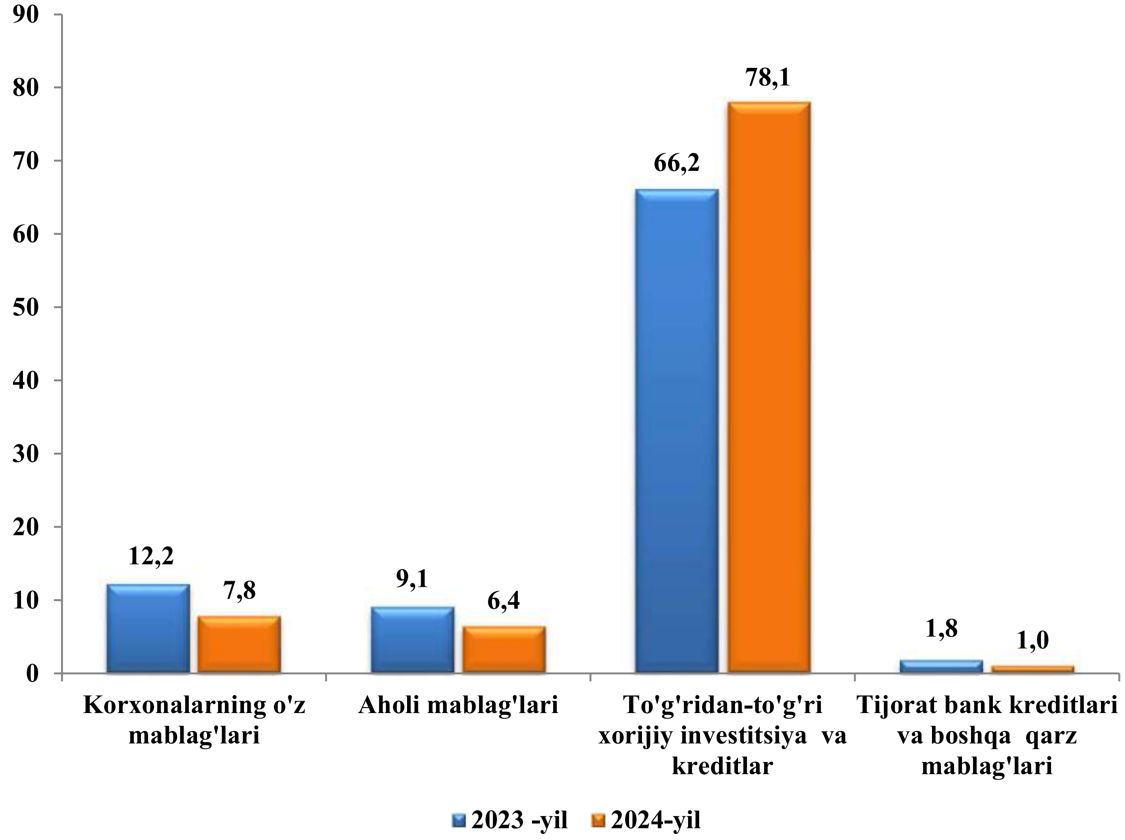

Markazlashmagan moliyalashtirish manbalari hisobidan kiritilgan jami investitsiyalar 45 681,9 mlrd. so‘mni tashkil etdi, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 151,6 foiz (jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 93,3 foiz) tashkil etdi. Shundan jami investitsiyalar hajmida eng ko‘p ulush to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiya va kreditlar o‘zlashtirilgan investitsiyalar hisobiga o‘zlashtirilgan investitsiyalar bo‘lib, 38 241,8 mlrd. so‘mni tashkil etdi, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 171,1 foiz tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 78,1 foizni), korxonaninng o‘z mablag‘lari hisobiga 3 806,3 mlrd. so‘mni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 92,1 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 7,8 foiz), aholi mablag‘lari hisobiga o‘zlashtirilgan investitsiyalar 3 136,8 mlrd. so‘mni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 103,1 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 6,4 foiz), tijorat banklari kreditlari va boshqa qarz mablag‘lari 497,0 mlrd. so‘mni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 82,4 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 1,0 foiz).

Asosiy kapitalga investitsiyalarning moliyalashtirish manbalari bo‘yicha tarkibi

	Jami investi-siyalar, mlrd.so‘m	shu jumladan moliyalashtirish manbalari bo‘yicha: (jami nisbatan, foiz)					
		Respublika byudjeti	Korxona mablag‘ lari	Aholi mablag‘ lari	Tijorat bank kreditlari vaboshqa qarz mablag‘ lari	Xorijiy investitsiya va kreditlar	Suv ta’ minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish
Buxoro viloyati	**48 961,2**	**2,2**	**7,8**	**6,4**	**1,0**	**82,5**	**0,1**
Buxoro sh.	6 650,4	5,5	20,5	7,2	1,4	65,0	0,4
Kogon sh.	204,1	7,3	25,9	27,1	0,3	38,7	0,7
tumanlar							
Olot	2 082,0	2,6	2,6	12,2	-	82,6	0,0
Buxoro	3 772,9	2,8	4,2	6,2	3,0	83,8	0,0
Vobkent	935,2	3,2	13,4	24,1	1,0	56,2	2,1
G‘ijduvon	7 834,2	0,7	2,5	5,0	0,7	91,1	0,0
Kogon	1 491,0	6,4	17,3	15,0	2,9	58,4	0,0
Qorako‘l	12 305,9	0,7	2,4	2,0	0,1	94,8	0,0
Qorovulbozor	3 640,9	0,3	11,1	1,5	0,2	86,9	0,0
Peshku	5 147,3	0,4	1,1	5,1	-	93,4	0,0
Romitan	3 498,5	4,0	18,9	8,1	2,2	66,8	0,0
Jondor	628,3	7,4	17,7	39,9	5,5	29,2	0,3
Shofirkon	770,5	4,8	8,8	23,2	6,9	56,2	0,1

2024-yil yanvar-dekabr oylarida asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning texnologik tarkibi

mlrd. so‘m

	jami	davlat	nodavlat
Jami	**48 961,2**	**3 308,7**	**4 565,5**
shu jumladan: umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida			
qurilish-montaj ishlari	34,5	74,2	31,7
mashina, uskunalar, transport vositalari, ishlab chiqarish va xo‘jalik jihozlar	56,3	20,9	58,8
boshqa xarajatlar	9,2	4,9	9,5

Hudidlar kesimida asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi

Hududlar kesimida jami asosiy kapitalga investitsiyalar hajmida qurilish-montaj ishlarining ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Kogon shahri bo‘yicha kuzatildi – 67,9 % yoki 138,6 mlrd. so‘m, mashina va uskuna sotib olishga yo‘naltirilgan investitsiyalarning eng yuqori ulushi Qorako‘l timani bo‘yicha kuzatilib, 71,3 % ni yoki 8 776,6 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Hududlar kesimida asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi,
(jamiga nisbatan % da)

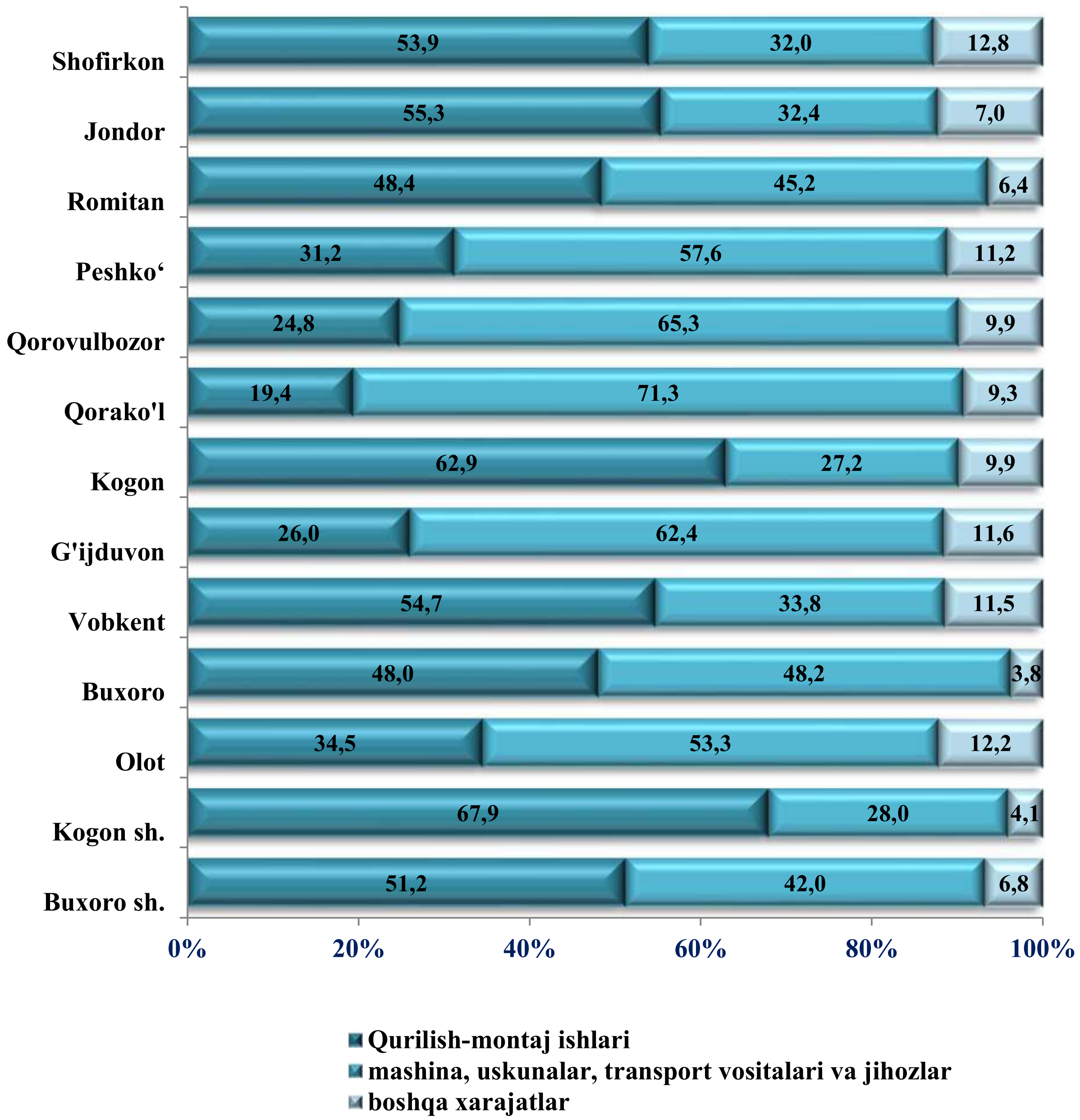

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning texnologik tarkibida qurilish va montaj ishlarining ulushi 2023-yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 8,2 punktga kamaygan va mashina, uskunalar, transport vositalari, ishlab chiqarish va xo‘jalik jihozlar qiymati ulushi 3,1 punktga oshgan.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar va kreditlarni iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha

(umumiy hajmga nisbatan, foizda)
(yanvar-dekabr)

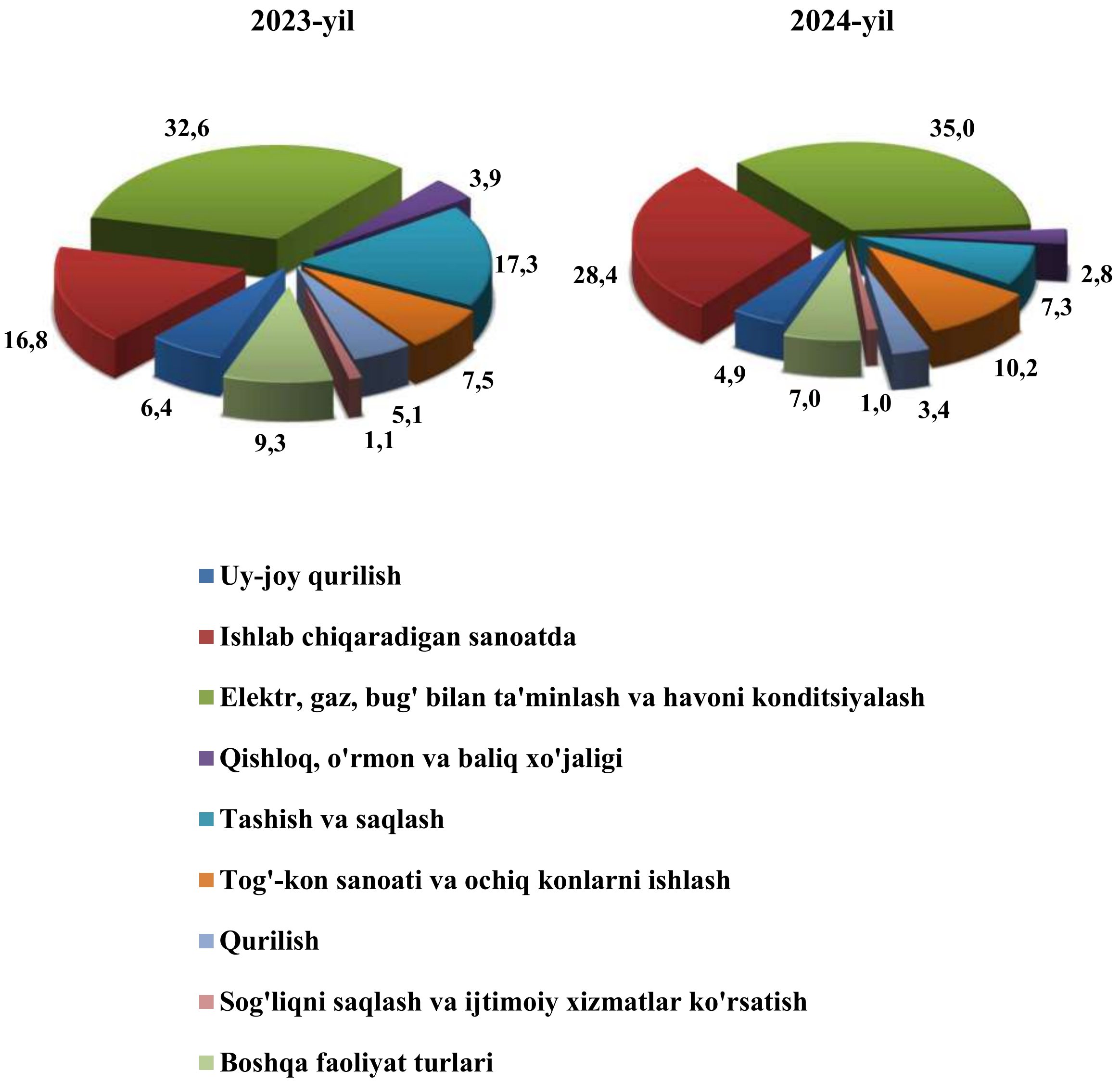

Asosiy kapitalga investitsiyalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha tarkibida yuqoridagi diagrammada ko‘rsatib o‘tilganidek, elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalashyetakchilik qilmoqda. Ushbu tarmoqda jami moliyalashtirish manbalari hisobidan 17 132,4 mlrd. so‘m yoki jami asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning 35,0 foizi o‘zlashtirilgan.

Shuningdek, asosiy kapitalga investitsiyalarning eng ko‘p investitsiya hajmlari ishlab chiqaradigan sanoatda 28,4 foizi,tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash 10,2 foizi,tashish va saqlashga 7,3 foizi, uy-joy qurilishiga 4,9 foizi, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi 2,8 foizi, qurilishga 3,4 foizi va boshqa faoliyat turlariga 7,0 foizi to‘g‘ri keladi.

Turar joy qurilishiga investitsiyalar aholini namunaviy loyihalar asosida qurilayotgan va arzonlashtirilgan uy-joylar qurilishi bo‘yicha davlat dasturlarining amalga oshirirlishi hamda aholi tomonidan yakka tartibdagi turar-joylar qurilishi hajmlari bilan bog‘liq.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi
(umumiy hajmga nisbatan, foizda)

	mlrd. so‘m	***umumiy hajmdagi ulushi, foiz***
Jami	**48 961,2**	**100,0**
shu jumladan:		
yangi qurilish	35 646,4	72,8
kengaytirish, rekonstruksiya, modernizatsiya qilish va texnik qayta qurollantirish	10 248,8	20,9
boshqa yo‘nalishlar	3 066,0	6,3

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi bo‘yicha umumiy hajmidan yangi qurilishga 35 646,4 mlrd. so‘m yoki 72,8 foizi, kengaytirish, rekonstruksiya, modernizatsiya qilish va texnik qayta qurollantirishga 10 248,8 mlrd. so‘m yoki 20,9 foizi va boshqa yo’nalishlarga 3 066,0 mlrd. so‘m yoki 6,3 foizi to‘g‘ri keladi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi *(foizda)*

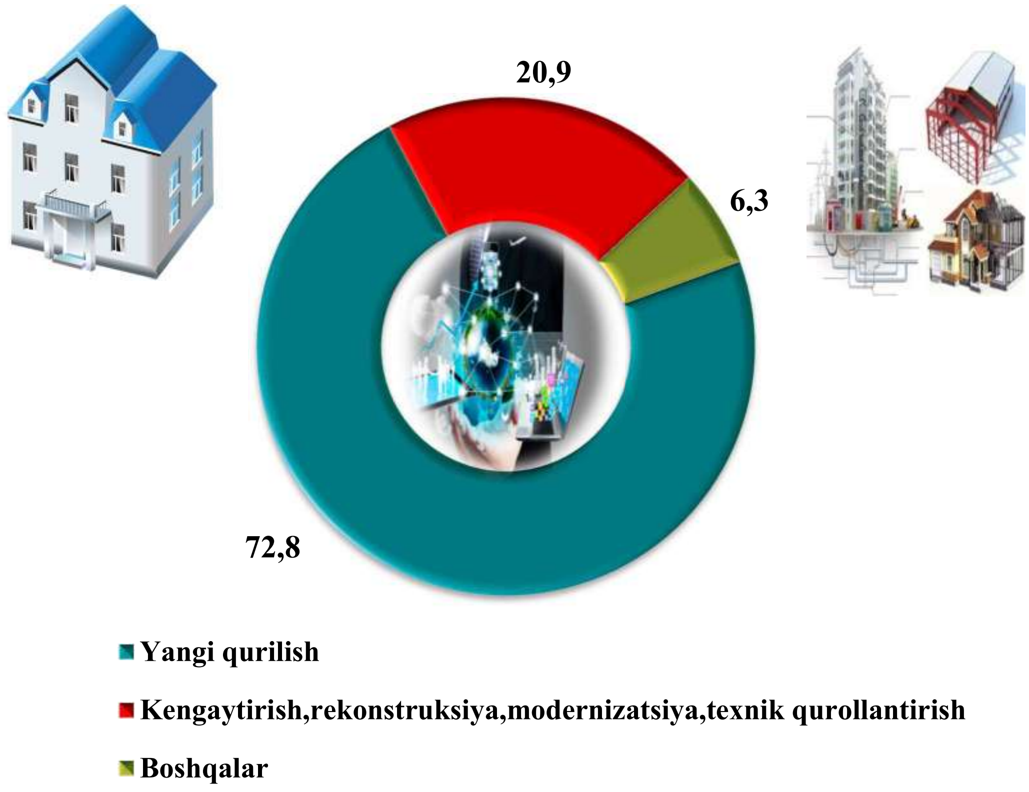

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha o'zlashtirilgan asosiy kapitalga investitsiyalar
(yanvar-dekabr)

	mlrd.so'm	*Jamiga nisbatan ulushi, foizda*	
		2023-yil	*2024-yil*
Asosiy kapitalga investitsiyalar - jami	**48 961,2**	**100,0**	**100,0**
shu jumladan			
qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	1 350,2	3,9	2,8
tog' - kon sanoati	4 995,6	7,5	10,2
ishlab chiqarish sanoati	13 890,6	16,8	28,4
elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash	17 132,4	32,6	35,0

	mlrd.so'm	*Jamiga nisbatan ulushi, foizda*	
		2023-yil	*2024-yil*
suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish	191,9	0,9	0,4
qurilish	1 664,8	5,1	3,4
ulgurji va chakana savdo, motorli transport vositalari va mototsikllarni ta'mirlash	546,6	4,0	1,1
tashish va saqlash	3 574,7	17,3	7,3
yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	1 436,7	0,3	2,9
axborot va aloqa	92,5	0,3	0,2
moliya va sug'urta faoliyati	42,7	0,1	0,1
ta'lim	327,4	1,1	0,7
sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	484,3	1,1	1,0
jami faoliyat turlaridan tashqari: turar joy qurilishiga investitsiyalar	2 412,4	6,4	4,9
boshqa faoliyat turlari	818,8	2,6	1,6

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy kapitalga investitsiyalarning o'zlashtirilishi: ishlab chiqarish sanoatida 13 890,6 mlrd. so'm (jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 28,4 foiz), shu jumladan oziq–ovqat, ichimlik va tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish 498,8 mlrd.so'm (1,0 foiz), to'qimachilik mahsulotlarni ishlab chiqarish 1 617,2 mlrd.so'm (3,3 foiz), kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish faoliyati turida 9 555,7 mlrd.so'm (19,5 foiz), boshqa nometal nomineral mahsulotlar ishlab chiqarish faoliyat turida 149,0 mlrd. so'm (0,3 foiz), elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash faoliyat turida17 132,4 mlrd. so'm (35,0 foiz), suv bilan ta'minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish faoliyat turida 191,9 mlrd. so'm (0,4 foiz),tashish va saqlash faoliyat turida 3 574,7 mlrd. so'm (7,3 foiz), qurilish faoliyati turida 1 664,8 mlrd. so'm (3,4 foiz), ulgurji va chakana savdo, motorli transport vositalari va mototsikllarni ta'mirlash faoliyat turida 546,6 mlrd. so'm (1,1 foiz),ta'lim sohasida 327,4 mlrd. so'm (0,7 foiz), axborot va aloqa faoliyat turida 92,5 mlrd. so'm (0,2 foiz), jami faoliyat turlaridan tashqari turar joy qurilishida 2 412,4 mlrd. so'm (4,9 foiz) investitsiyalar o'zlashtirildi.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha asosiy kapitalga investitsiyalar tarkibi

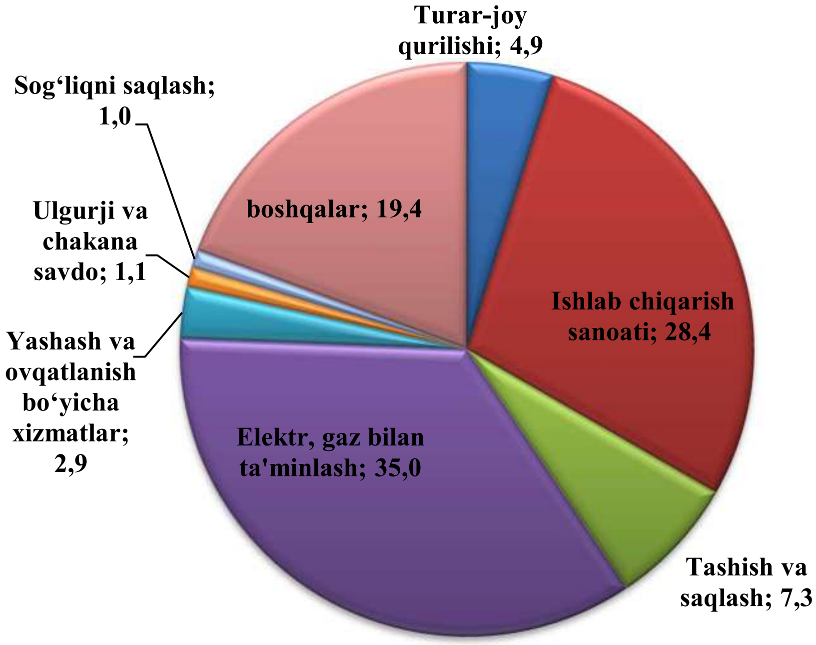

Korxona va tashkilotlarni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta qurollantirish, hamda kengaytirishga investitsiyalar hajmi 2023-yil yanvar-dekabrga nisbatan 22,7 punktga kamaygan.

Buxoro viloyati asosiy kapitalga investitsiyalar bo'yicha korxona va tashkilotlarni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta qurollantirish, hamda kengaytirishga investitsiyalar ulushi 20,9 foizni tashkil etdi.

Asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar

Xorijiy investitsiya va kreditlarning jami asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalardagi ulushi 82,5 foizni tashkil etdi.

Xorijiy investitsiya va kreditlarning eng katta ulushi Qorako‘l (28,9 foiz) va G‘ijduvon(17,7 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Xorijiy investitsiyalarni o‘zlashtirish, kreditlarni qo‘shgan holda

	Xorijiy investitsiyalar o‘zlashtirildi, mlrd. so‘m		*Xorijiy investitsiyalar, jamiga nisbatan foizda*	
	jami	*shu jumladan, kreditlar*	*jamiga*	*Asosiy kapitalga investitsiyalar*
Buxoro viloyati	**40 401,9**	**15 100,7**	**100,0**	**82,5**
Buxoro sh.	4 322,4	2 281,8	10,7	65,0
Kogon sh.	79,1	51,0	0,2	38,7
tumanlar				
Olot	1 720,3	330,8	4,3	82,6
Buxoro	3 159,9	191,6	7,8	83,8
Vobkent	526,0	342,3	1,3	56,2
G‘ijduvon	7 135,7	232,2	17,7	91,1
Kogon	870,9	509,2	2,1	58,4
Qorako‘l	11 661,2	8 484,2	28,9	94,8
Qorovulbozor	3 165,7	332,4	7,8	86,9
Peshku	4 808,3	245,2	11,9	93,4
Romitan	2 335,6	1 945,1	5,8	66,8
Jondor	183,8	142,0	0,4	29,2
Shofirkon	433,0	12,9	1,1	56,2

Xorijiy investitsiya va kreditlarni o‘zlashtirish 2024 yil yanvar-dekabr*(mln. AQSH doll.)*

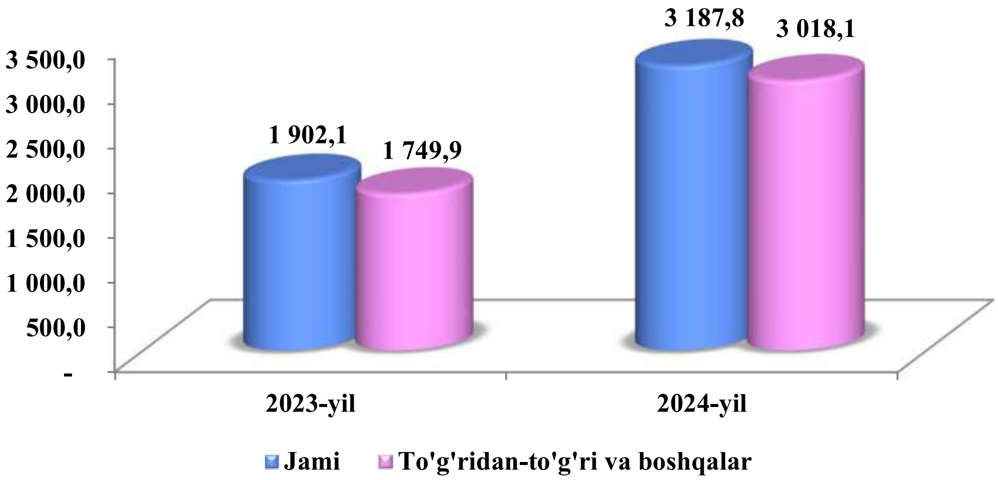

O‘zlashtirilgan jami xorijiy investitsiya va kreditlarning dollar ekvivalentidagi qiymati 3 187,8 mln. AQSH dollarini tashkil etib, undan 3 018,1 mln. AQSH dollari to‘g‘ridan-to‘g‘ri va boshqa xorijiy investitsiyava kreditlarni, yoki jami xorijiy investitsiya va kreditlarning 94,7 foiz tashkil etdi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri va boshqa xorijiy investitsiya va kreditlarning o‘zlashtirilgan hajmi 2024 yil yanvar-dekabr oylarida 38 241,8 mlrd. so‘mni yoki o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 171,1 foizni tashkil qildi.

Ayrim iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha xorijiy investitsiya va kreditlar tarkibi

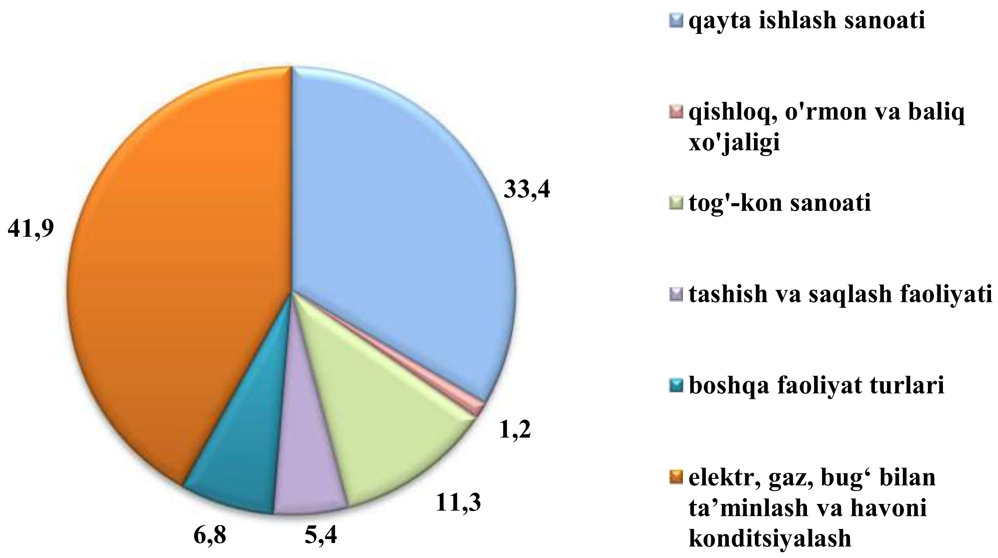

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xorijiy investitsiya va kreditlar qayta ishlash sanoati faoliyatiga 2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan 11,6 punktga (jamiga nisbatan ulushi 33,4 foiz), tog'-kon sanoatida 4,3 punktga (11,3 foiz) oshgan, hamda tashish va saqlash faoliyati –9,7 punktga (5,4 foiz), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi sohasida–0,7punktga (1,2foiz) kamaydi.

Ijtimoiy soha ob'ektlarini qurish

Noishlab chiqarish sohasiga kiritilgan investitsiyalar hajmidan 2 188,1 mlrd.so'm yoki 5,7 foizi uy-joy qurilishida o'zlashtirilgan. 2024 yilning yanvar-dekabr oylarida umumiy maydoni 1 475,0 ming kv.m. bo'lgan 5 033 ta uy-joy (o'sish sur'ati o'tgan yilga nisbatan 98,3 foiz), shu jumladan, qishloq joylarida 1 098,1 ming kv.m. (o'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati 104,2 foiz) uy-joy foydalanishga topshirildi.

Yangi qurilish va rekonstruksiya hisobiga turar joylar va ijtimoiy ob'ektlarni ishga tushirish

(2024 yil yanvar-dekabr)

	Barcha moliyalashtirish manbalari hisobidan:			
	Ishga tushirildi		*o'tgan yilning mos davrigao'sish sur'ati, foizda*	
	jami	*jumladan qishloq joylarda*	*jami*	*jumladan qishloq joylarda*
Turar joylar umumiy maydoni, *ming kv.m.*	**1 475,0**	**98,3**	**1 098,1**	**104,2**
ulardan: yakka tartibdagi turar joylar	1 453,3	104,8	1 097,5	104,4
umumta'lim maktablar o'quvo'rni	1700	31,1	450	15,7
ambulatoriya-poliklinika muassasalari, smenaga qatnov	950	3,2 m.	500	166,7
shifoxonalar, o'rin	480	-	-	-

2024 yil yanvar-dekabr oylarida umumiy maydoni 1 475,0 ming kv.m (2023 yilning mos davriga nisbatan 98,3 foiz) bo'lgan 5 416 xonadonga ega 5,0 ming turar joylar, jumladan 1 098,1 ming kv.m. (74,7 foiz) qishloq joylarda ishga tushirildi.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida ishga tushirilgan turar joylar

	Ishga tushirildi, jami		*Ulardan: yakka tartibdagi turar joylar*	
	ming kv.m	*o'tgan yilning mos davrigao'sish sur'ati, foizda*	*ming kv.m*	*o'tgan yilning mos davrigao'sish sur'ati, foizda*
Buxoro viloyati	**1 475,0**	**98,3**	**1 453,3**	**104,8**
Buxoro sh.	136,5	64,0	115,6	103,6
Kogon sh.	26,2	82,6	26,0	103,0
tumanlar				
Olot	150,0	101,6	150,0	102,6
Buxoro	126,4	105,0	126,4	105,0
Vobkent	115,1	107,3	115,1	107,3
G'ijduvon	200,1	101,0	200,1	101,5
Kogon	123,0	105,8	123,0	105,8
Qorako'l	103,8	107,6	103,2	108,2
Qorovulbozor	20,2	2,5 m.	20,2	2,5 m.
Peshko'	137,6	101,9	137,6	101,9
Romitan	148,6	102,5	148,6	103,8
Jondor	111,9	105,2	111,9	105,2
Shofirkon	75,6	102,0	75,6	102,0

Umumiy maydoni 1 475,0 ming kv.m. yoki o'tgan yilning mos davriga nisbatan 98,3foiz yakka tartibda qurilgan turar joylar ishga tushirildi.

Umumta'lim maktablarini qurish va qayta ta'mirlashga 212,2 mlrd.so'mlik investitsiyalar o'zlashtirildi, bu esa noishlab chiqarish sohasiga yo'naltirilgan investitsiyalarning 0,6 foizini va ta'lim sohasiga kiritilgan investitsiyalarning 64,8 foizini tashkil qildi.

Sog‘liqni saqlash ob’ektlarini qurilishida 66,4 mlrd. so‘mlik investitsiyalar o‘zlashtirildi, bu noishlab chiqarish sohasiga yo‘naltirilgan investitsiyalarning 0,2 foizini tashkil qiladi. Ichimlik suvi tarmoqlari qurilishiga 61,5 mlrd. so‘mlik investitsiyalar o‘zlashtirildi.

Qurilish faoliyati. 2024-yil yanvar-dekabr oylarida 16 514,5 mlrd. so‘mlik qurilish pudrat ishlari bajarilib, 2023-yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan o‘sish sur’ati 114,9 foizni tashkil etdi.

Qurilish ishlari umumiy hajmining 76,0 foizi yangi qurilish, rekonstruksiya qilish, kengaytirish va texnik jihatdan qayta jihozlashga, 24,0 foizi kapital ta’mirlashv va boshqa pudrat ishlariga to‘g‘ri keladi.

Hududlar kesimida qurilish ishlari
(yanvar-dekabr oylarida)

	2023-yil (mlrd. so‘m)	*2024-yil (mlrd. so‘m)*	*O‘tgan yilga nisbatan, % da*	*Jamiga nisbatan ulushi, %da*
Buxoro viloyati	**13 400,4**	**16 514,5**	**114,9**	**100,0**
Buxoro sh.	1 968,2	2 891,2	137,3	17,5
Kogon sh.	756,6	613,1	75,8	3,7
tumanlar				
Olot	440,6	477,0	100,9	2,9
Buxoro	551,6	654,0	110,7	4,0
Vobkent	392,1	469,6	111,7	2,8
G‘ijduvon	572,3	724,8	118,0	4,4
Kogon	947,0	969,0	95,6	5,9
Qorako‘l	340,4	707,0	193,9	4,3
Qorovulbozor	635,9	696,8	102,5	4,2
Peshko‘	623,2	729,0	109,2	4,4
Romitan	1 080,2	1 314,8	113,8	8,0
Jondor	453,0	547,3	112,7	3,3
Shofirkon	707,7	805,5	106,4	4,9

Hududlar kesimida qurilish ishlarining o‘sish sur’ati, foizda

(yanvar-dekabr)

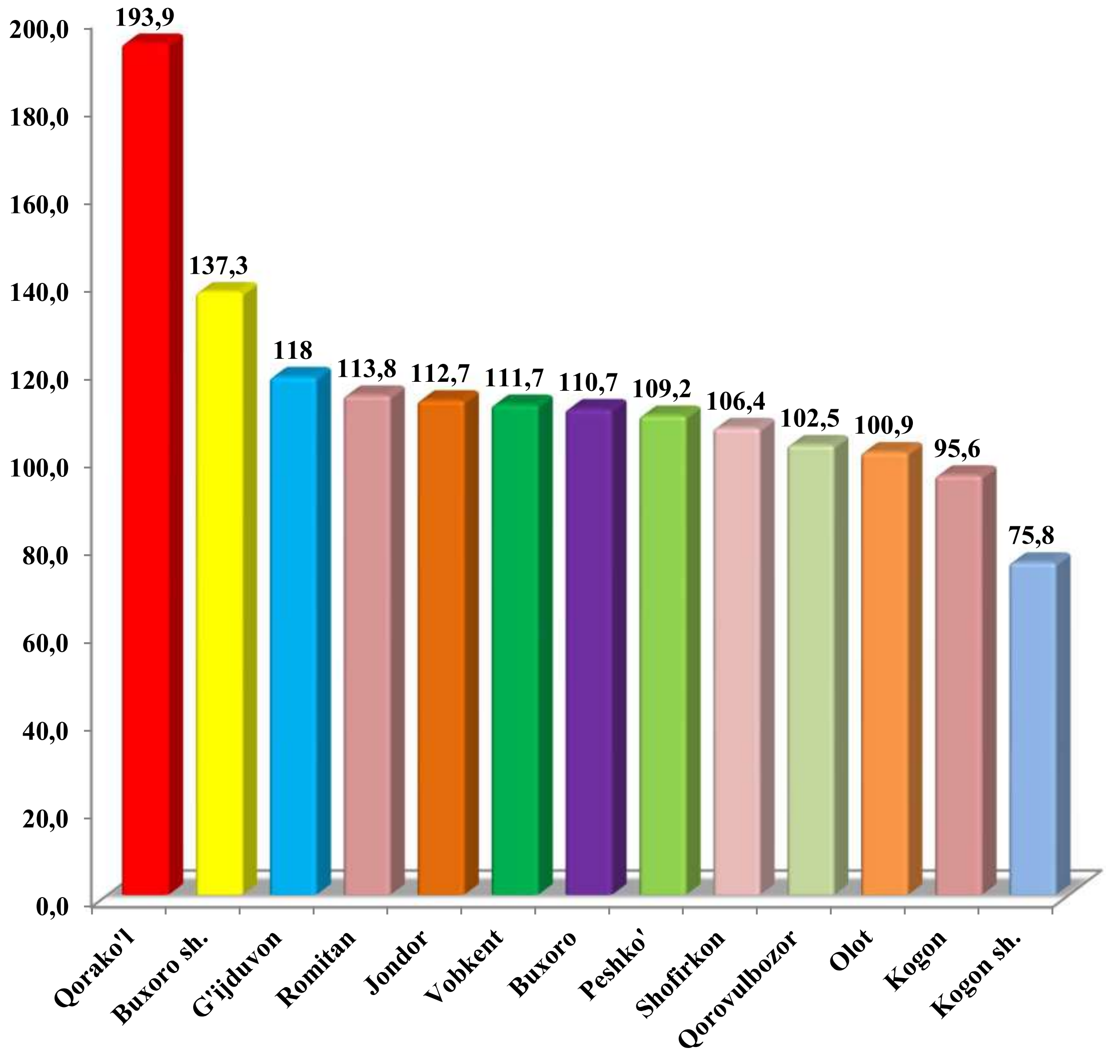

Qurilish ishlari hajmi yirik qurilish tashkilotlar, kichik korxona va mikrofirmalar hamda norasmiy sektorlarda o‘z kuchi bilan amalga oshirilgan qurilish ishlar tarkibi bo‘yicha shakllanadi. Shundan: yruk qurilish tashkilotlar tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmi 2 536,4 mlrd. so‘m (otgan yilning mos davriga nisbatan 164,8 foiz), kichik korxona va mikrofirmalar tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmi 7 021,9 mlrd. so‘m (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 107,5 foiz), hamda norasmiy sektor boyicha bajarilgan qurilish ishlari hajmi 6 956,2 mlrd. so‘m (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 110,4 foiz) tashkil qilgan.

Nodavlat mulkchilik shaklidagi tashkilotlar tomonidan 12 102,3 mlrd. so'mlik qurilish ishlari amalga oshirilib, jami qurilish ishlari hajmidagi ulushi 96,4 foizni (2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan o'sish sur'ati 99,8 foizni) tashkil qildi.

Hududlar kesimida qurilish ishlari

	Jami, mlrd.so'm	*shu jumladan mulkchilik shakllari bo'yicha, jami hajmga nisbatan foizda*	
		davlat	*nodavlat*
Buxoro viloyati	**16 514,5**	**4,0**	**96,0**
Buxoro sh.	2 891,2	12,5	87,5
Kogon sh.	613,1	6,0	94,0
tumanlar			
Olot	477,0	5,6	94,4
Buxoro	654,0	4,8	95,2
Vobkent	469,6	6,4	93,6
G'ijduvon	724,8	3,7	96,3
Kogon	969,0	1,5	98,5
Qorako'l	707,0	5,6	94,4
Qorovulbozor	696,8	0,9	99,1
Peshko'	729,0	2,4	97,6
Romitan	1 314,8	2,8	97,2
Jondor	547,3	1,8	98,2
Shofirkon	805,5	2,3	97,7

Iqtisodiy foliyat turlari bo‘yicha bajarilgan qurilish ishlari
(mlrd.so‘m)

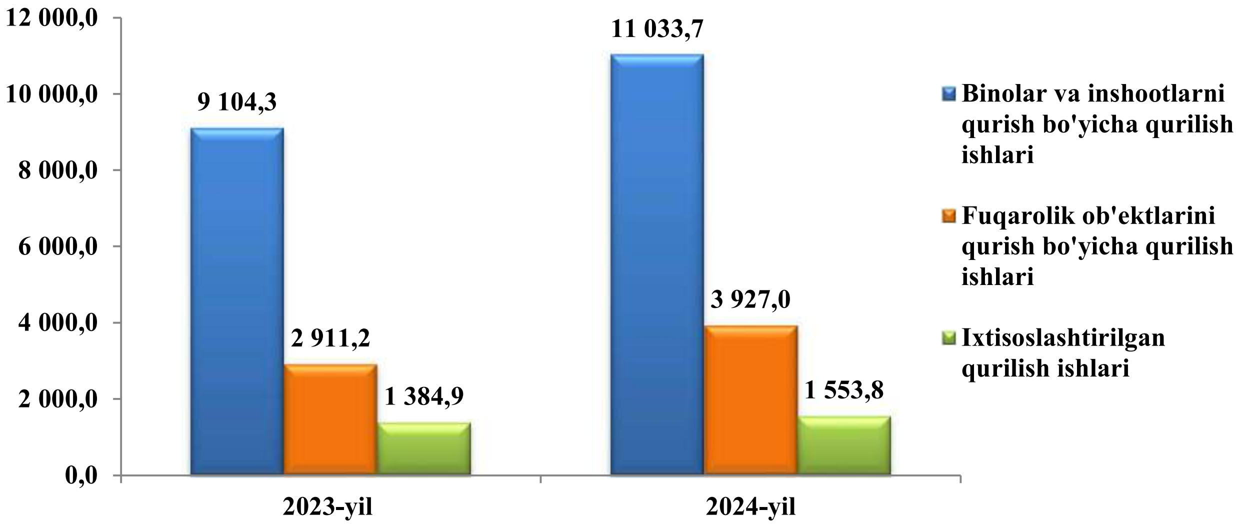

Qurilish ishlari umumiy hajmining 66,8 foizi binolar va inshootlarni qurish bo‘yicha qurilish ishlari, 23,8 foizi fuqarolik qurilishi ob’ektlarini qurish bo‘yicha qurilish ishlari va 9,4 foizi ixtisoslashtirilgan qurilish ishlariga to‘g‘ri keldi.

Mulkchilik shakllari bo‘yicha qurilish tashkilotlarining o‘z kuchlari bilan bajargan qurilish ishlari taqsimoti
(umumiy hajmga nisbatan, foizda)

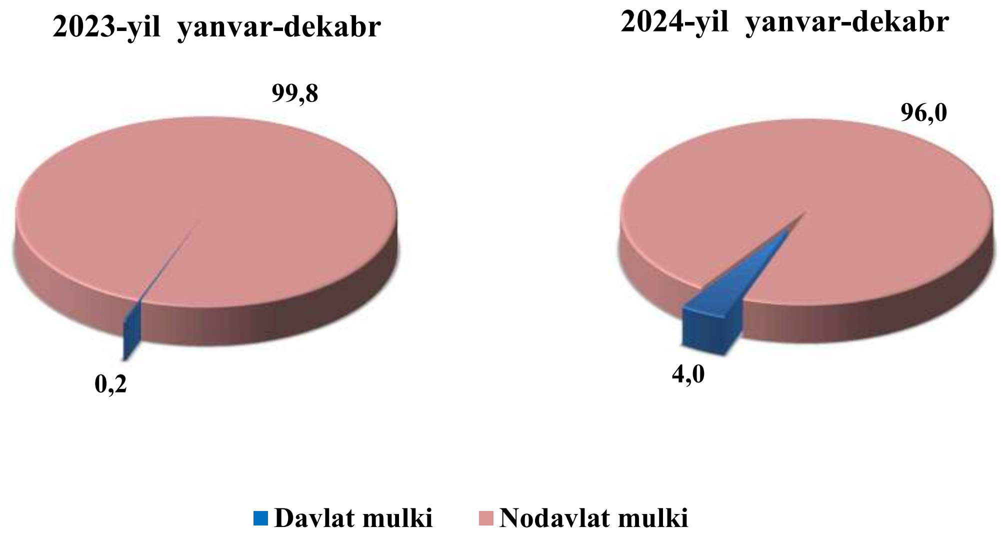

Hisobot davrida bino va inshootlar qurilishi bo‘yicha bajarilgan qurilish ishlari hajmi 11 033,7 mlrd. so‘mni yoki 2023-yilning mos davriga nisbatan 112,8 foizni, mos ravishda, fuqarolik qurilishi ob’ektlari bo‘yicha qurilish hajmi 3 927,0 mlrd. so‘mni (yoki 126,3 foizni), ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari bo‘yicha qurilish ishlari hajmi 1 553,8 mlrd. so‘m (yoki 105,0 foizni) tashkil qildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha qurilish ishlari hajmi

(mlrd. so‘m)

	Qurilish ishlari, xizmatlar jami	shu jumladan iqtisodiy faoliyat turlari		
		Bino va inshootlar qurilishi	Fuqarolik qurilishi ob'ektlari	Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari
Buxoro viloyati	**16 514,5**	**11 033,7**	**3 927,0**	**1 553,8**
Buxoro sh.	2 891,2	1 424,8	1 211,8	254,6
Kogon sh.	613,1	254,1	267,6	91,4
tumanlar				
Olot	477,0	281,2	82,8	113,0
Buxoro	654,0	403,6	192,3	58,1
Vobkent	469,6	309,4	125,7	34,5
G‘ijduvon	724,8	511,6	151,9	61,3
Kogon	969,0	498,7	352,7	117,6
Qorako‘l	707,0	537,6	143,2	26,2
Qorovulbozor	696,8	206,7	149,6	340,5
Peshko‘	729,0	437,1	219,1	72,9
Romitan	1 314,8	928,3	295,5	91,0
Jondor	547,3	352,3	145,8	49,2
Shofirkon	805,5	423,7	285,3	96,5

Viloyatda bajarilgan qurilish ishlarining iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha asosiy qismi bino va inshootlar qurilishi (11 033,7 mlrd.so‘m) ga to‘g‘ri kelib, viloyat umumiy hajmida 66,8 foizni tashkil qildi. Shu bilan birga, fuqarolik qurilishi (3 927,0 mlrd. so‘m) ob'ektlari bo‘yicha bajarilgan qurilish ishlari viloyat umumiy hajmining 23,8 foizni hamda ixtisoslashtirilgan qurilish (1 553,8 mlrd. so‘m) ishlari 9,4 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida aholi jon boshiga qurilish ishlari,

ming so'm

	Aholi jon boshiga qurilish ishlari, ming so'm	O'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Buxoro viloyati	**8 014,8**	**113,1**
Buxoro sh.	9 721,5	134,8
Kogon sh.	9 418,0	74,7
tuman:		
Olot	4 539,9	99,5
Buxoro	3 631,3	108,5
Vobkent	3 132,6	109,7
G'ijduvon	2 230,2	116,1
Kogon	11 346,5	93,6
Qorako'l	4 084,5	191,4
Qorovulbozor	34 667,0	100,5
Peshko'	5 510,4	107,3
Romitan	8 627,6	112,0
Jondor	2 923,4	110,7
Shofirkon	4 298,3	105,2

Hududlar kesimida 2024- yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga qurilish ishlari hajmi bo'yicha birinchi o'rinni Qorovulbozor tumani — 34 667,0 ming so'm (yoki 2023- yilning mos davriga nisbatan 100,5 %), undan keyin mos ravishda Kogon tumani – 11 346,5 ming so'm (yoki 93,6 %), Buxoro shahri – 9 721,5 ming so'm (yoki 134,8 %), Kogon shahri – 9 418,0 ming so'm (yoki 74,7 %), Romitan tumani – 8 627,6 ming so'm (yoki 112,0 %), Peshko' tumani – 5 510,4 ming so'm (yoki 107,3 %) va egalladi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Nomoliyaviy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar bu – real mablag‘larni yaratishga yo‘naltirilgan investitsiyalar bo‘lib, quyidagilarni o‘z ichiga oladi: asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar, kapital ta’mirlashga xarajatlar, nomoddiy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar (patentlar, litsenziyalar, dasturiy mahsulotlar, yer maydonlaridan va tabiiy resurslardan foydalanish huquqlari va boshqalar).

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarga - barcha turdagi qurilish ishlariga qilingan xarajatlar; asbob-uskunalarni montaj qilish bo‘yicha xarajatlar; mashina, asbob-uskunalar (montaj talab etiladigan va talab etilmaydigan), transport vositalari, jihoz va xo‘jalik inventarini sotib olish; boshqa kapital ishlar va xarajatlar kiradi. Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar hajmlari to‘g‘risidagi ma’lumotlar, ilgari boshqa tashkilotlarning asosiy fondlarida hisobga olingan asbob-uskunalar, binolar va inshootlar (yoki ularning ehtiyot qismlari)ni sotib olishga qilingan xarajatlarsiz keltirilgan.

Chet el investitsiyalari – asosan kelgusida foyda olish maqsadida, O‘zbekiston Respublikasi hududidagi korxona va tashkilotlarga kiritilgan chet el kapitali.

Investorlar – yuridik va jismoniy shaxslar bo‘lib, qarorlarni qabul qiluvchi va o‘z mablag‘lari, qarz mablag‘lari yoki jalb qilingan mablag‘larni investitsiya ko‘rinishida investitsion loyihalarga kiritishni amalga oshiruvchi hamda ulardan maqsadli foydalanilishini ta’minlab beruvchi investitsion faoliyat subyektlari hisoblanadi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar bu – korxonaga to‘liq egalik qiluvchi yoki korxona aksionerlik kapitalining 10 foizidan kam bo‘lmagan qismini nazorat qiluvchi, ya’ni korxonani boshqarishda ishtirok etish huquqigi ega bo‘lgan, to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investor yuridik yoki jismoniy shaxs tomonidan kiritilgan investitsiyalar.

Reinvestitsiya - investitsiyalar bo‘yicha daromadlar ko'rinishida olingan va ishlab chiqarishni kengaytirish uchun yo‘naltirilgan mablag'lar; investorning faoliyati natijasida olingan foydani (daromadni) muomalaga kiritish (qayta investitsiyalash).

Davlat mulkchiligi- mulkchilik shakllaridan biri, davlatga qarashli va uning o‘z vazifalarini bajarishi uchun zarur barcha mol-mulklar va mulkiy huquqlardir.

Asosiy kapital – kapitalning asosiy ishlab chiqarish vositalari ni o‘z ichiga oluvchi, iqtisodiy jihatdan o‘z qiymatini ishlab chiqarilgan tovarlarga asta-sekin va uzoq muddatda o‘tkazib boruvchi qismi. Asosiy kapital pul shaklida uskuna, mashina-mexanizmlar, bino-inshootlar va boshqalar qiymatidan iborat bo‘lib, ular sotib olingan paytdagi bozor narxi bilan hisoblanadi. Asosiy kapital qiymatining bir qismi har yili mahsulotning ishlab chiqarish va

sotish harajatlariga kiradi va amortizatsiya ajratmalari tarzida maxsus amortizatsiya fondida jamg‘ariladi.

Investitsiya loyihasi – iqtisodiy,ijtimoiy va boshqa manfaat ko‘rish maqsadida investitsiyalar kiritgan holda oldindan belgilangan muddat mobaynida amalga oshiriladigan o‘zaro bog‘liq tadbirlar va ishlar majmui.

Kapital- sarmoya, keng ma’noda o‘z egasiga daromad keltirish xususiyatiga ega bo‘lgan jami vositalar va mablag‘la; yangi qiymat keltiruvchi, o‘zini-o‘zi ko‘paytiruvchi qiymat.

Moliyaviy investitsiyalar- mulkka egalik qilish va mulkdan daromad olish bilan bog‘liq bo‘lgan aksiya, obligatsiya va boshqa qimmatli qog‘ozlar orqali qo‘yilmalar kiritish**.**

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar - aksiyalarining (ulushlari, paylarining) yoki ustav jamg‘armasining kamida o‘ttiz foizini chet el investitsiyalari tashkil etadigan korxonalar.

Buyurtmachilar – investitsion jarayonning qatnashchilari. Buyurtmachi sifatida investorning o‘zi, shuningdek, investor tomonidan amaldagi korxonalarni, binolarni, inshootlarni yangi qurilishi, qayta ta’mirlash, kengaytirish va texnik qayta qurollantirishni amalga oshirishlari uchun vakil etib tayinlangan jismoniy va yuridik shaxslar faoliyat ko‘rsatishlari mumkin. Shu bilan birga buyurtmachi investitsion jarayon qatnashchilarining tadbirkorlik va boshqa faoliyatiga, agarda ular orasidagi shartnomada nazarda tutilmagan bo‘lsa, aralashmasliklari lozim.

Pudratchi – kapital qurilish uchun pudrat shartnomasi asosida bino va inshootlarni qurish bo‘yicha qurilish-montaj, qayta ta’mirlash, kapital ta’mirlash hamda texnologik va boshqa uskunalarni montaj qilish, sozlash va boshqa pudrat ishlarini bajarish bilan shug‘ullanadi.

Qurilish — biror inshootni tayyorlash jarayoni, shuningdek shunday jarayon ketayotgan joydir. Qurilish murakkab jarayon bo‘lib, unda bir necha vazifalar amalga oshiriladi. Bu jarayon moddiy ishlab chiqarishning yirik sohalaridan biri bo‘lib, turli maqsadlardagi bino va inshootlarni qurish va rekonstruksiya qilish; ishni yuritish uchun foydalaniladigan hudud bilan birga qurilayotgan bino (inshoot); keng ma’noda yaratuvchilik jarayoni hisoblanadi.

Rekonstruksiya — mavjud narsani yaxshilash, amaliy ahamiyatini oshirish, takomillashtirish maqsadida tubdan qayta qurish jarayonidir. Bunda qoldiklariga, yozma manbalarga asoslanib, biror narsa qiyofasini yoki dastlabki ko‘rinishini tiklash, qurish hisoblanadi. Rekonstruksiya chizma, rasm, tasvir, loyiha va h.k. orqali amalga oshiriladi.

Kapital ta'mirlash — qurilish konstruksiyalarini, shuningdek, muhandislik jihozlarini kommunikatsiyalar bilan tiklash yoki to'liq almashtirish tushuniladi. Amalda kapital ta'mirlash binoning tashqi ko'rinishini to‘liq yoki qisman yangilashda ifodalanishi mumkin.

Joriy ta’mirlash - bu xizmat ko‘rsatilayotgan ob'ektni shikastlanish va nosozliklardan o‘z vaqtida va tizimli ravishda himoya qilishga qaratilgan tadbirlar tushuniladi.

Pudrat shartnomasi — fuqarolik-huquqiy bitim, unga ko‘ra, bir taraf (pudratchi) ikkinchi taraf (buyurtmachi)ning topshirig‘iga binoan, muayyan ishni bajarish va uning natijasini buyurtmachiga belgilangan muddatda topshirish majburiyatini oladi. Buyurtmachi esa, ish natijasini qabul qilib olish va buning uchun haq to‘lash majburiyatini oladi.

Modernizatsiya, modernizatsiyalash - biror narsani yangilash, unga zamonaviy tus berish, uni zamonaviy talablarga muvofiq o‘zgartirish. Modernizatsiya qilishda mashina, apparat, turli texnologik qurilmalar, muhim kashfiyotlar texnika taraqqiyoti talablariga muvofiq qayta ishlanadi.

V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda mamlakatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko‘rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta‘sir ko‘rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifatini va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

Zamonaviy jamiyat hayotida xizmatlar sohasi juda keng tarqalgan hodisa hisoblanadi. Bugungi kunda u yoki bu turdagi xizmatlar ko‘rsatmaydigan yoki hech bo‘lmaganda unga duch kelmagan korxonalar deyarli yo‘q.

2025-yil 1-yanvar holatiga viloyatda 26 186 ta faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar qayd etildi. Shundan, xizmatlar sohasida 18 224 ta korxona va tashkilotlar faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 14,3 foizga kamaydi.

2025- yilning 1-yanvar holatiga korxona va tashkilotlarning umumiy sonida xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotganlarining ulushi, %
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

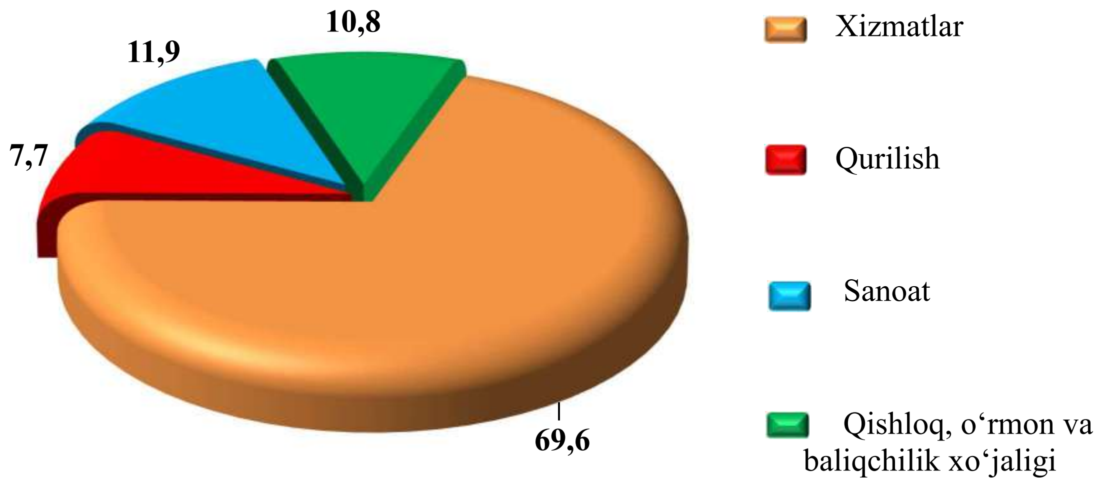

Innovatsion xizmatlarni joriy etish va an‘anaviy xizmatlarni rivojlantirish bo‘yicha aniq maqsadli kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirilishi ishlab chiqarilgan bozor xizmatlar hajmini oshishiga olib keldi. Natijada, 2024-yil yanvar-dekabr oylarida xizmatlar shlab chiqarish hajmi 34 495,1mlrd.so‘mni tashkil etdib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 111,2foizga o‘sdi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida ko'rsatilgan xizmat turlari bo'yicha (amaldagi baholarda) quyidagicha ifodalanadi*:

	mlrd. so'm	*2023-yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*	*yakunga nisbatan, foizda*
Jami xizmatlar	**34 495,1**	**111,2**	**100,0**
shu jumladan:			
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	990,5	116,6	2,9
Moliyaviy xizmatlar	4 406,1	105,8	12,8
Transport xizmatlari	5 670,0	109,9	16,4
shu jumladan: avtotransport xizmati	5 174,4	110,3	15,0
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	10 002,7	112,1	29,0
Savdo xizmatlari	7 639,9	112,2	22,2
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	492,1	105,6	1,4
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	1 657,6	126,3	4,8
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	564,0	110,4	1,6
Ijara xizmatlari	508,8	103,8	1,5
Kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	641,3	116,7	1,9
Shaxsiy xizmatlar	628,7	109,0	1,8
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	220,3	106,4	0,6
Boshqa xizmatlar	1 073,1	107,0	3,1

**norasmiy va yashirin iqtisodiyotni statistik baholash bo'yicha o'tkazilgan kuzatuvlar natijalarini qo'shgan holda*

Xizmat ko‘rsatishda eng katta ulush yashash va ovqatlanish (29,0 foizi), savdo (22,2 foizi), transport (logistik xizmatlar bilan birga) (16,4 foizi), moliyaviy (12,8 foizi) va ta’lim (4,8 foizi) xizmatlarga to‘g‘ri keldi. Ta’lim sohasidagi xizmatlar (o‘tgan yilga nisbatan 126,3 foizga ko‘p), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (116,6 foizga ko‘p) o‘sish yuqori bo‘ldi.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida ko‘rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida*
shahar va tumanlar kesimidaulushi,foizda

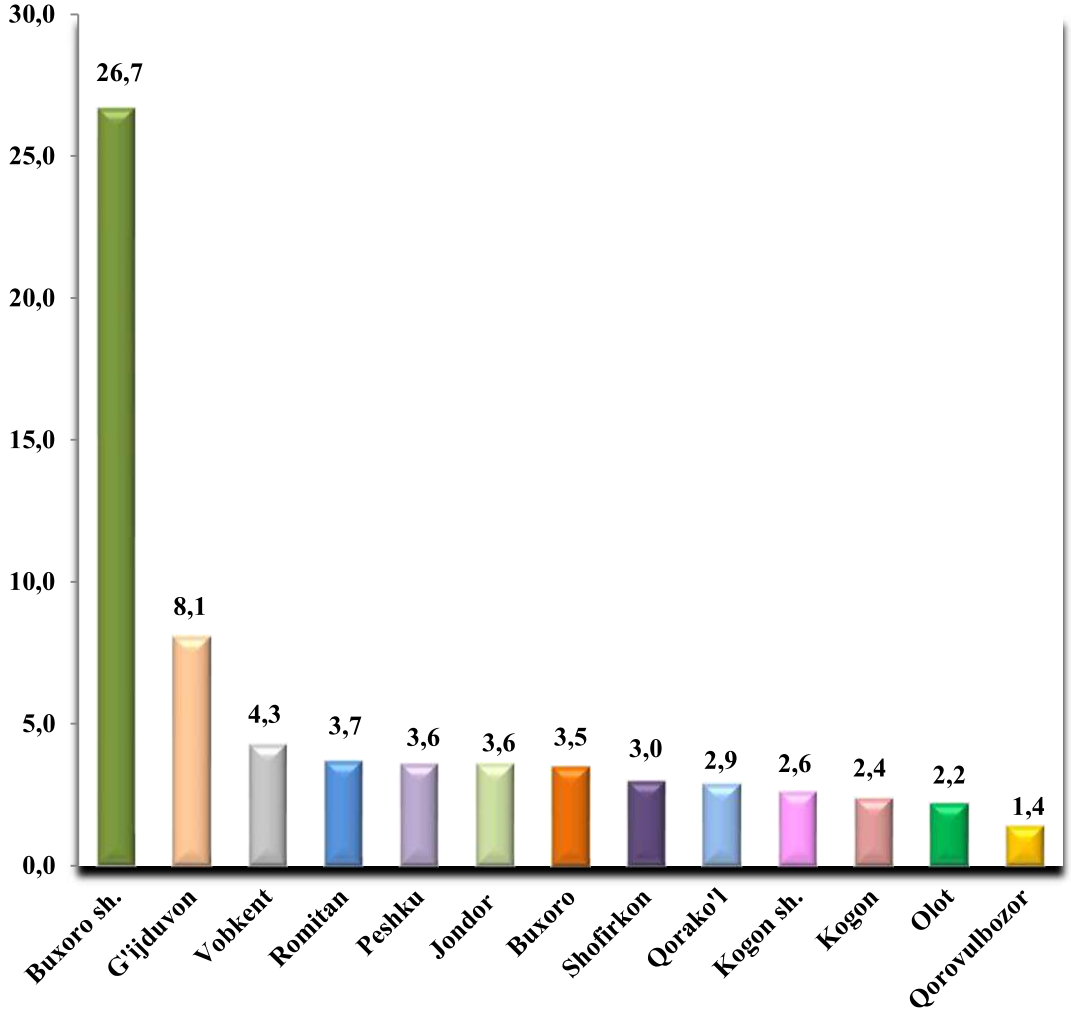

Ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida katta ulushga ega bo‘lgan Buxoro shahri (26,7 foizni), G‘ijduvon tumani (8,1 foizni), Vobkent tumani (4,3 foizni), Romitan (3,7 foizni) tashkil etgan bo‘lsa, Peshku (3,6 foizni) va Jondor tumanlari (3,6 foizni) eng past ulush ko‘rsatkichni qayd etdi.

**norasmiy va yashirin iqtisodiyotni statistik baholash bo‘yicha o‘tkazilgan kuzatuvlar natijalarini qo‘shgan holda*

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar
(*tuman va shaharlar kesimida*)

	Jami			*Aholi jon boshiga*	
	mlrd. so'm	*2023-yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*	*jami xizmatlar hajmiga nisbatan, foizda*	*ming so'm*	*2023-yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*
Viloyat bo'yicha*	**34 495,1**	**111,2**	**100,0**	**16 741,1**	**109,4**
Buxoro sh.	9 212,0	112,5	26,7	30 975,3	110,4
Kogon sh.	879,2	110,1	2,6	13 505,0	108,6
tumanlar					
Olot	769,9	111,1	2,2	7 324,9	109,5
Buxoro	1 204,8	110,9	3,5	6 689,5	108,8
Vobkent	1 473,4	113,4	4,3	9 828,9	111,4
G'ijduvon	2 808,4	111,4	8,1	8 641,3	109,6
Kogon	776,8	111,2	2,4	9 096,2	108,8
Qorako'l	1 011,6	110,0	2,9	5 843,9	108,6
Qorovulbozor	472,5	108,2	1,4	23 507,6	106,1
Peshku	1 251,0	108,5	3,6	9 456,0	106,6
Romitan	1 289,0	110,3	3,7	8 457,9	108,6
Jondor	1 250,6	110,7	3,6	6 680,8	108,8
Shofirkon	1 045,0	109,5	3,0	5 576,5	108,3

norasmiy va yashirin iqtisodiyotni statistik baholash bo'yicha o'tkazilgan kuzatuvlar natijalarini qo'shgan holda

Hududlar orasida yuqorio‘sish sur‘atlari Buxoro shaharda (112,5 foiz) hamda Vobkent (113,4 foiz), G‘ijduvon (111,4foiz) va Kogon (111,2foiz) tumanlarida kuzatildi.

Buxoro viloyati bo‘yicha ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi va o‘sish sur’ati dinamikasi

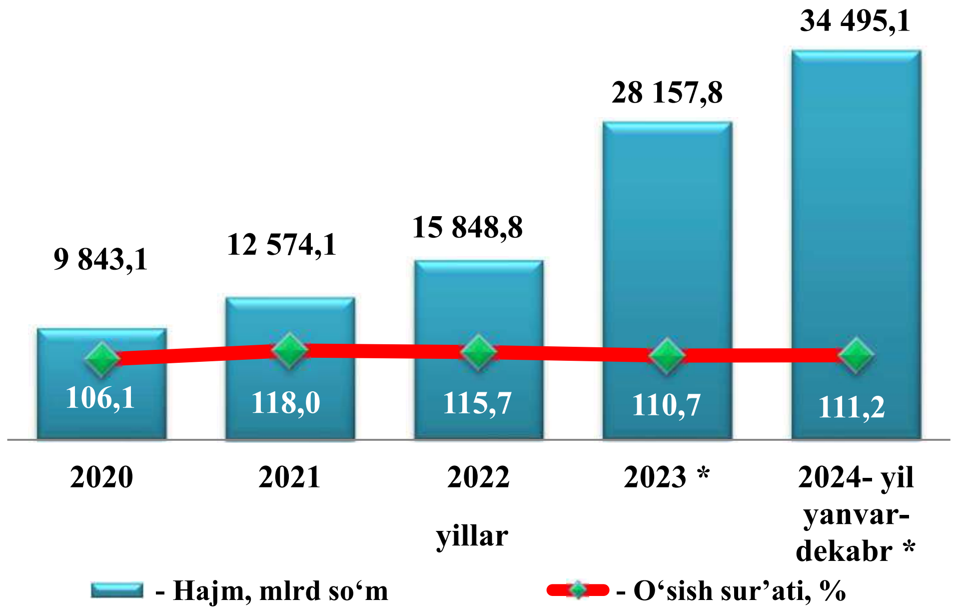

**norasmiy va yashirin iqtisodiyotni statistik baholash bo‘yicha o‘tkazilgan kuzatuvlar natijalarini qo‘shgan holda*

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlar bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Buxoro shahrida 30 975,3 ming so‘mga teng bo‘lib, o‘sish sur‘ati o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 110,4 foizni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlarning eng past ko‘rsatkichi Shofirkon (5 576,5ming so‘m), Qorako‘l (5 843,9ming so‘m) va Jondor (6 680,8 ming so‘m) tumanlarida kuzatildi.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida shahar va tumanlar kesimida bo‘yicha aholi jon boshiga hajmlar, *ming so‘m*

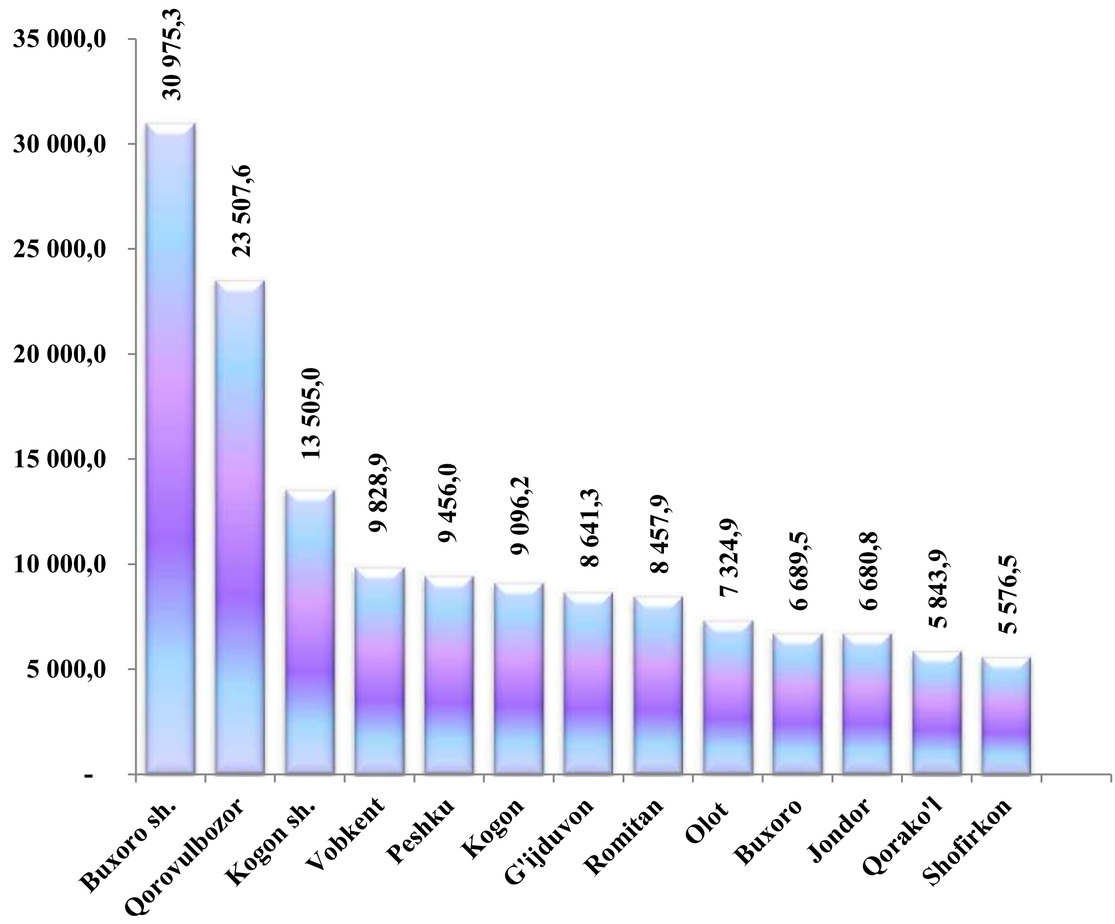

2024-yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 16 741,1 ming so‘mni tashkil qildi va o‘sish sur‘ati o‘tgan yilga nisbatan 109,4 foizni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining hajmi va o'sish sur'ati dinamikasi

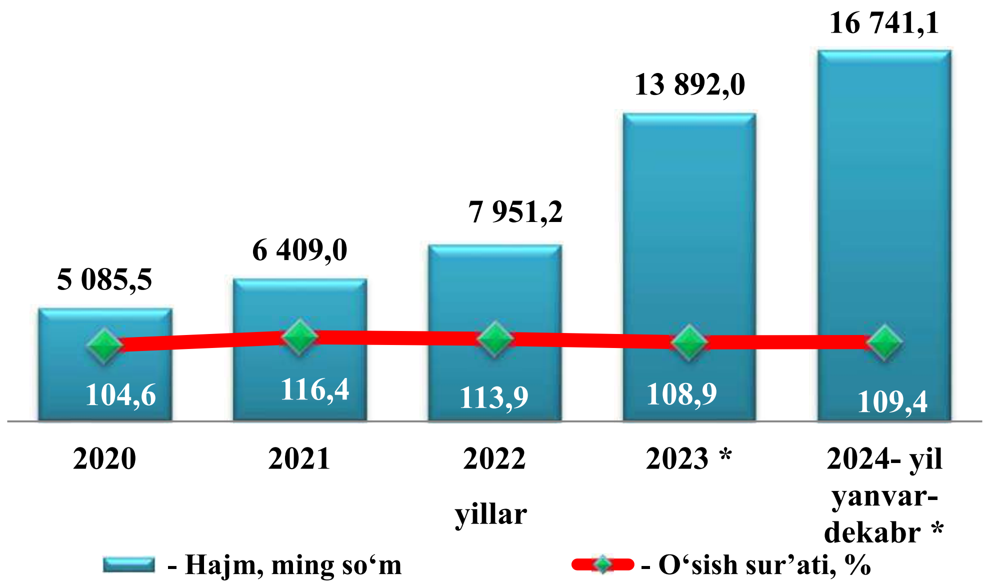

**norasmiy va yashirin iqtisodiyotni statistik baholash bo'yicha o'tkazilgan kuzatuvlar natijalarini qo'shgan holda*

Hozirgi kunda viloyatda oziq-ovqat bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar bozor xizmatlarini ko'rsatuvchi xizmatlar turida yetakchi o'rinni egallaydi.

Oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha qo'yilgan ustamadan tashqari, ovqat tayyorlashda ishlatilgan va qayta ishlanmagan holda sotilgan mahsulotlar qiymatini o'z ichiga oluvchi aylanma qiymatdir.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmi 10 002,7 mlrd. so'mga teng bo'ldi, hamda o'tgan yilga nisbatan o'sish 112,1 foizni tashkil etdi. Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida ulushi 29,0 foizga teng. Ularning tarkibida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash xizmatlar (97,0 foiz) ustunlik qildi.

Shahar va tumanlar kesimida yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlarining o‘sish sur’ati, *foizda*
(2024 yil yanvar-dekabr)

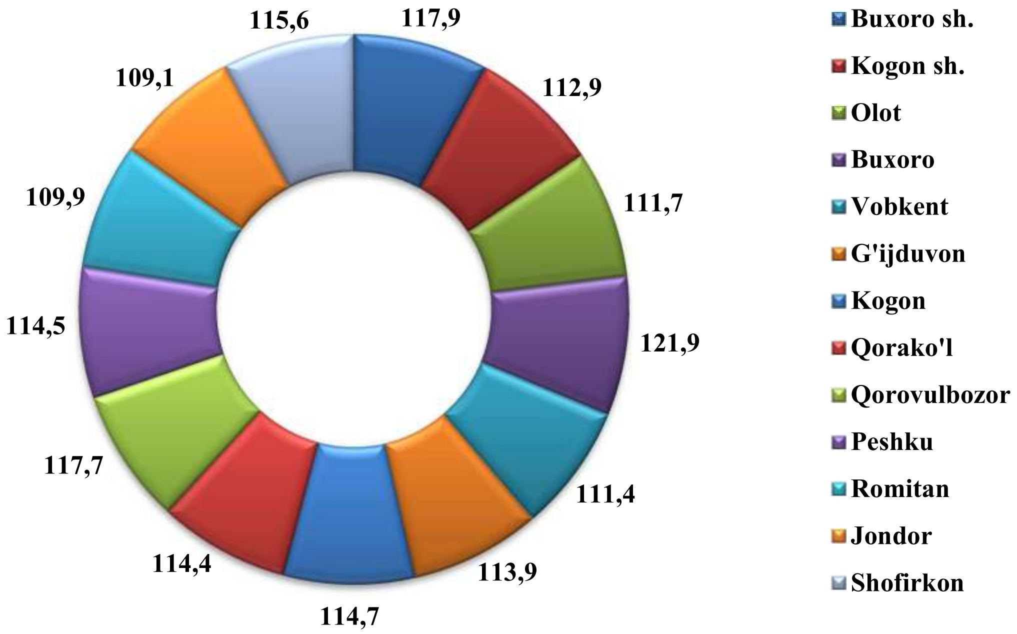

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar bo‘yicha yuqori o‘sish sur‘atlari Buxoro (121,9 foiz) tumanida kuzatildi. O‘tgan yilga nisbatan bu xizmatlarning eng past ko‘rsatkichi Jondor (109,1 foiz) tumanida qayd etildi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida savdo xizmatlari hajmi 7 639,9 mlrd.so‘mga teng bo‘ldi. Ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida ulushi 22,2 foizni tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davriga nisbatan savdo xizmatlarining o‘sish sur‘ati 112,2 foizni tashkil etdi.

Savdo xizmatlarining eng katta hajmi Buxoro shahri (1 501,7 mlrd. so‘m), G‘ijduvon (977,1 mlrd. so‘m), Vobkent (789,0 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi.

Shahar va tumanlar kesimida savdo xizmatlarining hajmi, *mlrd.so'm*
(2024 yilyanvar-dekabr)

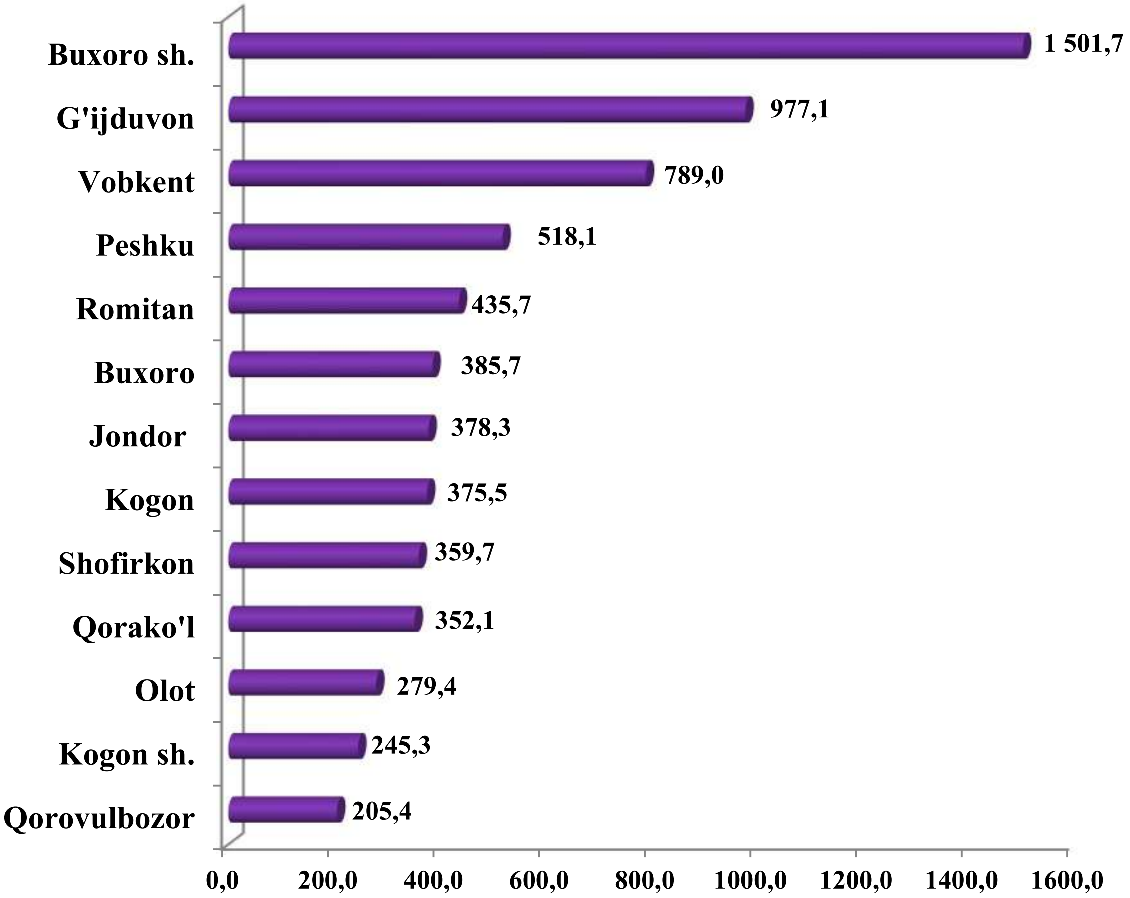

Savdo xizmatlari bo'yicha eng past ko'rsatkich Qorovulbozor tumanida kuzatildi. Ushbu hududda savdo xizmatlari hajmi 205,4 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Aholi daromadlari darajasining oshishi bilan iste'mol talabi va savdo aylanmasi ko'lami o'smoqda. Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo'yicha xizmatlar katta salmoqqa ega. 2024-yil yanvar-dekabr oylarida uning ulushi 63,8 foizni tashkil etdi.

Ulgurji savdo xizmatlarining (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 24,2 foizni tashkil etdi.

Avtomobil va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi, avtomobil va mototsikllarni ta'mirlash xizmatlarni qo'shgan holda umumiy savdo xizmatlarining 12,0 foizni tashkil qiladi.

Savdo xizmatlari tarkibi, foiz
(2024-yil yanvar-dekabr)

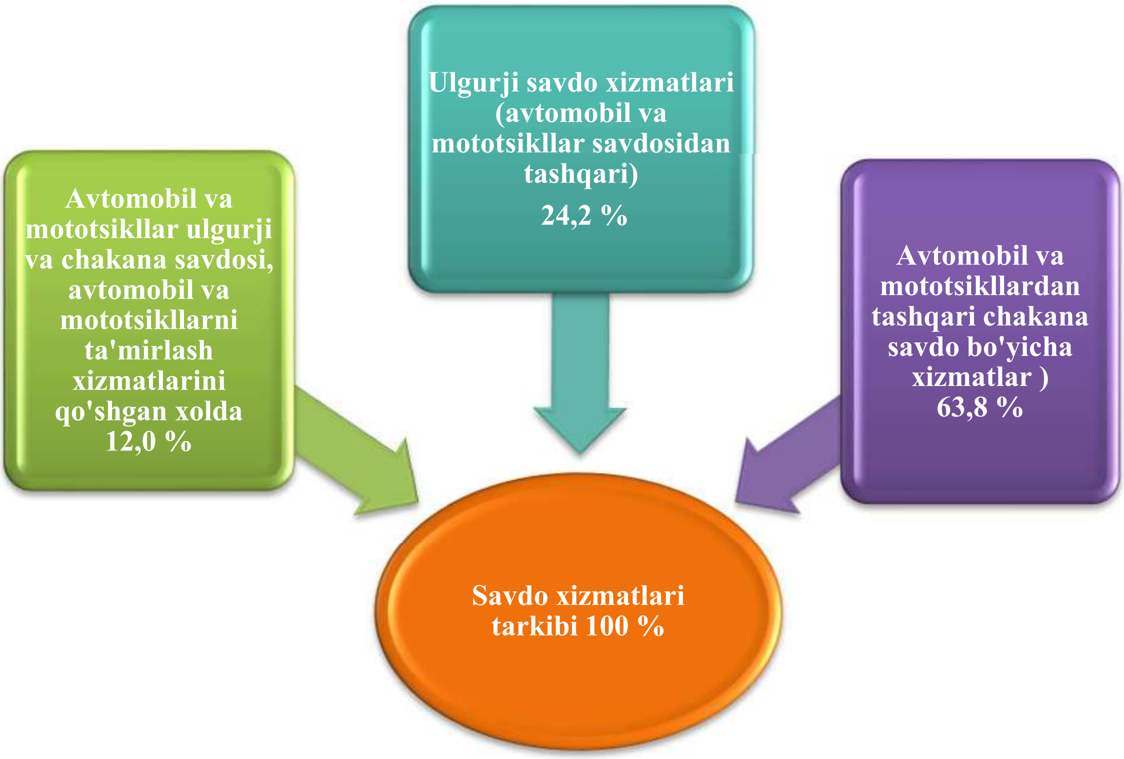

Savdo bu – tovarlarningaylanishini, ularningishlabchiqarish sohasidan istemolsohasiga o‘tishinitaminlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma‘lum bir davlat ichida savdo tovarlarni zarur istemolchiga yetkazibberishvazifasini bajaradi.

Transport xizmatlarining eng katta qismi avtomobil transportida yuk va yo‘lovchi tashish xizmatlari hisobiga to‘g‘ri keladi.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida transport xizmatlarining hajmi 5 670,0 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi. Ularning o‘sishi 109,9 foizni tashkil etdi.

Yuqori o‘sish sur‘atlari Buxoro shahrida (117,3 foiz), hamda G‘ijduvon (113,1 foiz), Shofirkon (111,4foiz) tumanlarida qayd etildi.

Shahar va tumanlarkesimida transport xizmatlarining hajmi, *mln. so'm*
(2024-yil yanvar-dekabr)

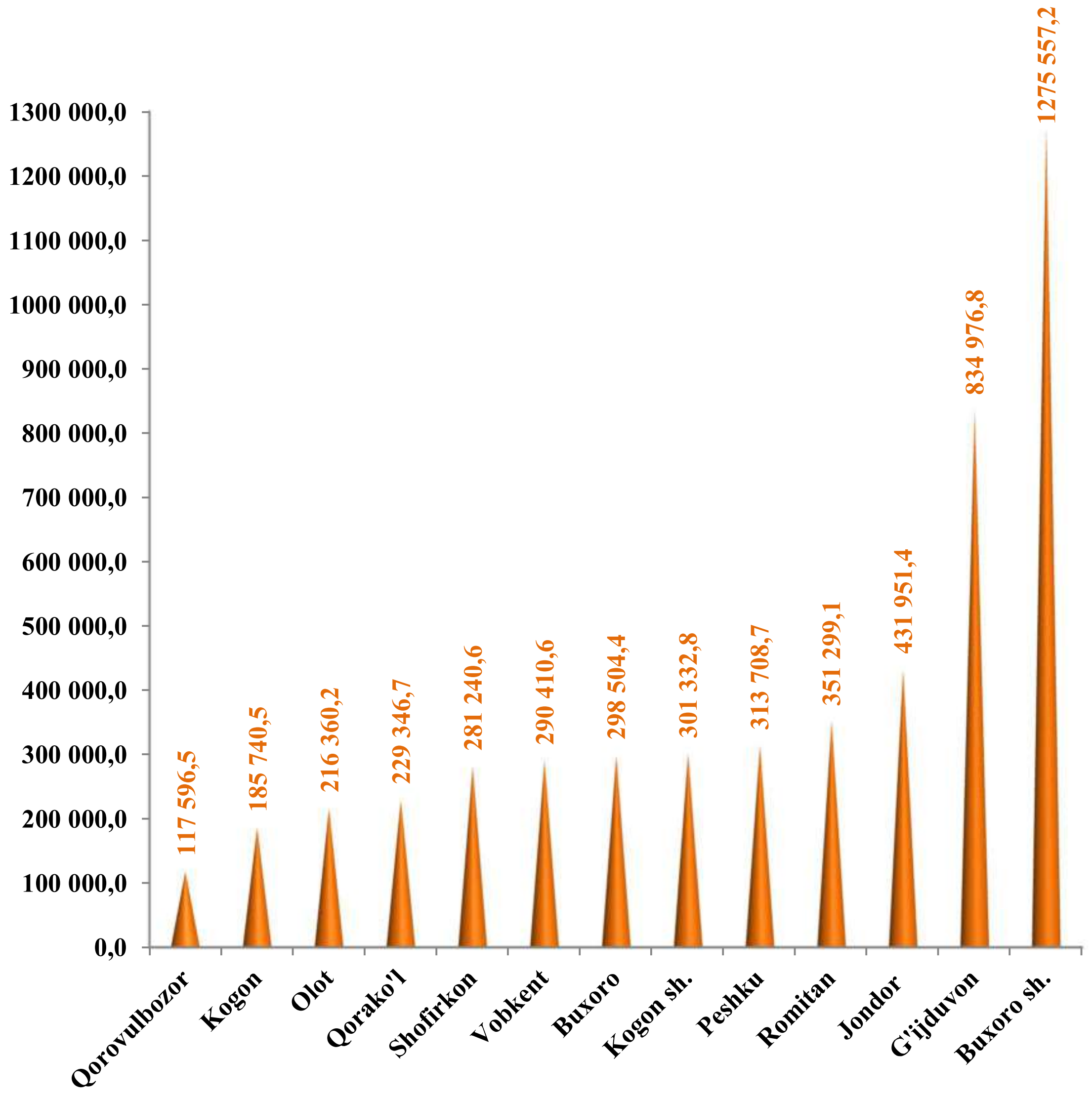

O'tgan yilning mos davriga nisbatan transport xizmatlarining o'sish sur'ati, Qorovulbozor (95,1foiz) tumanida pasayganligi qayd etildi.

Ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrlashdagi ijobiy o'zgarishlarni qo'llab-quvvatlab, ma'naviyatni yuksaltirishga hissa qo'shadi.

Bugungi kunda o'quv jarayonining sifati va samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida maktablarni zamonaviy laboratoriya uskunalari, kompyuter texnikasi,

darsliklar va yangi avlod metodik materiallari bilan ta'minlashga alohida e'tibor qaratilmoqda.

2024-yil yanvar-dekabr oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 1 657,6 mlrd. so'mga teng bo'ldi. O'tgan yilga nisbatan o'sish 126,3 foizni tashkil etdi.

Shahar va tumanlar kesimida ta'lim xizmatlarining o'sish sur'ati*, *foiz*

(2024-yil yanvar-dekabr)

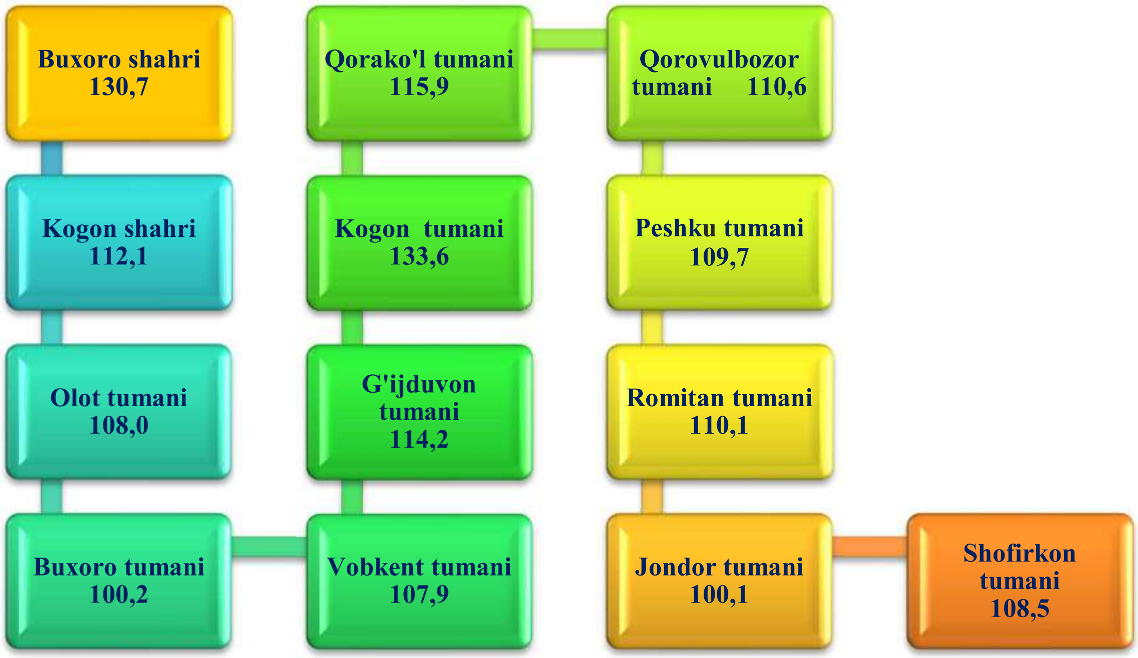

Xizmatlar sohasini jadal rivojlantirish, uning tarkibini etarlicha rivojlangan jamiyat va rivojlangan ehtiyojlar bilan takomillashtirish mumkin va bu umuman hayot sifati kabi hodisa bilan bog'liq, chunki turli ehtiyojlarni qondirish jarayoni hayot sifatining muayyan standartini yaratadi.

Izoh:*ma'lumotlarda shahar va tumanlar kesimida yashirin iqtisodiyot hisobga olinmagan*

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Xizmatlar iste’molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o’zgartiruvchi yoki tovarlar, xizmatlar yoki moliyaviy aktivlar bilan ayirboshlashiga ko‘maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Xizmatning o‘ziga xos xususiyati, xizmatni bajarish va uni iste’mol qilish davrining bir xil vaqtga to‘g‘ri kelishi hisoblanadi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha xizmatlar hajmida ko‘rsatilgan xizmatlar uchun amaldagi bozor narxlari bo‘yicha qo‘shilgan qiymat solig‘i va aksizsiz hisoblangan to‘lovlar hisobga olinadi.

Xizmatlar oldi-sotdi obyekti sifatida chiqqanda va iqtisodiy ahamiyatga ega bo‘lgan (xizmatlarni ishlab chiqaruvchining sarf-xarajatlarini to‘laligicha yoki sezilarli darajada qoplaydigan) narxlarda sotilganda, xizmatlar bozor uchun mo‘ljallanib ishlab chiqarilgan hisoblanadi.

“Ishlab chiqarilgan (ko‘rsatilgan) xizmatlar hajmi” statistik ko‘rsatkichi –ma’lum bir vaqt davomida ko‘rsatilgan xizmatlar qiymatini o‘lchovchi, iste‘molchilarga (yuridik va jismoniy shaxslar, norezidentlarni qo‘shgan holda) ko‘rsatilgan xizmatlar qiymatini aks ettiradi.

Ishlab chiqarilgan (ko‘rsatilgan) xizmatlar hajmi, bu xizmatlar ishlab chiqarishga ixtisoslashgan va xizmat ko‘rsatish asosiy faoliyat turi hisoblanmaydigan barcha xizmatlar ishlab chiqaruvchilari (yuridik va jismoniy shaxslar) tomonidan ko‘rsatilgan bozor xizmatlari qiymatidir.

Iste’molchilar tomonidan xizmatlar uchun to‘lovlar naqd pul, shu jumladan plastik kartochkalar va pul o‘tkazish, elektron to‘lovlar va elektron pullar orqali amalga oshirilishi mumkin.

Norezidentlarga ko‘rsatilgan xizmatlar (agar to‘lov so‘mda amalga oshirilmagan bo‘lsa), xizmatlarga to‘lovlarni amalga oshirish sanasida O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan so‘mning belgilangan kursi bo‘yicha qayta hisoblangan, shartnoma narxlari bo‘yicha aniqlanadi.

Elektron to‘lovlar – texnik vositalar, axborot texnologiyalari va axborot tizimlari xizmatlaridan foydalangan holda elektron to‘lov hujjatlari orqali naqd pulsiz to‘lovlarni amalga oshirish.

Elektron pullar – O‘zbekiston Respublikasi hududida elektron pullar emitentlari tomonidan chiqariladigan pullar bo‘lib, faqat O‘zbekiston Respublikasi milliy valyutasida nomlanishi lozim.

Faoliyat turlari bo‘yicha xizmatlarni tasniflash, O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha mahsulotlarning (tovarlar, ishlar, xizmatlarning) statistik tasniflagichiga (keyingi o‘rinlarda MST debataladi) muvofiq amalga oshiriladi.

Bozor xizmatlari hajmi MST bo‘yicha tasniflangan barcha iqtisodiy faoliyat turlarining xizmatlarga tegishli qismi (G-S seksiyalar) bo‘yicha shakllantiriladi.

Amaldagi narxlarda aloqa va axborotlashtirish xizmatlarini ishlab chiqarish, mazkur sohada xizmat ko‘rsatuvchi korxonalarning daromadlari (sotishdan tushgan tushum miqdori) yig‘indisi sifatida aniqlanadi.

Moliyaviy xizmatlar Markaziy bank, tijorat banklari va boshqa moliya-kredit tashkilotlari tomonidan ko‘rsatiladi. Bu guruh xizmatlarga banklarning moliyaviy vositachiligi xizmatlari (moliyaviy lizing, kredit berish), shu jumladan, masofaviy bank xizmatlari (internet-banking, mobil-banking), investitsiya fondlari va boshqa moliyaviy tashkilotlarning moliyaviy vositachiligi, moliya bozorlari (fond va valyuta birjalari) faoliyatining yordamchi moliyaviy vositachilik xizmatlari va boshqa moliyaviy xizmatlar kiradi.

Amaldagi narxlarda moliyaviy xizmatlarning yalpi ishlab chiqarish hajmi moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to‘lovlar miqdorida) hisobga olinadi. Chet el valyutasida kelib tushadigan foizli daromadlar hisobot davridagi O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining tegishli kursi bo‘yicha hisob-kitob qilinadi va so‘mda aks ettiriladi.

Transport xizmatlari transportning barcha turlarida yuklarni va yo‘lovchilarni tashish faoliyati, shuningdek, transportirovka qilishda yordamchi xizmat turlari, jumladan logistik xizmatlarni o‘z ichiga oladi.

Amaldagi narxlarda transport xizmatlarining yalpi ishlab chiqarish hajmi transport turlari bo‘yicha transport jarayoniga (yuklarni tushirish va yuklash ishlari, transport-ekcpeditorlik xizmatlari, transport xizmati va boshqalar) bevosita bog‘liq bo‘lgan tashish va boshqa faoliyatdan olingan daromad summasi sifatida aniqlanadi. Transport xizmatlari umumiy hajmida pochta va kuryerlik faoliyatining ishlab chiqarilgan yalpi hajmi hisobga olinadi.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa yashash uchun joylar kabi qisqa muddatli turar joy bilan ta’minlash va oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo‘yicha ko‘rsatilgan xizmatlarni o‘z ichiga oladi.

Savdo xizmatlari ulgurji va chakana xizmatlarni birlashtirib, shuningdek, boshqa shaxs manfaatlari uchun tovarlarni oldi-sotdi shartnomalari, komissiyalari yoki agentlik shartnomalari asosida sotilgan vositachilik xizmatlari hamda avtomobil va mototsikllarni ta’mirlash xizmatlarini o‘z ichiga oladi.

Ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlarni ko‘rsatishda ko‘chmas mulk bilan bog‘liq operatsiyalar bo‘yicha xizmatlar qiymati, korxonaning shaxsiy, xo‘jalik yuritish yoki tezkor boshqaruvidagi, shuningdek, ijaraga olingan ko‘chmas mulkni ijaraga berishdan olingan daromadlari, ushbu faoliyat tashkilotning asosiy faoliyati yoki yo‘qligidan qat’iy nazar aks ettiriladi.

Ta’lim sohasidagi xizmatlar oliy, o‘rta maxsus, kasb-hunar, umumta’lim, maktabgacha ta’lim davlat muassasalarida tijorat asosida ta’lim olishni, shuningdek, radio va televideniye, Internet-kanallar va pochta aloqalarini qo‘shgan holda har qanday darajadagi xususiy ta’lim olish va xohlagan kasbga o‘qishni qamrab oladi.**Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar** statsionar shifoxona muassasalari, poliklinikalar, stomatologiya muassasalari va tibbiy laboratoriyalar tomonidan pul asosida ko‘rsatilgan kompleks xizmatlarni qamrab oladi.

Ijara xizmatlari bo‘yicha ishlab chiqarish hajmi mashinalar va asbob-uskunalarni operatorlarsiz ijaraga berish, maishiy jihozlar va shaxsiy ehtiyoj buyumlarini ijaraga berishdan olingan daromad miqdori sifatida aniqlanadi.

Me‘morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hajmi shartnomada nazarda tutilgan talablarga muvofiq loyihalar, izlanishlar, konstruktorlik va texnologik ishlar hamda ko‘rsatilgan xizmatlar, shuningdek, qurilish ishlari ustidan nazorat va boshqa injenerlik xizmatlarining qiymatini o‘z ichiga oladi.

VI. TRANSPORT

Mustaqillik yillarida transport va kommunikatsiya tizimini strategik rivojlantirish bo'yicha katta ishlar amalga oshirildi.

Mamlakatimizda yaratilgan samarali transport tizimi tashqi iqtisodiy aloqalarni rivojlantirish va boshqa mamlakatlar bilan integratsiyalashuv omilidir.

Avtomobil transportining asosiy ko'rsatkichlari

	2024 yil yanvar-dekabr	*2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*
Tashilgan yuklar, *ming t.*	**71 197,9**	**104,3**
Respublikadagii ulushi, %	5,1	x
Yuk aylanmasi, *mln. t-km*	**2 740,0**	**105,7**
Respublikadagii ulushi, %	11,9	x
Tashilgan yo'lovchilar, *ming kishi*	**297 563,0**	**102,1**
Respublikadagii ulushi, %	4,5	x
Yo'lovchi aylanmasi, *mln. yo'lovchi-km*	**10 349,1**	**102,1**
Respublikadagii ulushi, %	7,4	x

Yuk tashish va yuk aylanmasi. 2024- yilning yanvar-dekabr oylarida barcha turdagi avtomobil transporti tomonidan 71 197,9 ming tonna yuklar tashilib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan o‘sish sur’ati 104,3 foizni tashkil qildi. Respublikadagii ulushi 5,1 foizni tashkil qildi.

Yanvar- dekabr	Hajmi, ming. tonna
2020 yil	65 744,1
2021 yil	64 217,3
2022 yil	67 663,2
2023 yil	68 238,8
2024 yil	71 197,9

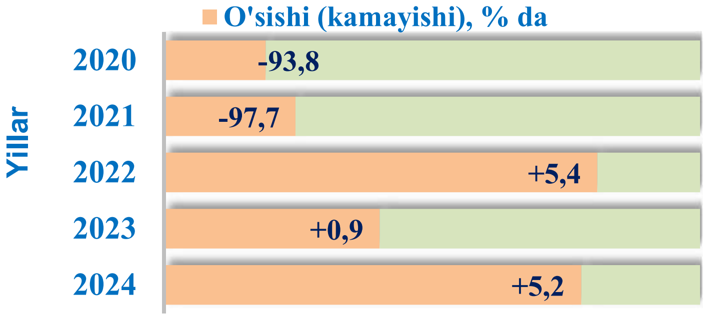

Avtomobil transporti orqali tashilgan yuklar aylanmas 2 740,0 mln.tonna-kmni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 105,7 foizni tashkil qildi. Respublikadagii ulushi 11,9 foizni tashkil qildi.

Buxoro viloyatining tuman, shaharlar bo‘yicha tashilgan yuk bo‘yicha yetakchi o‘rinni Buxoro shahar (20 623,0 ming tonna) egalladi. Shu bilan birga, eng yuqori tonnani Romitan (7 865,3 ming tonna), G‘ijduvon (5 985,1 ming tonna), Qorovulbozor (5 328,2 ming tonna) tumanlari va Kogon shahrida (4 703,9 ming tonna) kuzatildi.

Hududlar kesimida yuk tashish, *ming tonna*
(2024 yil yanvar–dekabr)

	ming tonna	2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda	jamiga nisbatan ulushi, foizda
Viloyat jami	**71 197,9**	**104,3**	**100,0**
Buxoro sh.	20 623,0	103,0	29,0
Kogon sh.	4 703,9	114,1	6,6
tumanlar			
Olot	2 549,1	104,5	3,6
Buxoro	4 614,5	101,2	6,5
Vobkent	3 141,7	105,5	4,4
G‘ijduvon	5 985,1	104,8	8,4
Kogon	4 231,0	104,3	5,9
Qorako‘l	2 515,7	107,5	3,5
Qorovulbozor	5 328,2	97,8	7,5
Peshku	4 052,7	105,6	5,7
Romitan	7 865,3	104,6	11,0
Jondor	2 804,3	106,3	3,9
Shofirkon	2 783,4	108,1	3,9

Ko‘rsatilgan yuk tashishda eng kichik tonna quyidagi hududlar Qorako‘l (2 515,7 ming tonna) va Olot (2 549,1 ming tonna) hissasiga to‘g‘ri keldi.

Tashilgan yukning umumiy hajmida hududlarning ulushi, *foiz hisobida*
(2024 yil yanvar-dekabr)

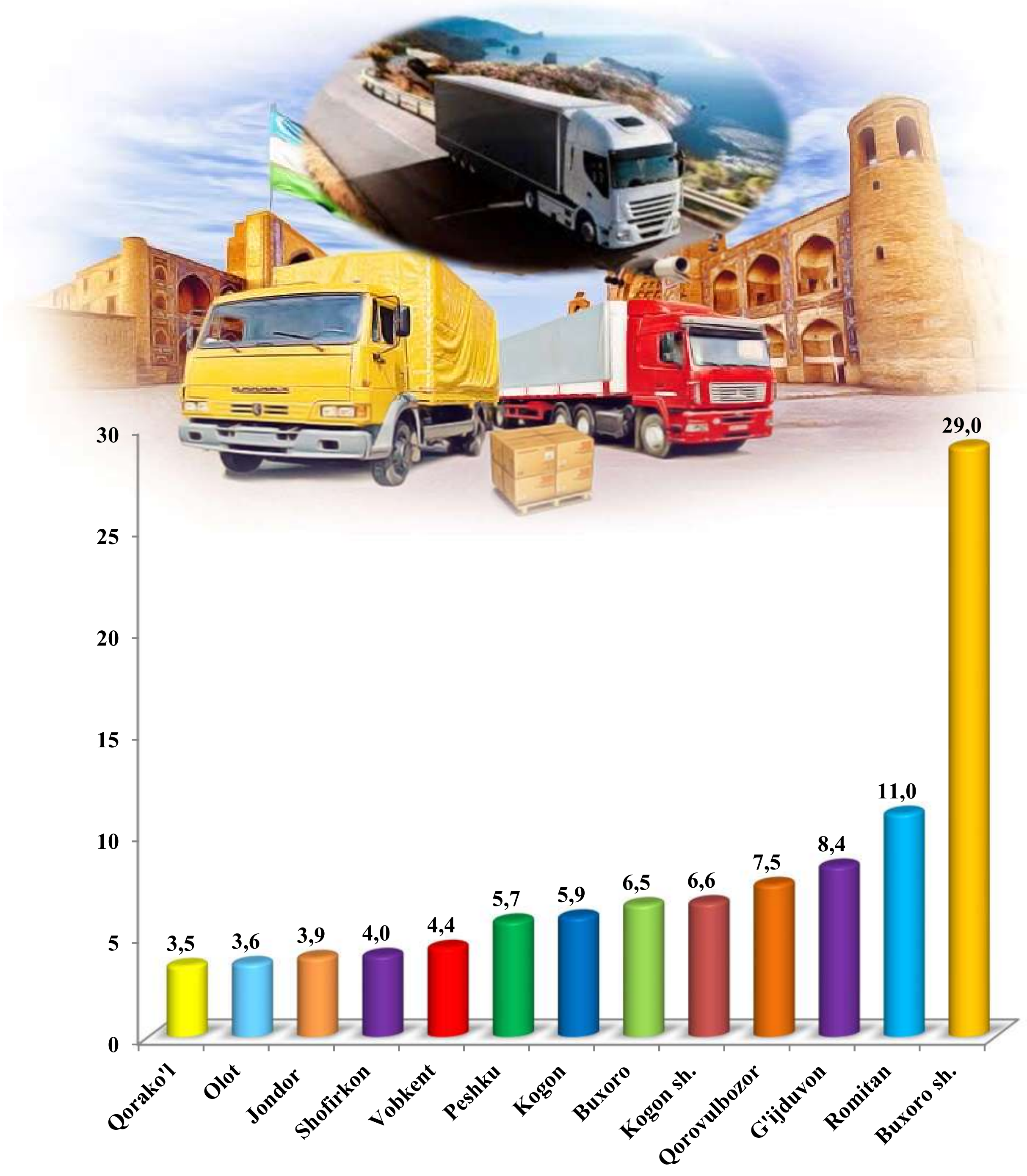

Hududlar bo'yicha tashilgan yukning yuqori ulushi bo'yicha yetakchi o'rinni Buxoro (29,0 foiz) shahar egalladi. Shu bilan birga Romitan (11,0 foiz) va G'ijduvon (8,4 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Viloyatning yuk aylanmasi hajmida yetakchi o‘rinni Buxoro shahri (518 233,4 ming tonna-km) egalladi. Shu bilan birga eng yuqori ko‘rsatkich bilan Qorovulbozor (458 948,7 ming tonna-km) va Romitan (300 615,0 ming tonna-km) tumanlarida kuzatildi.

Hududlar kesimida yuk aylanmasi, ***ming tonna-km***

	ming tonna-km	*2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*	*jamiga nisbatan ulushi, foizda*
Viloyat jami	**2 740 041,7**	**105,7**	**100,0**
Buxoro sh.	518 233,4	106,6	18,9
Kogon sh.	224 114,4	116,9	8,2
tumanlar			
Olot	45 111,8	105,8	1,6
Buxoro	219 481,3	105,0	8,0
Vobkent	136 240,0	106,3	5,0
G‘ijduvon	297 900,9	106,6	10,9
Kogon	199 833,5	106,1	7,3
Qorako‘l	62 916,2	127,8	2,3
Qorovulbozor	458 948,7	95,8	16,7
Peshku	57 191,2	112,5	2,1
Romitan	300 615,0	106,7	11,0
Jondor	111 829,7	104,1	4,1
Shofirkon	107 625,7	107,9	3,9

Ko‘rsatilgan yuk aylanmasidagi eng kichik tonna-km quyidagi Qorako‘l (62 916,2 ming tonna-km) , Peshku (57 191,2 ming tonna-km) va Olot (45 111,8 ming tonna-km) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Yuk aylanmasining umumiy hajmida hududlarning ulushi,
foiz hisobida (2024 yil yanvar-dekabr)

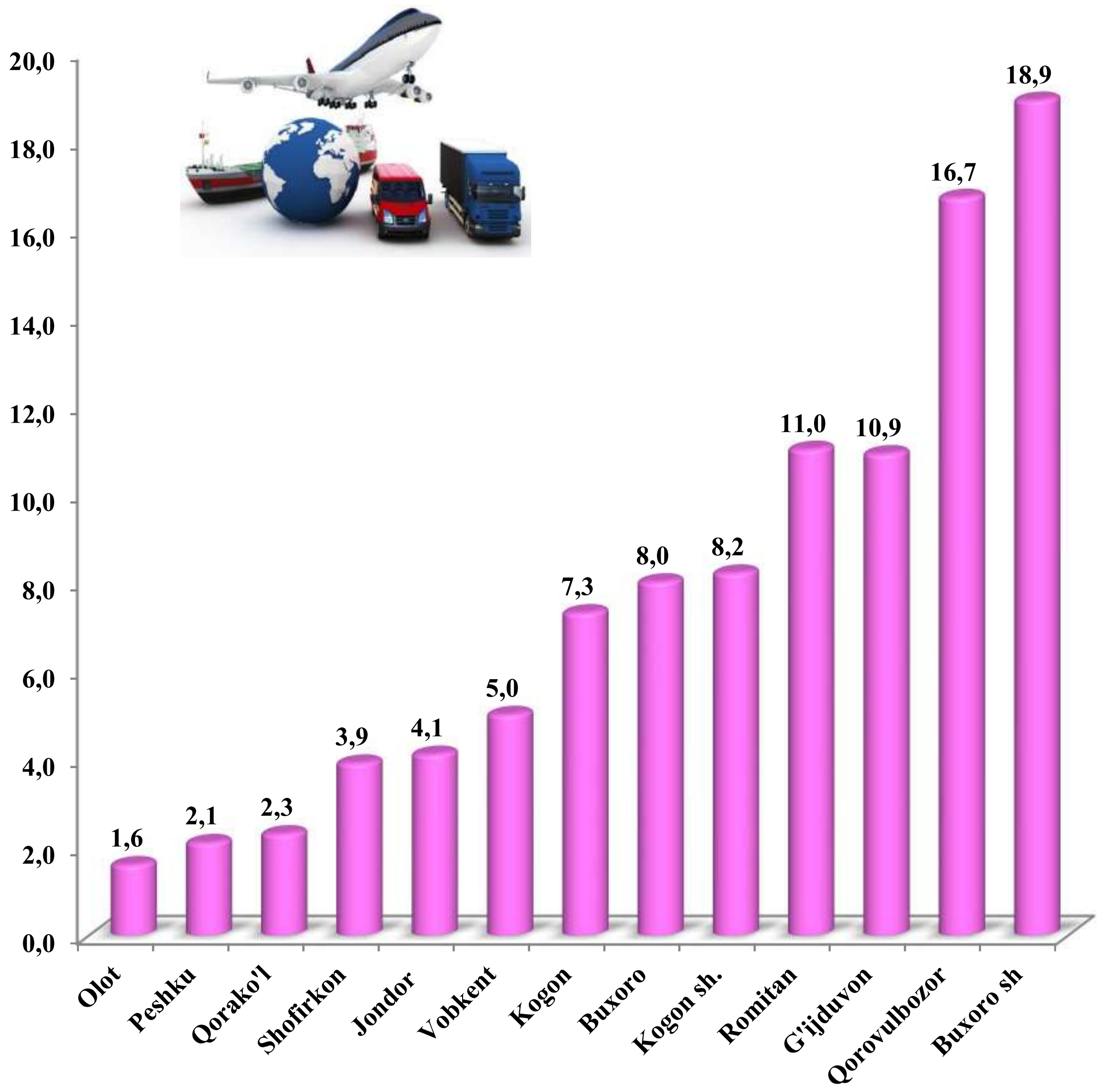

Hududlar bo‘yicha yuk aylanmasining yuqori ulushi bo‘yicha yetakchi o‘rinni Buxoro shahri (18,9 foiz) egalladi. Shu bilan birga, Qorovulbozor (16,7 foiz), Romitan (11,0 foiz) va G‘ijduvon (10,9 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Yakka tartibdagi tadbirkorlarning avtomobil transportidagi yuk aylanmasi 2023-yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 3,2 foizga o‘sdi va 955,5 mln.tn-kmni tashkil etdi.

Yakka tartibdagi tadbirkorlarning avtomobil transportidagi yuk aylanmasi,

mln.tn-km

	2024-yil yanvar-dekabr	*2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*
Viloyat jami	**955,5**	**103,2**
Buxoro sh.	135,3	101,7
Kogon sh.	54,4	102,1
tumanlar		
Olot	26,3	104,4
Buxoro	112,7	103,3
Vobkent	72,7	103,8
G‘ijduvon	149,9	103,9
Kogon	83,2	104,0
Qorako‘l	37,9	103,6
Qorovulbozor	63,4	104,2
Peshku	14,2	103,7
Romitan	48,7	101,0
Jondor	94,0	103,4
Shofirkon	62,8	104,2

Avtomobil transportida yo‘lovchi tashish va yo‘lovchi aylanmasi .

2024- yil yanvar- dekabr oylarida avtomobil transportida 297 563,0 ming. yo‘lovchi tashilib, 2023 yilga nisbatan o'sish sur'ati 102,1 % ni tashkil etdi.

Yanvar- dekabr	Hajmi, ming. yo‘lovchi
2020 yil	267 703,0
2021 yil	278 395,3
2022 yil	290 420,2
2023 yil	291 322,6
2024 yil	297 563,0

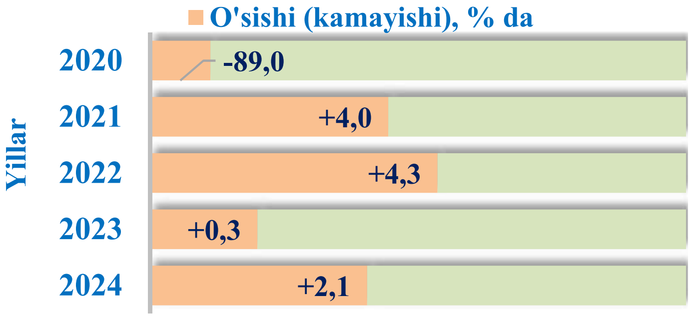

2024-yil yanvar- dekabr oylarida avtomobi transportida yo‘lovchi aylanmasi 10 349,1 mln. yo‘lovchi-kmni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 2,1 foizga o‘sdi.

Yo‘lovchi tashish umumiy xajmida yakka tartibdagi tadbirkorlar yo‘lovchi tashish ulushi 81,1 foizni tashkil etdi. Joriy yilning yanvar-dekabr oylarida 241 398,1 ming yo'lovchi tashildi. O‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 102,4 foizni tashkil qildi.

Viloyatning tuman, shaharlar bo‘yicha tashilgan yo‘lovchi bo‘yicha yetakchi o‘rinni Buxoro shahri (84 847,5 ming kishi) egalladi. Shu bilan birga, eng yuqori ko‘rsatkich bilan G‘ijduvon (40 021,0 ming kishi) tumani, Buxoro (25 282,7 ming kishi) va Jondor (21 082,2 ming kishi) tumanlarida kuzatildi.

Hududlar kesimida yo'lovchi tashish, *ming kishi*
(2024 yil yanvar–dekabr)

	ming kishi	*2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan foizda*	*jamiga nisbatan ulushi, foizda*
Viloyat jami	**297 563,0**	**102,1**	**100,0**
Buxoro sh.	84 847,5	101,5	28,5
Kogon sh.	11 247,6	103,3	3,9
tumanlar			
Olot	9 875,0	102,4	3,3
Buxoro	25 282,7	102,5	8,5
Vobkent	12 590,0	102,0	4,2
G'ijduvon	40 021,0	102,6	13,4
Kogon	20 691,6	102,3	7,0
Qorako'l	10 241,4	102,2	3,4
Qorovulbozor	18 575,5	102,2	6,2
Peshku	5 277,9	102,7	1,8
Romitan	20 425,5	102,5	6,9
Jondor	21 082,2	102,2	7,1
Shofirkon	17 405,1	101,9	5,8

Transportda tashilgan yo‘lovchilar soni bo‘yicha eng kichik ko‘rsatilgan quyidagi hududlar Qorako‘l (10 241,4 ming kishi), Peshku (5 277,9 ming kishi) va Olot (9 875,0 ming kishi) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Tashilgan yo‘lovchining umumiy hajmida hududlarning ulushi, *foiz hisobida*
(2024 yil yanvar-dekabr)

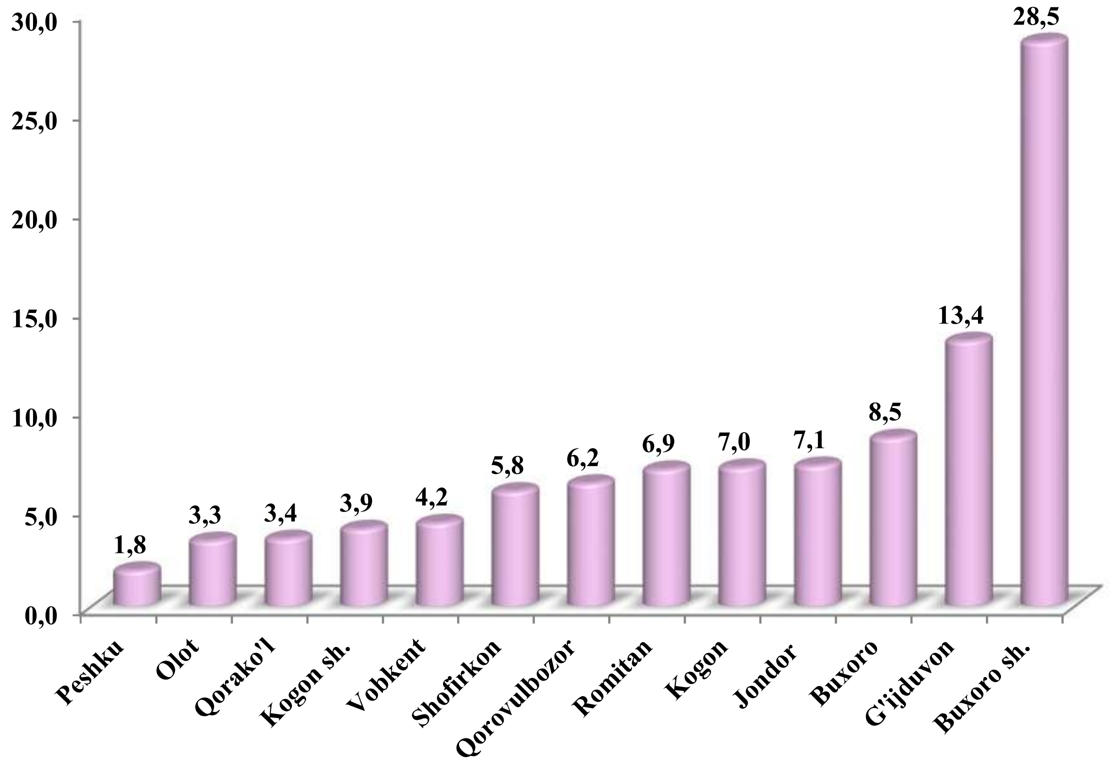

Hududlar bo‘yicha tashilgan yo‘lovchining yuqori ulushi bo‘yicha yetakchi o‘rinni Buxoro (28,5 foiz) shahri egalladi. Shu bilan birga G‘ijduvon (13,4 foiz), Buxoro (8,5 foiz) va Jondor (7,1 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Viloyatning yo‘lovchi aylanmasi hajmida yetakchi o‘rinni Buxoro shahri (2 458 905,1 ming yo‘lovchi-km) egalladi. Shu bilan birga eng yuqori ko‘rsatkich bilan G‘ijduvon (1 427 779,0 ming yo‘lovchi-km), Buxoro (1 066 291,6 ming yo‘lovchi-km) va Kogon (763 754,0 ming yo‘lovchi-km) tumanlarida kuzatildi.

Hududlar kesimida yo‘lovchi aylanmasi, ***ming yo‘lovchi-km***

	ming yo‘lovchi-km	*2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*	*jamiga nisbatan ulushi, foizda*
Viloyat jami	**10 349 068,4**	**102,1**	**100,0**
Buxoro sh.	2 458 905,7	101,1	23,8
Kogon sh.	320 712,0	103,0	3,1
tumanlar			
Olot	338 577,0	102,3	3,3
Buxoro	1 066 291,6	102,1	10,3
Vobkent	699 651,3	102,6	6,8
G‘ijduvon	1 427 779,0	102,7	13,8
Kogon	763 754,0	102,8	7,4
Qorako‘l	390 314,0	103,1	3,8
Qorovulbozor	714 598,9	101,8	6,96
Peshku	67 007,4	102,6	0,6
Romitan	736 863,8	103,0	7,1
Jondor	749 671,5	102,3	7,2
Shofirkon	614 942,2	101,9	5,9

Yakka tartibdagi tadbirkorlarning avtomobil transportidagi yo‘lovchi aylanmasi 2023-yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 2,0 foizga o‘sdi va 9 100,9 mln. yo‘lovchi-kmni tashkil etdi.

Yakka tartibdagi tadbirkorlarning avtomobil transportidagi yo‘lovchi aylanmasi, ***mln. yo‘lovchi-km***

	2024-yil yanvar-dekabr	*2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*
Viloyat jami	**9 100,9**	**102,0**
Buxoro sh.	1 894,5	100,6
Kogon sh.	301,3	102,3
tumanlar		
Olot	319,9	102,4
Buxoro	924,3	102,1
Vobkent	686,8	102,6
G‘ijduvon	1 292,4	102,7
Kogon	748,0	102,8
Qorako‘l	378,2	103,2
Qorovulbozor	629,1	100,7
Peshku	54,9	102,5
Romitan	579,1	103,0
Jondor	702,4	102,2
Shofirkon	590,0	101,7

Ko‘rsatilgan yo‘lovchi aylanmasidagi eng kichik yo‘lovchi-km quyidagi hududlar Kogon shahri (320,7 mln. yo‘lovchi-km), Olot (338,6 mln. yo‘lovchi-km) va Peshku (67,0 mln. yo‘lovchi-km) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Yo‘lovchi aylanmasining umumiy hajmida hududlarning ulushi,
foiz hisobida
(2024 yil yanvar-dekabr)

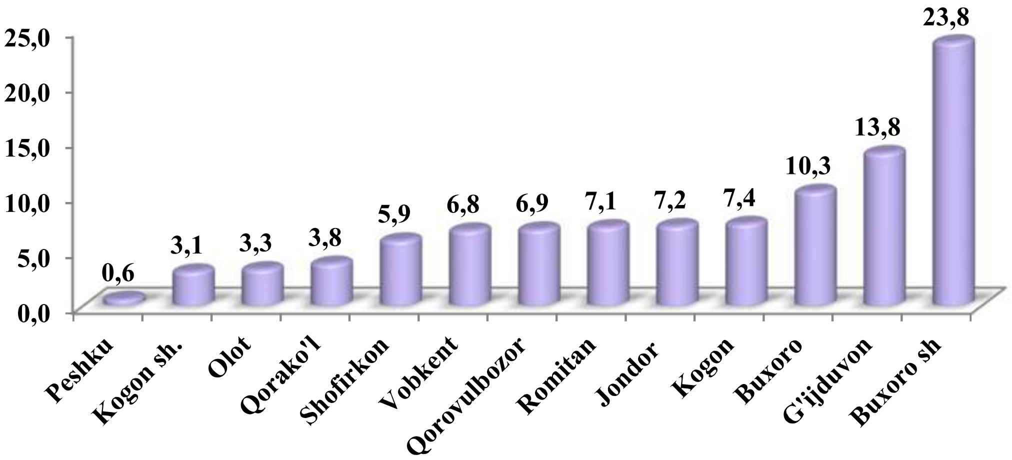

Hududlar bo‘yicha yo‘lovchi aylanmasining yuqori ulushi bo‘yicha yetakchi o‘rinni Buxoro shahri (23,8 foiz) egalladi. Shu bilan birga G‘ijduvon (13,8 foiz), Buxoro (10,3 foiz), Kogon (7,4 foiz) va Jondor (7,2 foiz)tumanlarida kuzatildi.

Transport turlari bo‘yicha yuk tashish, yuk aylanmasi, yo‘lovchi tashish va yo‘lovchi aylanmasi
(2024 yil yanvar-dekabr)

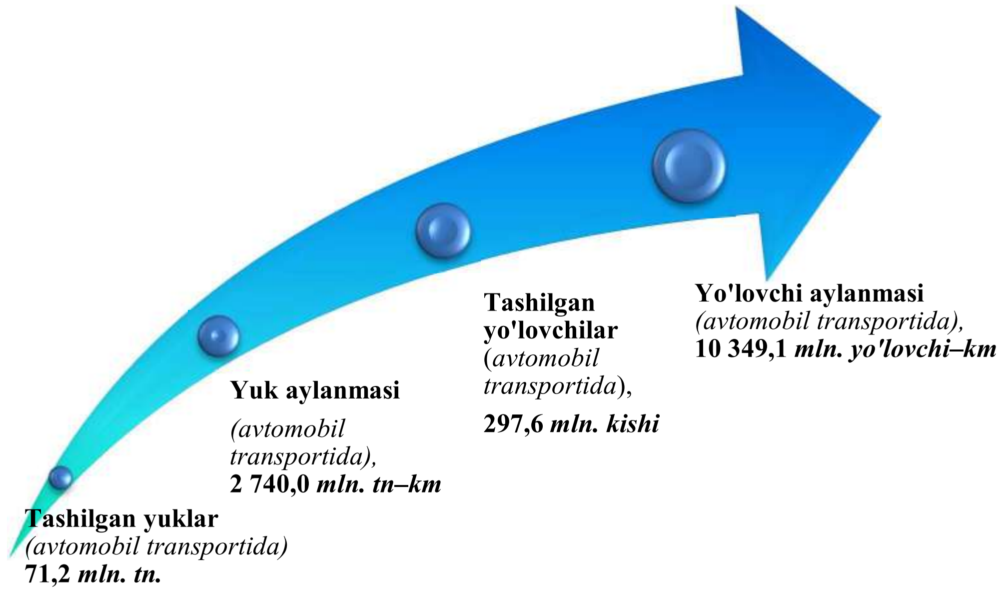

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Umumiy foydalanishdagi avtomobil transporti – aholini va iqtisodiyotni barcha tarmoqlarining yo‘lovchilar, bagajlar va yuklar, shu jumladan, pochtalarni avtomobillarda tashishga bo‘lgan ehtiyojlarini tijorat asosida ta’minlovchi transport.

Avtotransport vositalari – yo‘lovchilar, bagajlar, yuklar tashishga hamda maxsus ishlarni bajarishga mo‘ljallangan avtomobillar, shatakchi-avtomobillar, tirkama va yarim tirkamalar.

Yo‘lovchi avtomobili – o‘zining tuzilishi va jihozlanishi jihatidan yo‘lovchilar va bagajlarni tashishga mo‘ljallangan, zarur qulaylik va xavfsizlik bilan ta’minlangan avtomobil.

Yuk avtomobili – yuklarni tashishga mo‘ljallangan, qattiq ramali mexanik yo‘l transporti vositasi; yuk avtotransporti vositalari foydalanish xarakteri va konstruktiv xususiyatlaridan kelib chiqqan holda umumiy va ixtisoslashtirilgan vositalarga bo‘linadi.

Avtobus, mikroavtobus – yo‘lovchilarni tashishga mo‘ljallangan va haydovchi o‘rnini hisobga olmaganda sakkiztadan ortiq o‘tirish o‘rindig‘iga ega bo‘lgan, qattiq ramali mexanik yo‘l transporti vositasi.

Yengil avtomobil – haydovchi o‘rnini hisobga olmaganda, sig‘imi sakkiz kishigacha bo‘lgan yo‘lovchi avtomobili. Yengil avtomobillar soniga pochta tashishga mo‘ljallangan, sanitariya va boshqa maxsus yengil avtomobillar qo‘shilmaydi.

Tashilgan yuklar (yuk tashish hajmi) – yuk avtomobillarida, shu jumladan avtotirkamalarda, tashilgan yuklar miqdori har bir qatnov uchun yukning tara yoki konteynerlar og‘irligini hisobga olgan holdagi haqiqiy og‘irligi bo‘yicha aniqlanadi (tonnada o‘lchanadi). Tashilgan yuk hajmini avtomobilning texnik tavsifnomasida ko‘rsatilgan yuk ko‘tarish qobiliyati bo‘yicha aniqlash, faqatgina tashilgan yukning haqiqiy og‘irligi to‘g‘risidagi ma’lumotlar bo‘lmagan hollardagina amalga oshirilishi mumkin.

Yuk aylanmasi – transportning yuk tashish bo‘yicha ish hajmi. O‘lchov birligi tonna-kilometr hisoblanadi. Transportning yuk aylanmasi tashilayotgan yukning har bir jo‘natmasi og‘irligini uni tashish masofasiga ko‘paytmasining yig‘indisi orqali aniqlanadi.

Tashilgan yo‘lovchilar – ma’lum vaqt davomida avtomobil vositalarida turli qatnov turlari bo‘yicha tashilgan yo‘lovchilar soni (statistik kuzatuv birligi bo‘lib yo‘lovchiqatnovi hisoblanadi).

Yo‘lovchi aylanmasi – transportning yo‘lovchi tashish bo‘yicha ish hajmi. O‘lchov birligi yo‘lovchi-kilometr hisoblanadi. Har bir tashish bo‘yicha yo‘lovchilar sonini tashish masofasiga ko‘paytmasini yig‘indisi orqali aniqlanadi. Qatnov turlari va boshqa belgilar bo‘yicha alohida hisoblanadi.

VII. ISTE'MOL BOZORI

Chakana savdo aylanmasi – savdo sohasida yakuniy iste'mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko'p bo'lmagan miqdorlarda naqd pulga (bank kartalari orqali) sotishni nazarda tutuvchi faoliyat.

Yirik korxonalarning chakana savdo tovar aylanmasi 35,3 foizga ko'payib, 1 953,9 mlrd. so'mni va umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 8,8 foizni tashkil qildi.

Kichik korxona va mikrofirmalarning tovar aylanmasi 6,1 foizga o'sib, 6 967,8 mlrd. so'mga etdi, umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 31,5 foizni tashkil qildi.

Umumiy tovar aylanmasi hajmining 13 179,8 mlrd. so'm yakka tartibdagi tadbirkorlar va jismoniy shaxslarning hisobiga to'g'ri keldi 2023 yilning shu davriga nisbatan 8,0 foizga oshgan. Ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 59,7 foizga teng bo'ldi.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi
(2024 yil yanvar–dekabr)

Chakana savdo - tovarlarni yetkazib berishda ishlab chiqaruvchilardan iste'molchilarga bo'lgan tovar harakati jarayonidagi xo'jalik aloqalarining so'nggi zanjiri bo'lib hisoblanadi. Chakana savdoda moddiy resurslar muomala jarayonidan jamoa, yakka xoldagi, shaxsiy iste'mol sohasiga o'tadi, ya'ni iste'molchilarning mulki bo'lib qoladi. Bu jarayon oldi-sotdi orqali amalga oshiriladi, chunki iste'molchilar o'zlariga zarur tovarlarni o'zlarining pul daraomadlariga almashishadi. Bunda ishlab chiqarish va muomala jarayonining yangi sikli uchun yangi imkoniyatlar paydo bo'ladi, chunki ushbu xolatda tovarlar pulga aylanadi.

Chakana savdo tovar aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri 30,2 foizni, G‘ijduvon tumani 18,9 foizni, Buxoro tumani 7,3 foizni, Qorako‘l tumani 7,1 foizni va Jondor tumani 7,0 foizni tashkil etgan bo‘lsa, Olot tumani 2,6 foizni, Kogon tumani 3,0 foizni va Qorovulbozor tumani 2,0 foiz ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

Hududlarning jami chakana tovar aylanmasidagi ulushi

2024 yil yanvar-dekabr, foiz hisobida

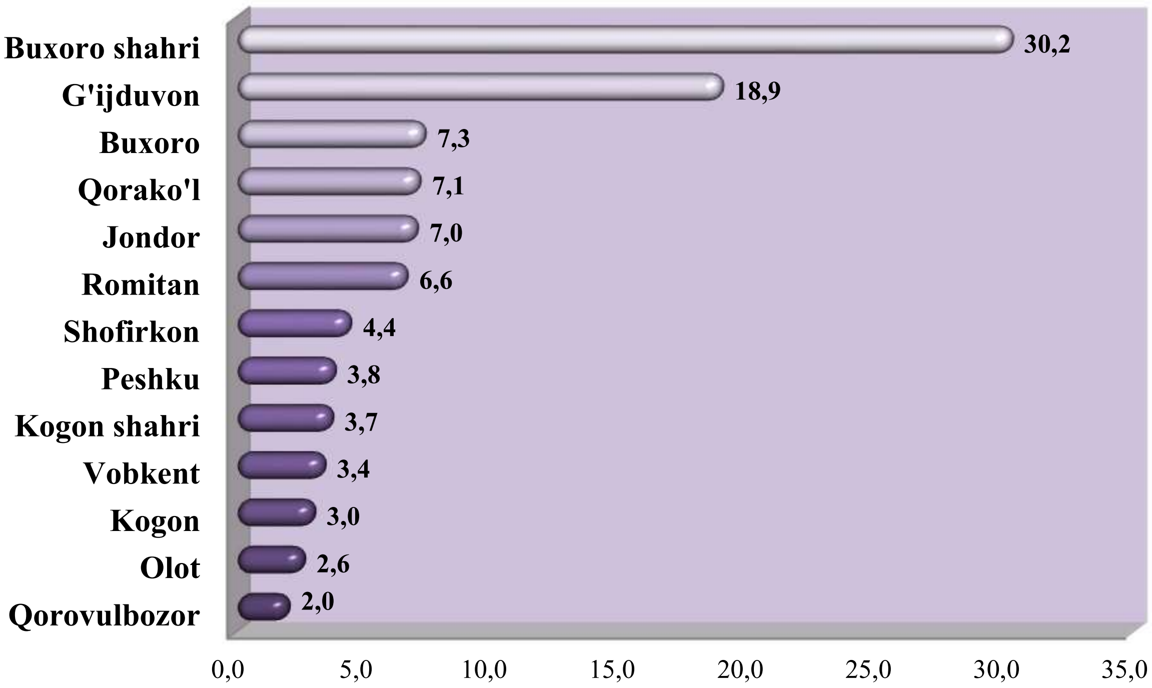

2024 yil yanvar-dekabr oylarida yirik korxonalarning chakana savdo tovar aylanmasi 35,3 foizga ko‘paydi. O‘z navbatida Buxoro shahri (150,7 foizni) va Peshku (141,7 foizni) tumanlarida eng yuqori o‘sish sur’atlari qayd etildi. Kogon shahri (73,4 foiz) va Romitan (85,1 foiz) tumanlarida past o‘sish sur’atlari kuzatildi.

Yuqorida qayd etilgan tadbirkorlik subyektlari faoliyati natijasida, 2024-yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatining chakana savdo tovar aylanmasi 22 101,5 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2023- yilning yanvar-dekabr oylariga nisbatan 109,3 % ga yetdi.

Jumladan, yirik korxonalarning tovar aylanmasi 1 953,9 mlrd.so‘mni (o‘sish sur’ati 135,3%),kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining tovar aylanmasi 20 147,6 mlrd. so‘mni (o‘sish sur’ati 107,3 %), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi 2 529,0 mlrd. so‘mni (o‘sish sur’ati 117,3 %) tashkil etdi.

Chakana tovar aylanmasi hududlar kesimida
(avto savdosiz)

	Jami		*Aholi jon boshiga*	
	mlrd. so‘m	*2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*	*ming so‘m*	*2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*
Viloyat bo‘yicha	**22 101,5**	**109,3**	**10 726,3**	**107,5**
Buxoro sh.	6 337,6	110,4	21 310,0	108,3
Kogon sh.	777,4	109,3	11 941,6	107,8
tumanlar				
Olot	546,8	114,9	5 202,4	113,2
Buxoro	1 537,6	109,2	8 537,7	107,1
Vobkent	718,1	110,0	4 790,6	108,1
G‘ijduvon	3 965,0	108,5	12 200,1	106,8
Kogon	635,1	107,9	7 436,2	105,6
Qorako‘l	1 499,7	107,2	8 663,8	105,8
Qorovulbozor	421,8	107,5	20 984,5	105,4
Peshku	790,2	114,9	5 972,5	112,9
Romitan	1 386,4	107,4	9 097,4	105,8
Jondor	1 481,7	109,6	7 914,9	107,7
Shofirkon	919,0	109,3	4 904,1	108,2

Chakana savdo tovar aylanmasi (avto savdosiz) aholi jon boshiga 7,5 foizga ko‘payib, 10 726,3 ming so‘mni tashkil etdi (2023 yil yanvar-dekabr oylarida 9 441,0 ming so‘mni tashkil qilgan edi). O‘rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko‘rsatkichlarni Buxoro shahri (21 310,0 ming so‘m), Qorovulbozor tumani (20 984,5 ming so‘m) va G‘ijduvon (12 200,1 ming so‘m), eng past ko‘rsatkichlarni esa Vobkent tumanida (4 790,6 ming so‘m), Olot tumanida (5 202,4 ming so‘m) va Shofirkon tumanida (4 904,1 ming so‘m) qayd etdi.

UMUMIY OVQATLANISH KORXONALARI SAVDO AYLANMASI

2025- yil 1- yanvar holatiga umumiy ovqatlanish sohasida faoliyat yuritayotgan tijorat korxonalari soni 1 850 tani tashkil etib, shundan, faoliyat ko‘rsatayotgan yirik korxonalar soni 6 tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni 1 844 tani tashkil qildi.

Umumiy ovqatlanish tovar aylanmasi, (mln.so‘mda)

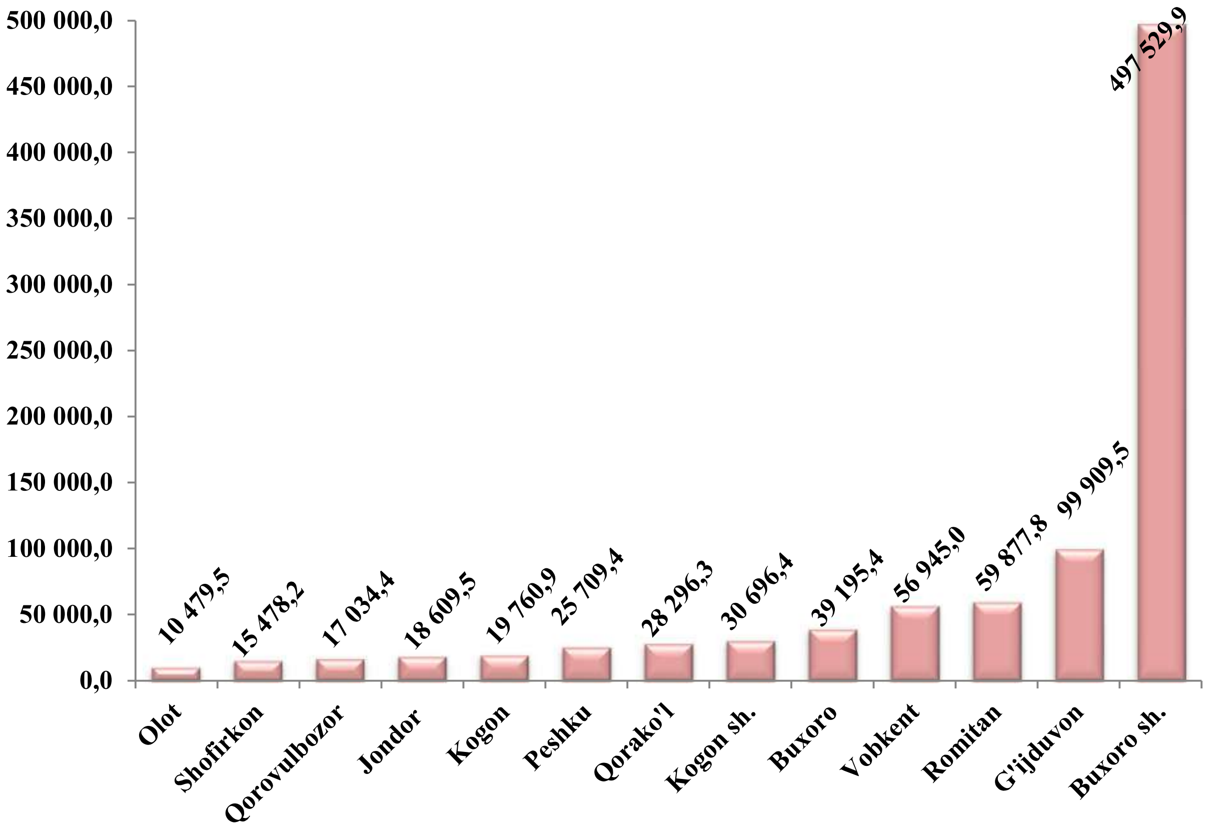

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida ovqatlanish korxonalarining savdo aylanmasi 10 058,3 mlrd. so‘mga yetdi. 2023- yilning mos davriga nisbatan 11,6 % ga oshdi. Bunda savdo aylanmasining 90,1 % ulushi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

	Jami mlrd. so‘m	2023- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, *foizda*
Buxoro viloyati	**10 058,3**	**111,6**
Buxoro shahri	497,5	114,1
Kogon shahri	30,7	106,4
tumanlar:		
Olot	10,5	104,5
Buxoro	39,2	122,1
Vobkent	56,9	130,4
G‘ijduvon	99,9	100,9
Kogon	19,8	110,8
Qorako‘l	28,3	101,8
Qorovulbozor	17,0	100,2
Peshku	25,7	100,1
Romitan	59,9	103,5
Jondor	18,6	103,4
Shofirkon	15,5	100,3

2024 yil yanvar-dekabr oylarida umumiy ovqatlanish savdo tovar aylanmasida eng yuqori o‘sish sur’atlari Buxoro shahri (114,1 foizni), Buxoro (122,1 foizni) va Vobkent (130,4 foizni) tumanlarida qayd etilgan bo‘lsa, eng past o‘sish sur’atlari Peshku tumani (100,1 foiz) va Qorovulbozor (100,2 foiz) da kuzatildi.

Hududlarning umumiy ovqatlanishdagi ulushi, *foizda*

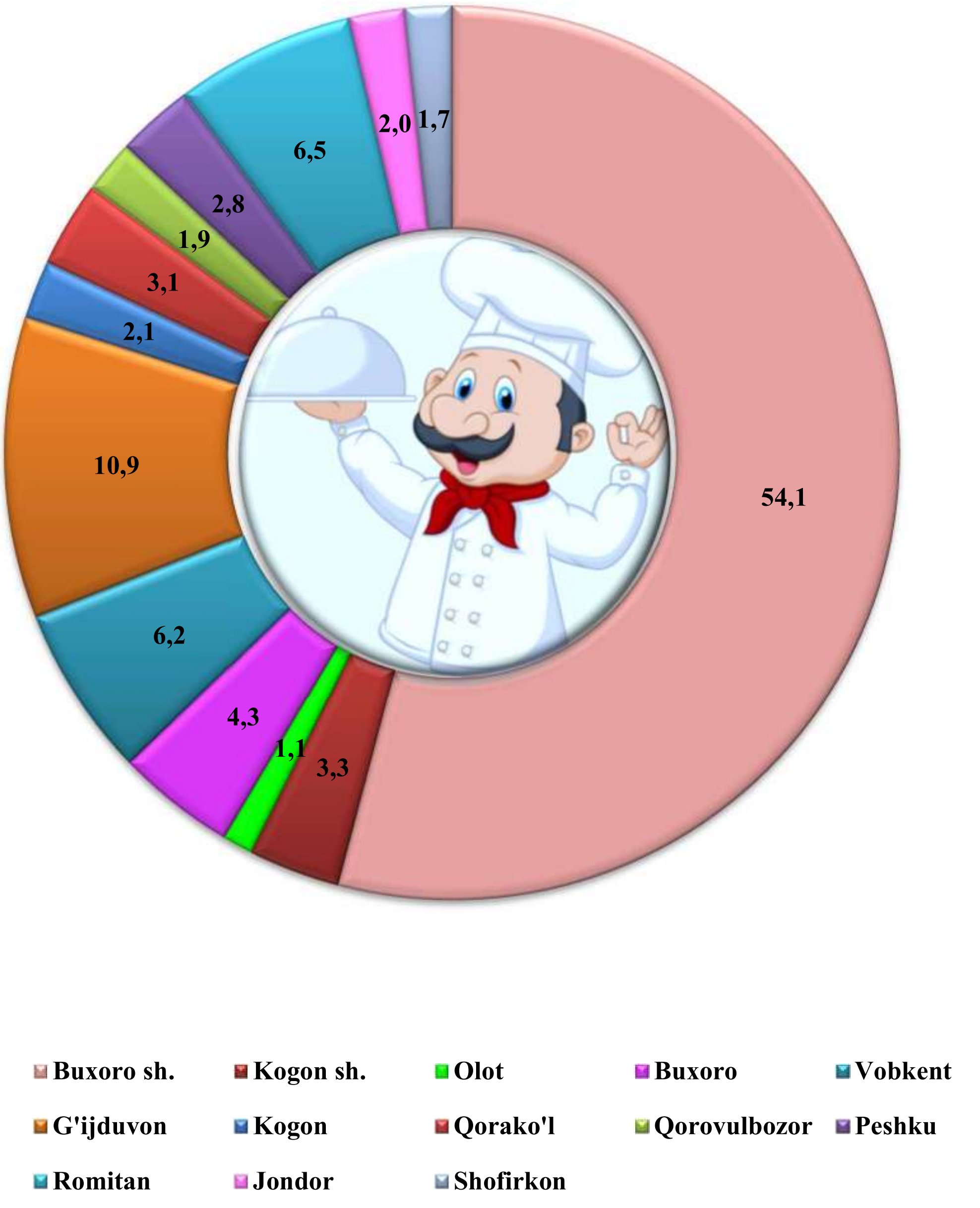

Ovqatlanish tashkilotlari tovar aylanmasi aholi jon boshiga 4 881,5 ming so‘mni tashkil etdi. O‘rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko‘rsatkichlari Buxoro shahri (1 672,9 ming so‘m) va Qorovulbozor tumani (847,5 ming so‘m) kuzatildi.

ULGURJI SAVDO TOVAR AYLANMASI

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – qayta sotish maqsadida sotib olingan va tadbirkorlik faoliyatida foydalanish yoki o‘z foydalanishi (qayta ishlash) uchun uchinchi tomon tashkilotlari va yakka tartibdagi tadbirkorlarga o‘zgartirmagan holda jo‘natilgan tovarlarning ushbu tovarlar uchun haq to‘lanadigan yoki to‘lanmaganligidan qat’iy nazar qiymati.

2024-yil yanvar–dekabr oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi 18 023,9 mlrd. so‘mni yoki 2023-yilning shu davriga nisbatan 106,5 foizni tashkil qildi.

Umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasida yirik korxonalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 27,4 foizni tashkil qildi, hajmi 4 945,7 mlrd. so‘mni tashkil etganini ko‘rish mumkin.

Xususan, ulgurji savdo tovar aylanmasi hajimda katta ulushga ega bo‘lgan Buxoro shahri (39,6 foiz), Vobkent tumani (14,4 foiz), Peshku tumanida (7,7 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Olot tumani (0,8 foiz), Shofirkon tumanida (1,4 foiz) va Qorako‘l tumani (1,8 foiz) ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

Buxoro viloyati hududlarining ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi, *foizda*

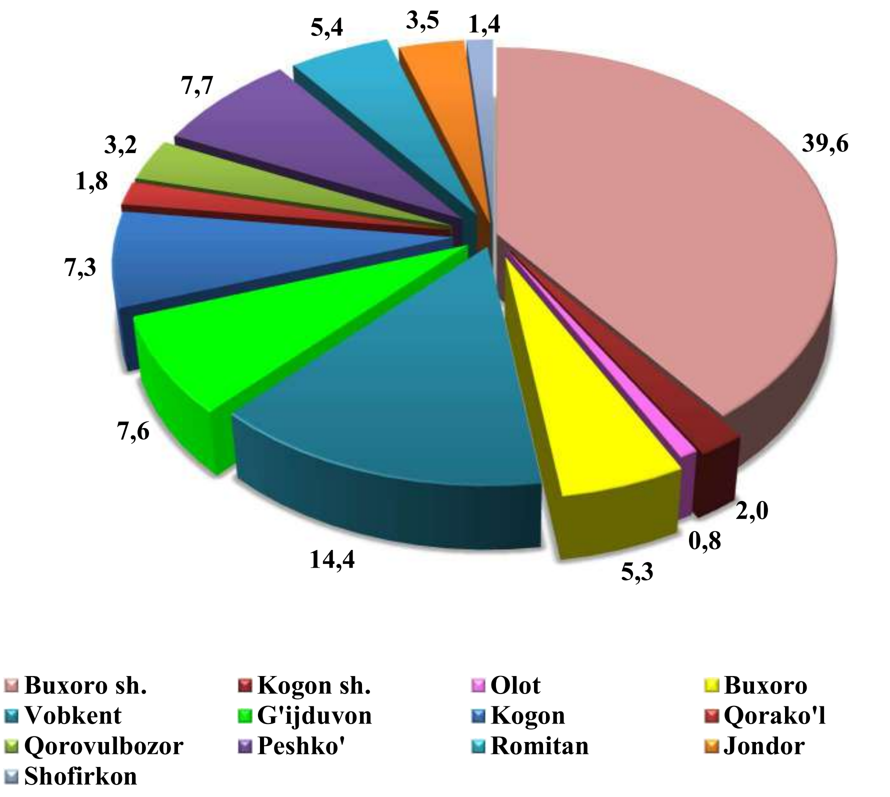

Kichik korxona va mikrofirmalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 9,3 foizga oshib, 13 078,2 mlrd. so‘mga va umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 72,6 foizni tashkil qildi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi hududlar kesimida

	mlrd. so‘m	*Jamiga nisbatan, foizda*	*2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda*
Viloyat bo‘yicha	**18 023,9**	**100,0**	**106,5**
Buxoro sh.	6 094,5	39,6	113,5
Kogon sh.	310,2	2,0	75,0
tumanlar			
Olot	128,7	0,8	3,7 m.
Buxoro	821,6	5,3	120,4
Vobkent	2 225,7	14,4	130,3
G‘ijduvon	1 176,7	7,6	101,6
Kogon	1 131,4	7,3	104,2
Qorako‘l	283,4	1,8	91,5
Qorovulbozor	490,6	3,2	46,0
Peshku	1 186,1	7,7	117,2
Romitan	822,2	5,4	111,4
Jondor	518,0	3,5	74,9
Shofirkon	218,3	1,4	85,8

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Chakana savdo – savdo sohasida yakuniy iste’mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko‘p bo‘lmagan miqdorlarda naqd pulga sotishni nazarda tutuvchi faoliyat, ya’ni tovarlarni foydalanish sohasidan shaxsiy yoki umumiy iste’mol sohasiga o‘tgan vaqtdagi harakatining yakuniy bosqichini ifodalaydi.

Chakana tovar aylanmasi – tovarlarni sotish tarmoqlaridan qat’i nazar, aholiga iste’mol tovarlarini naqd hisob-kitob asosida yoki plastik kartochkalari, kredit kartochkalari, banklarning hisob cheklari orqali (bu ham naqd hisob-kitob asosida sotish kabi hisobga olinadi) sotilgan qiymati.

Umumiy ovqatlanish – yuridik shaxslar tomonidan pazandachilik mahsulotlarini tayyorlashga, sotishga va iste’molini tashkil qilishga ixtisoslashtirilgan faoliyatni amalga oshirish.

Umumovqatlanish aylanmasi – joyida aholiga iste’mol uchun, shuningdek, turli kontingentdagi aholini ovqatlanishini tashkil qilish uchun tashkilot va yakka tadbirkorlarga o‘zi ishlab chiqargan kulinariya mahsulotlarini (taom, kulinariya mahsulotlari va yarimfabrikatlar), shuningdek, kulinariya ishlovisiz sotib olingan tovarlarni (unli, qandolatli va non mahsulotlari) sotishdan tushgan tushumni ifodalaydi.

Tovar zaxiralari – chakana savdo korxonalari balansida turgan va kelgusida sotish uchun mo‘ljallangan tovarlar qoldig‘i.

Tovar aylanmasining tovar tuzilmasi – umumiy savdoda nisbiy ko‘rsatkich – jamiga nisbatan foiz hisobidagi solishtirma og‘irlik (ulush) yordamida aks etadigan, umumiy tovar aylanmasi hajmidagi alohida tovar va tovar guruhlari o‘rtasidagi nisbat, ya’ni tovar aylanmasi tarkibi.

Ulgurji savdo – tijorat maqsadlarida yoki o‘zining ishlab chiqarish-xo‘jalik ehtiyojlariga foydalanish uchun, xarid qilingan tovarlarni naqd pulsiz hisob-kitoblar shakli bo‘yicha sotish.

Iste’mol tovarlari – yakuniy iste’molga (oilaviy yoki shaxsiy) qaratilgan, bevosita inson ehtiyojini qondiradigan tovarlar va xizmatlar.

Texnik-ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlar – ishlab chiqarish iste’moli uchun mo‘ljallangan mahsulot: xomashyo, materiallar, yoqilg‘i, butlovchi instrumentlar, mashinalar, ehtiyot qismlar, yarimfabrikatlar va boshqalarni o‘z ichiga oladi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – tuzilgan shartnomalar bo‘yicha tijorat maqsadlarida (kelajakda qayta ishlash yoki sotish) yoki o‘zining ishlab chiqarish ehtiyojlari uchun naqd pulsiz hisob-kitob shaklida tovarlar sotishdan tushumni ifodalaydi.

VIII. TASHQI IQTISODIY ALOQALAR

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2024 yilning yanvar-dekabr oylarida 1 307,4 mln.AQSH dollarini yoki o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 107,8 foizni, shu jumladan, eksport 296,5 mln.AQSH dollarini, o‘tgan yilga nisbatan 98,4 foizni, import 1 010,9 mln.AQSH dollarini, o‘tgan yilga nisbatan 111,0 foizni tashkil etdi.

Tashqi savdo saldosi minus 714,4 mln. AQSH dollarni, shu jumladan MDH davlatlari bilan minus 291,4 mln.AQSH dollarni va boshqa davlatlar bilan minus 423,0 mln. AQSH dollarni tashkil etdi.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida MDH va boshqa davlatlar kesimida viloyatning tashqi savdo aylanmasi *(ming AQSH dollari)*

	yanvar-dekabr		2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan, foizda
	2023 yil	2024 yil	
Tashqi savdo aylanmasi	**1 212,3**	**1 307,4**	**107,8**
MDH mamlakatlari	632,2	589,5	93,3
boshqa xorij mamlakatlari	580,1	717,9	123,7
Eksport	**301,4**	**296,5**	**98,4**
MDH mamlakatlari	165,6	149,1	90,0
boshqa xorij mamlakatlari	135,9	147,4	108,5
Import	**910,9**	**1 010,9**	**111,0**
MDH mamlakatlari	466,6	440,5	94,4
boshqa xorij mamlakatlari	444,3	570,4	128,4
Saldo	**-609,5**	**-714,4**	**x**
MDH mamlakatlari	-301,1	-291,4	x
boshqa xorij mamlakatlari	-308,4	-423,0	x

TSAda eksport hajmi 296,5 mln. AQSH dollariga (2023- yilning yanvar –dekabr oylariga nisbatan 1,6 % ga kamaydi) va import hajmi 1 010,9 mln. AQSH dollariga (11,0 % ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida – 714,4 mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

BUXORO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA
ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR

(2024- yil yanvar - dekabr , mln. AQSH dollari)

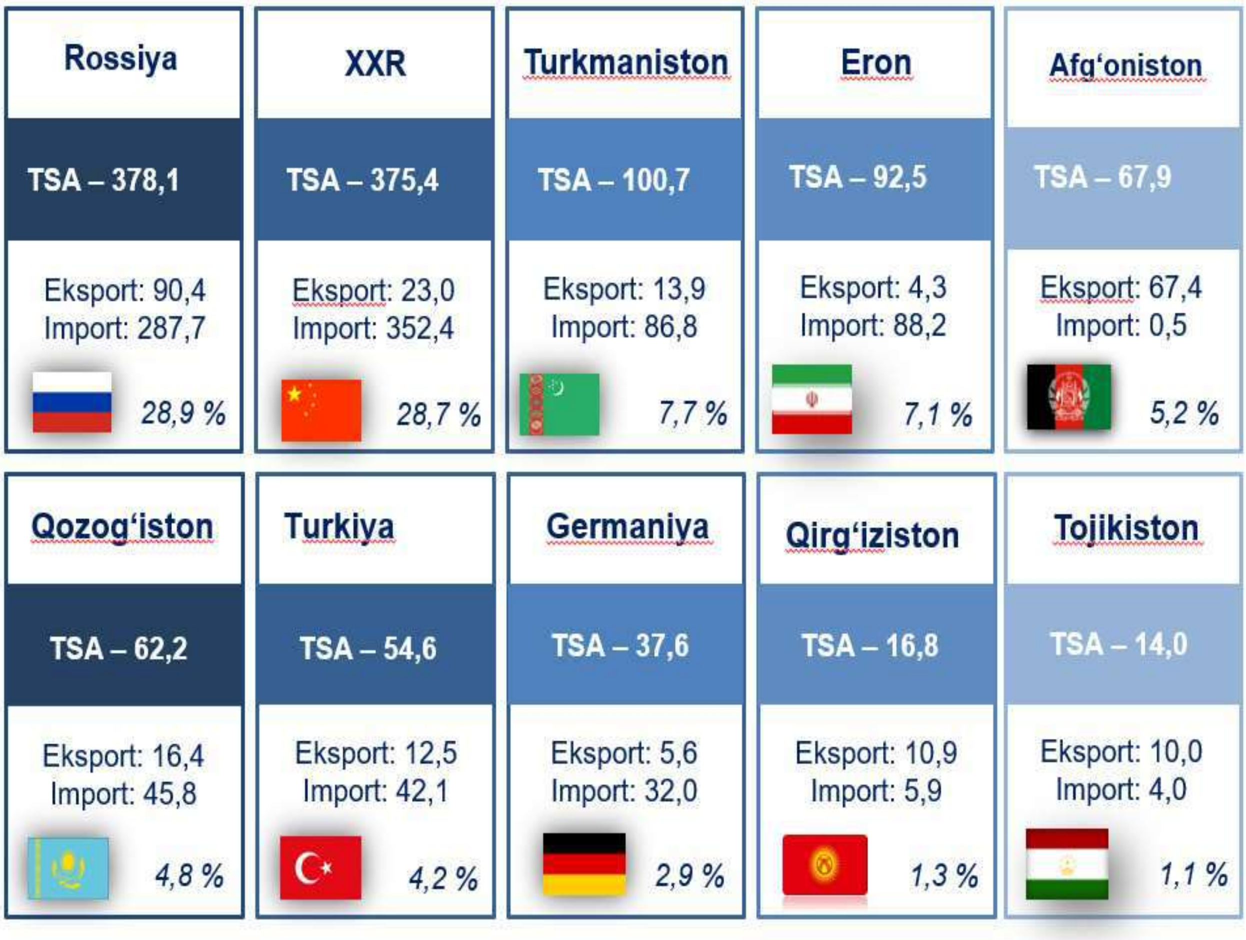

Buxoro viloyati jahonning 70 ta mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiyada (28,9 %), XXRda (28,7 %), Turkmanistonda (7,7 %), Eron (7,1 %) va Afg‘onistonda (5,2 %) qayd etilgan.

BUXORO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(2024- yil yanvar - dekabr , mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	**268,4**	**420,7**	**378,1**
Eksport	67,7	95,1	90,4
Import	200,7	325,6	287,7
XXR	**142,4**	**288,7**	**375,4**
Eksport	12,7	19,4	23,0
Import	129,7	269,3	352,4
Turkmaniston	**205,4**	**87,2**	**100,7**
Eksport	8,0	11,3	13,9
Import	197,4	75,9	86,8
Eron	**47,1**	**39,8**	**92,5**
Eksport	13,3	5,2	4,3
Import	33,8	34,6	88,2
Afg'oniston	**58,2**	**54,3**	**67,9**
Eksport	57,9	53,9	67,4
Import	0,3	0,4	0,5
Qozog'iston	**101,4**	**64,7**	**62,2**
Eksport	23,3	17,4	16,4
Import	78,1	47,3	45,8
Turkiya	**89,1**	**74,5**	**54,6**
Eksport	24,3	22,0	12,5
Import	64,8	52,5	42,1
Germaniya	**25,4**	**29,8**	**37,6**
Eksport	2,6	7,3	5,6
Import	22,8	22,5	32,0
Qirg'iz Respublikasi	**25,9**	**15,7**	**16,8**
Eksport	23,2	12,1	10,9
Import	2,7	3,6	5,9
Tojikiston	**12,5**	**24,1**	**14,0**
Eksport	8,1	21,5	10,0

Import	4,4	2,6	4,0
Belarus	**7,1**	**9,5**	**11,2**
Eksport	0,7	0,2	1,3
Import	6,4	9,3	9,9
Hindiston	**3,9**	**13,0**	**10,0**
Eksport	0,6	8,0	6,4
Import	3,3	5,0	3,6
Finlyandiya	**0,8**	**0,1**	**7,6**
Eksport	-	-	-
Import	0,8	0,1	7,6
Polsha	**8,8**	**11,1**	**7,0**
Eksport	3,1	5,0	3,6
Import	5,7	6,1	3,4
AQSH	**0,3**	**0,7**	**6,9**
Eksport	-	0,1	6,0
Import	0,3	0,6	0,9
Pokiston	**6,0**	**3,6**	**5,6**
Eksport	3,2	2,5	4,3
Import	2,8	1,1	1,3
Litva	**11,7**	**14,8**	**5,3**
Eksport	1,7	0,7	1,5
Import	10,0	14,1	3,8
B.A.A	**2,1**	**6,3**	**5,1**
Eksport	1,6	2,2	0,7
Import	0,5	4,1	4,4
Koreya Respublikasi	**5,3**	**8,0**	**5,1**
Eksport	0,5	0,2	0,8
Import	4,8	7,8	4,3
Belgiya	**1,8**	**0,4**	**3,8**
Eksport	-	-	-
Import	1,8	0,4	3,8

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo‘llab – quvvatlash, import o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o‘zgarishga erishildi. Jumladan, xom-ashyo eksportidan, qo‘shilgan qiymati yuqori, hamda sarmoya talab tovarlar eksportiga yo‘naltirilgan tashqi savdo amalga oshirilmoqda.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida viloyat tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa davlatlarning ulushi

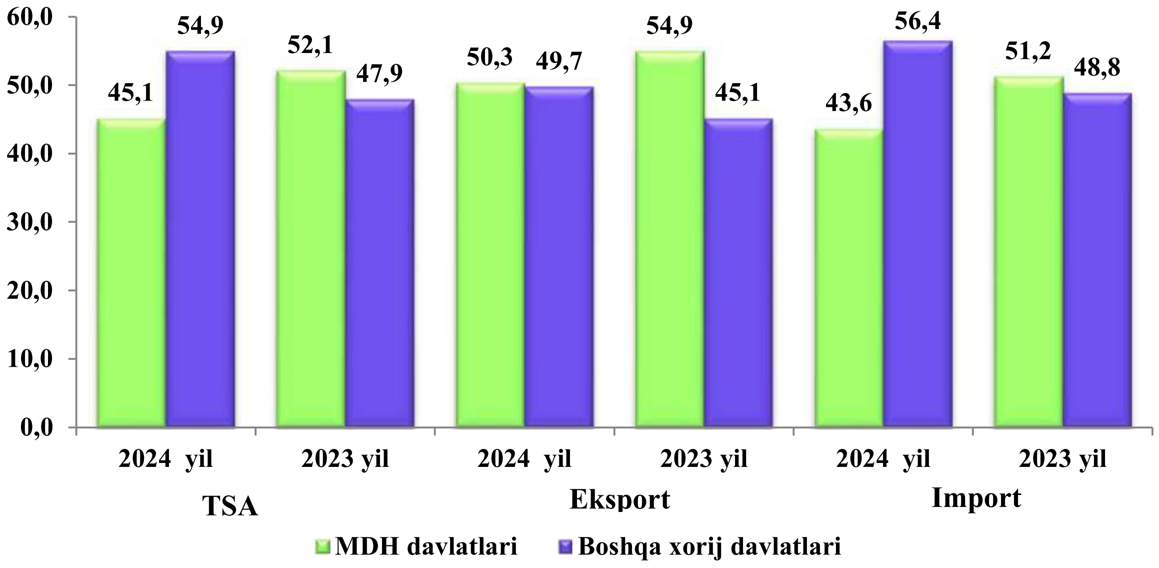

Viloyatimiz rezidentlari tomonidan amalga oshirilgan tashqi savdo operatsiyalarida asosiy ulushlarni Osiyo (62,8 foiz), Yevropa (36,2 foiz) davlatlari egallamoqda va ularning umumiy savdo aylanmasidagi ulushi 99,0 foizni tashkil etmoqda.

Buxoro viloyatining 2024 yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasidagi ulushining 45,1 foizi MDH davlatlariga to‘g‘ri keladi qolgan, 54,9 foizi boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Bu ko‘rsatkichlar 2023 yilda mos ravishda 52,1 foizi MDH davlatlariga to‘g‘ri kelgan bo‘lsa, qolgan 47,9 foizi boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keldi. Buxoro viloyatining MDH davlatlari bilan olib borilgan tashqi savdo aylanmasi 2024 yil yanvar-dekabr oylariga 589,5 mln. AQSH dollarni tashkil qilgan bo‘lsa, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 6,7 foizga kamayishi kuzatilgan. Shundan eksport 10,0 foizga kamaydi va import 5,6 foizga kamaygan.

Dunyodagi mamlakatlar orasida eksportda xamkor davlatlar Rossiya, Xitoy, Turkmaniston, Eron, Afg'oniston hisoblanib, ularning jami eksportdagi ulushi 67,1 foizni tashkil qiladi, importda esa xamkor davlatlar Xitoy, Rossiya, Turkmaniston, Eron, Afg'oniston davlatlari hisoblanadi va ularning ulushi 80,6 foizni tashkil qiladi.

MDH davlatlari orasida tashqi savdo aylanmasida asosiy xamkorlar Rossiya, Qozog'iston, Qirg'iziston, Tojikiston va Turkmaniston,davlatlari hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 45,1 foizni tashkil qildi. Boshqa davlatlar orasida esa Xitoy, Turkiya, Eron, Afg'oniston, Germaniya davlatlarining ulushi 54,9 foizni tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo'lgan davlatlar

(2024 yil yanvar–dekabr)

(mln. AQSH dollari)

	Eksport	*Import*	*Tovar aylanmasidagi ulushi, foizda*
Rossiya	90,4	287,7	28,9
Xitoy Xalq Respublikasi	23,0	352,4	28,7
Turkmaniston	13,9	86,8	7,7
Eron	4,3	88,2	7,1
Afg'oniston	67,4	0,5	5,2
Qozog'iston	16,4	45,8	4,8
Turkiya	12,5	42,1	4,2
Germaniya	5,6	32,0	2,9
Qirg'iziston	10,9	5,9	1,3
Tojikiston	10,0	4,0	1,1
Belorus	1,3	9,9	0,9
Hindiston	6,4	3,6	0,8
Finlandiya	-	7,6	0,6

Viloyatning 2024 yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdoda eng asosiy hamkor davlatlari Xitoy (28,7 foiz), Rossiya (28,9 foiz), Turkmaniston (7,7 foiz), Eron (7,1 foiz) hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi (72,4 foiz)ni tashkil qiladi.

MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi

(ming AQSH dollari)

	Eksport		*Import*	
	yanvar-dekabr		*yanvar-dekabr*	
	2023 yil	*2024 yil*	*2023 yil*	*2024 yil*
Jami	**165 556,4**	**149 066,0**	**466 622,5**	**440 466,4**
shu jumladan:				
Rossiya	95 071,3	90 356,8	325 594,3	287 720,1
Turkmaniston	11 290,6	13 875,1	75 860,6	86 815,7
Qozog‘iston	17 436,3	16 446,2	47 266,8	45 852,7
Qirg‘iziston	12 124,8	10 898,8	3 596,6	5 911,9
Tojikiston	21 467,1	9 957,6	2 653,4	3 949,4
Belorusiya	192,1	1 338,5	9 271,2	9 926,3
Ozarbayjon	4 007,6	3 088,3	859,9	-
Ukraina	3 521,8	2 592,3	639,9	289,6
Armaniston	190,2	288,6	9,8	-
Moldova	254,6	223,8	870,0	0,7

Viloyatning eksport tarkibida barcha tovarlar va xizmatlar guruhlari bo‘yicha o‘sishi kuzatilmoqda. Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari eksporti o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 22,0 foizga va hayvon va o‘simliklar moylari 8,6 foizga o‘sgan.

Import tarkibining umumiy hajmidan 3,0 marta ko‘pni mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar, 46,2 foizini mashinalar va transport asbob-uskunalar tashkil qiladi.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida eksport-import tarkibi

(mln. AQSH dollari)

	2023 yil	*2024 yil*	*2023 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda*
Eksport tarkibi	**301,4**	**296,5**	**98,4**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	21,2	20,5	52,4
Ichimliklar va tamaki	3,3	2,3	143,8
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	12,4	16,1	122,0
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	62,2	61,5	93,0
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	0,5	4,3	8,6 m.
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	8,1	5,1	60,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat	140,8	135,4	70,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	6,6	6,9	22,4
Turli xil tayyor buyumlar	16,7	16,5	76,0

	2023 yil	*2024 yil*	*2023 yil yanvar- dekabrga nisbatan, foizda*
Xizmatlar	29,6	27,9	82,1
Import tarkibi	**910,9**	**1 010,9**	**111,0**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	24,3	21,0	86,4
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,8	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	25,4	19,1	74,9
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	361,9	337,5	93,3
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1,2	1,2	100,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	90,5	80,2	88,6
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat	69,6	64,6	92,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	323,5	472,8	146,2
Turli xil tayyor buyumlar	14,0	12,8	91,4
Xizmatlar	0,3	0,9	3,0 m.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo‘llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo‘yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2024 yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 45,1 foizni tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 93,3 foizni tashkil qiladi.

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyatimiz tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2024 yil yanvar- dekabr oylarida 54,9 foizni tashkil qilgan bo‘lsa, o‘tgan yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 47,9 foizga etdi. O‘tgan yilning mos davriga nisbatan 123,7 foizga ko‘paydi.

Tovar va xizmatlar eksportining o‘sish sur’atlari dinamikasi
(2024 yil; o‘tgan yilga nisbatan, foiz)

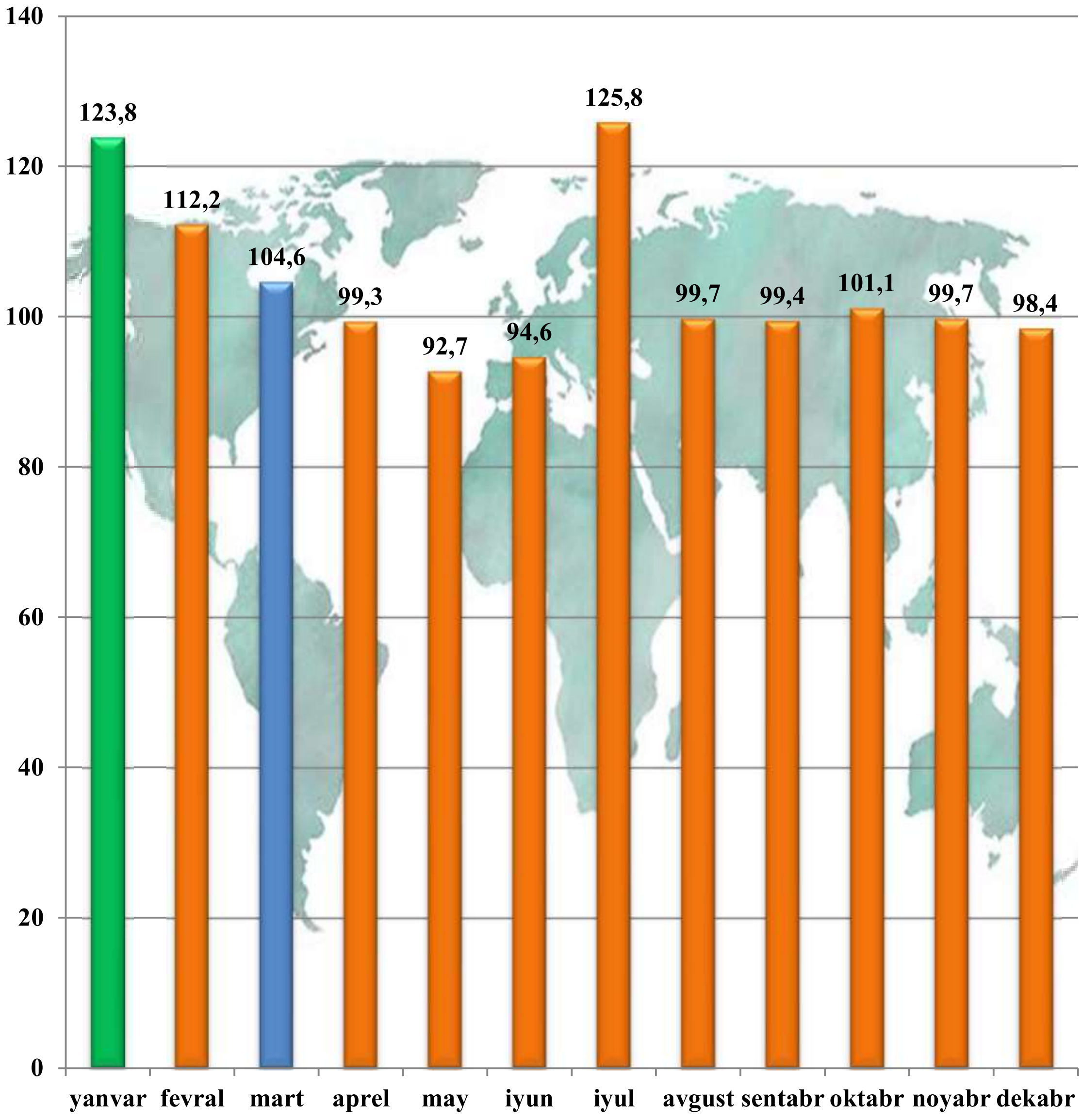

2024 yil yanvar-dekabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko‘rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida o‘tgan yilning shu davriga nisbatan sezilarli o‘zgarishlar qayd etildi.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida MDH amalga oshirilgan eksport tarkibi
(jamiga nisbatan foizda)

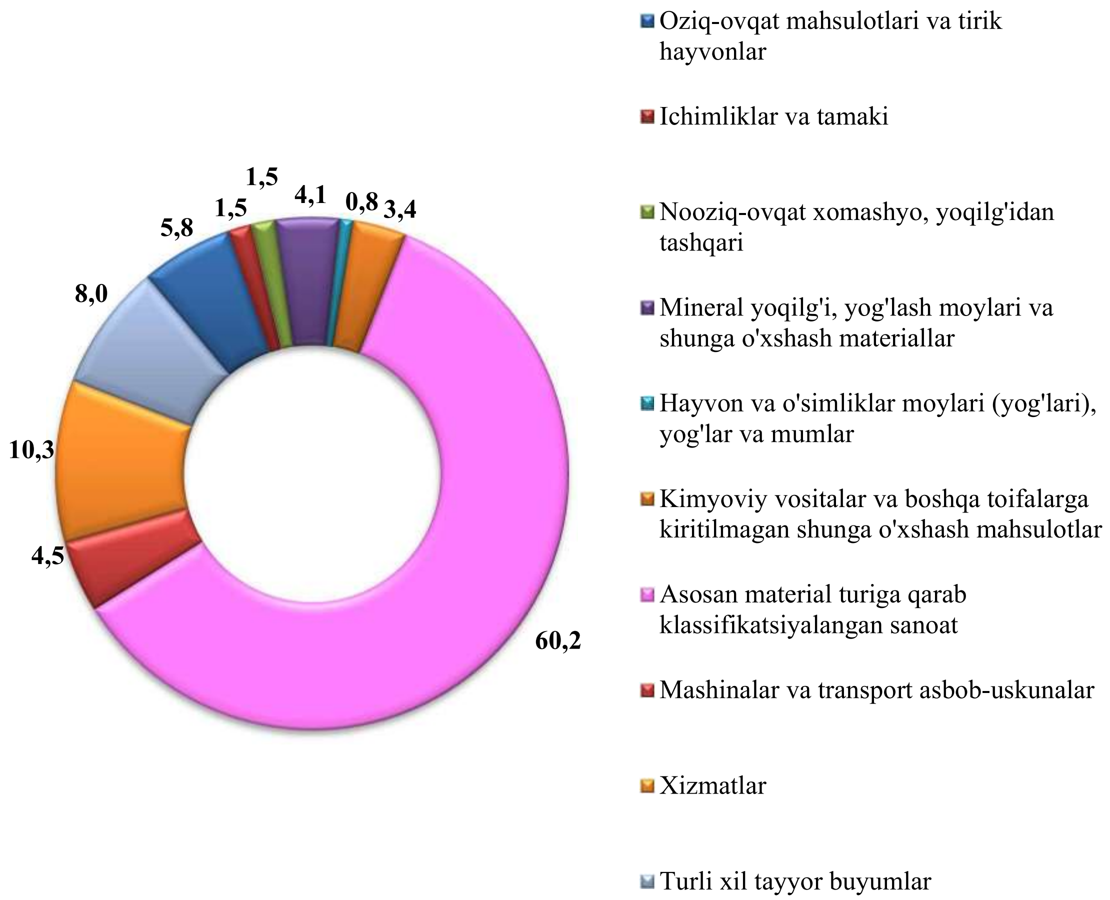

Xizmatlar eksporti hajmi 27,9 mln.AQSH dollarini yoki eksport hajmining 9,4 foizni tashkil etib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 82,1 foizni tashkil qildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari, turizm xizmatlari, telekomunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari hamda moliyaviy xizmatlar hissasiga to‘g‘ri keladi.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

2024 yil yanvar-dekabr oylarida jami 16,5 ming tonnadan ziyod meva-sabzovot mahsulotlari 12,4 mln.AQSH dollariga eksport qilindi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 82,4 foiz) tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 2024 yil yanvar-dekabr oylarida 11,7 ming tonna sabzovotlar 7,3 mln.AQSH dollariga eksport qilingan.

Shuningdek, 4,8 ming tonna meva va rezavorlar 5,1 mln.AQSH dollariga eksport qilingan bo‘lib, eksport hajmi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 0,4 mln.AQSH dollariga ko‘paygan.

Shuni aytib o‘tish joizki, mamlakatimizda eksport salohiyatini kengaytirish, yangi bozorlarni o‘zlashtirish natijasida meva-sabzavot mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek, quritilgan sabzavot va mevalarni eksport qilish hajmi oshib bormoqda. Jumladan, 2024 yilning yanvar-dekabr oylarida meva-rezavorlar hamda sabzavotlar eksport hajmi 12,4 mln.AQSH dollariga yetdi (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 17,6 foizga kamaydi).

Meva-sabzavot mahsulotlarining tarkibi
yanvar-dekabr oylari (ming t.)

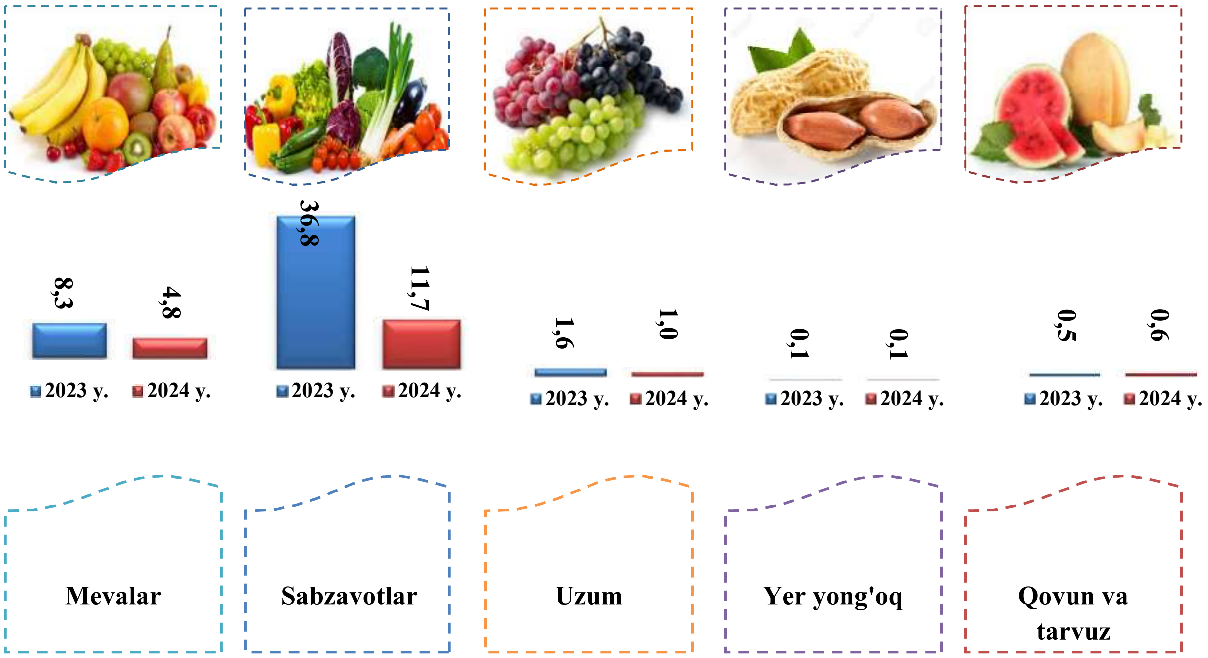

Viloyatda etishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy bozorlari eksport geografiyasi

Davlat nomi	*2023 yil yanvar-dekabr*			*2024 yil yanvar- dekabr*		
	ming tonna	*mln. AQSH dollari*	*ulushi, foiz*	*ming tonna*	*mln. AQSH dollari*	*ulushi, foiz*
Qozog'iston	40,2	10,5	69,5	8,7	4,7	37,9
Rossiya	0,9	1,3	8,6	1,3	1,7	13,7
Boshqa davlatlar	4,1	3,3	21,9	6,5	6,0	48,4

2024 yil yanvar-dekabr oylarida import hajmi 1 010,9 mln.AQSH dollariga (o'sish sur'ati 111,0 foiz) teng bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar (33,4 foiz) va Mashinalar va transport asbob-uskunalar (46,8 foiz) guruhlari hisobiga to'g'ri keladi.

Import tarkibi
(2024 yil yanvar-dekabr)

	mln. AQSH doll.	*2023 yil yanvar–dekabrga nisbatan, foizda*	*Jamiga nisbatan, foizda*
Import	**1 010,9**	**111,0**	**100,0**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	21,0	86,4	2,1
Ichimliklar va tamaki	0,8	-	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	19,1	74,9	1,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	337,5	93,3	33,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1,2	100,0	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	80,2	88,6	7,9
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat	64,6	92,8	6,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	472,8	146,2	46,8
Turli xil tayyor buyumlar	12,8	91,4	1,3
Xizmatlar	0,9	3,0 m.	0,1

2024 yil yanvar-dekabr oylarida MDH va boshqa xorij davlatlari bilan amalga oshirilgan import tarkibi, *(foizda)*

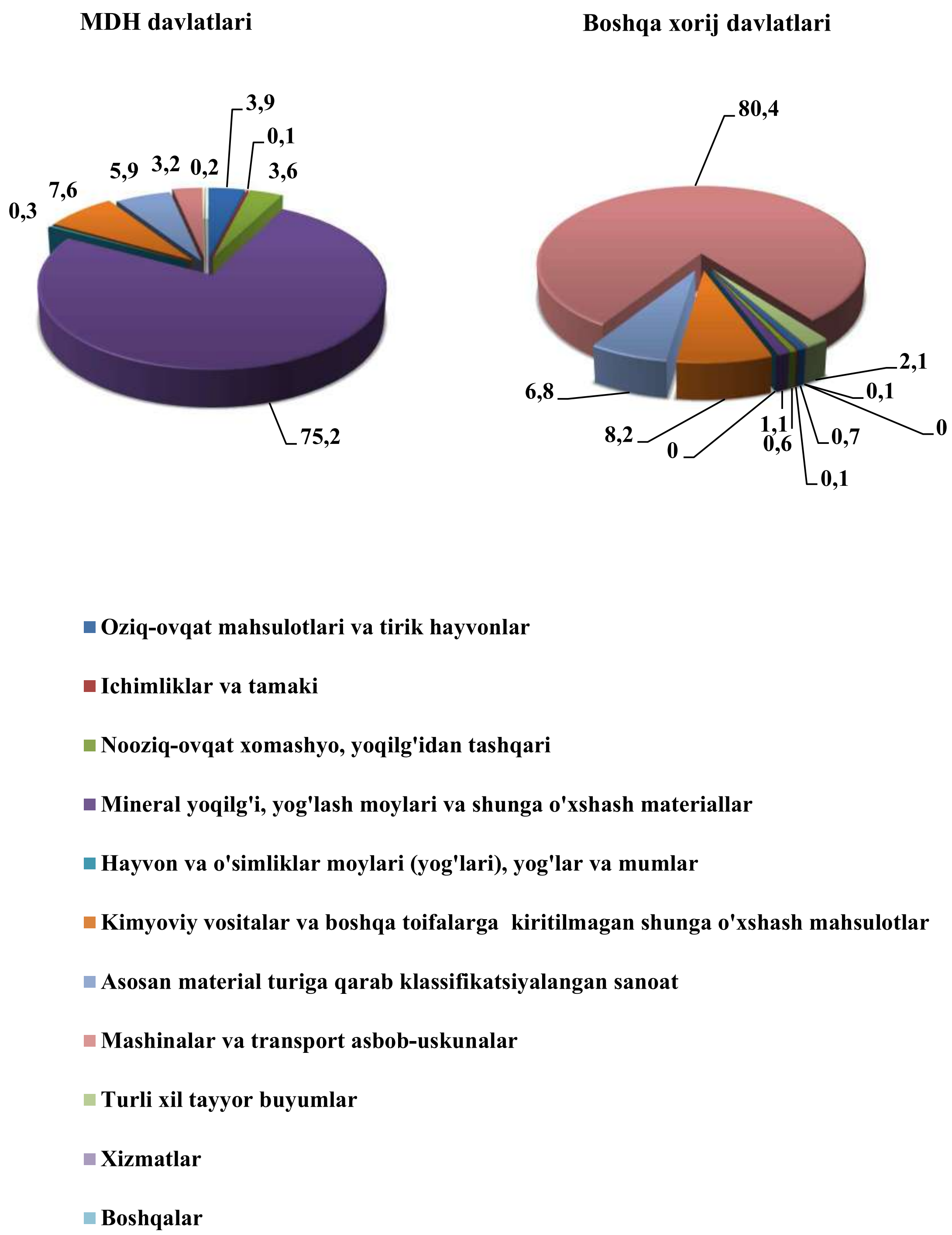

MDH va boshqa davlatlar bilan amalga oshirilgan import tarkibi
(2024 yil yanvar-dekabr)

	MDH davlatlari		*Boshqa davlatlar*	
	mln AQSH doll.	*Jamiga nisbatan, foizda*	*mln AQSH doll.*	*Jamiga nisbatan, foizda*
Import	**440,5**	**100,0**	**570,4**	**100,0**
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	17,0	3,9	4,0	0,7
Ichimliklar va tamaki	0,3	0,1	0,5	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	15,9	3,6	3,2	0,6
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	331,4	75,2	6,1	1,1
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1,2	0,3	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	33,4	7,6	46,8	8,2
Sanoat tovarlar	25,9	5,9	38,7	6,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	14,2	3,2	458,6	80,4
Turli xil tayyor buyumlar	0,9	0,2	11,9	2,1
Xizmatlar	0,3	-	0,6	0,1

2024 yil yanvar-dekabr oylarida viloyatimizga 64 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 7 ta eng yirik bo‘lgan Xitoy, Rossiya Federatsiyasi, Turkmaniston, Eron, Turkiya, Qozog‘iston va Germaniya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 935,0 mln.AQSH dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 92,5 foizni tashkil qiladi.

Mashina va uskunalar importi dinamikasi
(yanvar-dekabr oylari; mln.AQSH dollari)

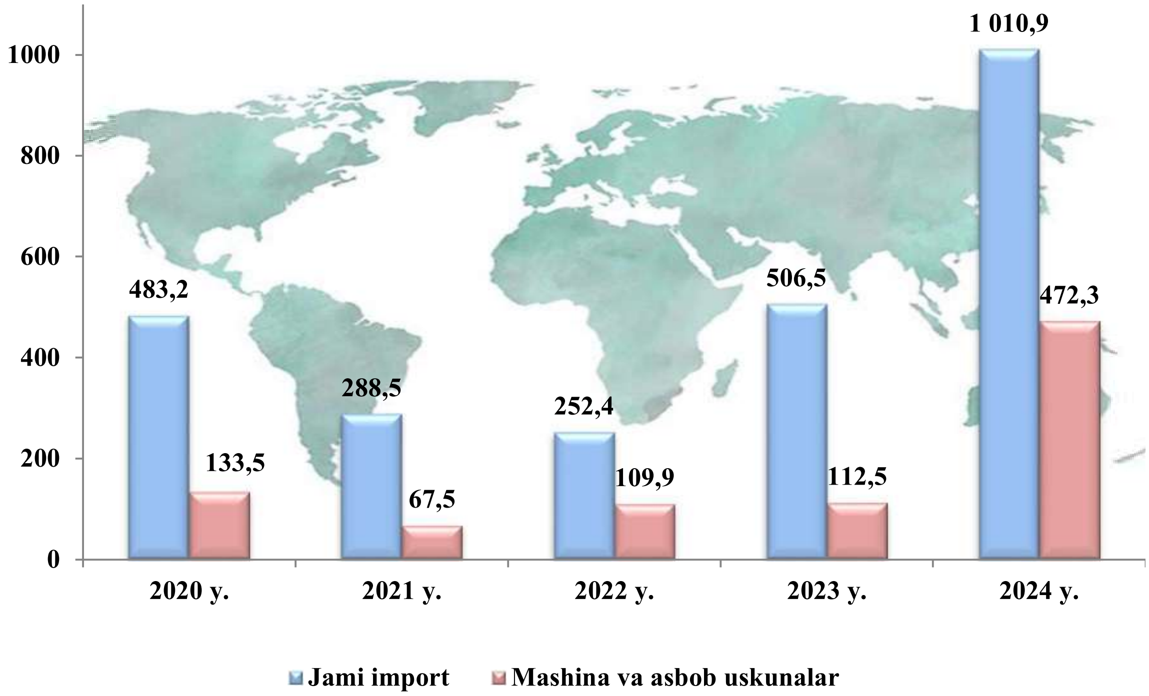

Mashina va asbob uskunalar importining ortib borishi to‘g‘ridan to‘g‘ri investitsiyalarning o‘zlashtirilishi, ishlab chiqarish quvvatlarini tashkil qilinishi va modernizatsiya qilinishida o‘z aksini topadi.

Tashqi savdo aylanmasining qit’alar bo‘yicha tarkibi
(umumiy hajmga nisbatan, foiz hisobida)

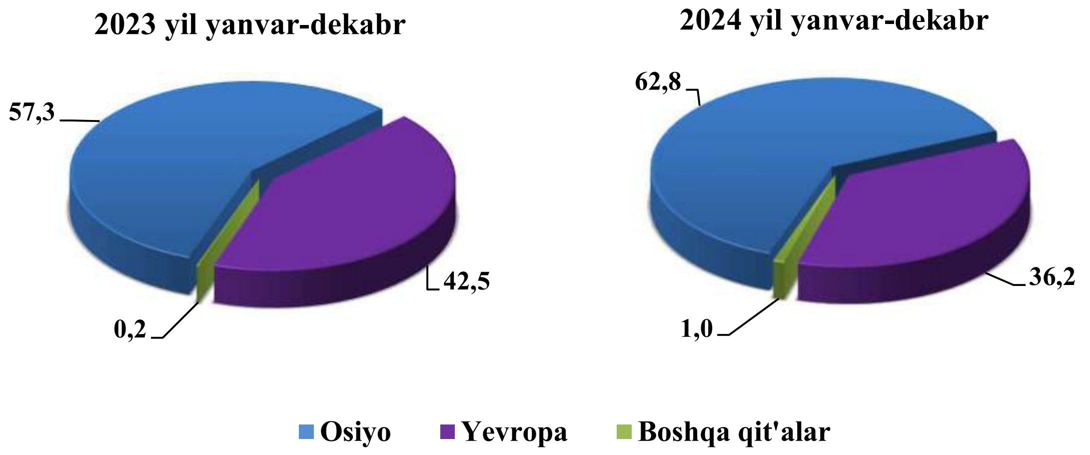

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Tovar – har qanday ko'chma mulk, shu jumladan valyuta va valyuta qimmatliklari, elektr, issiqlik va boshqa energiya turlari, transport vositalari (yo'lovchilar va tovarlar tashish uchun ishlatiladigan transport vositalari, shu jumladan konteynerlar va boshqa transport uskunalari bundan mustasno), intellektual mulk ob'ektlari.

Tovarlar eksporti – agar qonunchilikda boshqa tartib ko'zda tutilmagan bo'lsa, tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib kirish majburiyatisiz olib chiqish.

Reeksport – xorijiy tovarlar bojxona hududidan olib chiqiladigan bojxona rejimi.

Tovarlar importi – tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib chiqish majburiyatisiz olib kirish.

Reimport – bojxona hududidan eksport rejimida olib chiqilgan O'zbekiston Respublikasi tovarlari O'zbekiston Respublikasining Bojxona kodeksida ko'rsatilgan muddatda (olib chiqilgan paytdan boshlab o'n yil ichida) qaytarib olib kiriladigan rejim.

Tashqi savdo aylanmasi – mamlakatning muayyan davrdagi eksport va import qiymatlari summasi.

Tovarlar kelib chiqqan mamlakat – tovar to'liq ishlab chiqarilgan yoki etarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat (tovar etarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat "Bojxona tarifi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonunining 26 - moddasiga asosan aniqlanadi).

Tovarlarning belgilangan manzili – yuklab jo'natish paytida tovar etkazib berilishi belgilangan mamlakat sifatida ma'lum bo'lgan mamlakat.

Tovarlarning statistik qiymati – shartnoma valyutasidan qat'iy nazar yagona bazisga keltirilgan shartnoma bo'yicha tovarlar qiymati.

SIF (qiymat, sug'urtalash, fraxt) – tovarlarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug'urtalash hamda import qiluvchi mamlakat portigacha etkazib berish xarajatlari kiritiladi.

SIP (fraxtG'tashish va sug'urtalash) – tovarlarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug'urtalash hamda import qiluvchi mamlakatning chegarasidagi belgilangan joygacha etkazib berish xarajatlari kiritiladi.

FOB (bortda erkin) – tovarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni kema bortigacha etkazib berish va yuklash xarajatlari kiritiladi.

DAF (chegaragacha etkazib berish) – tovarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni belgilangan joygacha yoki eksport qiluvchi mamlakat chegarasidagi joygacha yoxud qo'shni mamlakat chegarasigacha etkazib berish xarajatlari kiritiladi.

Xizmatlar (ishlar) eksporti — O'zbekiston Respublikasining rezidentlari tomonidan norezidentlarga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

IX. KICHIK TADBIRKORLIK

2025 yil 1 yanvar holatiga ro‘yxatga olingan jami kichik tadbirkorlik (biznes) sub’ektlari (dehqon va fermer xo‘jaliklarisiz) ning soni 37 410 tani tashkil qildi, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 105,2 foizga o‘sgan.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida 4 963 ta kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 88,1 foizni tashkil etdi.

Eng ko‘p kichik korxona va mikrofirmalar savdo (26,2 foiz), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi (23,5 foiz), sanoat (15,9 foiz), yashash va ovqatlanish (7,9 foiz) va qurilish (5,5 foiz) boshqa tarmoqlarda tashkil etilgan.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalarning ulushi

(foizda)

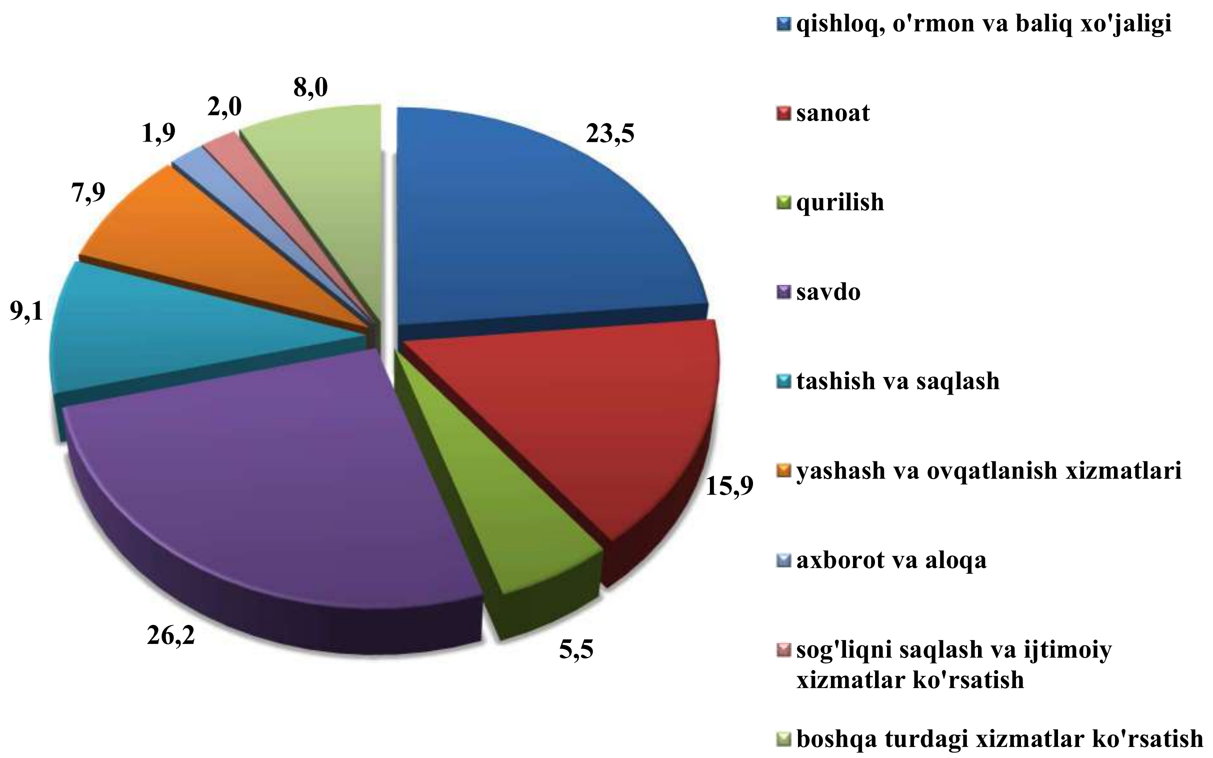

Hududlar bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar, *birlikda*

	yanvar-dekabr 2023 yil	*yanvar-dekabr 2024 yil*
Buxoro viloyati	**5 633**	**4 963**
Buxoro sh.	1 116	1 010
Kogon sh.	240	138
tumanlar		
Buxoro	310	395
Vobkent	445	377
Jondor	430	421
Kogon	417	310
Olot	284	353
Peshku	347	310
Romitan	555	450
Shofirkon	299	348
Qorako‘l	480	343
Qorovulbozor	137	103
G‘ijduvon	573	405

2024 yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar hududlar bo‘yicha eng ko‘p Buxoro shahri (1 010 ta), G‘ijduvon (405 ta), hamda Romitan (450 ta), Buxoro (395 ta), Jondor (421 ta), tumanlarida tashkil etildi. Kogon, Jondor, Vobkent tumanlarida bu ko‘rsatkich o‘rta darajani tashkil etgan. Eng past ko‘satkichni Qorovulbozor (103 ta) tumanida tashkil etilgan.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalarning hududlar bo'yicha ulushi, *foiz hisobida*

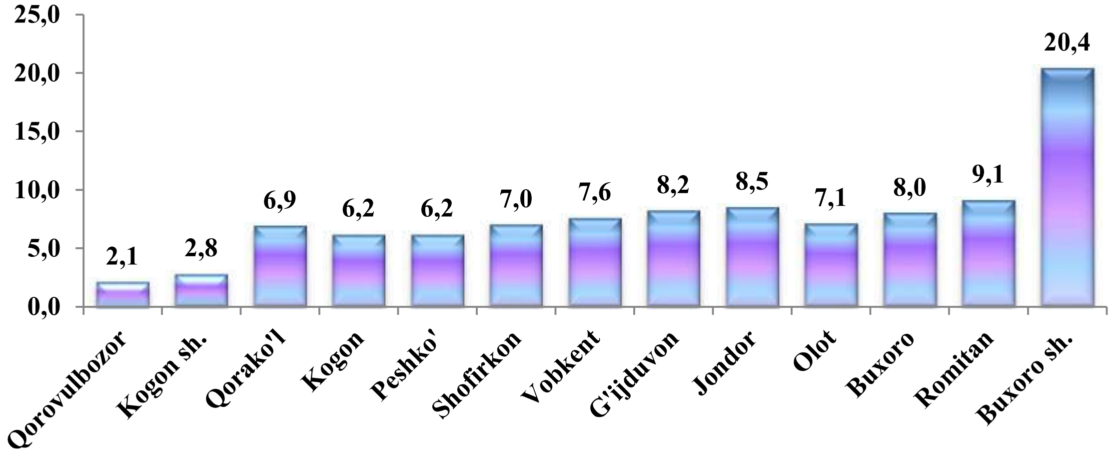

2024 yil yanvar-dekabr holatiga hududlar bo'yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalarning jami miqdoridan eng ko'p ulush Buxoro shahriga 20,4 foiz, Qorako'l tumani 6,9 foiz, Romitan tumani 9,1 foiz, Kogon tumani 6,2 foiz, Jondor tumani 8,5 foiz, G'ijduvon tumani 8,2 foiz, Vobkent tumani 7,6 foiz, Kogon shahri 2,8 foiz, eng past ko'rsatkich Qorovulbozor tumanida 2,1 foizni tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar, *birlikda*

	yanvar-dekabr 2023 yil	*yanvar- dekabr 2024 yil*
Jami	**5 633**	**4 963**
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	684	1 164
Sanoat	792	789
Qurilish	328	273
Savdo	1 991	1298
Tashish va saqlash	758	452
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	388	392
Axborot va aloqa	123	95
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	98	101
Boshqa turdagi xizmatlar	471	399

Yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ulushi, *foiz hisobida*

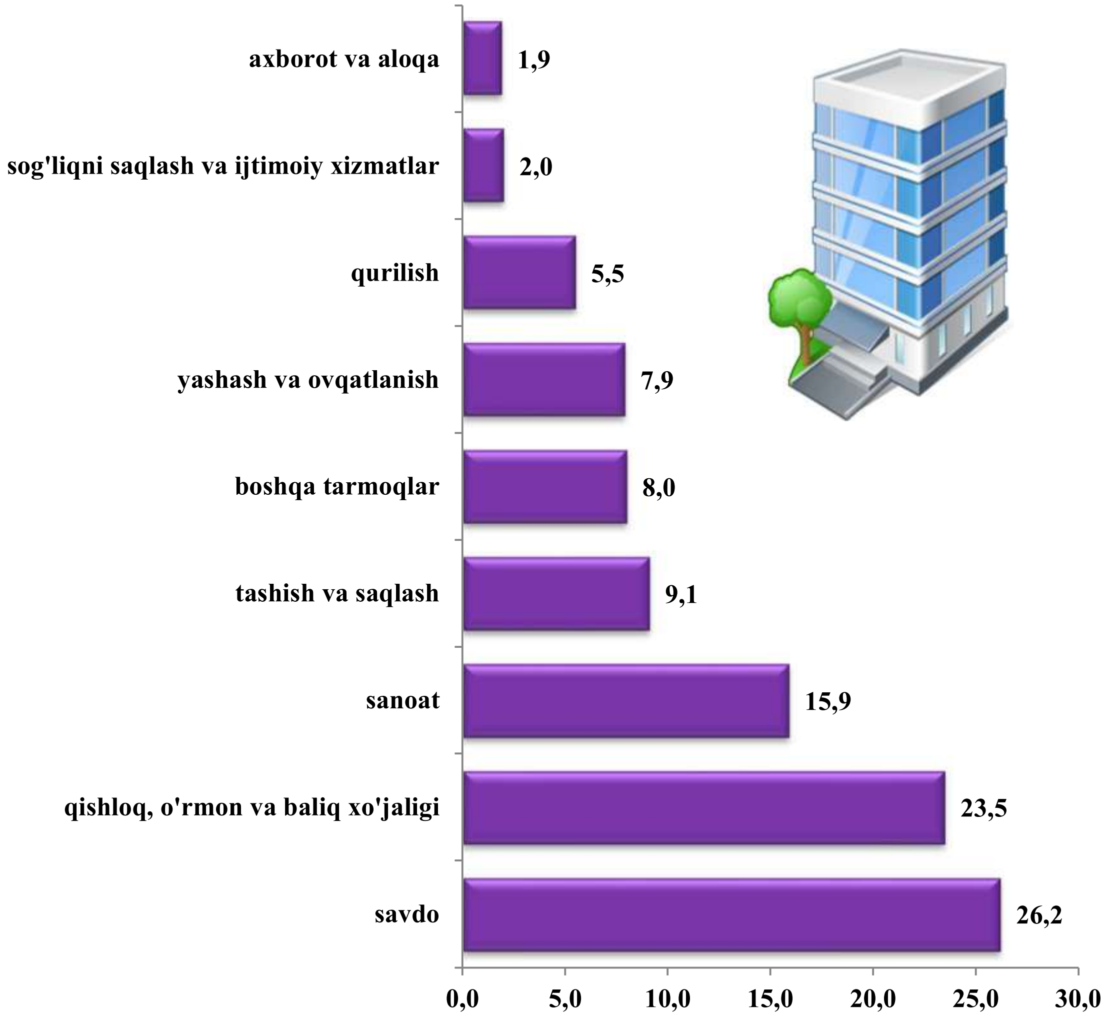

2025 yil 1 yanvar holatida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni (har 1000 aholiga, birlikda) hududlar bo'yicha eng ko'p ko'rsatkich Qorovulbozor tumanida 23,8 birlikda, Buxoro shahrida 20,4 birlikda, Kogon tumanida 14,8 birlikda, Romitan tumanida 13,3 birlikda, Buxoro tumanida 9,5 birlikda va Peshko' tumanida 8,7 birlikda bo'lib, o'rtacha ko'rsatkich 9,8 -6,9 birlik oralig'ida Jondor, Vobkent, Olot va Shofirkon tumanlarida aniqlandi. Qorako'l tumanida 6,7 birlikda ushbu ko'rsatkich past bo'lib qolmoqda.

2025 yil 1 yanvar holatida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik sub’ektlarining soni
(har 1000 aholiga, birlikda)

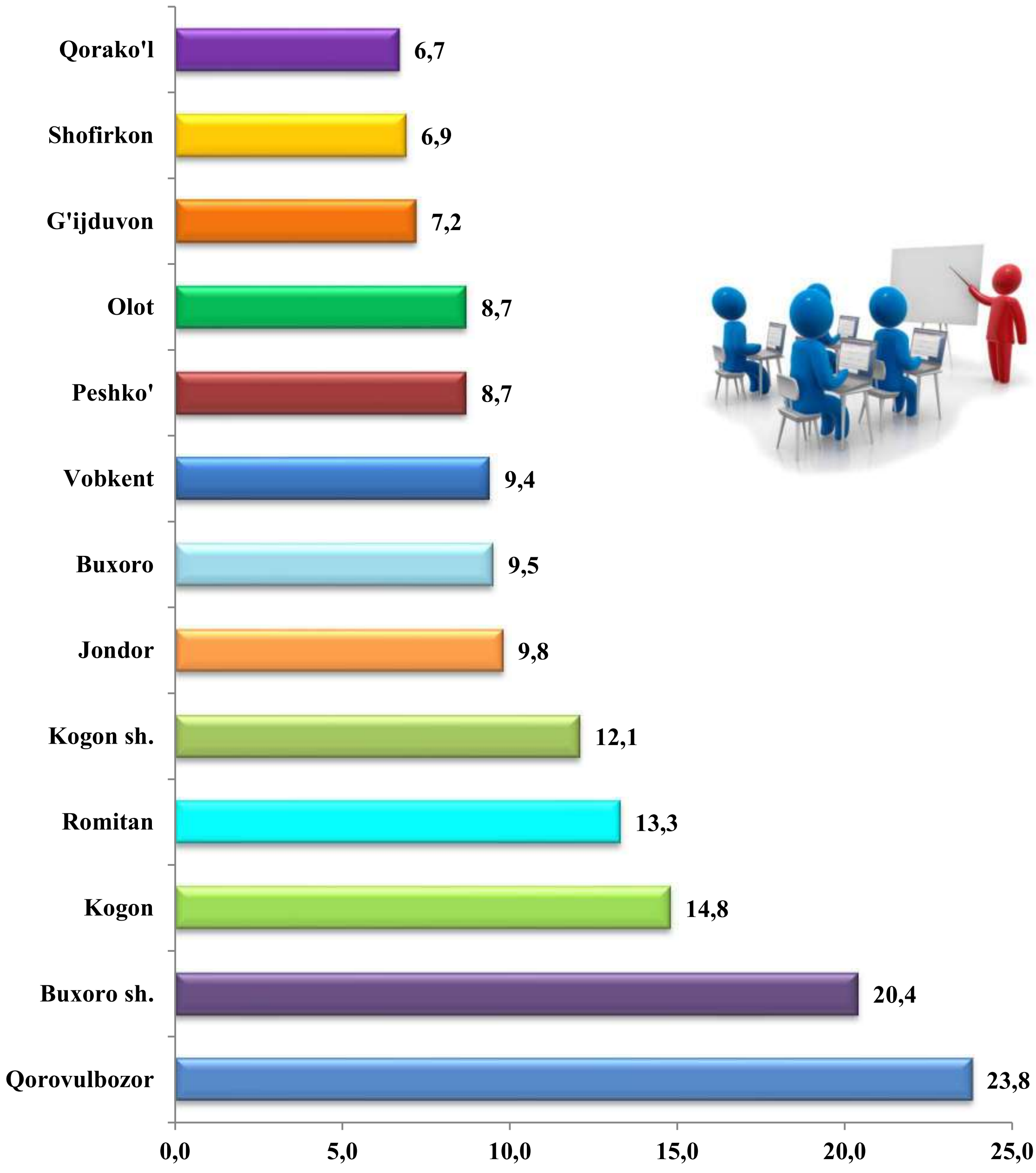

Agar, 2023 yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik sub’ektlarining soni (har 1000 aholiga, birlikda) 13,5 birlikni tashkil etgan bo‘lsa, 2024 yil yanvar-dekabr oylarida bu ko‘rsatkich 10,9 birlikka etdi va 2023 yilning shu davriga nisbatan 2,6 birlik past.

Yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni
(har 1000 aholiga, birlikda;)

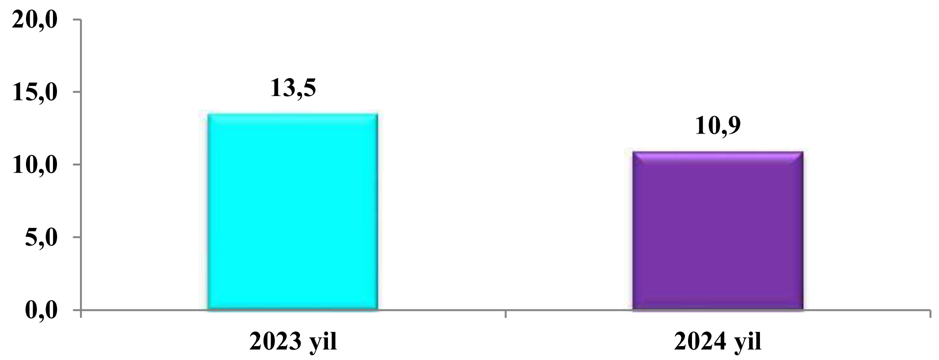

2024 yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik (biznes) sub'ektlari tomonidan:

-sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi 17 448,3 mlrd. so'mni (jami sanoat ishlab chiqarishining 41,2 foizi) yoki 2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan fizik hajm indeksi 124,4 foizni tashkil qildi;

- 40 943,5 mlrd. so'mlik qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaliklarining ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan xizmatlar) tashkil qilib, o'sish sur'ati 103,1 foizni (qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaliklari yalpi mahsulotining 97,8 foizi) tashkil qildi;

- 27 088,5 mlrd. so'mlik investitsiyalar (umumiy investitsiyalar hajmining 55,3 foizi) o'zlashtirildi va 2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan o'sish sur'ati 128,7 foizini tashkil qildi;

- 13 978,1 mlrd. so'mlik qurilish ishlari (qurilish ishlari umumiy hajmining 84,6 foizi) bajarildi va 2023 yil yanvar- dekabrga nisbatan o'sish sur'ati 108,9 foizni tashkil qildi;

-avtomobil transporti yuk aylanmasining 107,0 foizni (viloyat jami avtomobil transporti yuk aylanmasining 79,0 foizi), yo'lovchi aylanmasining esa 102,1 foizni (umumiy yo'lovchi aylanmasining 98,0 foizi) tashkil qildi;

- 23 993,8mlrd. so'mlik xizmatlar ko'rsatilib (jami xizmatlar hajmining 69,6 foizi) 2023 yil yanvar-dekabrga nisbatan o'sish sur'ati 113,0 foizini tashkil qildi;

- chakana tovar aylanmasi umumiy hajmining 91,2 foizi yoki 20 147,6 mlrd. so'mi (o'sish sur'ati 107,3 foizni tashkil qildi) shakllantirildi.

- 167,4 mln.AQSH dollari (umumiy eksport hajmining 56,4 foizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) eksport qilindi, bu esa 2023 yilning mos davriga nisbatan 27,8 mln.AQSH dollarga yoki 20,0 foizga oshdi, mos ravishda 609,4 mln. AQSH dollari (umumiy import hajmining 60,3 foizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) import qilindi, bu esa 2023 yilning mos davriga nisbatan 122,4 mln.AQSH dollariga oshdi.

Yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlikning asosiy ko'rsatkichlari

	O'lchov birligi	*2023 yil*	*2024 yil*	*(+-)*
Faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni	**birlik**	**27 594**	**22 615**	**-4 979**
Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar	**birlik**	**5 633**	**4 963**	**-670**
YAHM	foiz			
Sanoat	foiz	30,5	41,2	10,7
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	foiz	97,4	97,8	0,4
Investitsiya	foiz	62,6	55,3	-7,3
Qurilish	foiz	89,2	84,6	-4,6
Savdo	foiz	107,4	107,3	-0,1
Xizmatlar	foiz	68,5	69,6	1,1
Yuk tashish	foiz	89,9	90,6	0,7
Yuk aylanmasi	foiz	78,0	79,0	1,0
Yo'lovchi tashish	foiz	97,0	97,1	1,0
Yo'lovchi aylanmasi	foiz	98,1	98,0	-0,1
Eksport	foiz	46,3	56,4	10,1
Import	foiz	53,5	60,3	6,8

2024 yil yanvar-dekabr oylarida iqtisodiyot tarmoqlarida kichik tadbirkorlik ulushining tuzilishi

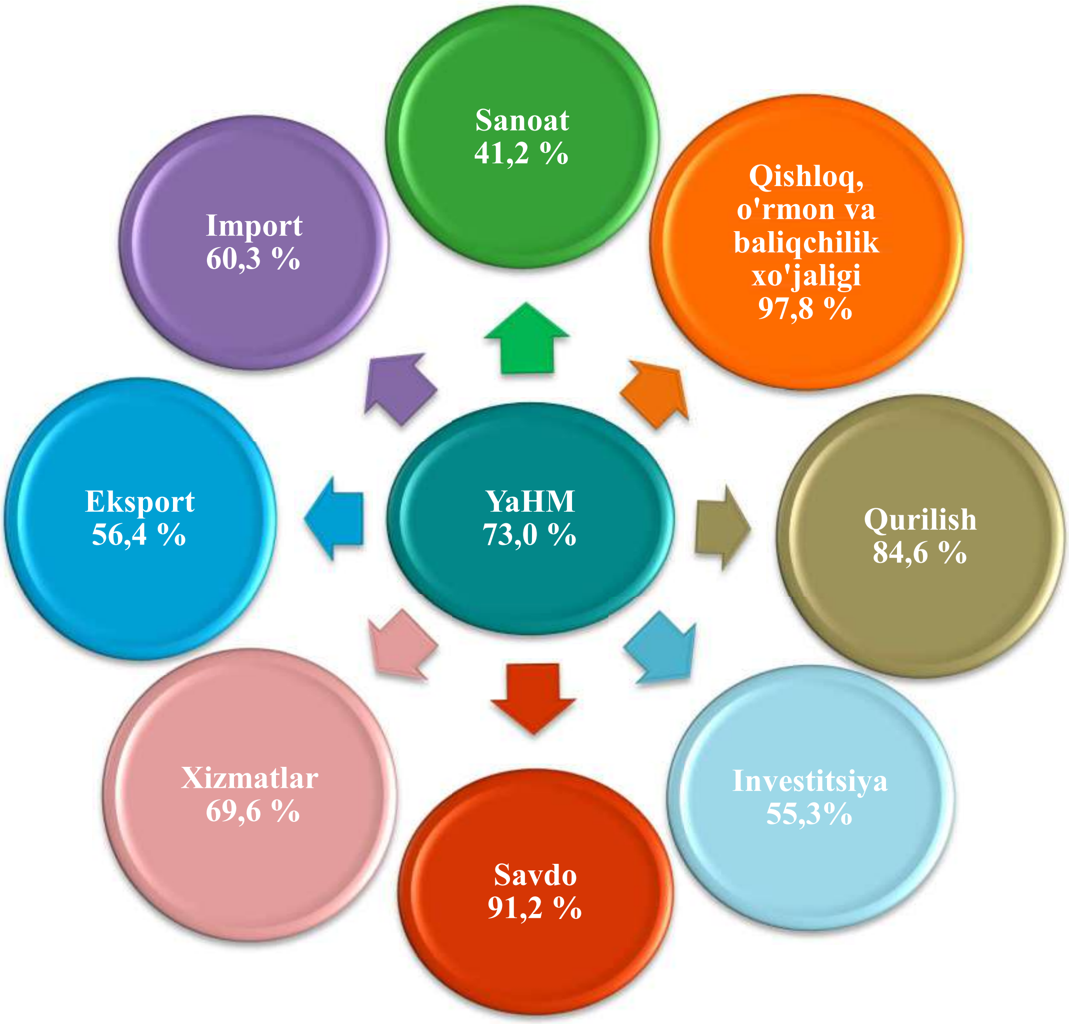

2024 yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ishlar, xizmatlar) umumiy hajmidagi xususiy tadbirkorlikning (fuqarolar mulki) ulushi

	Kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ish, xizmat) hajmi, mlrd.so'm	*Kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ish, xizmat) hajmida xususiy sektor ulushi, foizda*
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	40 943,5	100,0
Sanoat	17 448,3	99,5
Qurilish	13 978,1	49,8
Chakana savdo	20 147,6	91,2

Kichik tadbirkorlikning asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlardagi ulushi
(umumiy hajmiga nisbatan mlrd.so‘mda)

Hududlar bo‘yicha eng ko‘proq sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi Buxoro shahri (2 821,8 mlrd.so‘m), Kogon tumani (1 681,3 mlrd.so‘m), Jondor tumani (1 398,1 mlrd.so‘m) va G‘ijduvon tumani (1 376,4 mlrd.so‘m) hissasiga to‘g‘ri keladi. Vobkent tumanlarida (1 054,1 mlrd.so‘m) va Romitan tumani (916,5 mlrd.so‘m) ushbu sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi past bo‘lib qolmoqda.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi va o‘sish sur’ati

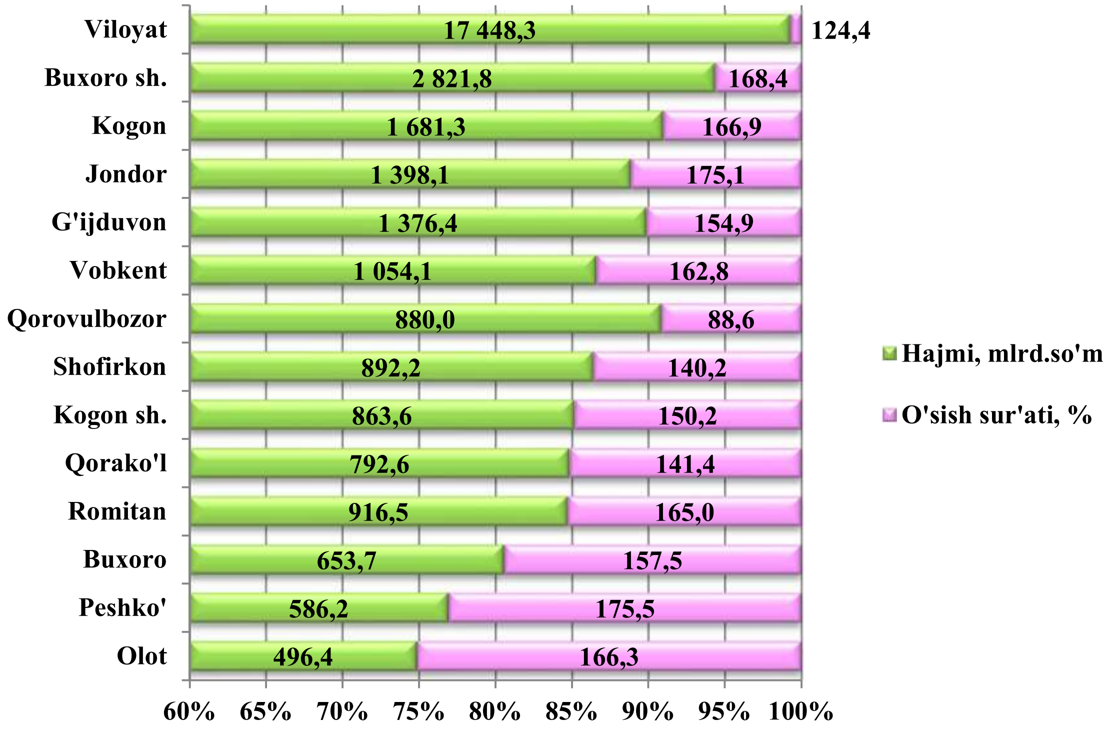

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlikning jami sanoat mahsulotidagi eng yuqori ulushi Jondor (89,0 foiz), Shofirkon (87,3 foiz), Vobkent (85,4 foiz), Kogon (74,9 foiz), Qorako‘l (71,9 foiz) va Kogon shahri (63,8 foiz) hissasiga to‘g‘ri keldi. Shu bilan birga Romitan (45,9 foiz) va Qorovulbozor (5,0 foiz) tumanlarida kichik tadbirkorlikning ulushi pastligi kuzatildi.

2024 yil yanvar-dekabr holatiga jami sanoat mahsulotidagi kichik tadbirkorlikning hududlar bo'yicha ulushi, *foizda*

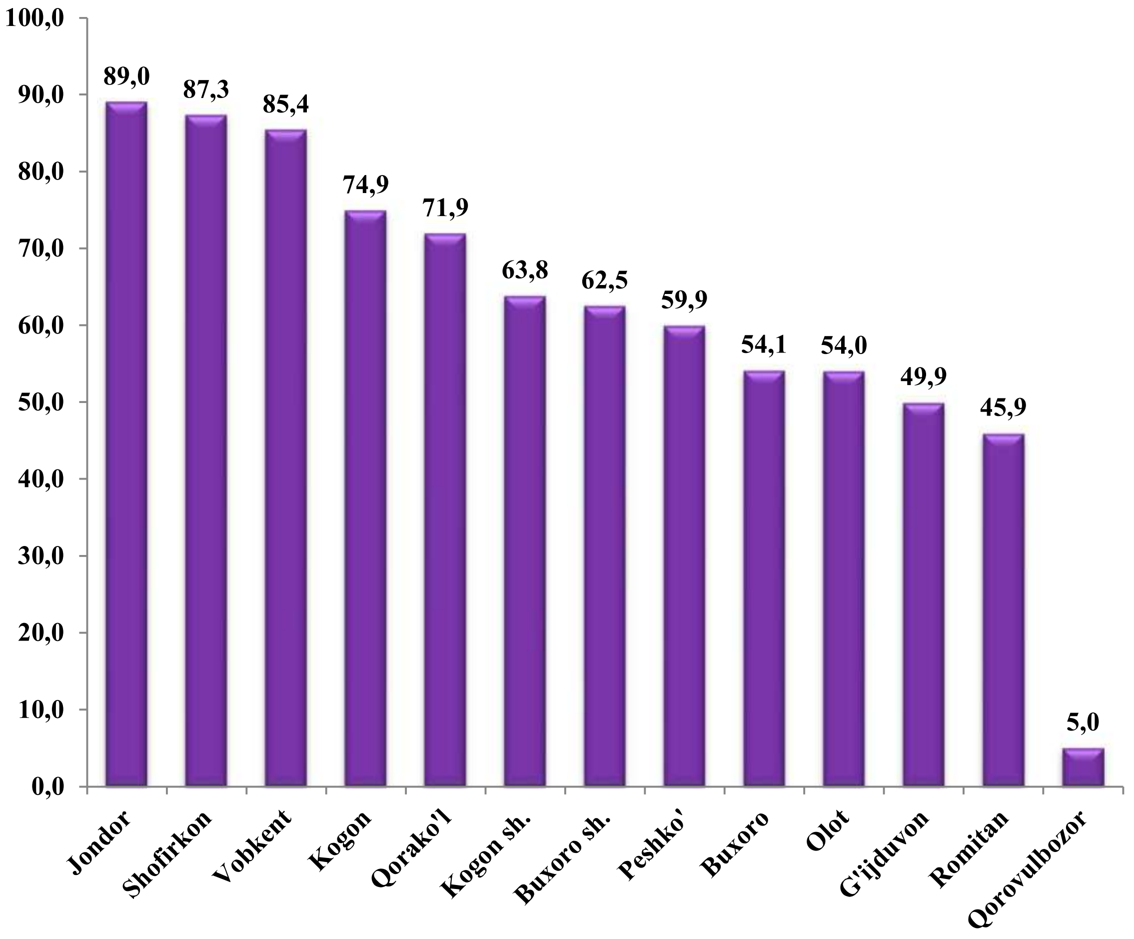

Hududlar bo'yicha ko'proq qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi hajmi Jondor (5 225,5 mlrd.so'm), G'ijduvon (4 811,5 mlrd.so'm), Buxoro (4 435,5 mlrd.so'm), Romitan (4 172,1 mlrd.so'm) va Peshko' (3 957,1 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi. Kogon (205,8 mlrd.so'm) va Buxoro shaharlarida (462,1 mlrd.so'm) va Qorovulbozor tumanida (1 045,0 mlrd.so'm) qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi hajmi past bo'lib qolmoqda.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi hajmi va o‘sish sur’ati

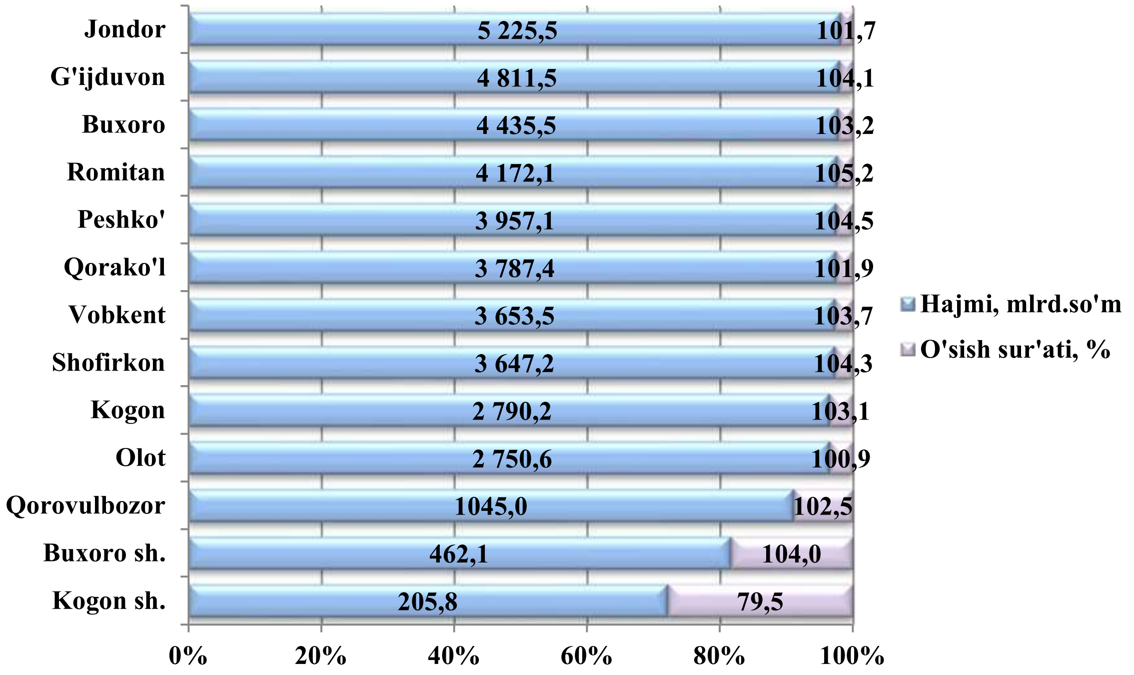

Hududlar bo‘yicha ko‘proq chakana tovar aylanmasi hajmi Buxoro shahri (5 157,4 mlrd.so‘m), G‘ijduvon (3 882,4 mlrd.so‘m), Buxoro (1 532,2 mlrd.so‘m) va Qorako‘l (1 487,4 mlrd.so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi. Qorovulbozor tumani (420,2 mlrd.so‘m), Kogon (502,3 mlrd.so‘m), Peshko‘ (532,8 mlrd.so‘m) va Olot (538,4 mlrd.so‘m) tumanida chakana tovar aylanmasi hajmi past bo‘lib qolmoqda.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana tovar aylanmasi hajmi va o‘sish sur’ati

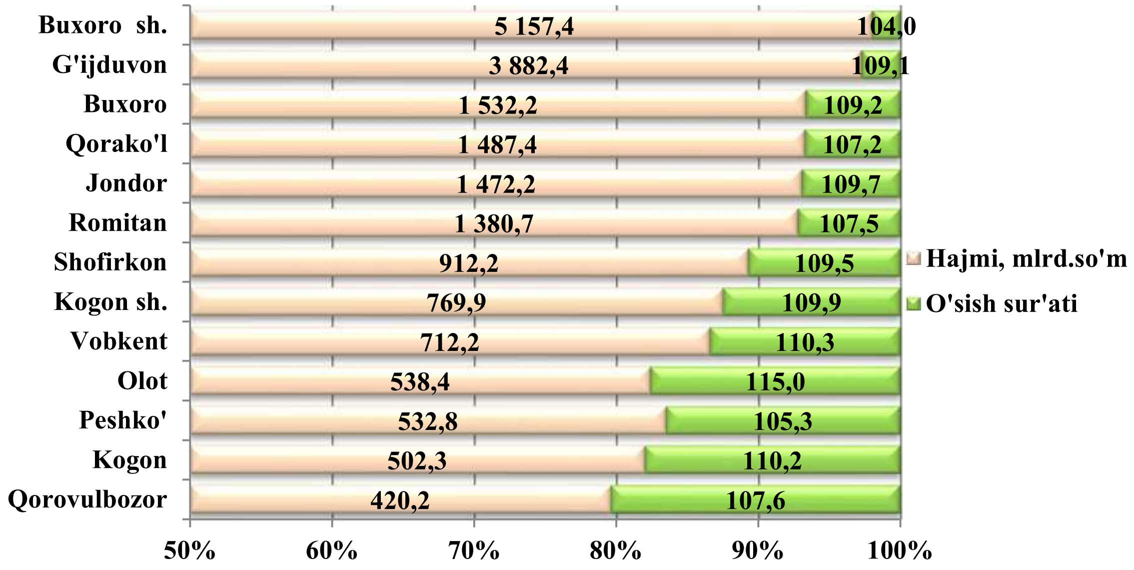

Shahar va tumanlar bo‘yicha ko‘proq xizmatlar hajmi Buxoro shahri (3 838,8 mlrd.so‘m), G‘ijduvon (2 357,3 mlrd.so‘m), Jondor (1 011,2 mlrd.so‘m), Buxoro (941,1 mlrd.so‘m), Peshko‘ (924,8 mlrd.so‘m) va Romitan (913,9 mlrd.so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar hajmi va o‘sish sur’ati

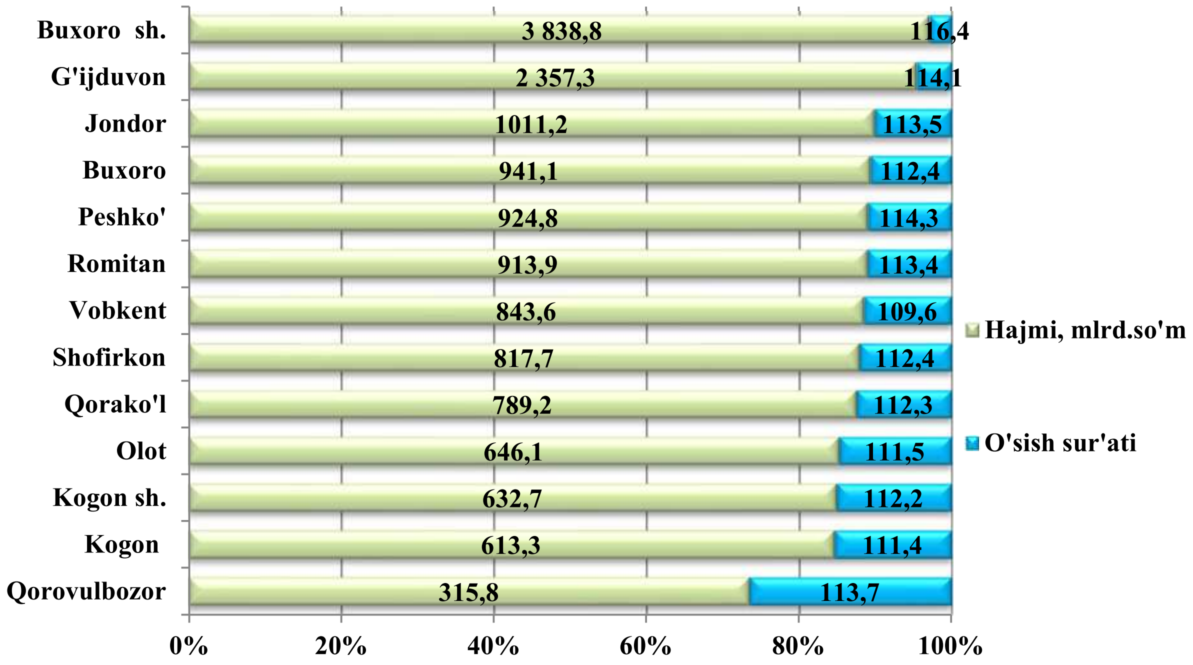

2024 yil yanvar-dekabr oylarida kichik tadbirkorlikning iqtisodiy tarmoqlardagi hududlar bo‘yicha ulushi, *foizda*

	Sanoat	*Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi*	*Investitsiya*	*Qurilish*	*Chakana savdo*	*Xizmatlar*
Buxoro viloyati	**41,2**	**97,8**	**55,3**	**84,6**	**91,2**	**69,6**
Buxoro sh.	62,5	97,1	51,0	79,2	81,4	41,7
Kogon sh.	63,8	96,5	63,3	84,5	99,0	72,0
tumanlar						
Buxoro	54,1	99,3	32,8	92,4	99,6	78,1
Vobkent	85,4	98,7	89,7	93,6	99,2	57,3

	Sanoat	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	Investitsiya	Qurilish	Chakana savdo	Xizmatlar
Jondor	89,0	98,0	84,2	98,2	99,4	80,9
Kogon	74,9	96,8	56,2	93,7	79,1	78,9
Olot	54,0	98,5	79,7	75,0	98,5	83,9
Peshko'	59,9	98,4	86,8	97,6	67,4	73,9
Romitan	45,9	94,1	15,6	62,9	99,6	70,9
Shofirkon	87,3	98,8	89,6	97,7	99,3	78,2
Qorako'l	71,9	98,2	21,7	54,9	99,2	78,0
Qorovulbozor	5,0	90,2	78,5	37,3	99,6	66,8
G'ijduvon	49,9	99,4	92,4	95,0	97,9	83,9

Hududlar bo'yicha sanoat sohasining yuqori ulushini Jondor (89,0 foiz), Shofirkon (87,3 foiz), Vobkent (85,4 foiz), Kogon (74,9 foiz) va Qorako'l tumanlarida (71,9 foiz) tashkil etadi.

Investitsiyada eng yuqori ulushlarni G'ijduvon (92,4 foiz), Vobkent (89,7 foiz), Shofirkon (89,6 foiz), Peshko' (86,8 foiz) va Jondor (84,2 foiz) tumanlari tashkil etadi.

Qurilishda Jondor (98,2 foiz), Peshko' (97,6 foiz), Shofirkon (97,7 foiz), G'ijduvon (95,0 foiz), Kogon (93,7 foiz) va Vobkent tumanlari (93,6 foiz) tashkil etadi.

Chakana savdoda Qorovulbozor (99,6 foiz), Buxoro (99,6 foiz), Romitan (99,6 foiz), Jondor (99,4 foiz) va Shofirkon (99,3 foiz)tumanlari tashkil etadi.

Xizmatlar sohasida Olot (83,9 foiz), G'ijduvon (83,9 foiz) va Jondor (80,9 foiz) tumanlari tashkil etadi.

2024 yil yanvar-dekabr oylarida yalpi hududiy mahsulot va iqtisodiyot tarmoqlari mahsuloti (ishlar, xizmatlar) umumiy hajmida kichik tadbirkorlik (biznes) ulushining o'zgarishi *(umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)*

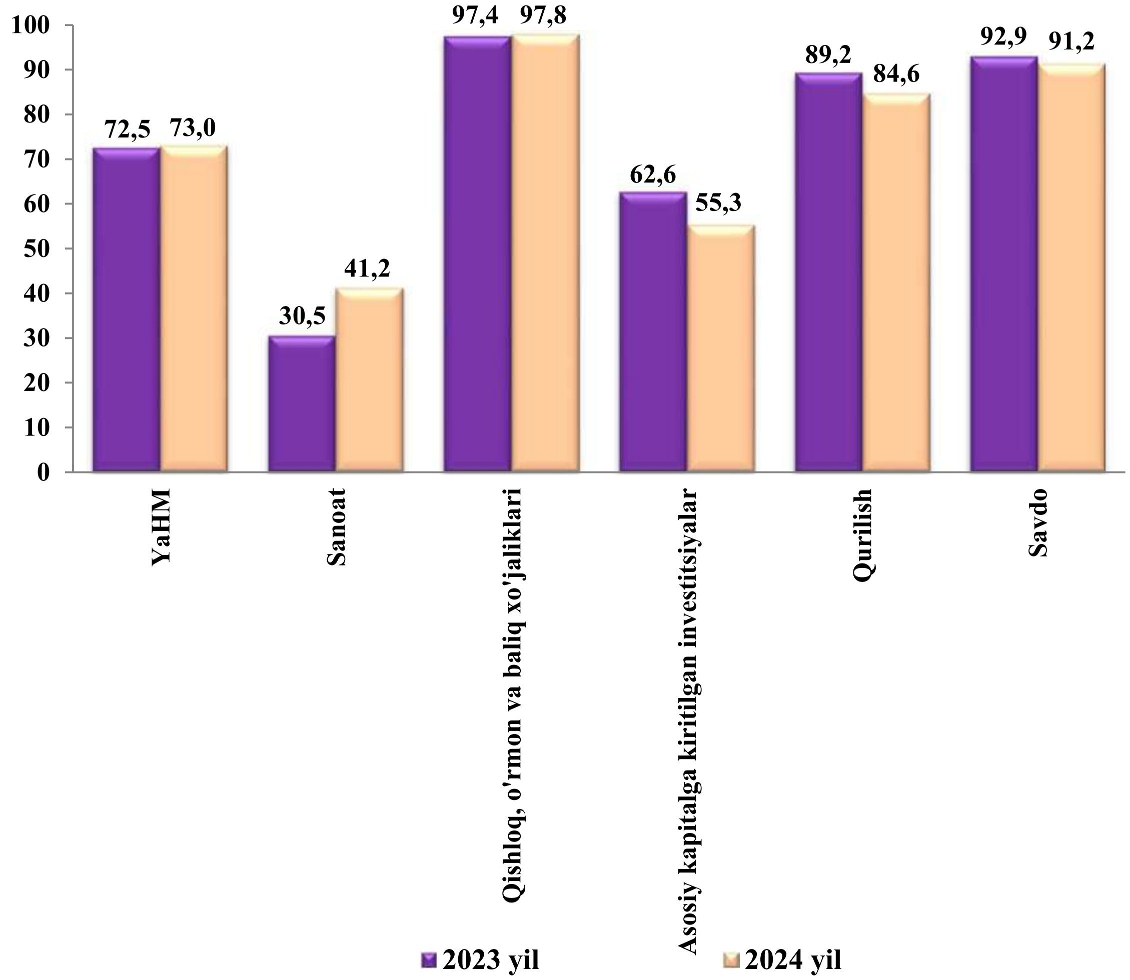

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 2024 yil IV-chorak yakunlariga ko'ra, mikrofirma va kichik korxonalarda tanlanma kuzatuvlar o'tkazildi. Unda 1 323 ta respondentlar ishtirok etdi.

Kuzatuv ma'lumotlari tahlili, qurilish sohasida respondentlarning 24,5 foiz iqtisodiy vaziyatni qulay va 68,2 foiz esa qoniqarli deb hisoblashini, mos ravishda savdo sohasida 33,8 foiz va 61,8 foiz, xizmatlar sohasida 35,6 foiz va 57,4 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 27,3 foiz va 69,1 foiz, sanoatda 37,3 foiz va 54,2 foizni tashkil qilganini ko'rsatdi.

Joriy iqtisodiy vaziyatga pessimistik ruhda yondashganlar sanoatda 8,5 foiz, qurilishda 7,3 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida 3,6 foiz, xizmatlarda 7,0 foiz va savdoda 4,5 foizni tashkil qildi.

Kichik tadbirkorlikda iqtisodiy vaziyatni baholash
2024 yil IV -chorak uchun, *foizda*

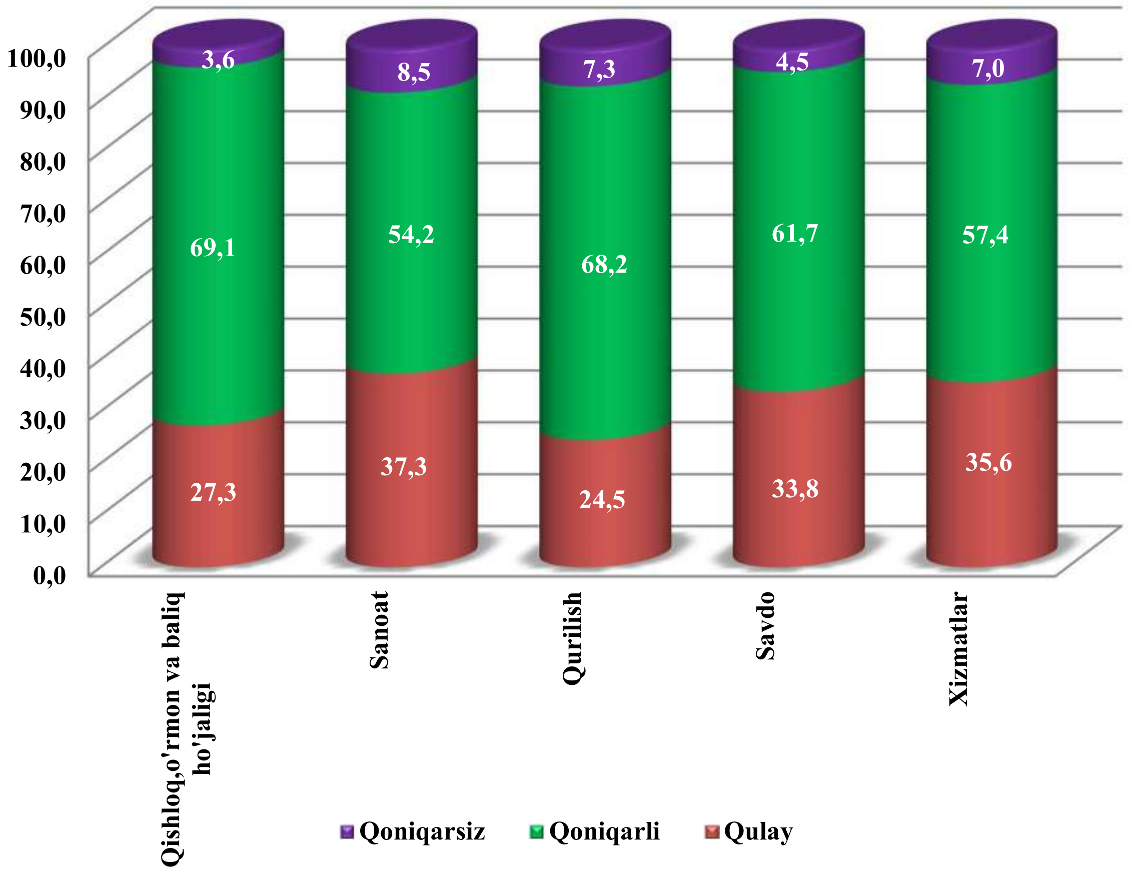

Iqtisodiy vaziyat yaqin uch oyda qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida yaxshilanish 39,1 foiz, o‘zgarishsiz 59,1 foiz, yomonlashish 1,8 foiz, sanoat korxonalari yaxshilanishi 50,3 foiz, o‘zgarishsiz 48,0 foizi, yomonlashish 1,7 foiz, savdo yaxshilanish 47,8 foiz, o‘zgarishsiz 50,5 foiz, yomonlashish 1,7 foiz, xizmatlarda yaxshilanish 45,4 foiz, o‘zgarishsiz 49,2 foiz, yomonlashish 5,4 foiz va qurilish sohasida yaxshilanish 39,1 foiz o‘zgarishsiz 58,2 foizi, yomonlashish 2,7 foiz kuzatildi.

Kichik tadbirkorlik (biznes)da iqtisodiy vaziyatning o‘zgarishlar istiqbolini yaqin uch oyda baholanishi, *foizda*

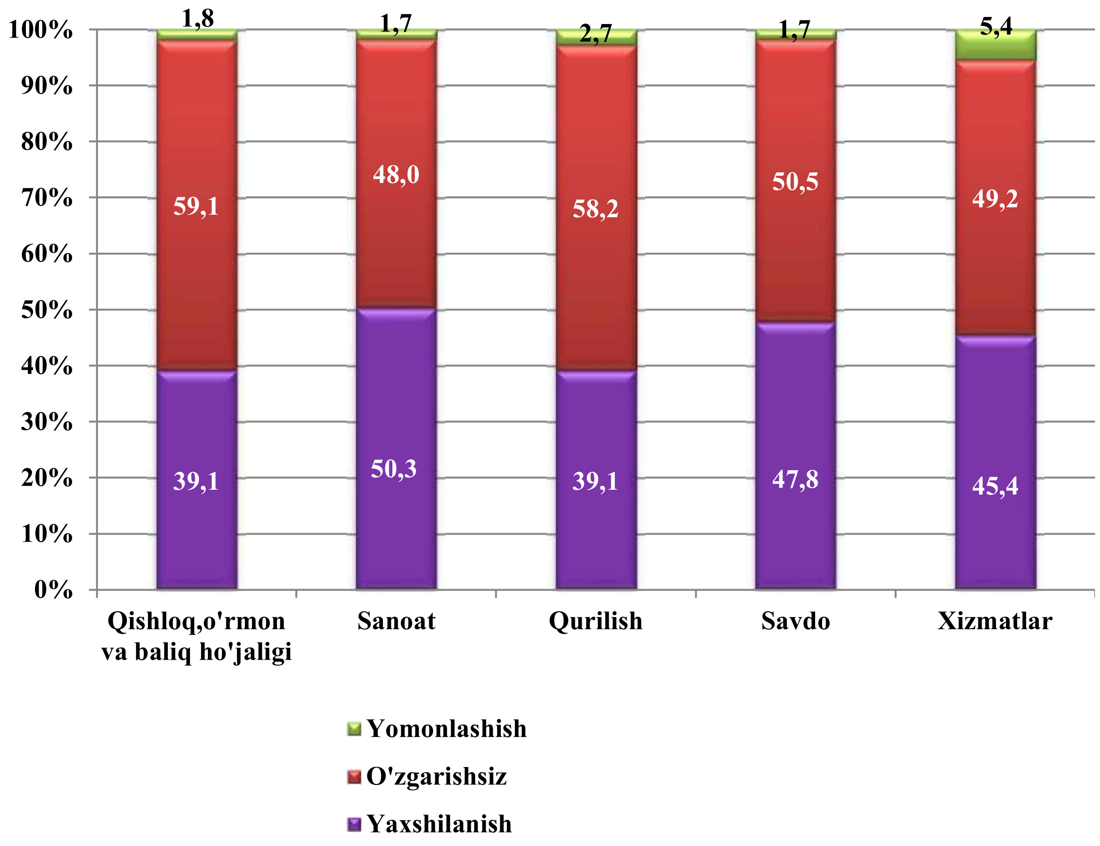

Tahlil natijalaridan kelib chiqib, kichik korxonalar va mikrofirmalarga biznes muhitini yaxshilash uchun ko‘rilayotgan chora tadbirlar natijasida respondentlar yaqin istiqbolda umumiy iqtisodiy vaziyatning yaxshilanishini ijobiy baholayotganligini xulosa qilish mumkin.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Tadbirkorlik faoliyati (tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati sub`ektlari tomonidan qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladigan, o‘zi tavakkal qilib va o‘z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foyda) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir. Tadbirkorlik faoliyati sub`ektlari (tadbirkorlik sub`ektlari) belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

Yuridik shaxs – o‘z mulkida, xo‘jalik yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo‘lgan hamda o‘z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o‘z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da’vogar va javobgar bo‘la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.Yuridik shaxslar mustaqil balans yoki smetaga ega bo‘lishlari kerak.

Yakka tartibdagi tadbirkorlik – jismoniy shaxs (yakka tartibdagi tadbirkor) tomonidan tadbirkorlik faoliyatini yuridik shaxs tashkil etmagan holda amalga oshirishdir.

Yakka tartibdagi tadbirkorlik yakka tartibdagi tadbirkor tomonidan mustaqil mulk huquqi asosida o‘ziga tegishli bo‘lgan mol-mulk negizida, shuningdek, mol-mulkka egalik qilish va (yoki) undan foydalanishga yo‘l qo‘yadigan o‘zga ashyoviy huquq asosida amalga oshiriladi.

Tadbirkorlik sub`ektlari o‘z faoliyatlarini muvofiqlashtirish, shuningdek, o‘z huquqlari va manfaatlarini ifoda etish hamda himoya qilish maqsadida notijorat tashkilotlar bo‘lgan uyushmalarga (ittifoqlarga) va boshqa birlashmalarga birlashishi mumkin.

Korxonaning faoliyatini tahlil qilish – uning asosida korxona faoliyatini xar tomonlama o‘rganish. Natijada, ma’lumot to‘plashning ma’lum usullaridan foydalanish orqali korxona faoliyatini baholash va zaif tomonlarini aniqlash uchun kerakli ma’lumotlarni olish.

Chakana savdo – bu oxirgi foydalanuvchilarga tovarlar va xizmatlar sotish bilan bog‘liq iqtisodiy faoliyat. Ulgurji savdo – bu katta miqdordagi tovarlarni sotishni o‘z ichiga olgan iqtisodiy faoliyat.

Tovarlarni realizatsiya qilish – mahsulotni samarali sotishga qaratilgan ishlab chiqaruvchi tomonidan amalga oshiriladigan tadbirlar tizimi.

Reklama – bu xaridorlarning keng doirasi o‘rtasida mahsulot to‘g‘risida ma’lumotni samarali tarqatish usuliga asoslangan reklama vositasining kommunikativ shakli.

Tavakkalchilik – kelajakda har qanday harakatlarni amalga oshirishda, qaror qabul qilishda mumkin bo‘lgan yo‘qotishlar.

Bozor – bu savdo operatsiyalarini amalga oshirish munosabati bilan turli shaxslar o‘rtasida shakllanadigan munosabatlar tizimi.

X. KORXONA VA TASHKILOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI

Foyda. Hisobot ma'lumotlariga ko'ra, 2024- yil yanvar-noyabr oylarida iqtisodiyot tarmoqlarida korxona va tashkilotlar tomonidan 444 035,8 mln. so'm miqdorda yakuniy moliyaviy natija olindi.

Bu o'tgan yilning mos davriga nisbatan solishtirganimizda foyda 343 784,3 mln.so'mga kamaygan yoki 56,4 foizni tashkil etdi.

2024- yil yanvar-noyabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yakuniy moliyaviy natijalari

	Foyda, zarar +(-), mln. so'm	*2023 yil yanvar-noyabrga nisbatan, foizda*
Jami	**444 035,8**	**56,4**
Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash	92,4	-9,5
Ishlab chiqaradigan sanoat	299 079,8	51,6
Elektr, gaz, bug' bilan ta'min-lash va havoni konditsiyalash	-100 939,5	-
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	47,3	91,1
Qurilish	8 126,3	77,0
Savdo	175 295,7	131,9
Ta'lim sohasidagi	217 442,6	124,4
Tashish va saqlash	4 187,0	18,8
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	3 291,4	104,5
Ko'chmas mulk bilan operatsiyalar	947,9	97,7
Professional, ilmiy va texnik faoliyat	323,4	177,8
Boshqarish bo'yicha faoliyat va yordamchi xizmatlar ko'rsatish	117,9	14,7 m.
Boshqalar	-163 976,4	-

2024- yil yanvar- noyabr oylarida hududlar kesimida yakuniy moliyaviy natijalari

	Foyda, zarar (-), mln. so'm	*2023 yil yanvar-noyabrga nisbatan, foizda*
Buxoro viloyati [1)]	**444 035,8**	**56,4**
Buxoro sh.	143 193,1	73,8
Kogon sh.	3 411,0	132,9
tumanlar		
Olot	3 675,6	101,6
Buxoro	-47 909,1	78,9
Vobkent	13 627,3	101,4
G'ijduvon	-9 614,2	3,6 m.
Kogon	129 313,2	57,3
Qorako'l	-35 992,5	-
Qorovulbozor	192 703,5	53,8
Peshku	52 083,4	112,9
Romitan	4 215,3	69,1
Jondor	80,7	-
Shofirkon	-4 751,5	-

Hududlar kesimida foydaning asosiy qismi Qorovulbozor tumani 192 703,5 mln.so'm, Buxoro shahri 143 193,1 mln. so'm, Kogon tumani 129 313,2 mln. so'm, Peshku 52 083,4 mln. so'm va Vobkent tumaniga 13 627,3 mln.so'm, to'g'ri keladi.

[1)] Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalari, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

Zararlar. 2024-yil yanvar-noyabr oylarida 19 ta korxona va tashkilotlar 338 608,4 mln. so‘m zararga yo‘l qo‘ydi.

2024- yil yanvar- noyabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha zarar ko‘rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	Korxonalar soni	*Zarar summasi*	
		mln. so‘m	*jamiga nisbatan, foizda*
Jami	**19**	**338 608,4**	**100,0**
Ishlab chiqaradigan sanoat	5	52 894,3	15,6
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash	3	101 064,9	29,9
Qurilish	2	1 716,0	0,5
Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi,chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	2	167 036,6	49,3
Ta’lim	2	2 086,9	0,6
Chakana va ulgurji savdo motorli transport vositalari va mototsikllarni ta'mirlash	1	13 735,7	4,1
Boshqalar	4	74,0	0,0

Zararlarning asosiy qismi suv bilan ta’minlash kanalizatsiya tizimi, elektr,gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash 101 064,9 mln. so‘m (29,9 foiz), ishlab chiqaradigan sanoat 52 894,3 mln. so‘m (15,6 foiz), chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish 167 036,6 mln. so‘m (jami zararning 49,3 foizi), ulgurji va chakana savdo 13 735,7 mln. so‘m (4,1 foiz) va boshqalar 74,0 mln. so‘m (0,0 foiz) korxonalari hissasiga to‘g‘ri keldi.

2024- yil yanvar-noyabr oylarida hududlar kesimida zarar ko‘rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	Korxonalar soni	*Zarar ko‘rgan korxonalarning ulushi, foizda*	*Zarar summasi, mln. so‘m*
Viloyat bo‘yicha	**19**	**100,0**	**338 608,4**
Buxoro shahri	8	69,0	233 665,9
Buxoro tumani	1	14,2	48 051,0
Kogon tumani	1	0,4	1 226,0
G‘ijduvon tumani	3	4,1	13 756,8
Qorako‘l tumani	3	10,9	37 105,5
Kogon shahri	2	0,0	7,0
Shofirkon tumani	1	1,4	4 796,2

Korxona va tashkilotlarning debitorlik va kreditorlik qarzdorligi holati[1)]

2024-yil 1-dekabr holatiga debitor qarzdorlikning umumiy hajmi 10 516 182,5 mln. so‘mni, shundan muddati o‘tgan 70 510,0 mln. so‘m yoki jami qarzdorlikning 0,7 foizini tashkil qiladi. Muddati o‘tgan debitor qarzdorlik 2023-yil 1-dekabrga nisbatan solishtirganimizda 5,4 marta ko‘pni tashkil qiladi.

[1)] *Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalari, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.*

2024- yil 1-dekabr holatiga hududlar kesimida korxona va tashkilotlarning debitor qarzdorligi

	Debitor qarzdorlik, mln. so‘m	shundan muddati o‘tgani	muddati o‘tgan qarzdorlik ulushi, foizda
Buxoro viloyati [1)]	**10 516 182,5**	**70 510,0**	**0,7**
Buxoro sh.	959 725,5	67 591,3	7,0
Kogon sh.	107 635,8	-	-
tumanlar			
Olot	27 714,5	-	-
Buxoro	14 797,8	-	-
Vobkent	5 766,8	-	-
G‘ijduvon	610 284,3	2 918,6	0,5
Kogon	87 644,9	-	-
Qorako‘l	5 938 648,9	-	-
Qorovulbozor	2 446 727,5	-	-
Peshku	151 606,7	-	-
Romitan	119 595,8	-	-
Jondor	34 290,0	-	-
Shofirkon	11 744,1	-	-

Hududlar kesimida kreditor qarzdorlikning asosiy qismi Qorovulbozor (1 423 585,4 mln. so‘m), G‘ijduvon (1 003 380,8 mln. so‘m) tumanlari va Buxoro shahri (1 117 091,8 mln. so‘m) shahriga to‘g‘ri keladi.

Muddati o‘tgan kreditorlik qarzdorliklar 27 063,4 mln. so‘mni tashkil qiladi.

[1)] *Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalari, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz*

2024- yil 1-dekabr holatiga hududlar kesimida korxona va tashkilotlarning kreditor qarzdorligi

	Kreditor qarzdorlik, mln.so‘m	shundan muddati o‘tgani	Muddati o‘tgan qarzdorlik ulushi, foizda
Buxoro viloyati [1)]	**4 736 197,1**	**27 064,3**	**0,6**
Buxoro sh.	1 117 092,0	14 892,6	1,3
Kogon sh.	145 849,0	-	-
tumanlar			
Olot	127 072,0	-	-
Buxoro	4 733,0	-	-
Vobkent	213 963,0	-	-
G‘ijduvon	1 003 381,0	12 171,7	1,2
Kogon	62 994,0	-	-
Qorako‘l	16 622,0	-	-
Qorovulbozor	1 423 585,0	-	-
Peshku	146 677,0	-	-
Romitan	153 178,0	-	-
Jondor	29 514,0	-	-
Shofirkon	291 537,0	-	-

[1)] *Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalari, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.*

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Daromad (foyda) solig‘i to‘lagunga qadar foyda (zarar) – korxona va tashkilotlarning barcha xo‘jalik operatsiyalarini buxgalteriya hisobida aks ettiradigan yakuniy moliyaviy natija. Mahsulot (tovar, ish va xizmat)larni sotishning yalpi foydasi (zarari), asosiy faoliyatning boshqa daromadlari, moliyaviy faoliyatning daromadlari va favqulodda foyda yig‘indisidan davr xarajatlari, moliyaviy faoliyat bo‘yicha xarajatlar va favqulodda xarajatlar chegirib tashlanadigan foydaning umumiy foydasini (zararini) ifodalaydi.

Debitorlik qarzlar – xaridorlar va buyurtmachilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzlari, xodimlarga, mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga berilgan bo‘naklar, budjet va davlat maqsadli jamg‘armalariga soliqlar, yig‘imlar va sug‘urta bo‘yicha bo‘nak to‘lovlari, muassislarning ustav fondidagi ulushlari bo‘yicha qarzi, xodimlarning boshqa operatsiyalar bo‘yicha qarzlari va boshqa debitorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

Kreditorlik qarzlar – yetkazib beruvchilar va pudratchilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzi, soliq va boshqa majburiy to‘lovlar bo‘yicha muddati kechiktirilgan majburiyatlar, olingan avanslar, budjetga to‘lovlar bo‘yicha qarz, sug‘urta bo‘yicha qarz, davlat maqsadli jamg‘armalariga to‘lovlar bo‘yicha qarz, ta’sischilarga qarzlar, mehnatga haq to‘lash bo‘yicha qarzlar va boshqa kreditorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

Mahsulot (tovar, ish va xizmatlar) – tayyor mahsulot, tovar, bajarilgan ish va ko‘rsatilgan xizmatlarni sotishdan olingan daromadlar, shuningdek, sotilgan tovarlarning qaytishi, sotish va baholardan chegirmalar qo‘shimcha qiymat solig‘i hamda aksiz solig‘ini qo‘shgan holda.

Muddati o‘tgan qarzlar – qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda so‘ndirilmagan qarzning umumiy summasi.

Aktiv – ma’lum bir sanadagi tashkilot aktivlari tarkibi va qiymatini aks ettiruvchi buxgalteriya balansi (chap tomon).

Passiv – korxona mablag‘lari (majburiyatlari va kapitali) shakllanishining barcha manbalari yig‘indisining (o‘ng tomoni) qarama-qarshi qismi.

XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA'RIFI

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g'oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo'llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta'minlash bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo'g'ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag'batlantirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Ro'yxatdan o'tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- yanvar holatiga ko'ra, ming birlikda)

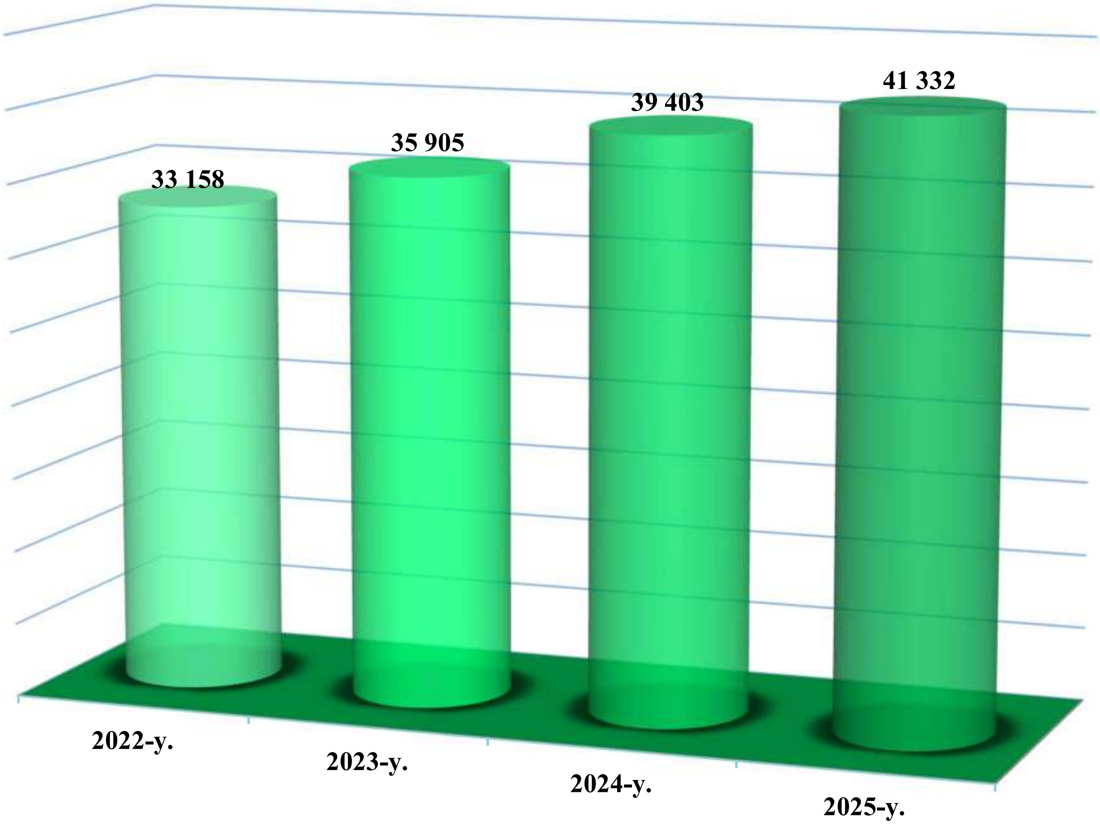

Korxona va tashkilotlar soni
(2025-yil 1- yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Ro'yxatdan o'tgan korxonalar	**41 332**	**104,9 %**
Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar	**26 186**	**83,9%**
Yangi tashkil etilgan korxonalar (2025- yilda)	**5 121**	**88,5 %**

Yuridik shaxs:
Yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

Ro'yxatdan o'tgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2025- yil 1- yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

29 050 — **Mas'uliyati cheklangan jamiyat**

4 210 — **Oilaviy korxona**

88 — **Unitar korxona**

4 041 — **Xususiy korxona**

41 — **Aksiyadorlik jamiyati**

178 — **Boshqa korxonalar**

mas'uliyati cheklangan jamiyat, ming birlik

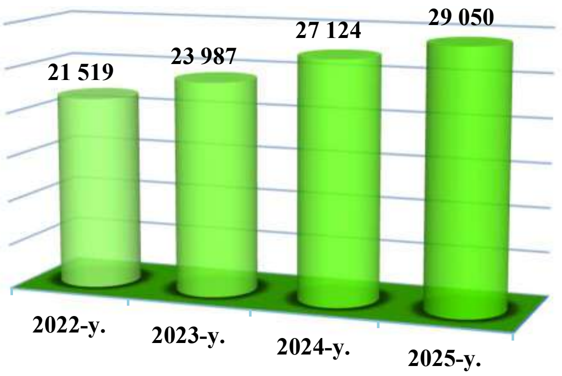

xususiy korxona, ming birlik

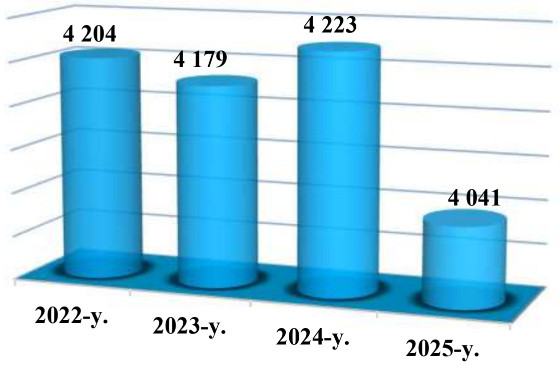

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi.

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e'tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1-yanvar holatiga ko'ra)

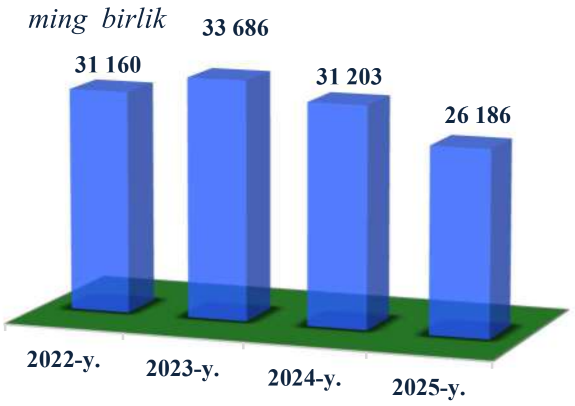

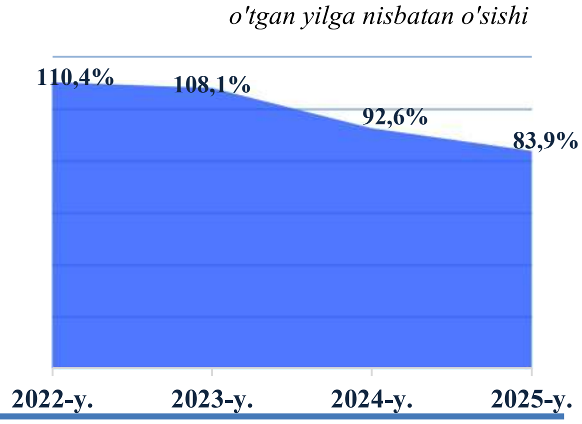

2025- yil 1- yanvar holatiga faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 26 186 tani tashkil etdi, ulardan 22 775 tasi tadbirkorlik subyektlari.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umuniy sondagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 28,9 foiz, sanoat – 11,9 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 10,8 foiz, qurilish – 7,7 foiz, hududiy kesimda eng ko'pi Buxoro shahrida – 27,2 foiz, tumanlardan G'ijduvon – 10,4 foiz, Romitan – 8,7 foiz, Jondor – 8,0 foiz va Buxoroda – 7,5 foiz faoliyat ko'rsatmoqda.

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

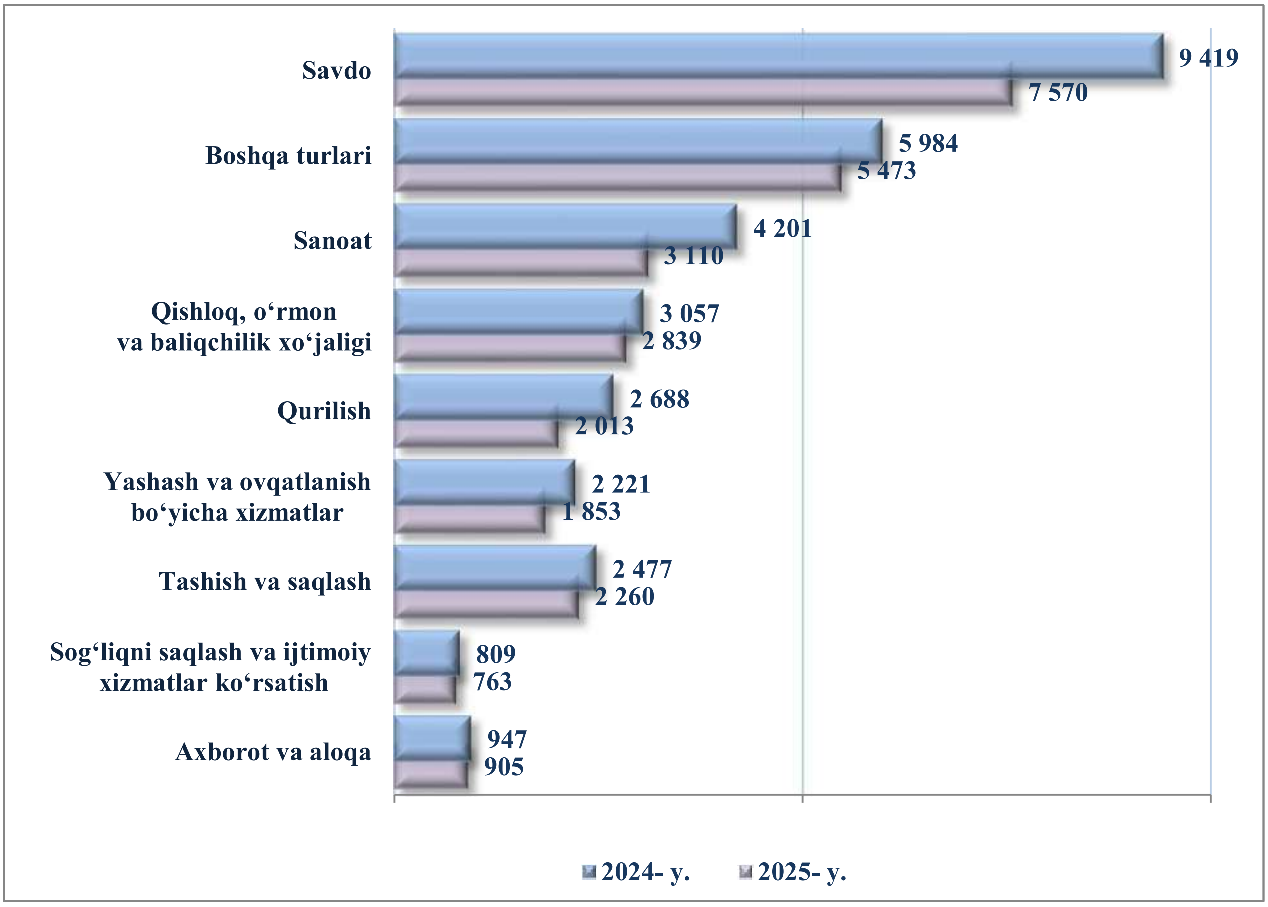

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2024-yil yanvar-dekabr holatiga ko‘ra yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 4 978 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 4 963 ta;
- yirik korxonalar 15 ta.

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2025- yil 1- yanvar holatiga 22 775 taga yetdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 33,2 foiz, sanoat – 13,6 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 12,3 foiz, qurilish – 8,8 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 8,1 foiz, tashish va saqlash – 9,9 foiz, axborot va aloqa – 1,3 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 3,0 foiz, boshqa turlari – 3,0 foiz.

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni
(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2025-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

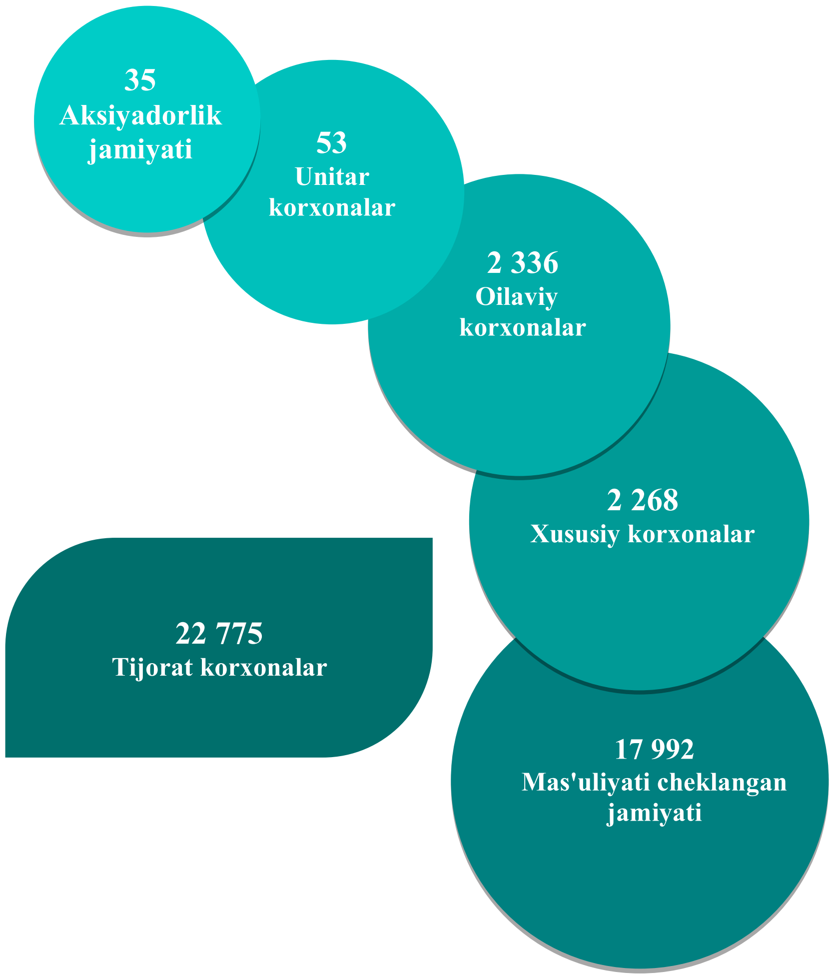

Aksiyadorlik jamiyati:

Ustav fondi muayyan aksiyalar soniga bo'lingan jamiyat - aksiyadorlik jamiyati hisoblanadi aksiyadorlik jamiyatining ishtirokchilari (aksiyadorlar) uning majburiyatlari bo'yicha javob bermaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zarar uchun o'zlariga qarashli aksiyalar qiymati doirasida javobgar bo'ladilar.

Aksiyalar haqini batamom to'lamagan aksiyadorlar, aksiyadorlik jamiyatining majburiyatlari bo'yicha, o'zlariga qarashli aksiyalar qiymatining to'lanmagan qismi doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Aksiyadorlik jamiyatining firma nomida, jamiyatning nomi hamda bu jamiyat aksiyadorlik jamiyati ekanligi o'z ifodasini topishi kerak.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni
(yanvar-dekabr oylarida, ming birlikda)

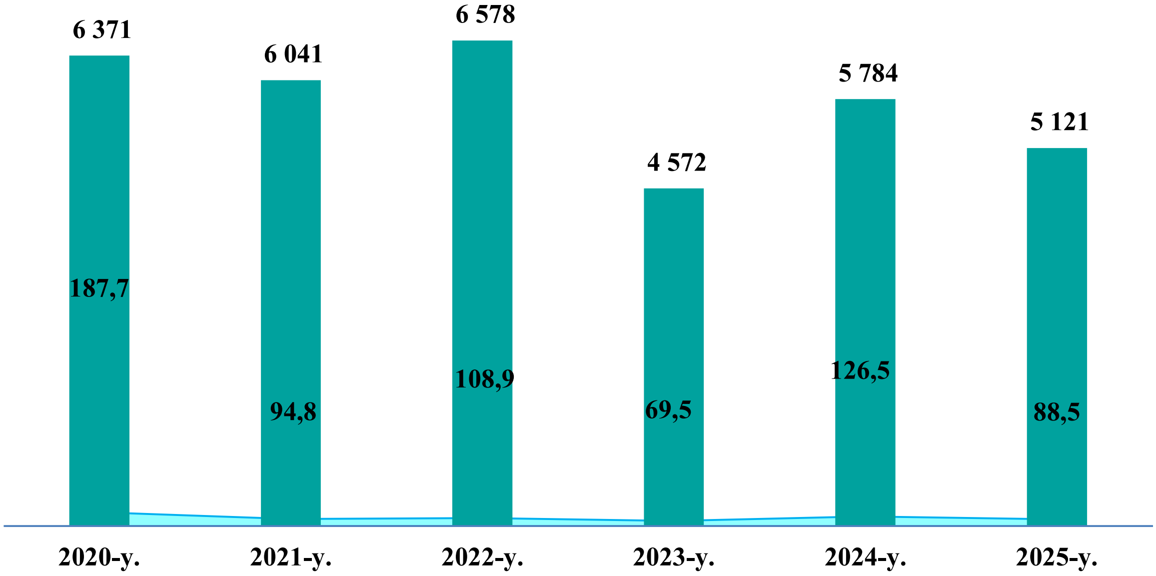

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

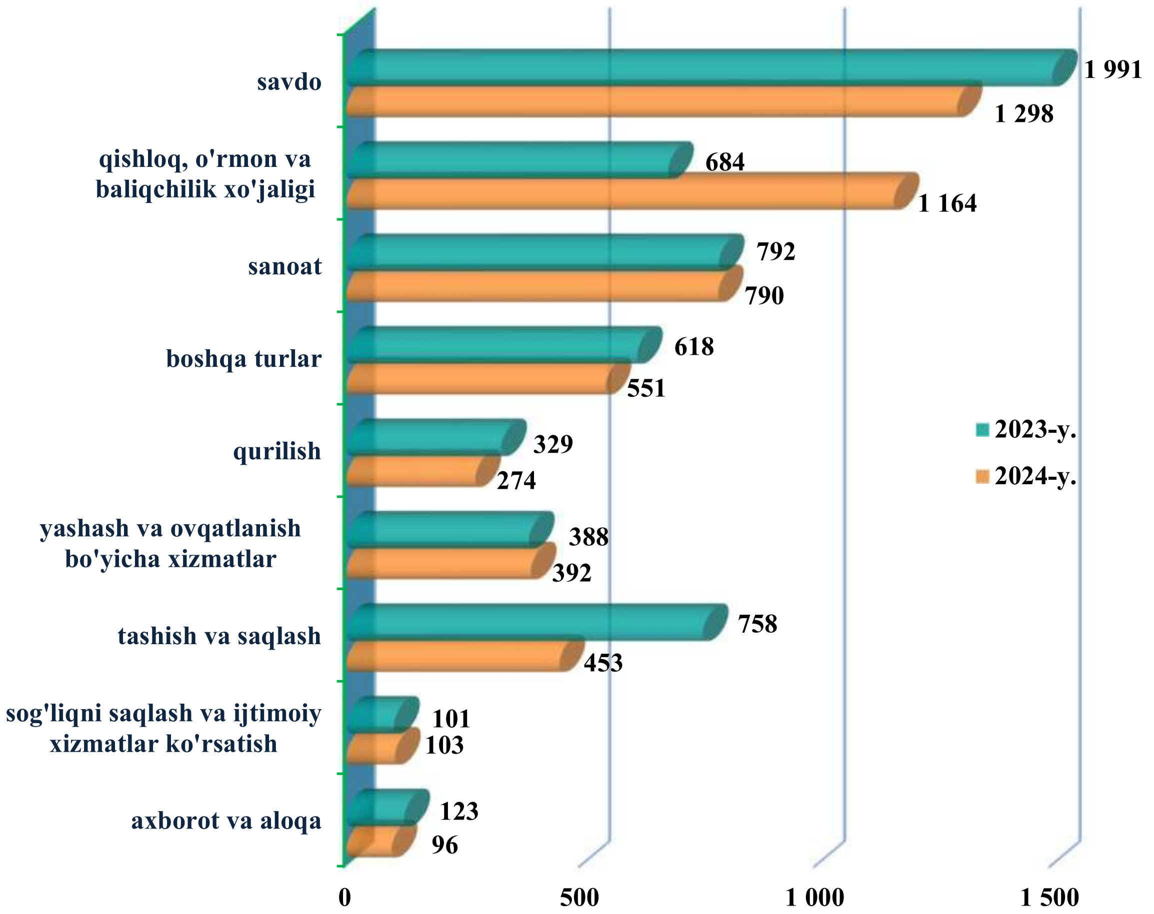

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha tarkibi

(2024- yil yanvar-dekabr oylarida, umumiy sonidagi ulushi)

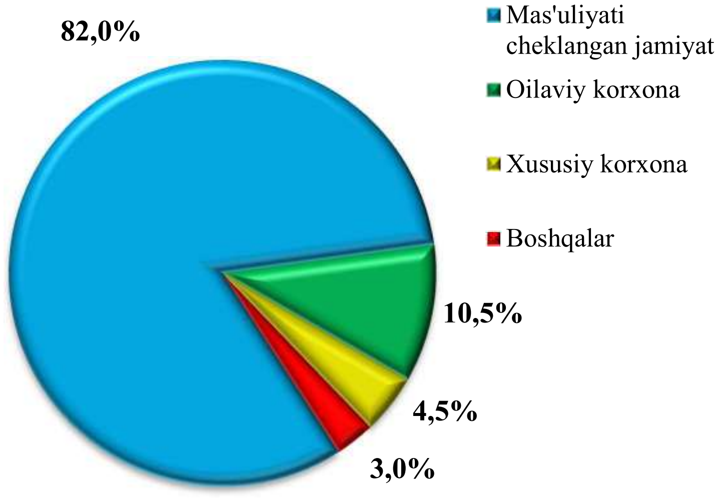

2024-yilning yanvar-dekabr oylarida 5 121 ta korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi. Shundan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar 4 204 ta, xususiy korxonalar 232 ta, oilaviy korxonalar 538 ta va boshqalar 147 tani tashkil etdi.

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar tarkibi

(2025-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra)

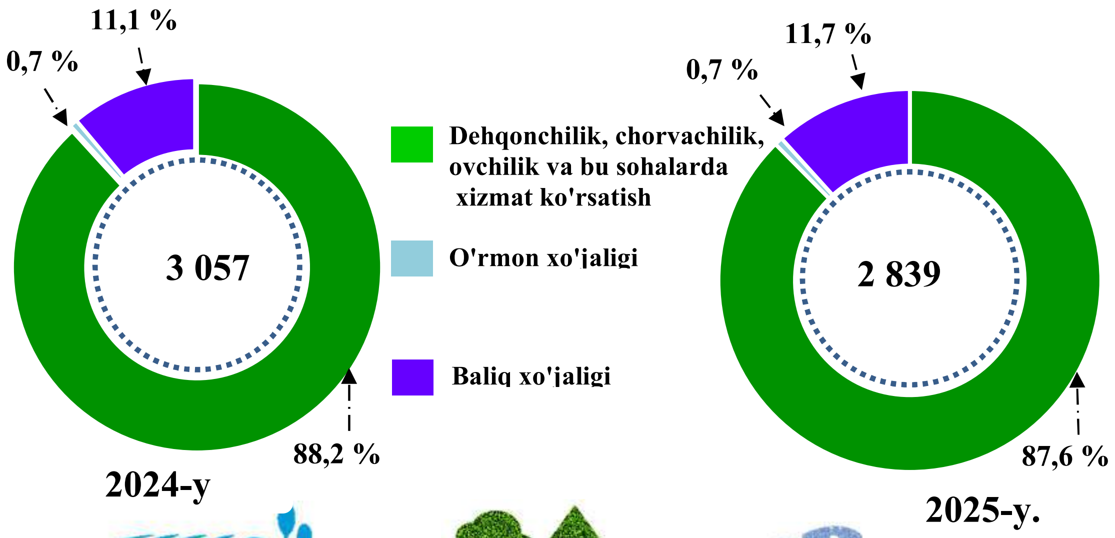

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(2025-yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

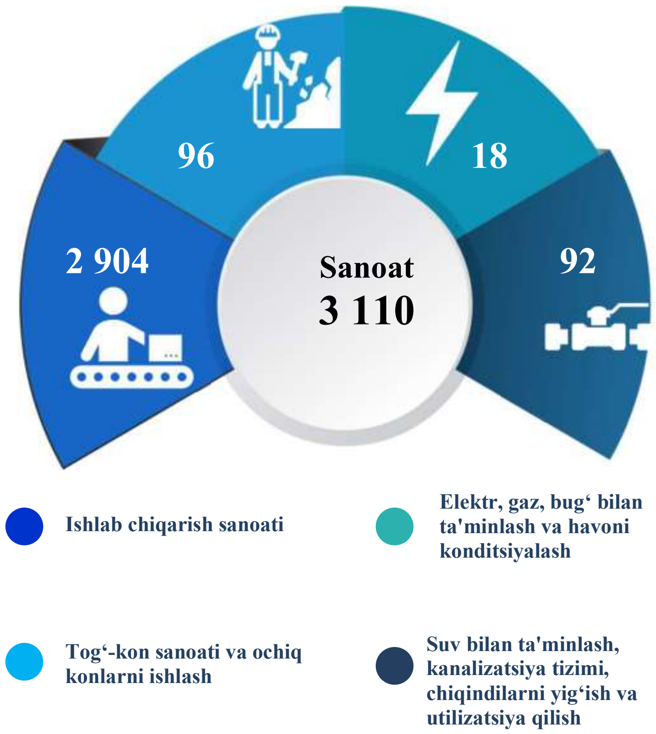

2025- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, sanoat korxonalari va tashkilotlari soni 3 110 nisbatan 11,9 % ni tashkil etdi.

Jami sanoat korxonalari va tashkilotlari ko‘payishining asosiy omili (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida 73,4 % ga (jami sanoatdagi ulushi 93,4 %), tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash 75,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 3,1 %), elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash 94,7 % ga (jami sanoatdagi ulushi 0,5 %) va suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishning 93,9 % ga (jami sanoatdagi ulushi 3,0 %) o‘sishidir.

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni
(1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

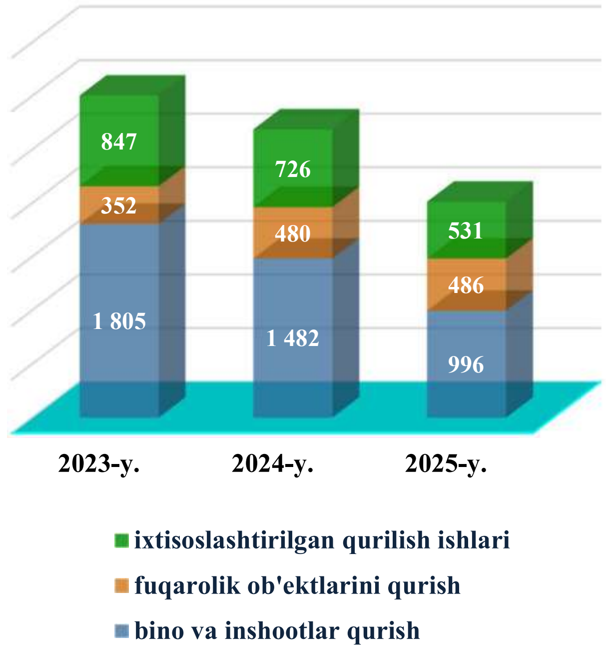

2025- yil 1-yanvar holatiga ko'ra qurilish sohasida korxona va tashkilotlar soni 2 013 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 74,9 foizni tashkil etdi. Jami qurilish sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko'payishining asosiy omili bino va inshootlar qurishda o'tgan yilga nisbatan 67,2 foizga (jami qurilishdagi ulushi 49,5 foiz), fuqarolik ob'ektlarini qurish 101,2 foizga (jami qurilishdagi ulushi 24,1 foiz), ixtisoslashtirilgan qurilish ishlarining 73,1 foizga (jami qurilishdagi ulushi 26,4 foiz) tashkil etdi.

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra savdo sohasidagi korxonalar va tashkilotlar soni 7 570 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 80,4 foizni tashkil etdi. Jami savdo korxonalari va tashkilotlari soni ko'payishining asosiy omili avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdoda o'tgan yilga nisbatan 79,2 foizga (jami savdodagi ulushi 60,9 foiz), avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdoda o'tgan yilga nisbatan 83,8 foizga (jami savdodagi ulushi 28,2 foiz), avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlashning o'tgan yilga nisbatan 78,3 foizga (jami savdodagi ulushi 10,9 foiz) tashkil etdi.

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

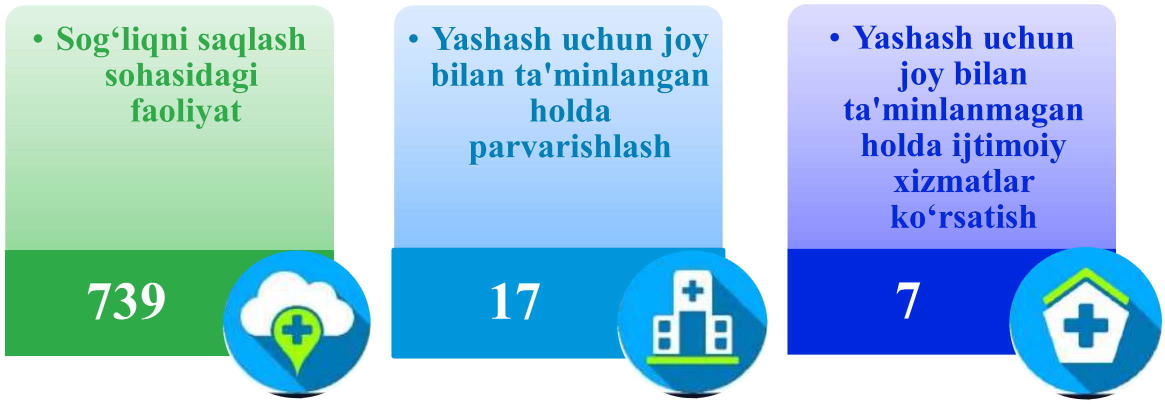

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

2025-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni 1 853 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 83,4 % ga tashkil etdi. Jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi korxona va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar 81,0 % ga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 80,8 %), yashash bo‘yicha xizmatlarning 95,2 % ga (jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 19,2 %) tashkil etdi.

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni
(1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

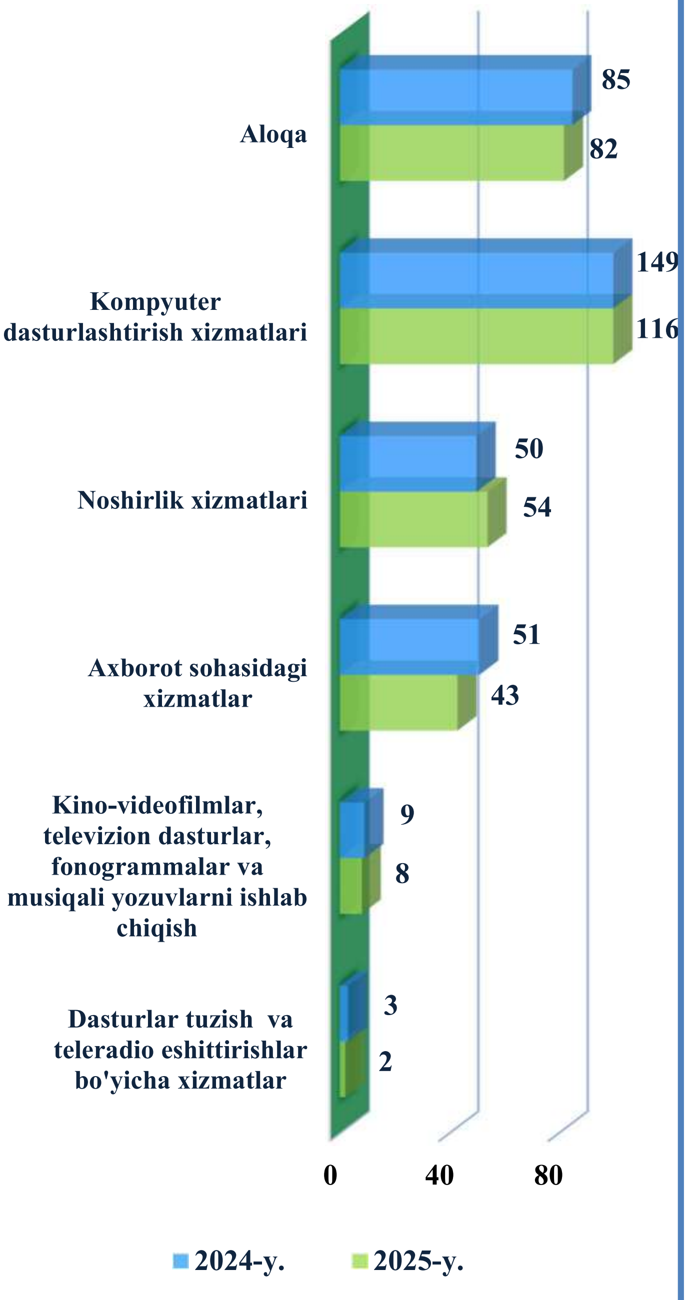

2025- yil 1-yanvar holatiga ko'ra axborot va aloqa sohasida korxona va tashkilotlar soni 305 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 87,9 foizni tashkil qildi. Jami axborot va aloqa sohasida korxona va tashkilotlar soni ko'payishining asosiy omili kino video-filmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish bo'yicha xizmatlar o'tgan yilga nisbatan 88,9 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 2,6 foiz), axborot sohasidagi xizmatlar o'tgan yilga nisbatan 84,3 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 14,1 foiz), nashriyotchilik xizmatlari o'tgan yilga nisbatan 108,0 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 17,7 foiz), dasturlar tuzish va teleradio eshittirishlar bo'yicha xizmatlar 66,6 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 0,7 foiz), kompyuter dasturlashtirish xizmatlari o'tgan yilga nisbatan 77,9 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 38,0 foiz), telekommunikatsiya xizmatlarining 96,4 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 26,9 foiz) o'sgan.

Oilaviy korxonalar soni

(1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

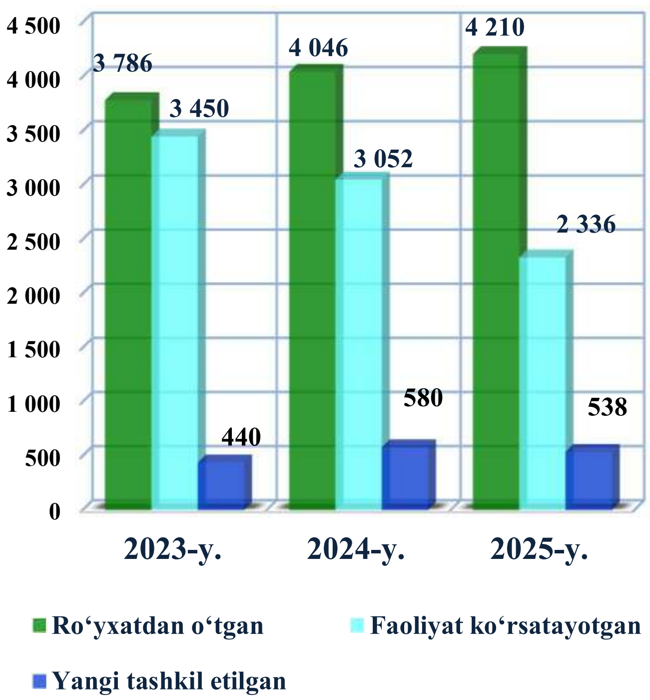

Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan oilaviy korxonalar soni 2025- yilning 1-yanvar holatiga ko'ra 4 210 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 164 taga yoki 104,0 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2 336 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 716 taga yoki 76,5 % ga kamayganligini ko'rish mumkin.

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 538 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 42 taga yoki 92,8 % ga kamayganligini ko'rish mumkin.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

Tashkiliy - huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2025- yil 1-yanvar holatiga ko'ra 29 050 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 1 926 taga yoki 107,1 foizga oshganligini ko'rsatmoqda.

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 17 992 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 3 531 ga yoki 83,6 foizga kamayganligini ko'rish mumkin.

2024-yilning yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 4 204 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 416 taga yoki 91,0 foizga kamaygan.

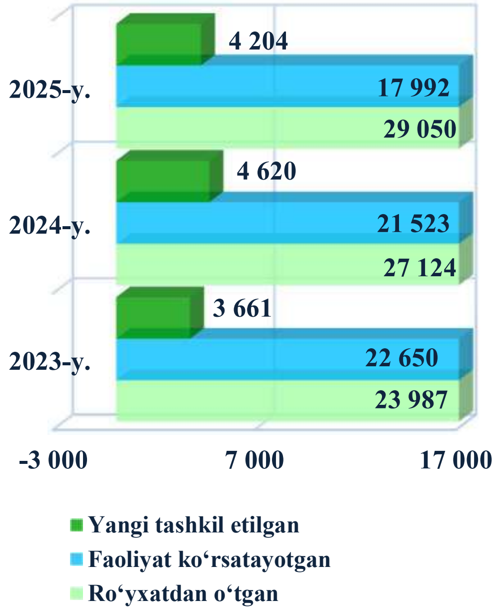

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, chet el investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Buxoro viloyatidagi xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni
(2025- yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

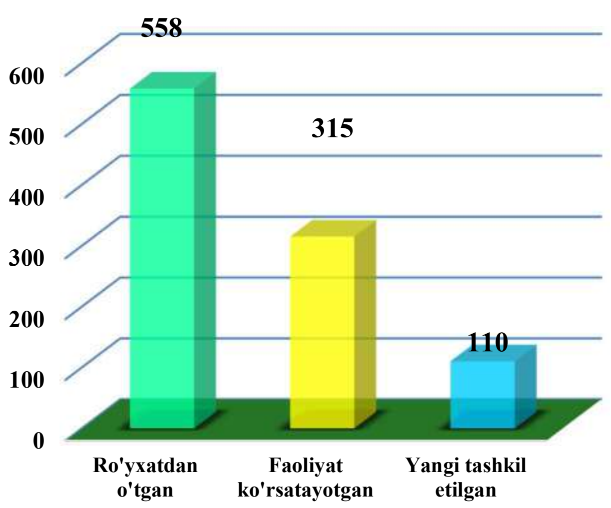

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2025- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra 558 tani tashkil etib, ulardan 315 tasi yoki 56,5 % faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 87 taga yoki 118,5 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatimizda 110 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

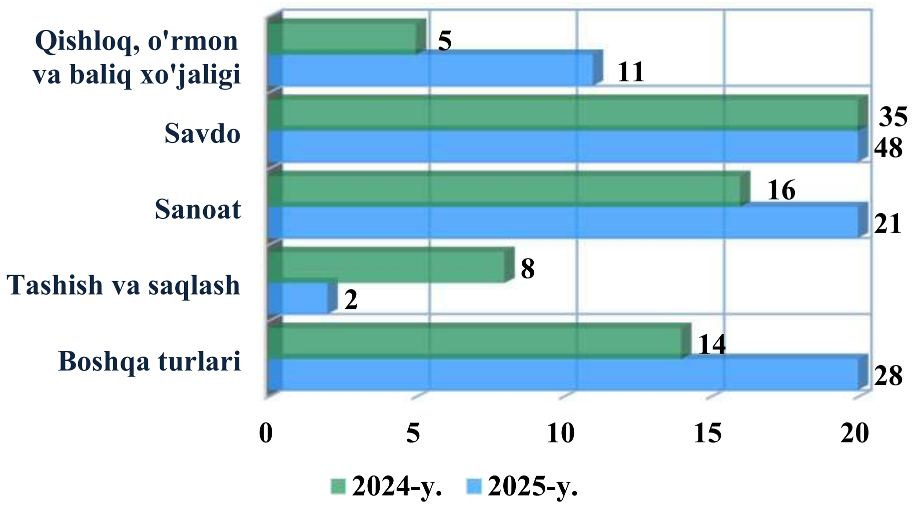

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimida soni

(2025- yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

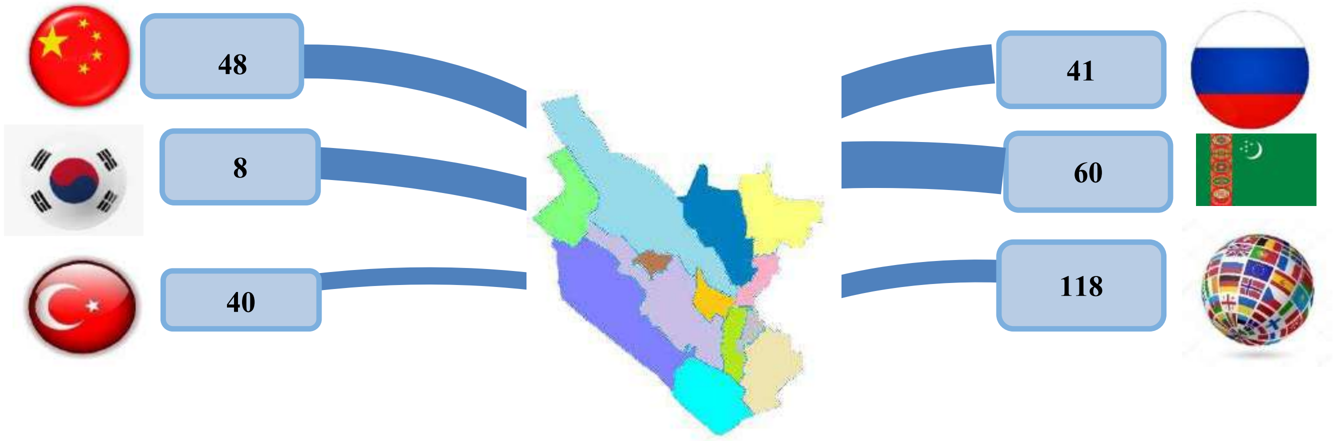

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

	2021- y.	2022- y.	2023-y.	2024-y.	2025-y.
Jami	**298**	**355**	**400**	**350**	**315**
shu jumladan:					
qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	26	32	33	21	19
sanoat	124	133	149	120	97
qurilish	29	33	31	32	22
savdo	64	88	111	112	113
tashish va saqlash	5	6	12	17	10
yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	22	25	27	20	20
axborot va aloqa	1	5	6	4	2
sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	6	7	7	5	3
boshqa turlar	21	26	24	19	29

Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	*shundan:*	
		qo‘shma korxona	*xorijiy korxona*
Buxoro viloyati	**315**	**123**	**192**
Buxoro shahri	157	50	107
Kogon shahri	14	7	7
tumanlar			
Olot	15	-	15
Buxoro	30	17	13
Vobkent	9	5	4
G‘ijduvon	10	7	3
Kogon	24	11	13
Qorako‘l	12	4	8
Qorovulbozor	8	4	4
Peshku	4	1	3
Romitan	15	6	9
Jondor	5	4	1
Shofirkon	12	7	5

Hudualar kesimida jami xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarnig qo‘shma korxona va xorijiy korxonalarga taqsimlanishi
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, jamiga nisbatan ulushi % da)

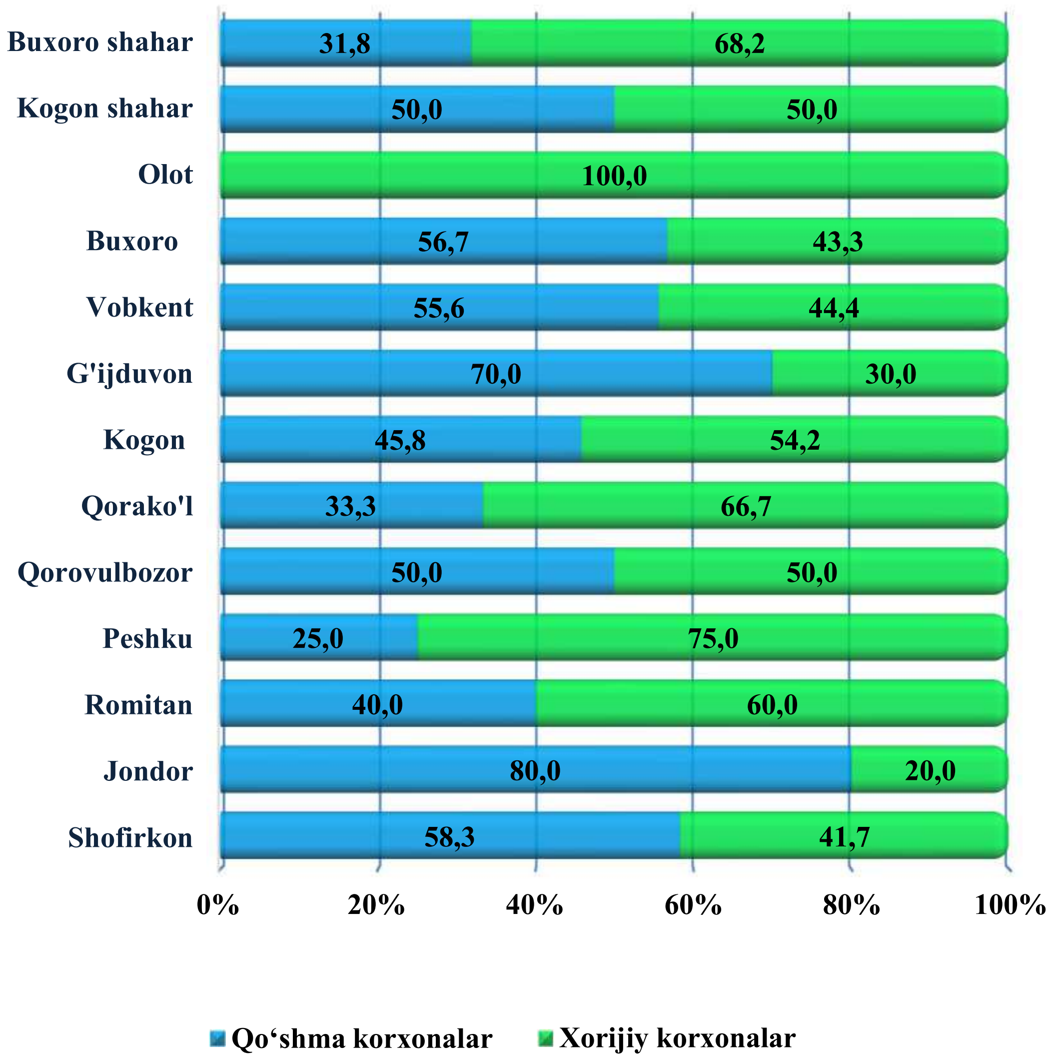

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Buxoro shahrida 107 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 55,7 %), Kogon tumani 13 ta (6,8 %), Olot tumani 15 tani (7,8 %), Kogon shahar 7 ta (3,6 %), Buxoro tumani 13 ta (6,8 %), hamda Romitan tumanlarida 9 tani (4,7 %) tashkil etadi.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalarning hududlar kesimida soni
(2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra, birlikda)

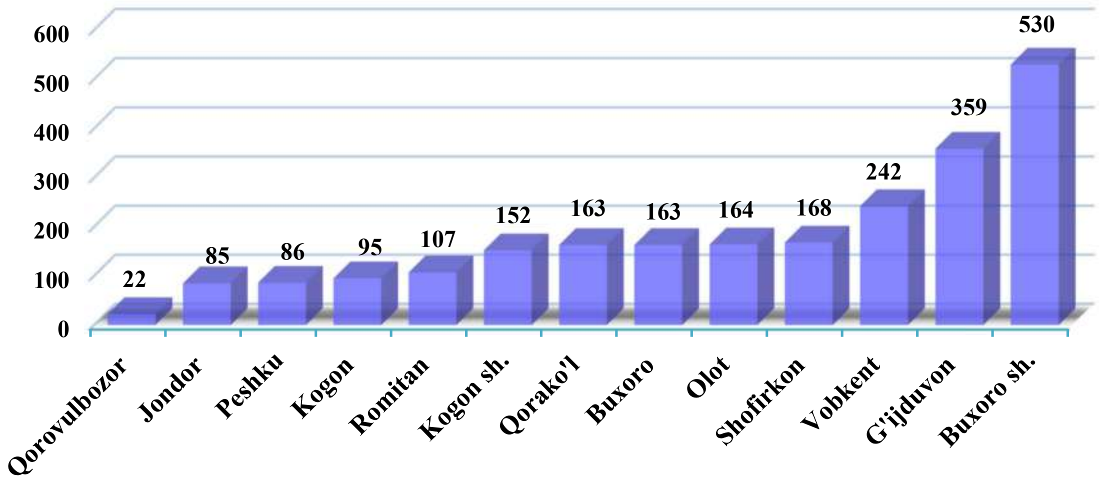

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni
(2024- yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda)

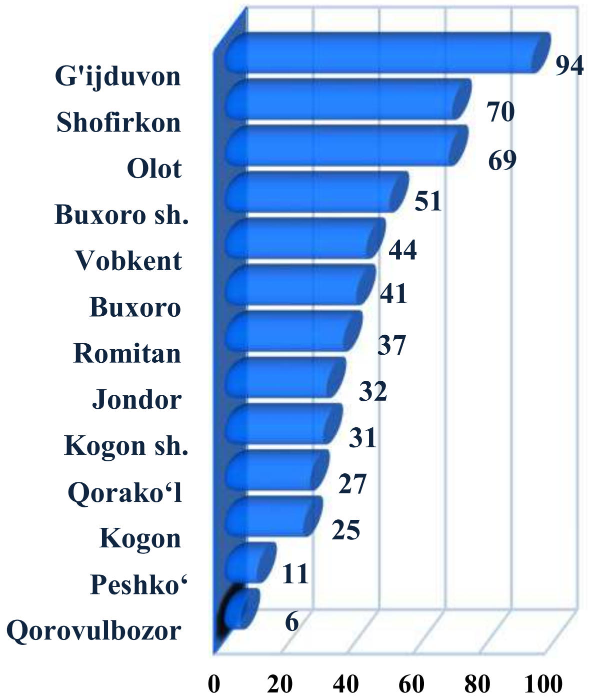

2024- yilning yanvar- dekabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Buxoro shahri (9,6 %), G'ijduvon (17,5 %), Buxoro (7,6 %), Romitan (6,9 %), Peshko' (2,0 %), Kogon (4,6 %), Jondor (5,9 %), Vobkent (8,2 %), Shofirkon (13,0 %), Qorako'l (5,0 %), Olot (12,8 %), Qorovulbozor (1,1 %) tumanlari va Kogon shahar (5,8 %), ulushiga tegishli.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot ma’lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashkari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Faoliyat ko‘rsatmayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan, moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotgan yoki belgilangan muddatda ustav jamg‘armalarini shakllantirmagan hamda tugatish jarayonida bo‘lganligi haqida ma’lumotlar mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan- ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Faoliyati tugatilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan yuridik shaxslarning davlat reyestriga yuridik shaxsni tugatilganligi to‘grisidagi yozuv kiritilgandan so‘ng bu haqda davlat statistika organlariga ma’lumot taqdim etilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Yuridik shaxslarning yangi tashkil etilganlik darajasi – ma’lum bir davr oralig‘ida tashkil etilgan yuridik shaxslarning jami faoliyat ko‘rsatayotan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275-sonli qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

XII. DEMOGRAFIYA VA MEHNAT

Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, 2025-yil 1-yanvar holatiga viloyatda doimiy aholi soni 2 077,0 ming kishini tashkil qildi va yil boshidan 33 ming kishiga yoki 1,6 foizga ko‘paydi.

Buxoro viloyatining doimiy aholi soni to‘g‘risida ma’lumot

(2025- yil 1-yanvar holatiga)

	Doimiy aholi soni, ming kishi			*Doimiy aholi soning o‘sish sur’ati, foiz*		
	Jami	*shu jumladan:*		*Jami*	*shu jumladan:*	
		shahar	*qishloq*		*shahar*	*qishloq*
Buxoro viloyati	**2 077,0**	**765,8**	**1 311,2**	**101,6**	**101,6**	**101,6**
Buxoro sh.	300,2	274,8	25,4	101,9	102,0	101,6
Kogon sh.	65,5	65,5	-	101,2	101,2	-
Tumanlar						
Olot	105,8	53,0	52,8	101,4	101,0	101,7
Buxoro	181,7	91,0	90,7	101,8	101,7	101,9
Vobkent	151,2	76,2	75,0	101,7	101,4	101,8
G‘ijduvon	327,5	167,5	160,0	101,6	101,6	101,5
Kogon	86,3	42,9	43,4	102,0	101,6	102,0
Qorako‘l	174,3	86,4	87,9	101,5	101,5	101,4
Qorovulbozor	20,3	10,1	10,2	102,0	101,8	102,4
Peshku	133,5	67,0	66,5	101,8	101,2	101,8
Romitan	153,5	77,9	75,6	101,4	101,3	101,4
Jondor	188,8	93,8	95,0	101,8	102,0	101,7
Shofirkon	188,4	95,1	93,3	101,0	100,5	101,2

Doimiy aholi sonida erkak va ayollar to‘g‘risida ma’lumot

(2025- yil 1-yanvar holatiga)

	Doimiy aholi soni, ming kishi		
	Jami	***shu jumladan:***	
		erkak	***ayol***
Buxoro viloyati	**2 077,0**	**1 041,6**	**1 035,4**
Buxoro sh.	300,2	148,8	151,4
Kogon sh.	65,5	31,9	33,6
tumanlar			
Olot	105,8	53,0	52,8
Buxoro	181,7	91,0	90,7
Vobkent	151,2	76,2	75,0
G‘ijduvon	327,5	167,5	160,0
Kogon	86,3	42,9	43,4
Qorako‘l	174,3	86,4	87,9
Qorovulbozor	20,3	10,1	10,2
Peshku	133,5	67,0	66,5
Romitan	153,5	77,9	75,6
Jondor	188,8	93,8	95,0
Shofirkon	188,4	95,1	93,3

2025- yil 1-yanvar holatiga Buxoro viloyatining shahar va tumanlar kesimida eng ko‘p aholi soni G‘ijduvon tumanida 327,5 ming kishini (viloyat aholi sonidagi ulushi 15,8 foiz), Buxoro shahrida 300,2 ming kishini (14,4 foiz), Jondor tumanida 188,8 ming kishini (9,1 foiz) va Shofirkon tumanida 188,4 ming kishini (9,1 foiz) tashkil etdi.

Hududlar kesimida doimiy aholi sonining o‘sish sur’ati

(2025- yil 1-yanvar holatiga, foizda)

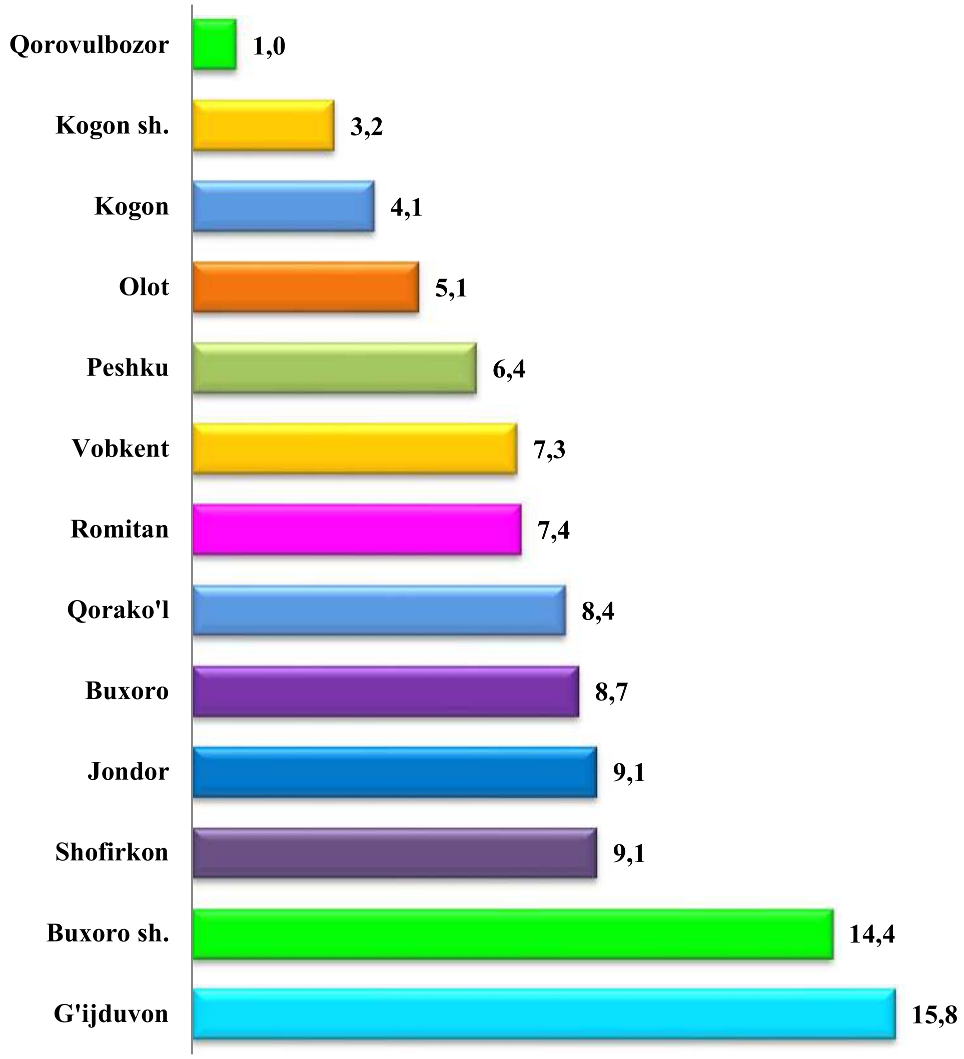

Hududlar bo‘yicha 2025- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan aholi sonining eng yuqori o‘sishi Qorovulbozor (2,0 foiz), Kogon tumanlarida (2,0 foiz), Buxoro shahri (1,9 foiz) va Jondor tumanlarida (1,8 foiz) kuzatildi.

Aholi soni to‘g‘risida ma’lumot*
(2024-yil, 1- yanvar kishi)

	Jami aholi soni	*shundan:*			
		0-2 yosh	*3-6 yosh*	*7-16 yosh*	*0-16 yosh*
Buxoro viloyati	**2 044 044**	**132 853**	**156 695**	**345 219**	**634 767**
Buxoro sh.	294 536	19 677	18 758	45 735	84 170
Kogon sh.	64 687	4 104	4 247	10 353	18 704
tumanlar					
Olot	104 319	6 412	8 158	18 029	32 599
Buxoro	178 404	10 353	12 896	29 248	52 497
Vobkent	148 670	10 056	11 706	24 366	46 128
G‘ijduvon	322 519	22 400	25 917	58 307	106 624
Kogon	84 568	5 403	7 066	14 509	26 978
Qorako‘l	171 856	11 127	14 124	29 847	55 098
Qorovulbozor	19 906	1 295	1 463	3 070	5 828
Peshku	131 167	8 606	10 771	22 863	42 240
Romitan	151 397	9 648	12 271	25 430	47 349
Jondor	185 531	12 004	14 783	32 843	59 630
Shofirkon	186 484	11 768	14 535	30 619	56 922

**ko‘rsatkichlar yilda 1 marta may oyida chiqadi*

Doimiy aholi sonining asosiy yosh guruhlari bo‘yicha taqsimlanishi*

(2024-yil 1-yanvar; jamiga nisbatan foizda)

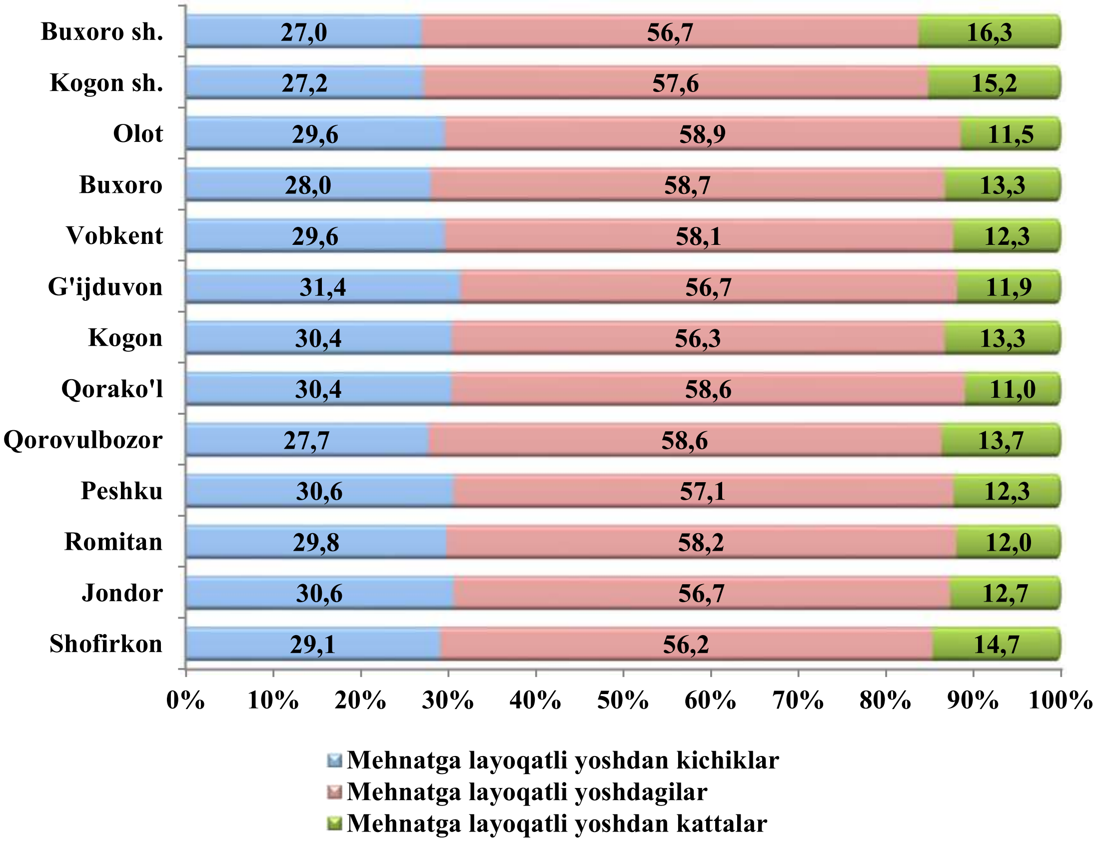

**ko‘rsatkichlar yilda 1 marta may oyida chiqadi*

2024-yil yanvar-dekabr oylarida tug‘ilish, nikoh va nikohdan ajralishlar

	kishi			*har 1000 kishiga*	
	2023- yil	*2024- yil*[1)]	*o‘sish, kamayish*	*2023- yil*	*2024- yil*
Tug‘ilganlar	46 617	46 067	-550	23,0	22,4
O‘lganlar	8 758	9 588	830	4,3	4,7
Tabiiy o‘sish	37 859	36 479	- 1380	18,7	17,7
Nikohlar	15 713	14 954	-759	7,8	7,3
Ajralishlar	2 485	2 329	-156	1,2	1,1

[1)] *dastlabki ma’lumot*

2024- yil yanvar-dekabr oylarida tug‘ilganlar

(har 1000 kishiga)

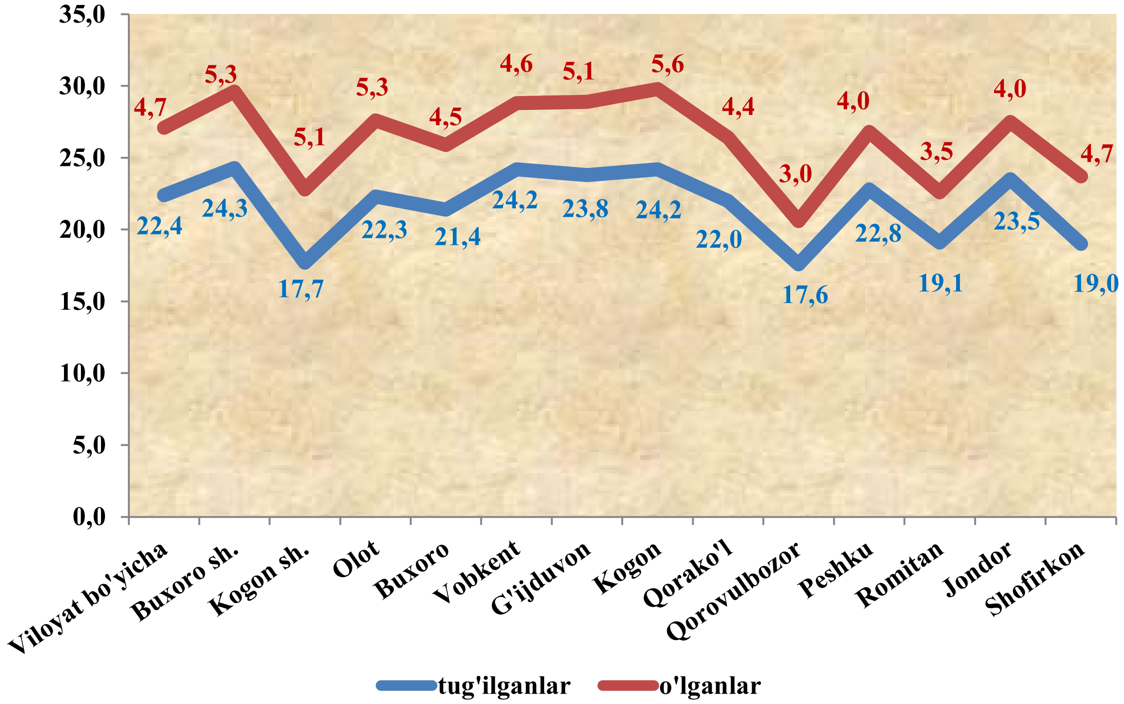

Doimiy aholi soni

(2025- yil 1-yanvar holatiga, ming kishi)

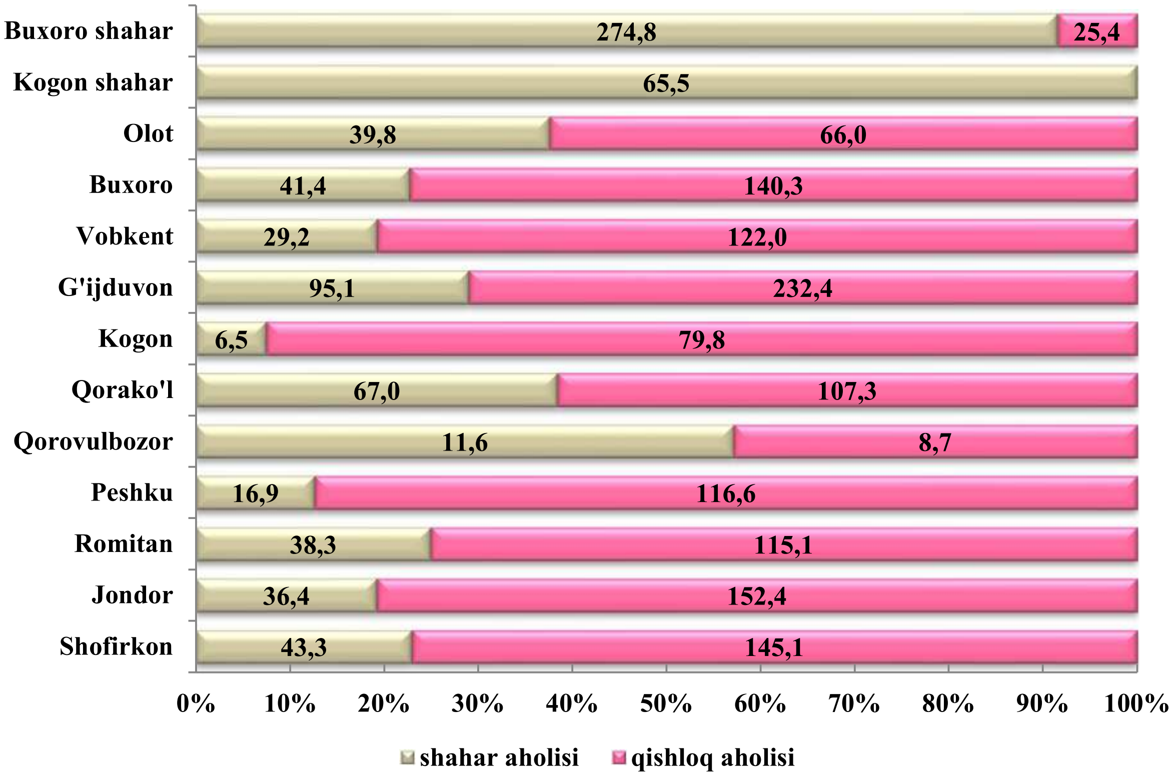

Tug‘ilish. 2024- yil yanvar-dekabr oylarida tug‘ilganlar soni 46 067 kishini (bu erda va bundan keyin tug‘ilganlar sifatida faqat tirik tug‘ilganlar inobatga olingan) tashkil qildi va 2023- yilning shu davriga (46 617 kishi) nisbatan 550 taga kamaydi. Tug‘ilish koeffitsienti mos ravishda 22,4 promilleni tashkil qildi va 2023- yilning shu davriga (23,0 promille) nisbatan 0,6 promillega kamaydi.

Hududlar kesimida tug‘ilganlar soni va koeffitsienti
(2024- yil yanvar – dekabr)

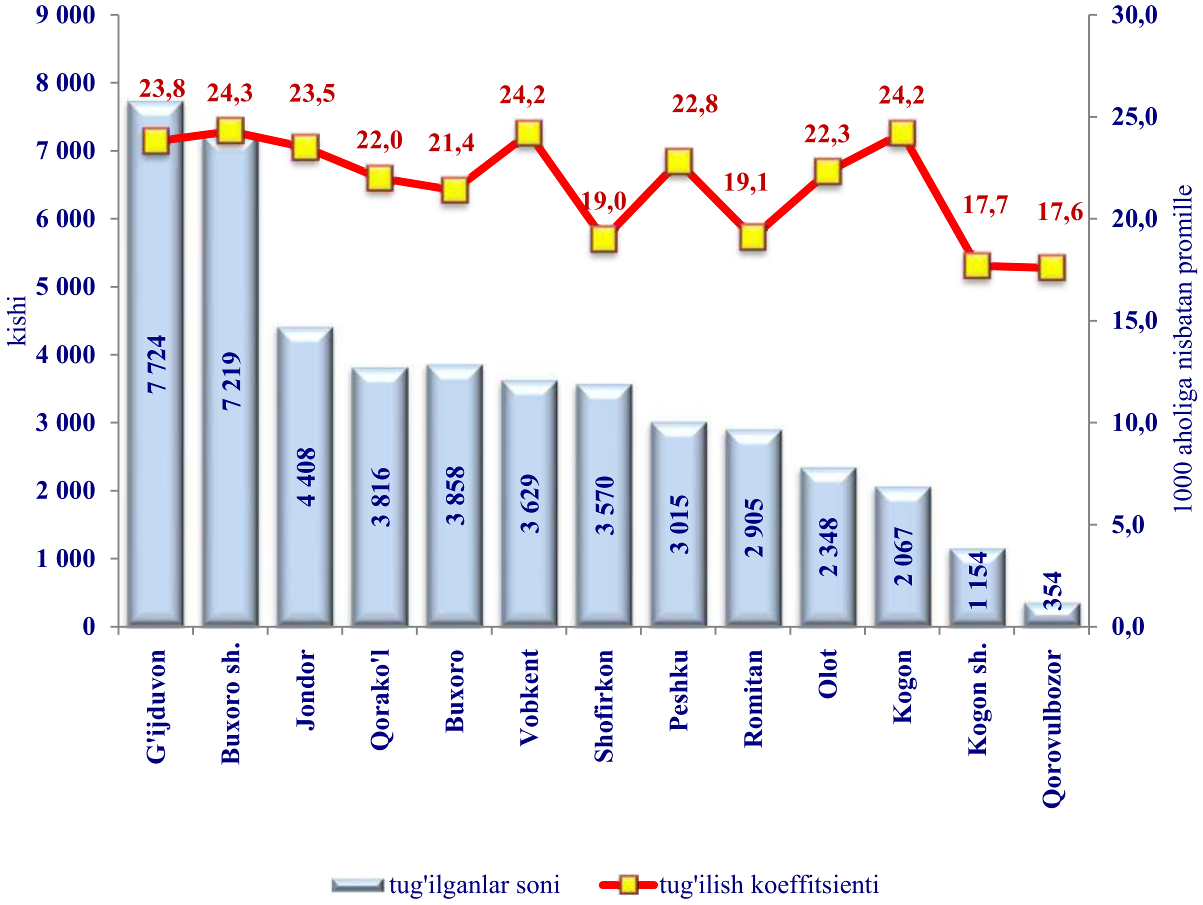

Ma'lumot uchun:
2024- yil davomida eng ko'p tug'ilish sentabr oyida, ya'ni 5 010 kishi qayd etilganligi kuzatildi

Tug‘ilish koeffitsientining sezilarli darajada o‘sishi Olot (22,1 promilledan 22,3 promillega) va Qorako‘l (21,9 promilledan 22,0 promillega) tumanida qayd etildi.

Ma'lumot uchun:

Oxirgi 3 yillikda Buxoro viloyatida eng yuqori tug'ilish 2023-yilda, ya'ni 46,6 ming bola, 2024-yilda, ya'ni 46,1 ming bola, aksincha eng past – 2022- yilda, ya'ni 45,1 ming bola qayd etilgani kuzatildi.

O‘lim darajasi. 2024- yil yanvar-dekabr oylarida o‘lganlar soni 9 588 kishini tashkil qildi va 2023- yilning shu davriga (8 758 kishi) nisbatan 830 taga ko‘paydi. Mos ravishda o‘lim koeffitsienti 4,7 promilleni tashkil qildi (2023- yil yanvar-dekabrda 4,3 promille).

Ma'lumot uchun:

2024- yil davomi eng ko'p o'lim avgust oyida, ya'ni 1 274 kishi qayd etilgani kuzatildi.

Hududlar kesimida vafot etganlar soni va koeffitsienti

(2024- yil yanvar – dekabr)

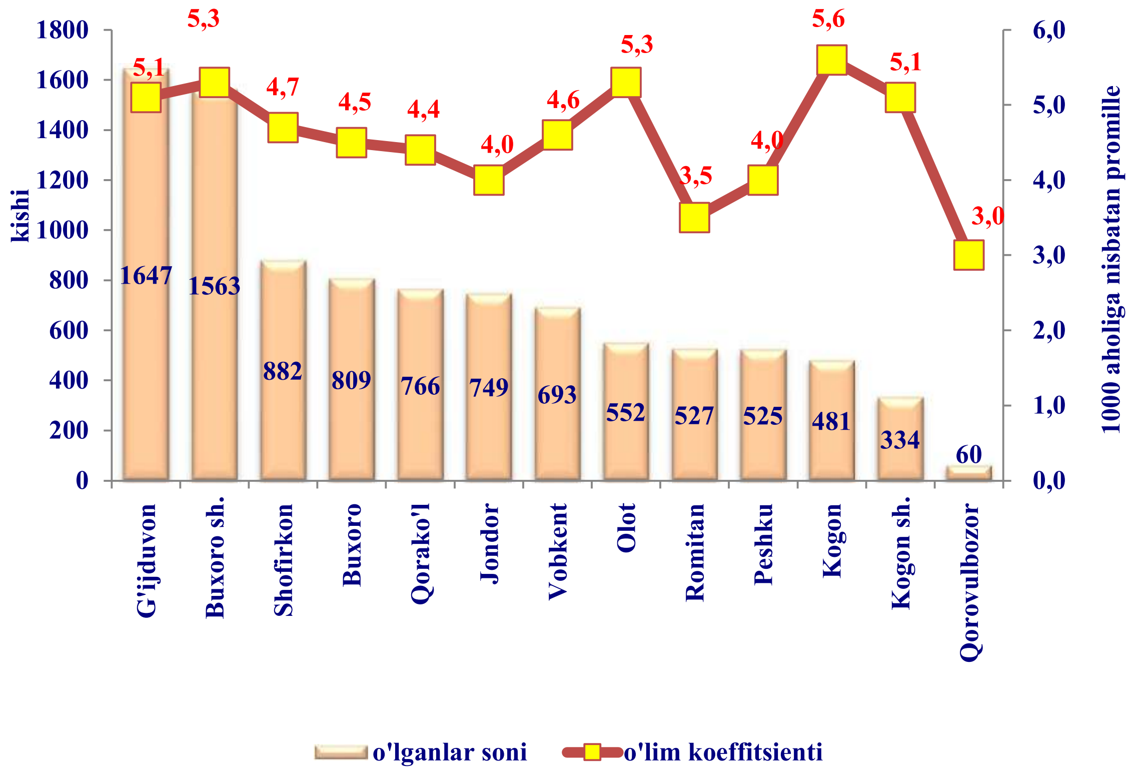

O‘lim sonining kamayganligi barcha tumanlarida kuzatildi. Ro‘yxatga olingan jami o‘lganlarning 65,3 foiz qon aylanish tizimi kasalliklaridan, 11,1 foiz o‘simtalardan, 5,0 foiz baxtsiz hodisa, zaharlanish va jarohatlanishlardan, 3,1 foiz ovqat hazm qilish a’zolari kasalliklaridan, 4,6 foiz nafas olish a’zolari kasalliklaridan, 0,7 foiz yuqumli va parazitar kasalliklardan hamda 10,2 foiz boshqa kasalliklardan vafot etgan.

2024- yil yanvar-dekabr oylarida o‘lganlarning asosiy o‘lim sababi bo‘yicha taqsimlanishi
(jami vafot etganlarga nisbatan foizda)

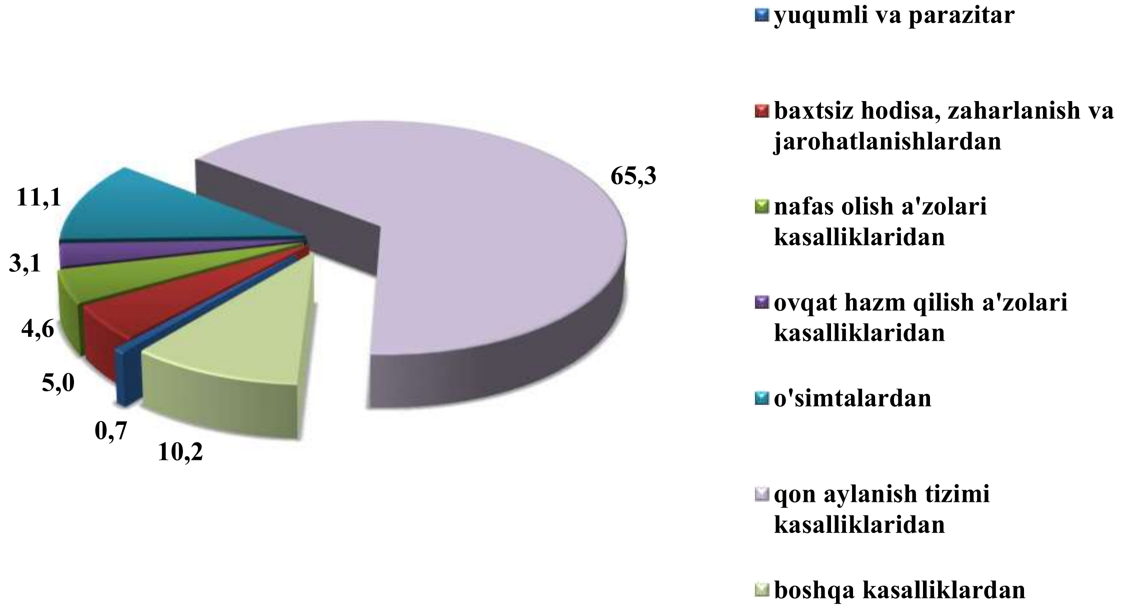

Migratsiya. Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, 2024- yil yanvar-dekabr oylarida viloyat bo‘yicha ko‘chib kelganlar soni 9 303 kishini, shu davr mobaynida ko‘chib ketganlar soni esa 12 801 kishini tashkil qildi. Migratsiya qoldig‘i minus 3 498 kishiga (2023- yilning shu davrida minus 3 519 kishi) teng bo‘ldi.

Migratsiya saldosining yuqori darajasi G‘ijduvon tumani (minus 1,1), Shofirkon tumani (minus 0,8) hamda Qorako‘l (minus 0,6) tumanida qayd etildi. Migratsiya saldosi ijobiy darajasi Buxoro (plyus 0,3) va Kogon (plyus 0,2) tumanlarida kuzatildi.

Aholi migratsiyasi
(yanvar-dekabr, kishi)

	Kelish		*Ketish*		*Migratsiya saldosi*	
	2023- yil	*2024- yil*	*2023- yil*	*2024- yil*	*2023- yil*	*2024- yil*
Buxoro viloyati	**7 797**	**9 303**	**11 316**	**12 801**	**-3 519**	**-3 498**
Buxoro sh.	2 316	3 015	2 719	3 028	-403	-13
Kogon sh.	538	616	533	623	5	-7
tumanlar						
Olot	129	175	417	489	-288	-314
Buxoro	1 264	1 456	919	1 187	345	269
Vobkent	297	375	670	767	-373	392
G‘ijduvon	667	874	1 750	1 993	-1 083	-1 119
Kogon	820	874	618	705	202	169
Qorako‘l	172	230	874	867	-702	-637
Qorovulbozor	331	400	241	262	90	138
Peshku	210	218	390	396	-180	-178
Romitan	371	230	430	502	-59	-272
Jondor	268	329	601	697	-333	-392
Shofirkon	414	511	1 154	1 285	-740	-774

Nikohlar. 2024-yil yanvar-dekabr oylarida FHDYO organlarida 14 954 ta nikohlar olingan bo‘lib, 1000 aholiga nisbatan 7,3 ta nikoh tuzish (2023- yilning tegishli davrida 15 713 ta) koeffitsienti 7,8 promillega kuzatildi.

Ma'lumot uchun:
2024- yil davomida eng ko'p nikoh dekabr oyida, ya'ni 1 690 ming birlik qayd etilgani kuzatildi

Nikoh tuzish koeffitsientining o‘sishi Olot tumanida (7,4 promilledan 8,3 promillega) kuzatildi.

Hududlar kesimida tuzilgan nikohlar soni va koeffitsienti [1)]

(yanvar-dekabr)

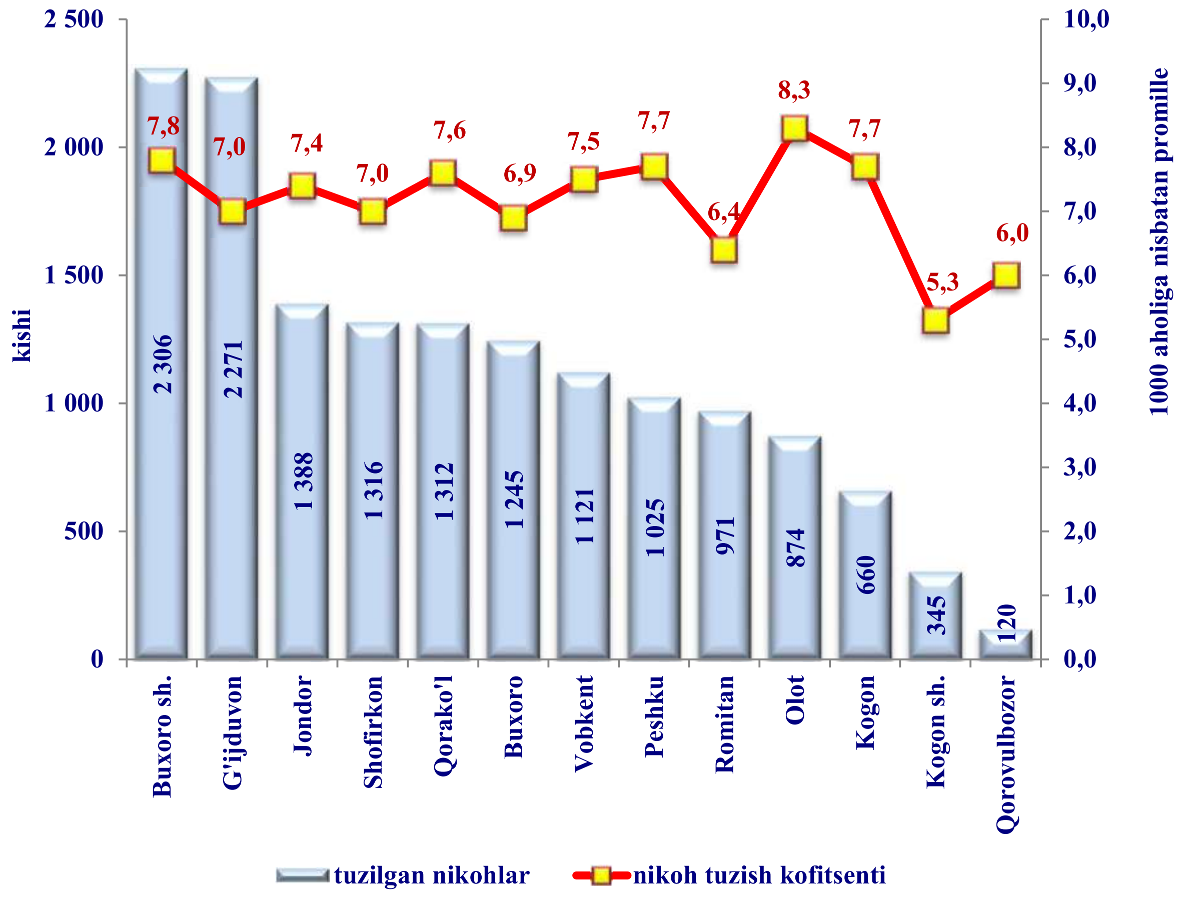

Nikohdan ajralishlar. 2024- yil yanvar-dekabr oylarida FHDYO organlari tomonidan 2 329 ta nikohdan ajralishlar qayd etilgan bo‘lib, 1000 aholiga nisbatan 1,1 ta nikohdan ajralishlar (2023- yilning tegishli davrida 2 485 ta) nisbatan 1,2 ta kuzatildi. Nikohdan ajralish koeffitsientining sezilarli darajada o‘sishi Peshku tumanida (0,8 dan 0,9 promillega) kuzatildi.

Ma'lumot uchun:
2024- yil davomida eng ko'p nikohdan ajralish may *oyida, ya'ni 218 birlik qayd etilgani kuzatildi.*

Hududlar kesimida nikohdan ajralishlar soni va koeffitsienti
(yanvar-dekabr)

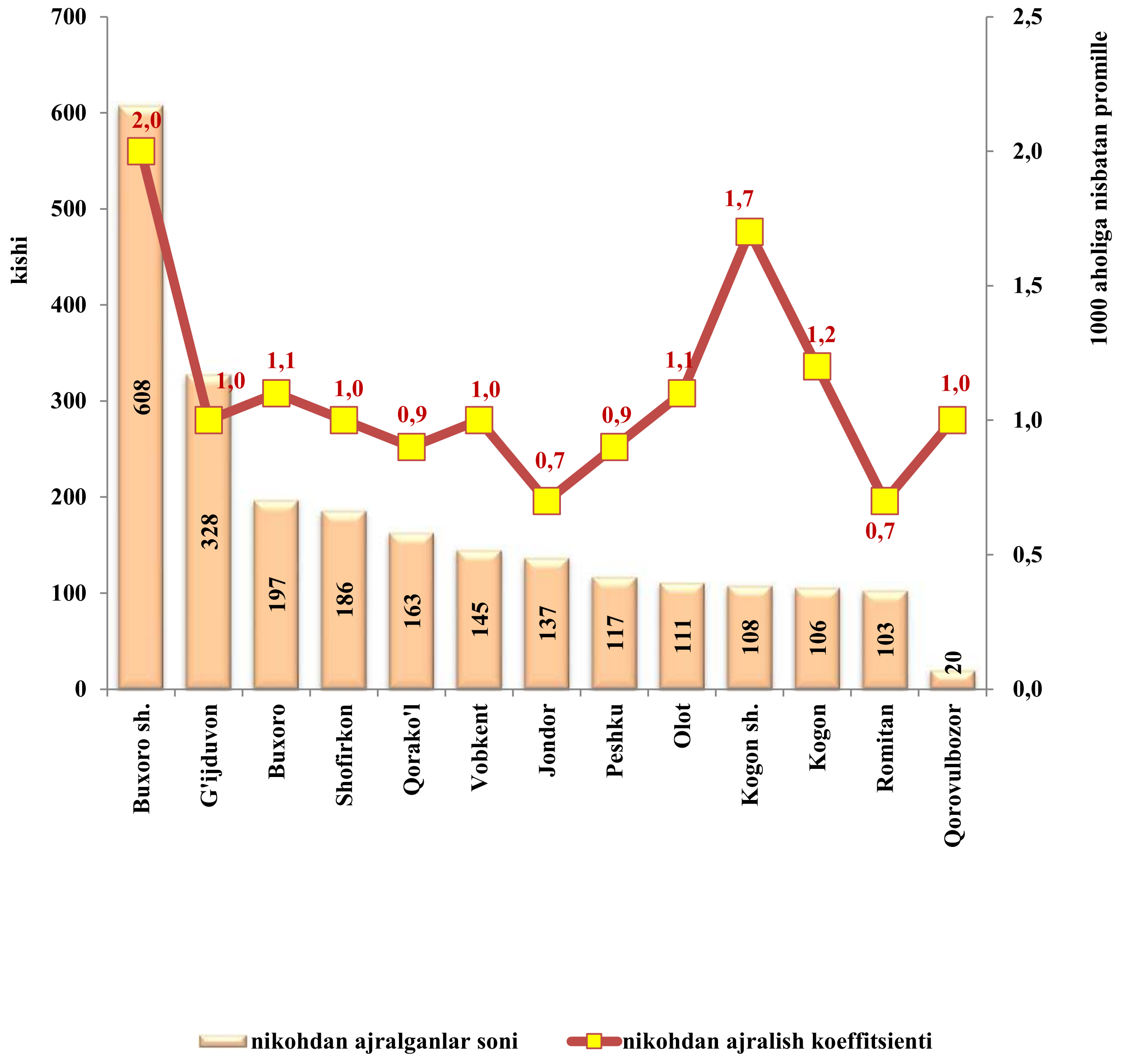

Statistik koʻrsatkichlarga izohlar

Doimiy aholi – roʻyxatdan oʻtkazilayotgan vaqtda muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat boʻlib, bunga ushbu hududda doimiy roʻyxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya'ni meyoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Qishloq aholisi – shaharlar va shaharchalar toifasiga kiritilmagan hududlarda - qishloq joylarda (ovullar, qishloqlar va boshqalar) istiqomat qiluvchi aholi.

Doimiy aholi sonini baholash - oxirgi aholini roʻyxatga olish ma'lumotlari asosida hisoblanib, unga har yili tugʻilganlar va muayyan hududga koʻchib kelganlar soni qoʻshilib, oʻlganlar va muayyan hududdan koʻchib ketganlar soni ayriladi.

Tugʻilish – tugʻilish jarayonlarining sodir boʻlishi va boshqa xususiyatlarini tavsiflovchi koʻrsatkich.

1000 aholiga nisbatan tugʻilish koeffitsiyenti – hisobot yilida jami tugʻilganlar (tirik) sonini hisobot davridagi doimiy aholining oʻrtacha soniga boʻlib, 1000 ga koʻpaytirish orqali hisoblanadi.

1000 ta aholiga nisbatan oʻlim koeffitsiyenti – hisobot yilida jami oʻlganlar sonini hisobot yilidagi doimiy aholining oʻrtacha soniga boʻlib, 1000 ga koʻpaytirish orqali hisoblanadi.

Nikoh – erkak va ayol oʻrtasidagi, ularning bir-birlariga va farzandlariga nisbatan huquq va majburiyatlarini belgilab beradigan oʻzaro munosabatlari shakli. Er va xotin oʻrtasidagi yuridik munosabatlar fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish (FHDYO) organlarida nikohlarini roʻyxatdan oʻtkazish natijasida oʻrnatiladi.

1000 aholiga nisbatan nikohlar koeffitsiyenti - hisobot yilida tuzilgan nikohlar sonini doimiy aholining oʻrtacha soniga boʻlib, 1000 ga koʻpaytirish orqali hisoblanadi.

Nikohdan ajralish (nikohni bekor qilish) – er-xotinlarning hayoti davomida, tomonlar uchun qayta nikoh huquqini beruvchi, nikohlarning toʻliq yuridik toʻxtatilishi, nikoh FHDYO yoki sud organlarida ajralishni roʻyxatdan oʻtkazilganidan soʻng bekor qilingan hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan nikohdan ajralish koeffitsiyenti - hisobot yilida nikohdan ajralishlar sonini doimiy aholining oʻrtacha soniga boʻlib, 1000 ga koʻpaytirish orqali hisoblanadi

Koʻchib kelganlar soni – koʻchib kelganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududga uning tashqarisidan koʻchib kelganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi boʻyicha roʻyxatga olishda tuziladigan koʻchib kelishni statistik hisobga olish soʻrovnomalarini qayta ishlash natijasida aniqlanadi.

Koʻchib ketganlar soni – koʻchib ketganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududdan uning tashqarisiga koʻchib ketganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi boʻyicha roʻyxatdan chiqarishda tuziladigan koʻchib ketishni statistik hisobga olish varaqalarini qayta ishlash natijasida aniqlanadi.

Aholining migratsion oʻsishi (farqi) - hisobot davrida koʻchib kelganlar va koʻchib ketganlar soni oʻrtasidagi farqning absolyut miqdori.

XIII. O‘RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi[1)] 2024-yil dekabr oyida 5 148,6 ming so‘mni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 12,9 foizga o‘sdi.

Yanvar – dekabr oylarida o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqining o‘tgan yilning mos davriga nisbatan eng yuqori o‘sishi iqtisodiy faoliyat turlarining savdo sohasida (118,4 foizga), bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik sohasida 116,7 foizga), ta’lim sohasida (113,2 foizga) kuzatildi.

O‘rtacha ish haqining yuqori miqdori iqtisodiy faoliyat turlarining bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyatida 12 220,5 ming so‘m (viloyat bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan 2,0 marta ko‘p), axborot va aloqa sohasida 8 254,0 ming so‘m (190,0 foizga), tashish va saqlashda 7 599,6 ming so‘m (174,9 foizga), savdo sohasida 5 493,8 ming so‘m (126,5 foizga) kuzatildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
(2024-yil yanvar-dekabr)

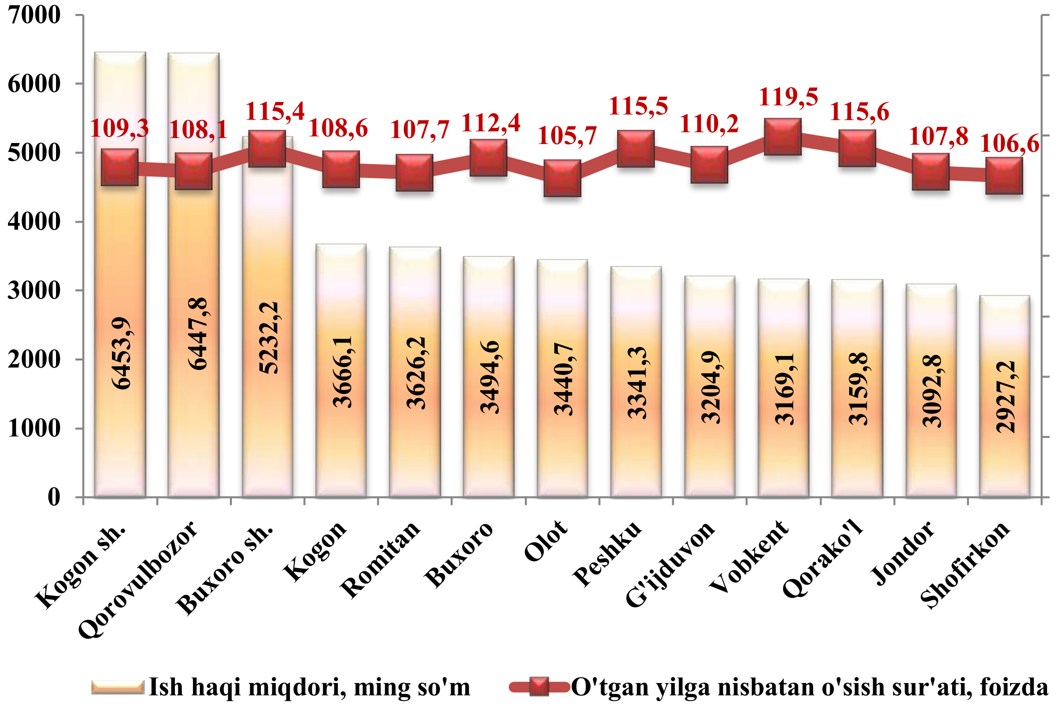

[1)] *Bu yerda va keyingi o‘rinlarda dastlabki ma‘lumotlar, qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik sub‘ektlarisiz, qayta hisoblangan.*

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
(qishloq xo‘jalikligi va kichik tadbirkorlik sub‘ektlaridan tashqari)

(ming so‘m)

	Yanvar-dekabr		*Viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan, foiz*	
	2023-yil	*2024-yil*	*2023-yil*	*2024-yil*
Jami viloyat bo‘yicha	**3 879,9**	**4 343,9**	**x**	**x**
shu jumladan:				
Sanoat	4 663,6	5 172,7	120,2	119,1
Qurilish	4 352,9	4 778,0	112,2	110,0
Savdo	4 639,7	5 493,8	119,6	126,5
Tashish va saqlash	6 878,5	7 599,6	177,3	174,9
Axborot va aloqa	7 940,4	8 254,0	2,0 m.	190,0
Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik	10 474,6	12 220,5	2,7 m.	2,8 m.
Ta’lim	2 900,8	3 282,7	74,8	75,6
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy hizmatlar ko‘rsatish	3 135,4	3 518,5	80,8	81,0
Boshqa faoliyat turlari	4 202,5	4815,2	108,3	110,8

Ta’lim sohasida ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3 282,7 ming so‘mni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 113,2 foizni tashkil etdi.

Ta'lim sohasidagi o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko'rsatkichini Viloyat hududlari bo'yicha ko'radigan bo'lsak, ya'ni o'rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori, Buxoro shahrida 4 693,0 ming so'mni viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan (143,0 foiz), Qorovulbozor tumanida 3 745,9 ming so'mni (114,1 foiz) tashkil etgan bo'lsa, Kogon shahrida 3 138,5 ming so'mni (95,6 foiz), Vobkent tumanida 2 585,8 ming so'mni (78,8 foiz), Kogon tumanida 2 628,6 ming so'mni (80,1 foiz) tashkil etib, boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo'lmoqda.

Sanoat sohasida ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 5 172,7 ming so'mni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 110,9 foizni tashkil etdi.

Sanoat sohasidagi o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko'rsatkichini viloyat hududlari bo'yicha ko'radigan bo'lsak, ya'ni o'rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Buxoro tumanida 21 897,9 ming so'mni (viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan 4,0 marta ko'p), Kogon tumanida 8 574,0 ming so'mni (165,8 foiz) va Qorovulbozor tumanida 8 222,5 ming so'mni (159,0 foiz) tashkil etgan bo'lsa, Vobkent tumanida 2 174,5 ming so'mni (42,0 foiz), Shofirkon tumanida 2 386,5 ming so'mni (46,1 foiz) va Romitan tumanida 2 507,3 ming so'mni (48,5 foiz) tashkil etib, boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo'lmoqda.

Qurilish sohasida ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 4 778,0 ming so'mni, 2023-yilning mos davriga nisbatan 109,8 foizni tashkil etdi.

Ushbu sohadagi o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko'rsatkichini viloyat hududlari bo'yicha ko'radigan bo'lsak, ya'ni o'rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Kogon tumanida 5 335,8 ming so'mni (viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan 111,7 foiz), Olot tumanida 5 353,4 ming so'mni (112,0 foiz), Qorovulbozor tumanida 5 027,3 ming so'mni (105,2 foiz) va Buxoro tumanida 3 134,3 ming so'mni (65,6 foiz) boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo'lmoqda.

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3 518,5 ming so‘mni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 112,2 foizni tashkil etdi.

Mazkur sohalardagi o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko‘rsatkichini viloyat hududlari bo‘yicha ko‘radigan bo‘lsak, ya’ni o‘rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Vobkent tumanida 4 021,4 ming so‘mni (viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan 114,3 foiz), Peshku tumani 4 011,6 ming so‘mni (114,0 foiz), Qorovulbozor tumanida 3 894,1 ming so‘mni (110,7 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Buxoro tumanida 2 710,9 ming so‘mni (77,0 foiz), Qorako‘l tumanida 2 738,2 ming so‘mni (77,8 foiz), Shofirkon tumanida 2 747,1 ming so‘mni (78,1 foiz) tashkil etib, boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo‘lmoqda.

Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik sohasida ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 12 220,5 ming so‘mni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 116,7 foizni tashkil etdi.

O‘rtacha oylik ish haqi ko‘rsatkichini viloyat hududlari bo‘yicha ko‘radigan bo‘lsak, eng yuqori miqdori Kogon shahrida 6 453,9 ming so‘mni viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan (148,6 foiz), Qorovulbozor tumanida 6 447,8 ming so‘mni (148,4 foiz), Buxoro shahrida 5 232,2 ming so‘mni (120,4 foiz) etgan bo‘lsa, Shofirkon tumanida 2 927,2 ming so‘mni (67,4 foiz), Jondor tumanida 3 092,8 ming so‘mni (71,2 foiz), Qorako‘l tumanida 3 159,8 ming so‘mni (72,7 foiz) tashkil etib boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo‘lmoqda.

Buxoro viloyati bo‘yicha o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
(qishloq xo‘jalikligi va kichik tadbirkorlik sub‘ektlaridan tashqari)

(ming so‘m)

	Yanvar - dekabr		*Viloyatdagi o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan, foiz*	
	2023-yil	*2024-yil*	*2023-yil*	*2024-yil*
Buxoro viloyati	**3 879,9**	**4 343,9**	**x**	**x**
Buxoro sh.	4 534,1	5 232,2	116,9	120,4
Kogon sh.	5 903,3	6 453,9	152,2	148,6
tumanlar				
Olot	3 253,8	3 440,7	83,9	79,2
Buxoro	3 108,9	3 494,6	80,1	80,4
Vobkent	2 651,3	3 169,1	68,3	73,0
G‘ijduvon	2 907,8	3 204,9	74,9	73,8
Kogon	3 376,7	3 666,1	87,0	84,4
Qorako‘l	2 734,0	3 159,8	70,5	72,7
Qorovulbozor	5 964,1	6 447,8	153,7	148,4
Peshku	2 893,8	3 341,3	74,6	76,9
Romitan	3 365,5	3 626,2	86,7	83,5
Jondor	2 869,3	3 092,8	74,0	71,2
Shofirkon	2 746,3	2 927,2	70,8	67,4

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Nominal hisoblangan ish haqi – ma'lum bir davr (soat, oy, yil) mobaynida xodim tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot (bajarilgan ish yoki ko'rsatilgan xizmat) evaziga ish beruvchilar tomonidan, amaldagi qonun hujjatlariga asoslangan holda soliq va boshqa to'lovlarni o'z ichiga oluvchi yollanma xodimning mehnatiga haq to'lash tarzida jismoniy shaxsga pul shaklida hisoblangan daromadlardan iborat.

O'rtacha ish haqini hisoblash uchun qabul qilinadigan xodimlar soni – homiladorlik va tug'ish bo'yicha ta'tilda bo'lgan, bevosita tug'uruqxonaning o'zidan yangi tug'ilgan chaqaloqni farzandlikka olish munosabati bilan ta'tilda bo'lgan, hamda bolani uning qonun hujjatlariga muvofiq ma'lum bir yoshga to'lguniga qadar parvarish qilish bo'yicha ta'tilda bo'lgan ayollar; ta'lim muassasalarida o'qiyotgan va ish haqi saqlanmagan holda qo'shimcha mehnat ta'tilida bo'lganlar, shuningdek, ta'lim muassasalariga kirish imtihonlarini topshirish uchun ish haqi saqlanmagan holda ta'tilda bo'lgan xodimlarlarni inobatga olmagan holda, mehnat daftarchalari mavjud bo'lgan va ish haqi hisoblangan xodimlarning o'rtacha sonini ifodalaydi.

Ish vaqti- korxona yoki muassasada muayyan ishni bajarish uchun qonuniy berilgan muddat ish kuni va ish haftasi bilan belgilanadi. Ish vaqti davomida ishlanmagan vaqt (nima sababdan sodir bo'lgani dan qat'iy nazar) bekor turish vaqti deyiladi.

Ish haqi- joriy davrda ish beruvchi tomonidan yollangan xodimga bajargan ishlari uchun berilgan pul yoki natura usulidagi to'lovlar bo'lib, ular hisoblangan summalar yig'indisidan tashkil topadi va ikki qismga bo'linadi: ish haqi va ijtimoiy sug'urtaga ajratmalar.

Ish haqiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar- Bozor iqtisodiyoti sharoitida ish haqi hajmiga bir qator bozor omillari va bozordan tashqari omillar ta'sir ko'rsatadi, buning natijasida mehnatga haq to'lashning muayyan darajasi vujudga keladi. Bular tovarlar va xizmatlar bozorida talab va taklif o'zgarishlari, mehnatga bo'lgan talab, narxining o'zgaruvchanligi, iste'mol tovarlari va xizmatlar narxi o'zgarishi va boshqalar kiradi.

BUXORO VILOYATINING
IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANISHINING
ASOSIY KO'RSATKICHLARI

2024-yil yanvar-dekabr

Nashrga mas'ul:
Statistika faoliyatini tashkil etish
va yig'ma-axborot tahliliy ishlar bo'limi

Tel: (65)223-72-59

28.01.2025 y. Tiraj 10 nusxa

Buxoro viloyati statistika boshqarmasi
Buxoro sh., S. Ayni ko'chasi, 3